

Kallelse

Socialnämnden kallas till sammanträde 2022-09-27

Plats och tid

Magasinsplan 19, Gevaliasalen, Gävle 08:30-12:00

Ordförande

Lena Lundgren Rörick (S)

Förhinder anmäls till

Lena Wigg

Gruppmöte, den 27 september, klockan 07.30-08.30, Magasinsplan 19:
(S), (MP), (C), (L): Gevaliasalen, plan 5

(M), (KD): Espresso, plan 2

(V), Ebony, plan 1

(SD): Rum 137, plan 1

Kallelse

1. Mötets öppnande

2. Upprop och val av justerare

3. Fastställande av föredragningslistan

4. Anmälan av ordförandeberedning

Ärendebeskrivning

Beredning har ägt rum 2022-09-14, kl. 08:15 - 08.35.

Närvarande var 1:e vice ordförande Aleksandra Stamenkovic (C) och 2:e vice ordförande EvaMarja Andersson (M).

5. Informationsärende: Aktuellt från Sektor Velfärd

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer.

- Rapport från Dialogmöte med revisorerna, 6/9 (se bifogade handlingar)
- Ria och Härbärgen
- Utvärdering Covid-19 - slutrapport (handling delges nämnd senast 30/9. KPMG föredrar ärendet vid nämndens möte i oktober, 1-1,5 timme)
- Flyktingmottagning

Handlingar i ärendet

- Dialogmöte hösten 2022.
- Svar på generella frågor 2022 inför dialogmöte - PDF

6. Beslutsärende: Ekonomisk månadsrapport för Socialnämnden, augusti 2022

22SON60

Förslag till beslut

- Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för socialnämnden avseende augusti 2022.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Anders Paulsen.

Handlingar i ärendet

Kallelse

- Missiv, Ekonomisk månadsrapport för Socialnämnden, augusti 2022
- Bilaga 1, Ekonomisk månadsrapport för Socialnämnden, augusti 2022

7. Beslutsärende: Verksamhetsrapport delår 2 år 2022 med årsprognos för Socialnämnden

22SON111

Förslag till beslut

- Att godkänna verksamhetsrapport delår 2 år 2022 för Socialnämnden, samt
- Att överlämna verksamhetsrapporten till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner, Anders Paulsen.

Handlingar i ärendet

- Missiv ,Verksamhetsrapport 2 år 2022 med årsprognos för Socialnämnden
- Verksamhetsrapport delar 2 2022 med årsprognos för Socialnämnden

8. Borttagen på grund av sekretess

9. Beslutsärende: Internkontrollrapport 2022 delår 2 Socialnämnden

22SON172

Förslag till beslut

- Att godkänna rapporten avseende genomförda kontroller enligt internkontrollplan 2022 för Socialnämnden, samt
- Att överlämna rapporten till kommunstyrelsen och kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner, Anders Paulsen.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Internkontrollrapport delår 2 2022 för Socialnämnden
- Internkontrollrapport 2022 delår 2 för Socialnämnden

Kallelse

10. Beslutsärende: Yttrande över "Grundläggande granskning av Socialnämnden"

22SON102

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner.

Handlingar i ärendet

- Yttrande - Grundläggande granskning av Socialnämnden 2021
- Grundläggande granskning av Socialnämnden, Missiv, (21REK15)
- Grundläggande granskning av Socialnämnden, (21REK15)

11. Beslutsärende: Remiss - Energiplan för Gävle kommun 2022-2026

22SON101

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Remissyttrande - Energiplan för Gävle kommun 2022 - 2026
- Missiv - Energiplan för Gävle kommun 2022-2026, 22KS217.
- Svarstiden förläng gällande remiss Förslag till Energiplan för Gävle kommun 2022-2026, 22KS217.
- Remiss - Energiplan för Gävle kommun 2022-2026

12. Beslutsärende: Informationshanteringsplan för Socialnämnden

22SON170

Förslag till beslut

Kallelse

- Att anta Informationshanteringsplanen för Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Catrin Tranberg är tillgänglig vid ev frågor.

Handlingar i ärendet

- Missiv, Informationshanteringsplan för Socialnämnden
- Informationshanteringsplan för Socialnämnd

13. Beslutsärende: Besluts- och delegationsförteckning för Socialnämnden

20SON415

Förslag till beslut

- Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är specifik för Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Caroline Engberg är tillgänglig vid ev frågor.

Handlingar i ärendet

- Missiv, Besluts- och delegationsförteckning för Socialnämnden
- Besluts- och delegationsförteckning för Socialnämnden

14. Borttagen på grund av sekretess

15. Beslutsärende: Kurser/konferenser

16. Kommande beslut: Remiss - Förslag Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag

22SON112

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Martin Wagner, Anders Paulsen.

Handlingar i ärendet

- Remiss - Förslag Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag. Missiv (22KS245)

Kallelse

- Remiss - Förslag Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag , Bilaga (22KS245)

17. Informationsärende: Presentation av Förebyggandeenhetens verksamheter

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magdalena Jovanovic

18. Informationsärende: Rapport om ej verkställda beslut, kvartal 2 år 2022

22SON91

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

Handlingar i ärendet

- Rapport om ej verkställda beslut, kvartal 2 år 2022

19. Informationsärende: Anmälningssärenden

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

Handlingar i ärendet

- Granskning av Sektor Vårldars dataskyddsarbeta 2022
- Protokollsutdrag KF §14 Handlingsplan Äldrevänlig kommun

20. Borttagen på grund av sekretess

21. Borttagen på grund av sekretess

Informationsärende: Aktuellt från Sektor Valfärd

5

Dialogmöte hösten 2022

Frågor och grundläggande dokument

Revisorerna bifogar ett antal frågor kring målstyrning, intern kontroll, ekonomi-styrning och övrigt. Dessa frågor utgör basen i den grundläggande granskningen. Revisorerna vill ha svar på frågorna och de vill ta del av ett antal grundläggande dokument inför mötet. Svaren skrivs av berörd nämnd i bifogad Excelfil. Den ska inte i detalj gås igenom vid dialogmötet, utan är endast ett underlag för revisorerna.

Skriftliga svar önskas innan mötet, senast 2022-08-22.

Dialogmötet kan då fokusera på en diskussion kring frågorna nedan.

Dagordning

1 Nämndens ansvarsområden och mål

Nämnden redogör för de ansvarsområden nämnden tilldelats från fullmäktige via reglementet. Nämnden redogör också för de mål som nämnden har och hur de kopplar till verksamhetsområdena. Täcker de nämndens samtliga verksamhetsområden? Finns indikatorer som är relevanta och mätbara kopplade till målen?

2 Internkontroll

Nämnden redogör för riskanalysen kopplad till att uppnå målen. Finns några några problem/utmaningar med att uppnå målen? Vilka delar av verksamheten speglar internkontrollplanen? Hur ofta görs avstämningar av de planerade kontrollerna?

3 Ekonomi och verksamhet lägesrapport

Nämnden redogör för det ekonomiska läget och helårsprognos samt belyser särskilt om det finns några risker/utmaningar för att ej nå en ekonomi i balans för helåret.

- Hur utvecklas de olika verksamheterna?
- Får nämnden löpande information om ekonomin per verksamhet och totalt för nämnden?
- Får nämnden information om ärendeflöden, köer, kompetensförsörjning?

4 Övrigt

- Har nämnden under året drabbats av viten från tillsynsmyndighet?
- Har nämnden någon pågående eller nyligen avslutad rättsprocess (t ex överklagad upphandling)?
- Har nämnden något överklagat nämndbeslut som kan få eller fått konsekvenser för verksamheten eller för ekonomin?
- Har någon större organisationsförändring genomförts nyligen eller har nyckelpersoner slutat?

Ovanstående frågeställningar går igenom mer grundligt om det finns ytterligare frågor utifrån nämndens svar till revisorerna.

5 Specifika frågor

Kompetensförsörjningsenheten:

- Hur tycker nämnden att kompetensförsörjningsenheten fungerar? Utveckla.

Coronapandemin:

- Har nämnden gjort en utvärdering av hanteringen i sina egna verksamheter?
- Har nämnden vidtagit några åtgärder för att förbättra sin beredskap?

Avtalshantering:

- Har nämnden implementerat ett framtaget förslag till delegation på upphandlingsområdet?

6 Uppföljning av tidigare granskningar

Grundläggande granskning 2021

Granskning av donationsfonder 2019

7 Lista över grundläggande dokument

Grundläggande dokument som revisorerna vill ta del av **senast 2022-08-22**.

- Reglemente
- Verksamhetsplan
- Delegationsordning
- Attestordning
- Riskanalys internkontroll
- Riskmatris internkontroll

Bilaga 1: **Excellfil: Frågor från revisorerna att besvara senast 2021-08-22.**
Punkterna 1-4 i dagordningen motsvaras av ett antal frågor och frågorna i punkt 5 och 6 återfinns också i bilagan.

Målstyrning	Ja	Nej	Delvis	Nämndens kommentarer	Hänvisning till underlag och exempel som styrker bedömning (dnr/protokollsdatum)	Har revisorerna fått åtkomst till dnr. (2021) förekommande fall?
Har nämndens reglemente ändrats under verksamhetsåret?		nej				
Har nämnden beslutat om egna nämndsspecifika mål där det tydligt framgår hur målen knyter an till KF:s övergripande mål?			delvis	vissa mål är nedbrutna	21SON237	☒ Ja ☐ Nej
Hur har nämnden säkerställt att samtliga av fullmäktiges mål som berör nämnden beaktats?	ja					☐ Ja ☐ Nej
Hur har nämnden beslutat om indikatorer för att kunna kvantitativt mäta målpuppfyllelse/utfall?				Genom diskussion/workshop och arbete i nämndsprocess under hösten/vintern 2021	Workshop 2021-10-28 §7	
Hur har nämnden beslutat om indikatorer för att kunna göra en sammanvägd bedömning av både indikatorers utfall och genomförda aktiviteter i verksamheten?	ja			Genom diskussion och arbete i nämndsprocess under hösten/vintern 2021 utformas vilka indikatorer som ska ingå.	Workshop 2021-10-28 §7	
Har nämnden beslutat om verksamhetsplanen i angiven tid?	ja				21SON237	☒ Ja ☐ Nej
Har nämnden beslutat om verksamhetsrapporten i angiven tid?	ja				22SON63	☒ Ja ☐ Nej

Har nämnden tagit del av uppföljning av måluppfyllelse	ja					☐ Nej ☐ Ja Sid 12(261) ☐ Nej
Har nämnden under året tagit aktiva beslut om åtgärder vid brister i måluppfyllelse?			delvis	Frågan är svårbesvarad. Det är inte så nämnden jobbar. Nämnden fattar kontinuerligt beslut om olika åtgärder för att uppnå nytta/måluppfyllelse.		☐ Ja ☐ Nej
Upplever nämnden att samverkan med andra nämnder och andra kommunala aktörer fungerar väl?	ja			Nämnden upplever generellt samverkan fungerar väl.		☐ Ja ☐ Ja ☐ Nej
Bedömer nämnden att dess målstyrning är ändamålsenlig?			delvis	Frågan är delvis besvarad av POG:en. Där framgår enligt beslut i KF att POG- Komitten anser att styrmodellen och de kommunövergripande målen fungerar väl. Nämnden anser dock att vissa delar av kommunens målstyrning och verksamhetsstyrning behöver utvecklas vidare		☐ Ja ☐ Nej
Hur görs bedömningen av måluppfyllelsen, dvs vad som anses uppfyllt, delvis uppfyllt, ej uppfyllt? Finns interna kriterier? (svar om det är förändrat från föregående år) Måluppfyllelse sker genom en samlad bedömning av alla kända faktorer.						
Vilka är de största utmaningarna för att bedriva verksamheten på ett tillfredställande sätt? (1) En mkt komplex verksamhet inom nämndens ansvarsområde (2) Förändringar inom (skärpning av) nationell lagstiftning inom de centrala lagområdena är en utmaning. (3) Kompetensförsörjningen, bemanningsproblematik samt arbetsmiljön är helt centrala utmaningar för att klara uppdraget.						

Ekonomistyrning	Ja	Nej	Delvis	Nämndens kommentarer	Hänvisning till underlag och exempel som styrker bedömning (dnr/protokollsdatum)	Har revisorerna fått åtkomst till dnr. i förekommande fall? <small>Sid 13(261)</small>
Har nämnden lämnat synpunkter på mål och ramar? Om ja, vilka?	X			I samband med budgetdialogerna lämnades ett material in och i det materialet återfinns även synpunkter på mål och ramar.	21SON133	☐ Ja ☐ Nej
Har nämnden fastställt en budget i balans?	X					☐ Ja ☐ Nej
Vilka krav ställer nämnden på underlag (exempelvis innehåll och periodicitet) för att kunna följa upp verksamhet och ekonomi?				Månadsrapportering av ekonomi sker varje månad och väsentliga nyckeltal (ex antal placeringar mm) presenteras även på nämndssammanträdet. Vid behov presenteras även mer djupgående underlag av verksamheten själva.		
Får nämnden tillräckliga underlag avseende ekonomi och verksamhetens utveckling för att kunna göra de prioriteringar och vidta de åtgärder som krävs för att nå en ekonomi i balans?				Ja, om underlag skulle saknas efterfrågar nämnden mer nyanserad beskrivning före eller på nästkommande nämndssammanträde		☐ Ja ☐ Nej
Prognostiserar nämnden att nå en ekonomi i balans för året?	X					☐ Ja ☐ Nej

Om nämnden prognostiserar ett underskott - har nämnden under året tagit aktiva beslut om åtgärder för att nå en ekonomi i balans?	-					☐ Sid 14(261) ☒ Ja ☐ Nej
Har nämnden haft en kommunikation med KS om underskottet?	-					☐ Ja ☒ Nej
Vilka stora ekonomiska flöden har nämnden? Hur stora är de i mnkr? Exempel: taxor, statsbidrag, personalkostnader, hyror				Nämnden har en budgetomslutning på ca 629 mnkr. varav taxor och avgifter ca 8mnkr, hyror (intäkter) ca 29 mnkr, statsbidag ca 9 mnkr, personal ca 318 mnkr, köp av verksamhet ca 202 mnkr, hyror (kostnader) ca 61 mnkr		
Har det skett eller kommer det att ske någon förändring i kommunbidraget till nämnden? Omfördelning eller tillskott? Beskriv		X				
Har nämnden fått eller kommer att få statsbidrag, riktat eller generellt? Beskriv.	X			Socialnämnden har ett flertal statsbidrag under året. Psykisk hälsa och generella ersättningar från migrationsverket mm		
Bedömer nämnden att ekonomistyrningen är tillfredsställande?	X					☐ Ja ☒ Nej

Hur har nämnden anpassat verksamheten utifrån de förutsättningar som anges i budget? Ja

Sid 15(261)

Vilka är de största utmaningarna för att nå en ekonomi i balans? Budgetprocess, budgetmodell. Osäkerhet kring generella- och riktade statsbidrag. Kompetensförsörjning. Förändrad lagstiftning.

Internkontroll	Ja	Nej	Delvis	Nämndens kommentarer	Hänvisning till underlag och exempel som styrker bedömning (dnr/protokollsdatum)	Har revisorerna fått åtkomst till dnr. i förekommande fall?
Har riskanalys upprättats för verksamhetsåret utifrån mål?	ja			Sker genom områden för finansiella risker, Verksamhetsrisker samt Externa interna lagkrav/regelverk (detta för att få en samstämmighet och funktionalitet i internkontrollarbetet.)	21SON265	☒ Ja ☐ Nej
Har nämnden varit aktiv i genomförandet av riskanalysen? Om ja, hur?	ja			Nämnden har varit delaktig genom dels utbildningstille, dels ett kommande beslutsärdande där riskanalysen visas och diskuteras, dels genom att riskanalysen är själva underlaget till det beslut om internkontrollplan som nämndens fattar beslut om.	SON 2021-12-02 §18	☐ Ja ☐ Nej
Har internkontrollplan beslutats inom angiven tid?	ja				21SON265	☒ Ja ☐ Nej
Hur har nämnden säkerställt att interkontrollplanen har fullständiga beskrivningar av risker, risknivå, kontrollmoment, kontrollmomentsansvarig och periodicitet?	ja			Genom beslut samt uppföljning av beslut		
Har nämnden beslutat om en internkontrollrapport inom angiven tid?	ja				21SON273	☒ Ja ☐ Nej
Har nämnden löpande tagit del av uppföljning av den interna kontrollen? Vid vilka tillfällen och under vilken paragraf?				ett informationstillfälle har skett under våren vid delår 1. inget beslutsärende enligt GKs tidsplan.	SN 2022-05-24 §15	☐ Ja ☐ Nej
Har nämnden fattat beslut om åtgärder vid avvikelser i den interna kontrollen?		nej				☐ Ja ☐ Nej
Hur arbetar nämnden och sektorledningen för att såväl nämndens förtroendevalda som nyckelpersoner i sektorn har tillräcklig kunskap samt involveras i arbetet med riskanalys och framtagande av intern kontrollplan?				se svar ovan rad 3. Inom sektorledningen har det arbetats med internkontroll gemensamt vid ett flertal tillfällen under hösten 2021 och våren 2022.		☐ Ja ☐ Nej
Bedömer nämnden att den interna kontrollen är tillräcklig?	ja					☐ Ja ☐ Nej
<p>Vilka är de största utmaningarna för att se till att den interna kontrollen är tillräcklig? Balansgången mellan tillit och kontroll - att vara en förutsättning och garant och tillgodose att kunder/Gävles invångare ska få sina behov och rättigheter tillgodesedda, samtidigt som kontroller ska ges rimliga förutsättningar. Nämnden och sektor välfärd har ett stort omfattande ansvarsområde med många potentiella riskområden samt specifika risker. Det är alltid en utmaning att prioritera rätt. Nämnden och förvaltningen måste fortsätta att utveckla kontrollmiljö via integrationer i BI-system.</p>						

Övrigt	Ja	Nej	Delvis	Nämndens kommentarer	Hänvisning till underlag och exempel som styrker bedömning (dnr/protokollsdatum)	Har revisorerna fått åtkomst till dnr. i förekommande fall?
Har nämnden under året drabbats av viten från tillsynsmyndighet? Hur stora belopp?		X				☐ Ja ☐ Nej
Har nämnden någon pågående eller nyligen avslutad rättsprocess (t ex överklagad upphandling)?		X		Det finns ingen pågående eller nyligen avslutad rättsprocess avseende upphandlingsärende.		☐ Ja ☐ Nej
Har nämnden något överklagat beslut som kan få eller fått konsekvenser för verksamheten eller för ekonomin?				Alla överklagade beslut får ekonomiska konsekvenser för ekonomin då de innebär kostnader.		
Har någon större organisationsförändring genomförts nyligen eller har nyckelpersoner slutat?		X				☐ Ja ☐ Nej
Hur redovisas viten gällande tillsynsärenden för nämnd? Under aktuell period har det inte förekommit viten.						☒ Nej
Hur redovisas rättsprocesser i nämnd? I den mån nämnden är beslutsfattare så får de kännedom om ansökan till domstol, likaså eventuella yttrande som nämnden eller ordförande gör föredras i nämnd.						
Hur redovisas överklagade beslut i nämnd?						

Uppföljning	Ja	Nej	Delvis	Nämndens kommentarer	Hänvisning till underlag och exempel som styrker bedömning (dnr/protokollsdatum)	Har revisorerna fått åtkomst till dnr. i förekommande fall?
Rekommendationer i grundläggande granskning 2021						Sid 18(261)
Rekommendation						
Yrkesrevisorerna rekommenderar att uppföljning görs av IVO:s tillsynsrapporter även för de leverantörer som Socialnämnden inte har avtal med, men där placeringar görs av barn och ungdomar. Har någon åtgärd vidtagits med anledning av rekommendationen?				Ett arbete pågår för ställningstagande om eventuell utökning av HVB samordnartjänst		
Rekommendation						
Nämnden rekommenderas att tydliggöra rutinerna när kontakt med Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens försörjningsstödsenhet behöver tas om hyresinbetalningar inte fungerar. Detta för att förhindra uppbyggnad av hyresskulder för den enskilde och för att förhindra hyresförluster för Socialnämnden. Har någon åtgärd vidtagits med anledning av rekommendationen?				En gemensam rutin har tagits fram mellan berörda verksamheter från båda nämnderna kring hanteringen av till kommunen inkomna underrättelser om el- och hyresskulder. I detta prioriteras barnfamiljer och personer över 65 år. Nämnden kommer också under hösten igångsätta en översyn i hur vi arbetar med förmedlingsmedel där vissa personers inkomster tas in för att säkerställa att bl a hyra och el betalas. I detta kommer Socialnämndens och Överförmyndarnämndens verksamheter också involveras.		
Rekommendation						
Nämndens interna kontroll är bristfällig och behöver stärkas när det gäller riskbedömning och uppföljning av externa placeringar samt gällande utbetalningsrutiner till familjehem. Har någon åtgärd vidtagits med anledning av rekommendationen?				Under våren 2022 har ett utredningsarbete pågått gällande utbetalningsrutiner till familjehem. Slutrapporten med åtgärdsförslag kommer att presenteras för socialnämnden i slutet av september. Observera att löneutbetalningar sker inom kommunstyrelsen.		
Granskning av donationsfonderna						
Revisorernas granskning av hanteringen av donationsfonderna 2019 visade att processen kring Socialnämndens donationsstiftelser var bristfällig, då en stor del av betydelsefull dokumentation saknades. Ansökningsprocessen var heller inte digitaliserad. Dokumentationen av beslut var inte spårbar och transparent och bedömdes som bristfällig. Nämnden yttrade sig och påtalade att en egen översyn pågick och att kontakter med Styrning och Stöd tagits för att undersöka om fondhanteringen bättre kunde samordnas. Arbetet borde vara fullt ut genomfört under 2021. Har någon åtgärd vidtagits med anledning av de konstaterade bristerna? Hur fungerar processen kring Socialnämndens donationsstiftelser 2022? Beskriv.				Det arbete som KPMG föreslog i sin rapport ("Genomlysning av hantering av fonder, stiftelser och föreningsbidrag inom Vällfärd Gävle") har införts under 2020-2021. Ansökningsförfarandet för alla Gävle kommuns donationsfonder administreras idag av styrning och stöd. Till största del sker ansökningar digitalt.		

Nämndspecifika frågor	Kommentar
<p>Kompetensförsörjningsenheten Hur tycker nämnden att kompetensförsörjningsenheten fungerar? Utveckla.</p>	<p style="text-align: right;">Sid 19(261)</p> <p>Kompetensförsörjningsenheten stöttar alla sektorer i rekryteringar, och nämnden har inga synpunkter på hur den fungerar. Bemanningseenheten, också en enhet under HR-avdelningen, hanterar vikarier för alla sektorer upp till 6 månader. Bemanningseenheten har haft och har fortfarande stora utmaningar att tillsammans med sektorerna få en fullt ut fungerande vikarieförsörjning.</p>
<p>Coronapandemin - Har nämnden gjort en utvärdering av hanteringen i sina egna verksamheter?</p>	<p>Pågående, ska redovisas september 2022</p>
<p>Coronapandemin - Har nämnden vidtagit några åtgärder för att förbättra sin beredskap?</p>	<p>Utvärderingen ovan får utvisa vilka behov av detta som finns.</p>
<p>Avtalshantering - Har nämnden implementerat ett framtaget förslag till delegation på upphandlingsområdet?</p>	<p>I aktuell delegationsförteckning som fastställts av Välfärd Gävles nämnder i maj 2022 finns ett särskilt avsnitt för upphandling och avtal och som omfattar både stödprocesser och kärnverksamhet</p>

Generella frågor - Välfärd	Ja	Nej	Delvis	Nämndens kommentarer	Hänvisning till underlag och exempel som styrker bedömning (dnr/protokollsdatum)	Har revisorerna fått åtkomst till dnr. i förekomst
Har nämnden rapporterat ej verkställda gynnandebeslut kvartalsvis under året till KF?	X			Ja detta redovisas kvartalsvis till nämnd, KF och kommunrevision		Sid 20 (261)
Har nämnden rapporterat ej verkställda gynnandebeslut kvartalsvis under året till Socialstyrelsen?				Enligt lag rapporteras detta till IVO, inte socialstyrelsen		
Har nämnden rapporterat ej verkställda gynnandebeslut kvartalsvis under året till kommunrevisionen?	X			Ja, detta redovisas kvartalsvis till nämnd, KF och kommunrevision		
Inom vilka områden upplever nämnden att det är svårt att verkställa gynnandebeslut och varför?	nte har ett medgivande från nämnden gällande ett tilltänkt hem. Detta innebär att det inte syns i statistik som					

Beslutsärende: Ekonomisk
månadsrapport för
Socialnämnden, augusti 2022

6

22SON60

Tjänsteskrivelse

2022-09-19

Diarienummer: 22SON60

Handläggare:

Anders Paulsen
026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Ekonomisk månadsrapport för socialnämnden, augusti 2022

Förslag till beslut

Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för socialnämnden avseende augusti 2022.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden redovisar ett resultat t.o.m. augusti 2022 på minus 2,4 mnkr.

Resultatet för hela Valfärd Gävle t.o.m. augusti 2022 är plus 12,9 mnkr.

De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter finns inom utredningsenhet vuxen (-5,9 mnkr), barn (-5,8 mnkr) och ungdom (-6,4 mnkr). Till stor del har dessa avvikelser att göra med mer externa placeringar än budget och merkostnader på grund av tillfälligt inhyrd personal.

De negativa avvikelserna vägs dock upp positiva avvikelser inom bland annat Rekryteringsenheten (3,7 mnkr) och enheten för våld i nära relationer (3,2 mnkr). Dessa positiva avvikelser beror till stor del på lägre kostnader för skyddat boende eller att vi inte har lyckats rekrytera familje- eller jourhem i den omfattning som var planerad. Det finns även ett flertal mindre avvikelser som påverkar nämndens resultat positivt och dessa beror till stor del på att verksamheten inte har kunnat ersätta vakanta tjänster i den omfattning som var planerat.

En stor del av det positiva utfallet (8,7 mnkr) återfinns i medel som ännu inte har fördelats i budgeten (13,1 mnkr helår 2022) för 2022. Dessa medel kommer att fördelas inom socialnämndens verksamheter när den av kommunstyrelsen initierade utredningen, på grund av de höga placeringskostnaderna, slutrapporteras och nödvändiga beslut tagits av nämnden. Dessa medel täcker till största del kostnadsavvikelser som finns inom utredningsenheterna barn, ungdom och vuxen.

Utifrån den information som finns vid prognostillfället så blir nämndens årsprognos 0 mnkr. Bedömningen är att nämndens negativa avvikelser kommer att täckas med de av kommunfullmäktige tilldelade budgetmedlen för 2022, med reservation för de eventuella effekterna av flyktingmottagande. flyktingmottagande.

Beslutsunderlag

I bifogad bilaga 1 redovisas socialnämndens resultat för augusti 2022. Även investeringarna för hela 2022 och de ekonomiska effekterna av Covid-19 pandemin redovisas i bilagan.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Månadsrapport till nämnd

Socialnämnden

Augusti 2022

Diarienummer: 22SON60

Handläggare: Anders Paulsen

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat	3
3 Årsprognos	5
4 Investeringsverksamhet	6
5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)	6

1 Resultatrapport

Socialnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %	Budget
TOTALT	202201-202208	202201-202208		2021 / 2022	202201-202212
Intäkter					
Taxor och avgifter	3 064	5 375	-2 311	1,3%	8 063
Hysesintäkter	14 799	19 615	-4 816	-13,3%	29 422
Statsbidrag	12 783	6 008	6 775	37,9%	9 012
Övriga intäkter	13 449	12 378	1 071	-2,7%	18 567
Kommunbidrag	375 922	375 922	-0	9,2%	563 883
Summa intäkter	420 018	419 298	720	8,4%	628 947
Kostnader					
Personalkostnader	-209 996	-215 523	5 526	8,5%	-318 419
Inhyrd personal och konsulter	-6 334	-1 510	-4 824	-27,6%	-2 265
Bidrag och transfereringar	-5 571	-4 151	-1 420	-22,0%	-6 226
Köp av verksamhet och entrepren	-147 185	-134 700	-12 485	0,1%	-202 050
Hyror och fastighetskostnader	-33 125	-40 658	7 533	-23,1%	-60 992
Övriga kostnader	-14 662	-22 078	7 416	13,8%	-33 117
Material och förbrukning	-3 354	-1 845	-1 510	66,3%	-2 767
Fordon och transporter	-1 310	-1 170	-140	27,3%	-1 755
Måltider	-455	-341	-114	-4,4%	-511
Avskrivningar och intern ränta	-456	-563	107	21,2%	-845
Summa kostnader	-422 448	-422 538	90	1,5%	-628 947
Resultat	-2 430	-3 240	811	-91,6%	0

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden, aug 2022

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. augusti minus 2,4 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period plus 0,8 mnkr.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. aug 2022

Utredningsenhet vuxen, -5,9 mnkr (-8,6 mnkr juli)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet vuxens resultat avviker med -5,9 mnkr mot periodens budget på grund av högre kostnader för placeringar än budget (-5,8 mnkr). Denna budget (77,4 mnkr 2022) är dock ca 29 mnkr lägre än det totala kostnadsutfallet för helåret 2021. Detta innebär att kostnadsnivån hittills under 2022 är lägre än under 2021. Kostnaderna täcks också till stor del av de ej fördelade budgetmedlen under sektorledningen, samt att kostnader för tre skyddsplaceringar belastar verksamheten fast budget finns under enheten för våld i nära relation.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd i dagsläget. Nämnden har till viss del medel för att täcka denna avvikelse.

Utredningsenheterna barn, -5,8 mnkr (-5,2 mnkr juli)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet barns resultat avviker med -5,8 mnkr mot periodens budget på grund av mer

inhyrd personal (-3,8 mnkr) och mer externa placeringar (-2,6 mnkr). Rekryteringen av egen personal har inte motsvarat behovet, vilket leder till fördyrade kostnader för inhyrda konsulter.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd i dagsläget. Nämnden har till viss del medel för att täcka denna avvikelse.

Utredningsenhet ungdom, -6,4 mnkr (-6,2 mnkr juli)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet ungdoms resultat avviker med -6,4 mnkr mot periodens budget på grund av mer externa placeringar (-7,4 mnkr). Ökningen av antalet placerade barn och unga har ökat under våren 2022.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd i dagsläget. Nämnden har till viss del medel för att täcka denna avvikelse.

Enheten för våld i nära relation, 3,2 mnkr (3,6 mnkr juli)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens positiva resultat beror till sin helhet på lägre kostnader för externa placeringar än budgeterat på främst skyddat boende (2,9 mnkr). Det finns dock tre skyddsplaceringar som i dagsläget belastar utredningsenhet vuxen.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd.

Rekryteringsenheten, 3,7 mnkr (3,0 mnkr juli)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens positiva resultat beror till sin helhet på lägre kostnader för ersättningar till familjehem (3,7 mnkr) än budget. Detta beror på att verksamheten inte ännu har kunnat rekrytera familjehem i den omfattning som planerades inför 2022. Det är fortfarande svårt att rekrytera nya uppdragstagare, men förhoppningsvis kan den pågående rekryteringskampanjen förändra det.

Åtgärd till avvikelsen

Rekryteringskampanj pågår från och med mars månad.

Boendeenheten, 0,9 mnkr (1,4 mnkr juli)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens positiva resultat beror till sin helhet på lägre kostnader för hyror och hyresrelaterade kostnader. Enheten har i dagsläget färre lägenheter inhyrda, vilket medför både lägre intäkter och kostnader.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd

Ej fördelade budgetmedel, 8,7 mnkr (7,6 mnkr juli)

Kommentar till avvikelsen

En stor del av det positiva utfallet (8,7 mnkr) återfinns i medel som ännu inte har fördelats i

budgeten (13,1 mnkr helår 2022) för 2022.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd. Dessa medel täcker även underskott i olika delar av verksamheten.

Mindre avvikelser i nämndens resultat, 4,5 mnkr

Kommentar till avvikelsen

Det finns ett flertal positiva avvikelser i nämndens verksamheter som till stor del beror på ej tillsatta tjänster (vakanser) och ersättning från Migrationsverket för återsökta kostnader (enheten för ensamkommande barn 1,0 mnkr). Personalkostnadsavvikelsena finns inom Familjeboende (0,8 mnkr), Öppenvårdsenhet vuxen (1,1 mnkr), (Förebyggandeenheterna 1,0 mnkr) och Stödboende (0,6 mnkr).

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd.

3 Årsprognos

Utifrån den information som finns vid prognostillfället så blir nämndens årsprognos 0 mnkr. Nämndens negativa avvikelser kommer att täckas med de av kommunfullmäktige tilldelade budgetmedlen för 2022, för nämndens ordinarie planerade verksamhet. Nämnden har inte tagit ställning till eller prognostiserat för eventuella ökade kostnader på grund av flyktingmottagande, med anledning av kriget i Ukraina.

Prognos på avvikelser

Utredningsenhet vuxen, -10 mnkr

Kommentar till prognosen

Utredningsenhet vuxens kostnader för placeringar beräknas bli ca 10 mnkr högre än budgeterat. Kostnaderna kommer täckas fullt ut av de ej fördelade budgetmedlen under sektorledningen

Utredningsenheterna barn, -9,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Utredningsenhet barns kostnader för inhyrd personal och mer externa placeringar förväntas bli 9,0 mnkr högre än budget vid årets slut. Avvikelsen täcks i dagsläget inom socialnämndens budgetram för 2022.

Utredningsenheterna ungdom, -10,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Utredningsenhet ungdoms kostnader för mer externa placeringar förväntas bli 10,0 mnkr högre än budget vid årets slut. Avvikelsen täcks i dagsläget inom socialnämndens budgetram för 2022.

Enheten för våld i nära relation, 5,0 mnkr

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens kostnader för externa placeringar (skyddsplaceringar) förväntas bli ca 5 mnkr lägre än budget.

Rekryteringsenheten, 5,0 mnkr

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens kostnader för ersättningar till familjehem förväntas bli ca 5,0 mnkr lägre än budget, även fast det pågår en rekryteringskampanj för att få in fler familjehem.

Ej fördelade budgetmedel, 13 mnkr

Kommentar till avvikelsen

De ej fördelade budgetmedlen förväntas ge en positiv resultat effekt på 13 mnkr för nämndens verksamhet. Dessa medel täcker de prognostiserade avvikelserna inom utredningsenhet vuxen och barnenheterna.

Flera mindre positiva avvikelser socialnämnden, 5 mnkr

Kommentar till avvikelsen

Inom socialnämndens ansvarsområde finns ett antal positiva budgetavvikelser inom Familjeboende, Stödboende, Öppenvårdsenhet vuxen och Förebyggandeenheterna. Dessa avvikelser förväntas ge en positiv resultat effekt på ca 5 mnkr vid årets slut. och beror till stor del på vakanta tjänster som ej blivit tillsatta.

4 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är till och med augusti 0,9 mnkr av den totala budgeten på 5,6 mnkr. Alla medel är tänkta att användas under verksamhetsåret. Socialnämnden hade i bokslutet 2021 kvar pengar till investeringar som inte användes under året, uppgående till totalt ca 4,6 mnkr och en överföring av detta belopp beslutades av kommunfullmäktige våren 2022.

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Socialnämnden redovisar ett resultat t.o.m. augusti 2022 på minus 2,4 mnkr.

Resultatet för hela Välfärd Gävle t.o.m. augusti 2022 är plus 12,9 mnkr.

De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter finns inom utredningsenhet vuxen (-5,9 mnkr), barn (-5,8 mnkr) och ungdom (-6,4 mnkr). Till stor del har dessa avvikelser att göra med mer externa placeringar än budget och merkostnader på grund av tillfälligt inhyrd personal.

De negativa avvikelserna vägs dock upp positiva avvikelser inom bland annat Rekryteringsenheten (3,7 mnkr) och enheten för våld i nära relationer (3,2 mnkr). Dessa positiva avvikelser beror till stor del på lägre kostnader för skyddat boende eller att vi inte har lyckats rekrytera familje- eller jourhem i den omfattning som var planerad. Det finns även ett flertal mindre avvikelser som påverkar nämndens resultat positivt och dessa beror till stor del på att verksamheten inte har kunnat ersätta vakanta tjänster i den omfattning som var planerat.

En stor del av det positiva utfallet (8,7 mnkr) återfinns i medel som ännu inte har fördelats i budgeten (13,1 mnkr helår 2022) för 2022. Dessa medel kommer att fördelas inom socialnämndens verksamheter när den av kommunstyrelsen initierade utredningen, på grund av de höga placeringskostnaderna, slutrapporteras och nödvändiga beslut tagits av nämnden. Dessa medel täcker till största del kostnadsavvikelser som finns inom utredningsenheterna barn, ungdom och vuxen.

Utifrån den information som finns vid prognostillfället så blir nämndens årsprognos 0 mnkr. Bedömningen är att nämndens negativa avvikelser kommer att täckas med de av kommunfullmäktige tilldelade budgetmedlen för 2022, med reservation för de eventuella effekterna av flyktingmottagande.

Beslutsärende:
Verksamhetsrapport delår 2 år
2022 med årsprognos för
Socialnämnden

7

22SON111

Missiv

2022-09-20

Diarienummer: 22SON111

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Verksamhetsrapport delår 2 år 2022 med årsprognos för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att godkänna verksamhetsrapport delår 2 år 2022 för Socialnämnden, samt

Att överlämna verksamhetsrapporten till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsrapport delår 2 år 2022 avser verksamheten som bedrivits perioden januari – augusti 2022. Den är upprättad i enlighet med givna anvisningar.

I verksamhetsrapporten sker en avstämning av status för Socialnämndens mål inklusive de indikatorer som är kopplade till målen. Avstämning sker också av status för de uppdrag som kommunfullmäktige riktat till Socialnämnden.

Det ackumulerade resultat t.o.m. augusti är – 2,4 mnkr. Årsprognosen för 2022 är 0,0 mnkr.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Handläggare: Martin Wagner
2022-09-20 Sid 32(261)
Dnr 22SON111

Verksamhetsrapport delår 2 2022

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	3
2	Målanalys	3
2.1	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	3
2.2	Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam).....	5
2.3	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	5
2.4	Ett klimatneutralt Gävle 2035	9
3	Uppföljning av politiska uppdrag	10
3.1	Socialnämnden uppdras att fullfölja nödvändiga och identifierade effektiviseringsåtgärder.....	10
3.2	Socialnämnden uppdras att fortsätta arbetet med att vidareutveckla sitt arbete för att minska placeringskostnader för såväl barn som vuxna och att arbeta för fler egna öppenvårdsinsatser och utveckling av processer och organisering av arbetet inom utredningsenheterna.	10
3.3	Socialnämnden uppdras att identifiera åtgärder för att förbättra villkoren och förutsättningarna för stärkt kvalitet, mer framgångsrik kompetensförsörjning och förbättrad arbetsmiljö i särskilt hårt belastade yrkesgrupper med mer komplexa uppdrag.....	10
3.4	Socialnämnden uppdras att ta fram en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet som det missbruksbehandlande arbetet.....	11
3.5	Socialnämnden uppdras att arbeta vidare med insatser kopplade till barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat.	11
3.6	Socialnämnden uppdras att utreda hur första linjens socialtjänst kan formeras på stadsdelsnivå för att nå särskilt prioriterade grupper. Ett pilot koncept ska tas fram i Andersberg.....	11
3.7	Socialnämnden uppdras att utreda hur fler individer med psykisk ohälsa och/eller missbruk i behov av eget boende kan ges de stödjande insatser varje individ behöver för att möjliggöra att fler klarar av att få och att bibehålla eget boende.....	11
4	Uppföljning av privata utförare	12
5	Resultat/ årsprognos/ investeringar.....	12
6	Förväntad utveckling	13

1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Verksamheterna under nämnden har påbörjat rekryteringar av nyckelpersonal utifrån de något förbättrade budgetförutsättningar som getts 2022.

Se rapportering av uppdragen för mer specifika lägesbilder av väsentliga delar av nämndens pågående utvecklingsarbeten.

Kriget i Ukraina har medfört att nämndens verksamheter har ökat beredskapen för att hantera en eventuellt ökad flyktingmottagning, men ingen direkt påverkan på nämnden finns ännu.

En utvärdering av hur verksamheterna inom nämndens ansvarsområde har hanterat pandemin har påbörjats med extern konsult.

2 Målanalys

2.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

—

Nämndens/bolagets verksamheter

Mottagningsenhet

Trots en hög arbetsbelastning har Mottagningsenhetens medarbetare arbetat fokuserat med flera av enhetens fokusområden för 2022. De aktiviteter som utförts under delårs 2 är följande: 3 informationsträffar har genomförts under maj 2022 för att bl a informera om anmälningsskyldighet och processen gällande förhandsbedömningar. Dessa har skett till två förskolor och en av Valfärd Gävles verksamheter. Mottagningsenhetens mål att koppla kontaktpersoner från enheten till förskolors rektorsområden med syfte att underlätta konsultation, rådgivning och strukturera samverkan har under juni månad konkretiserats genom att varje rektorsområde har tilldelats två medarbetare på Mottagningsenheten.

Antalet orosanmälningar för barn 7-12 år fortsätter ligga högre än för den yngre åldersgruppen. 970 st barn 1-6 år, resp 1068 st barn 7 -12 år vid delår 2.

Enheterna utreder och identifierar stödbehov hos barn för att kunna ge rätt stödinsats tidigt. Detta för att säkerställa att barn ska få en ökad närvaro i skolan. Där enheterna identifierar behov av insats kan man erbjuda både interna och externa insatser som kan stötta familjer i hemmet för att få barnen till skolan. En sådan extern insats är Familjehemscentralen. I SIP-möten samverkar enheterna bland annat med skolan och Region Gävleborg.

Förebyggande och kompetens

Verksamheter som rapporterar till Socialnämnden är organiserade i verksamhetsområdet FIA (Förebyggande insatser och aktiviteter).

Förebyggandeenheterna 1 och 2 vilket innefattar verksamheterna Familjestödet, Grinden, familjecentralerna, fältgruppen, Drogfri skola, BIG och Shanazi hjältar (projekt).

Det förebyggande arbetet drivs enligt målsättningen "vi vill att barn och unga ska ha goda uppväxtvillkor".

Verksamheten arbetar idag fullt ut mot det förebyggande uppdraget efter några års begränsningar på grund av pandemi med förstärkta samarbetskanaler med andra aktörer, främst skola men också polis, fritidsgårdar, övrig socialtjänst, föreningslivet bl a.

Idag kan nämnas att verksamheterna familjestödet och familjecentralerna under en månad under våren gav i genomsnitt 190 familjekonstellationer insatsen råd och stöd. De vanligaste orsakerna till insats var osäkerhet i föräldrarollen samt relationsproblem med barnen. Denna insats är bara en av flera som erbjuds vid sidan av flertalet föräldragrupper och andra insatser.

Förebyggandeenheten har stärkt sin närvaro på sociala medier för att informera om vilka insatser som erbjuds. I kraft av ”öppningen” av samhället är det ett starkt fokus för verksamheten att vara ute i stadsdelarna för att möta människorna i stället för att invänta att de söker upp stöd via våra receptioner. En tydlig trend avseende de samtalsbaserade stödet är att många familjer föredrar digitala möten med våra behandlare.

Förebyggandeenheternas primära samverkansaktör är skolverksamheter. Åtskilliga insatser genomförs. Enheternas egna operativa inriktning är att prioritera:

- förskolebarn för så tidiga insatser som möjligt
- tidig upptäckt av problematisk skolfrånvaro
- arbeta för jämställdhet och mot våld bland unga inom skolans verksamhetsområde.

Insatser som under året särskilt utvecklats är:

- Tala om oron-utbildning till 100 förskolepersonal
- Grindens edukativa insats som ökar kunskap om barns utsatthet i familjer med missbruk, psykisk ohälsa och separationskonflikter.
- Familjestödet har två kontaktpersoner i varje rektorsområde och förskole område. De ska vara kända och erbjuda en lättillgänglig kontakt för personal inom förskola och skola för att på ett enkelt sätt erbjuda föräldrar stödinsatser. På fältgruppen finns också medarbetarna områdesindelade enligt samma princip.
- Informationssatsning gentemot både personal skola förskola samt föräldrar med barn i förskola om vilka insatser som de kan söka. Grinden utvecklar en anpassad information riktad till föräldrar med barn 5-6 år.
- Socionom vid familjecentral ska samverka med förskolepersonal inom upptagningsområdet i syfte att identifiera barn i utsatt position och erbjuda lättillgängligt föräldraskapsstöd.
- Strukturerad samverkan sker med elevhälsan i rektorsområdena.
- Ambition finns att göra ett samverkansavtal tillsammans med representanter från Utbildning Gävle samt Livsmiljö Gävle kring de områdesnätverk och samarbetsgrupper som funnits en längre tid. Påbörjade möten har ägt rum och en arbetsgrupp har utsetts.
- Fältgruppen ska presentera insatsen Nödstopp för nya skolor och under året genomföra insatsen vid ytterligare minst tre tillfällen. Detta för att i ett tidigt skede uppmärksamma och agera vid oro för en gruppering av barn.
- Arbete pågår på Familjestödet med att utveckla en arbetsmodell kring barn i riskzon för problematisk skolfrånvaro.

Verksamheten arbetar på att utveckla statistik via analysverktyget PBI.

Indikatorer och måluppfyllelse

Bedömning av måluppfyllelse sker samlat vid helår. Bedömning grundas på en samlad bedömning utifrån samtliga rådande faktorer som t ex status i enskilda ingående verksamheter inklusive genomförande av aktuella aktiviteter av betydelse, ev. omvärldsfaktorer av betydelse för verksamhetens genomförande, indikatorer, etc.

För delår 2 saknas förutsättningar att bedöma status för samlad måluppfyllelse för målet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Orosanmälningar barn, 1-6 år	—	1 375	Mindre avvikelse	Uppnås delvis
Orosanmälningar barn, 7-12 år	—	1 290	Mindre avvikelse	Uppnås delvis

2.2 Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam)

—

Nämndens/bolagets verksamheter

Vid läsårsslutet, juni 2022, gick tre barn ut åk 9 inom ramen för Skolfam, varav två med behörighet till valfritt gymnasium. Skolfam har 53 placerade barn/elever pågående, det finns en "kö" på cirka 30 barn. Förhoppningen är dock att alla barn ska delta i Skolfam och erhålla en första kartläggning senast i åk 5. De barn som placeras under sin högstadietetid hinner inte med att ingå i Skolfam. Första kartläggningen sker tidigast i åk 2, dock kan barn/elever ingå i Skolfam från Förskoleklass.

Analys av indikatorerna och status måluppfyllelse

Bedömning av måluppfyllelse sker samlat vid helår. Bedömning grundas på en samlad bedömning utifrån samtliga rådande faktorer som t ex status i enskilda ingående verksamheter inklusive genomförande av aktuella aktiviteter av betydelse, ev. omvärldsfaktorer av betydelse för verksamhetens genomförande, indikatorer, etc.

För delår 2 saknas förutsättningar att bedöma status för måluppfyllelse.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Andel familjehemsplacerade elever i åk. 9 som uppnått målen i alla ämnen.	—	95%		◆ Uppnås delvis

2.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

◆

Nämndens/bolagets verksamheter

Utredningsenhet boende har gjort ett samverkansavtal med AB Gavlegårdarna (ABG), en överenskommelse om att ändra Träningslägenheter till Försökslägenheter, vilket innebär uthyrning av dessa lägenheter med en annan avtalsform, ett korttids övergångsavtal, så att aktuell hyra kan tas ut. Målsättningen är att få ett bättre flöde från Försökslägenhet med övergångsavtal till eget avtal. Enligt det nya avtalet kommer ABG att godkänna att klienten får eget avtal efter försökslägenhet i 18 månader till skillnad mot förut då det var träningslägenhet i 12 månader och sedan övergångsavtal i 18 månader som var avtalat. En Vägledare som är rekryterad började arbeta 22-06-01 och skall främst arbeta med klienter i försökslägenhet, men har än så länge arbetat med klienter som har övergångsavtal. Det har varit olika behov av stöd för att kunna fungera i bostaden. Vägledarinsats pågår i ca 10 ärenden där hen arbetar praktiskt och träffar klienterna regelbundet.

Den 1 juli började en ny lag att gälla som innebar att kommunerna tog över ansvaret för att ordna boende åt skyddsbehövande från Ukraina. Syftet var att skapa en jämnare fördelning av boendeplatser över landet. Gävle kommun är anvisade 226 personer och planerat mottagande var att i första hand fylla Akutboendet och sedan placera på Kristinelundsgården. De personer som anvisades i juli togs emot på Akutboendet och de personer som hittills anvisats i augusti är

planerade att komma till Kristinelundsgården 22-08-29. I och med att Kristinelundsgården togs i drift och att det kom många ensamstående personer, både män och kvinnor, görs bedömningar varje vecka var respektive person/familj skall placeras. 22-08-25 hade vi 48 anvisade personer. Bedömningen är att mottagande har gått bra och att boendena har samarbetat väl med varandra.

Utredningsenhet vuxen har ställt om efter pandemin och erbjuder alltid fysiska besök och har även försökt möta medborgarna med uppsökande insatser, exempelvis genom att ha en ökad närvaro på RIA Hela människan eller andra miljöer där målgruppen befinner sig. Det har ökat tillgängligheten för dem som är i behov av stöd, bidragit till samverkan och möjliggjort ett riktat motivationsarbete. Det har varit en viss stökighet under det senaste halvåret och arbetet behöver vara fortsatt offensivt.

En viktig del har även varit information och vägledning vad gäller orosanmälningar och Välfärd Gävles arbete vad gäller missbruk och beroende, social utsatthet etc.

E-tjänsten har startats upp och tillgängligheten har ökat. Personer som ringer via kundtjänst för att göra en ansökan om stöd utifrån missbruk eller beroende får information om e-tjänsten, information finns på gavle.se och har även skickats ut till samarbetspartners. Under de tre månader som e-tjänsten varit i gång har omkring 20 personer gjort sin ansökan via e-tjänsten. Det innebär att många fortsatt gör sin ansökan på annat sätt. En utvärdering kommer ske både av själva e-tjänsten, och information/tillgänglighet under september 2022 innan projektarbetet avslutas.

Utredningstiderna är fortsatt korta och med kort tid till insats. Under sommaren har det dock tagit längre tid innan personen fått en första kontakt med handläggare och utredningstiderna har varit längre. Det har därför varit en löpande information och dialog med klienterna och de som önskat har kunnat erbjudas så kallade servicesamtal via öppenvården i avvaktan på att utredningen slutförts. Hjälpbehovet har löpande prioriterats för att säkerhetsställa att behoven kan tillgodoses. De längre utredningstiderna är en direkt konsekvens av lägre bemanning under sommaren och det förväntas återgå till korta utredningstider igen.

Ambulerande motivationsteamets arbete visar sig fortsatt ge goda resultat. Inför sommaren vårdades endast tre personer med stöd av LVM, vilket var ett lägre antal än året innan samtidigt som antalet utredningar enligt 7§ LVM var detsamma (ca 170 st hittills i år). Det innebär framför allt att det finns ett fortsatt omfattande vårdbehov, men där vården kunnat tillgodoses inom ramen för frivilliga insatser i stället. Det kan ha medfört ökade kostnader av externa köp, men där det är viktigt att utgå ifrån att frivillig vård ger avsevärt bättre vårdresultat än just tvångsvård.

Det finns ett omfattande behov av stöd, samordning och motivation hos merparten av klienterna som är aktuell på enheten och där det tydligt syns att det viktiga arbete som ambulerande motivationsteamet bedriver gör skillnad. Dock har det blivit märkbart att om Ambulerande motivationsteamet stödjer klienten under utredningstid på omkring en månad, så har inte alltid beteendeförändringar blivit befäst, att verkställighet av andra insatser inte alltid kommit i gång och det finns inget som tar vid. I många fall går klienten vidare med stöd av öppenvård, men alla vårdbehov passar inte in i den mallen varför det har prövats i vissa ärenden att Ambulerande motivationsteamet finns kvar ytterligare några veckor med ett tydligt syfte om att fullfölja planering och möjliggöra annan verkställighet.

Under våren/sommaren har det bland annat varit flera ärenden där missbruket inte är det primära vårdbehovet utan där andra insatser varit nödvändig, exempelvis hemtjänst, sjukvård, annan boendeform, god man etc. Det har även varit i ärenden där det funnits risk för att de skulle återkomma och nya LVM-utredningar inledas. I de ärenden där detta prövats har det setts en god effekt och risken för återfall i destruktivitet har minskat, klienten har inte ramlat mellan stolar utan stöd har kunnat säkerhetsställas. Både klienten och i många fall även anhöriga har kunnat uppnå en annan livskvalitet.

Utredningsenhet vuxen genomför de allra flesta köp inom ramen för ramavtal. Detta utifrån LOV och den enskildes delaktighet och valfrihet. Trots det så kvarstår ett behov av köp utanför ramavtal och det är fortsatt främst vid "ärvda" placeringar av barn och unga och köp av skydd utifrån kriminellt våld där upphandlingen inte matchat behoven vad gäller

”avhopparverksamhet”. Utifrån LOV jobbas det också för att upphandla fler ramavtal med verksamheter som erbjuder adekvat stöd utifrån samsjuklighet och detta görs i dialog med upphandlare.

Statistik för ärendetyp vuxen	2019 helår	2020 helår	2021 helår	2022 delår 1	2022 delår 2
Social utredning 11:1	704	901	923	396	399
Utredning 7 § LVM inleds	225	272	267	106	99
Aktualiseringar p g a LOB	454	416	410	81	92
Ansökningar p g a våld i nära relation	47	116	146	55	43

Enheten Våld i nära relationer som startades upp september 2021, fortsätter att utveckla rutiner och arbets sätt i samverkan med interna samverkanspartners men också med kvinnojouren Blåklockan och krismottagningen för män, Stickan. Under delåret har bland annat en ny rutin upprättats tillsammans med mottagningsgruppen, som underlättar uppföljningen av medföljande barn vid skyddsplacering av förälder.

Familjerättens nya uppdrag att erbjuda Informationssamtal har inneburit en relativt jämn efterfrågan av informationsamtal även under sommarveckorna 17–35 och med ett snitt på 3 samtal per dag. Ett flertal samtal har genererat ett flertal ansökningar om samarbetsamtal. Under delåret har det medfört en kö för samarbetsamtal. Familjerätten har även beviljats uppskov av Tingsrätten i nio ärenden gällande vårdnadsutredningar eller andra uppdrag, på grund av arbetsbelastningen.

Förebyggandenheten ska i samverkan med andra aktörer nå familjer i en socioekonomiskt utsatt situation. Särskilda målgrupper är familjer med ekonomisk utsatthet, utlandsfödda föräldrar, samt familjer där risker finns att barnen utvecklar normbrytande beteende (kriminalitet, gängrelaterad problematik, missbruk).

Inom Familjestödet genomförs ett tjänstedesignprojekt för att anpassa och utveckla insatserna med målsättning att nå ut med selektiva förebyggande insatser. För att nå utrikesfödda och ekonomiskt utsatta har samarbete upprättats inom kontoret med vuxenutbildningen och ARBOS. Insatserna beskrivs nedan under särskilt operativt mål.

Verksamheten arbetar för att översätta ännu mer informationsmaterial till utrikesfödda föräldrar som talar andra språk. Inom Förebyggandenheten har insatsen Childrens program utvecklats och genomförts. Riktat till föräldrar och barn där föräldern har missbruksproblematik.

Aktiviteter för att öka kunskapen om tillgängliga stödinsatser. Hemsidan utvecklas med fler edukativa inslag, filmer mm. Informationsmaterial utarbetas om Familjestödets chatt för anonym rådgivning som är tillgänglig tre tider i veckan varav 2 är efter kontorstid.

En målsättning och aktivitet är att alla som söker erbjuds samtal ska få detta inom 2 veckor. Familjestödet har utsedd personal som har telefontid samt utrymme att ringa upp och boka tid inom 2 veckor. Grunden prioriterar att erbjuda nybesökstid inom 2 veckor.

Socionom vid Familjecentral är synlig för föräldrar på öppna förskolan och erbjuder tid för samtal så snart som möjligt men inom två veckor.

En prioriterad aktivitet är att i samverkan med andra aktörer erbjuda insatser som verkar brotts- och drogförebyggande och där särskilt uppmärksamma barn och unga där det finns en ökad risk för normbrytande beteende.

Fältgruppen och "Shanazi hjältar" genomför Machofabriken i relation till idrottsföreningar och grundskolor. Fältgruppen genomför insatsen Agera Tillsammans i flera skolklasser. BIG kommer under året utbilda fler personer i Agera Tillsammans alt MVP, Mentor i Våldsprevention.

Fältgruppen har utvecklat en kontaktpersoninsats i samarbete med kontor Myndighet som riktas till barn/ungdomar som har risker kring kriminalitet.

Informationsträffar genomförs i stadsdelarna med information om förebyggandeenhetens verksamheter samt socialtjänstens arbete i stort. Även Drogfri skola deltar i detta.

Projektmedel har beviljats av Kommunstyrelsen (bostadssociala medel) för att kunna bedriva utökade insatser i relation till en specifik stadsdel (Sättra). Rekrytering av ytterligare fältassistenter och familjehandlare pågår. Insatsen ska genom hög närvaro i stadsdelen etablera relationer för att motverka socialt utanförskap samt att barn och unga rekryteras i kriminella sammanhang. Fördomar mot socialtjänsten måste avväpnas för att öka förtroendet mellan de boende och myndigheterna. Via tät samverkan kan tidig identifikation av barn/unga/familjer i behov av särskilt stöd ske. Genom projektet skapas en arbetsmodell som med anpassning utifrån de lokala förutsättningarna kan implementeras även i andra stadsdelar i Gävle kommun.

Utveckla samarbetet mellan verksamhetsområden för att förbättra våra insatser.

Föräldrautbildning: Samarbete mellan förebyggande enheterna på kontoret tillsammans med Arbetsmarknad och stöd (ARBOS) och Vuxenutbildningen har upprättats. Målet är att ge våra kunder som är föräldrar riktade utbildningsinsatser i stegrande omfattning utifrån behov. "Föräldraskap i Sverige" kan ges på Vuxenutbildningen och Jägargatan inom deras ramar för sfi och arbetsmarknadsinsatser, insatserna kan ges till många. Metoden ABC för de föräldrar som behöver fortsatt stöd (genomförs av Förebyggandeenheten) samt trygghetscirkeln som är en mer omfattande insats (genomförs också av Förebyggandeenheten). Status: Familjestödet har genomfört insatser "Föräldraskap i Sverige" i samarbete med ARBOS. Lärare på sfi ska gå utbildning i denna insats. Förebyggandeenheten kommer utbilda sig i ABC och förhoppningen är att ha en kedja av insatser från 2023. Trygghetscirkeln erbjuds idag av Förebyggandeenheten. Genomförs till viss del under 2022 och fortsätter 2023.

Informationssatsning om insatser på förebyggandeenheten: Kunder och elever på ARBOS och Vuxenutbildningen får information om vilka insatser som finns tillgängliga utan behov av behovsbedömning eller biståndsbeslut. Utifrån desinformationskampanjen om socialtjänsten tidigare i år finns också möjlighet för Vuxenutbildningen och ARBOS att larma om behov av informationsinsatser behövs. I dessa punktinsatser kan också Mottagningsenheten på kontor Myndighet involveras.

Insatser som erbjuds av Familjerådgivningen och Förebyggandeenheten som riktas till familjer ska vara lätt tillgängliga.

Insatserna på familjerådgivningen har inte infriat målsättningen avseende väntetid. Väntetiden är 25 dagar vilket ligger på rikssnittet nationellt. Orsaken till de längre väntetiderna är bemanning i verksamheten.

Analys av indikatorerna

Bedömning av måluppfyllelse sker generellt samlat vid helår. Bedömning grundas på en samlad bedömning utifrån samtliga rådande faktorer som t ex status i enskilda ingående verksamheter inklusive genomförande av aktuella aktiviteter av betydelse, ev. omvärldsfaktorer av betydelse för verksamhetens genomförande, indikatorer, etc.

Däremot görs utifrån ovan beskrivna aktiviteter samt en bedömning av indikatorer nedan en samlad bedömning av måluppfyllelse, vilken bedöms vara att målet delvis är uppfyllt vid delår 2.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Tid till insats (1)	—	27	Ok	◆ Uppnås delvis
Externa placeringar följer upp (2)	—	100 %	Ok	● Uppnås
Ej återaktualiserade vuxna missbrukare, 21 år och äldre, ett år efter avslutad utredning eller insats (3)	—	65 %		

2.4 Ett klimatneutralt Gävle 2035

Nämndens/bolagets verksamheter

Välfärd Gävle jobbar fokuserat med fossilfria transporter och målet Gävle kommunkoncerns drivmedelsförbrukning inklusive upphandlingar där transporter ingår ska vara 100% fossilfria 2025. Arbetet med att ta fram handlingsplaner kommer bedrivas under hösten 2022 för att därefter inleda genomförandet av dessa under 2022-25, dvs huvuddelen av detta arbete är framåtriktat och kommer inte ge resultat under 2022. Miljöpåverkan från transporter är en stor miljöaspekt för sektorn där vi har stor rådighet men som kräver ett fokuserat och systematiskt omställningsarbete. Det här arbetet berör alla delar inom Välfärd Gävle.

Projektet ökad cirkularitet i Gävle kommun: Välfärd Gävle deltar både i styrgrupp och projektgrupp. Goda exempel finns redan idag hos exempelvis Möbelpoolen. Utöver det kan det finnas resursflöden inom Välfärd Gävles verksamheter som skulle kunna vara intressant för förstudien att kartlägga och föreslå utveckling kring. Exempelvis möbler för de som flyttar in/ut på våbo eller inköp, distribution, lager och förbrukning av förbrukningsmaterial. Även denna del har en långsiktig dimension bortom året, men är värd att här rapportera då den ger ett sammanhang.

De aktiviteter som idag arbetas aktivt med och som på olika vis bidrar till att uppnå målet "Ett klimatneutralt Gävle 2035" är i övrigt, t ex:

- Tidigare fysiska möten har ersatts med digitala i mycket hög utsträckning. Detta medför mindre resande och minskad påverkan på miljön.
- Bilar som tankas med diesel tankas from 2021 med miljödiesel. Detta innebär 90 % lägre utsläpp.
- Bilar som byts ut, byts ut till elbil.
- Matsvinnsmätningar
- Digitalisering av verksamheter och arbetssätt pågår i sektorn på olika sätt, vilket indirekt bedöms komma ge olika positiva effekter på transporter och pappershantering, mindre användning av plast osv.

Bedömning över status "måluppfyllelse" är att målet är delvis uppfyllt då flera av aktiviteterna är på längre sikt bortom 2022.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Antal genomförda aktiviteter (1)	—		Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis

3 Uppföljning av politiska uppdrag

3.1 Socialnämnden uppdras att fullfölja nödvändiga och identifierade effektiviseringsåtgärder.

Uppföljning uppdrag Socialnämnden

Den utredning utförd av KPMG med syfte att minska externa placeringar, föreslog ett antal åtgärder som nämnden och Valfärd Gävle nu omhändertar. Detta ska på sikt effektivisera verksamheten.

3.2 Socialnämnden uppdras att fortsätta arbetet med att vidareutveckla sitt arbete för att minska placeringskostnader för såväl barn som vuxna och att arbeta för fler egna öppenvårdsinsatser och utveckling av processer och organisering av arbetet inom utredningsenheterna.

Uppföljning uppdrag

Arbetet fortsätter under hösten 2022 för kontinuerlig rapportering i Socialnämnden.

3.3 Socialnämnden uppdras att identifiera åtgärder för att förbättra villkoren och förutsättningarna för stärkt kvalitet, mer framgångsrik kompetensförsörjning och förbättrad arbetsmiljö i särskilt hårt belastade yrkesgrupper med mer komplexa uppdrag.

Uppföljning uppdrag Socialnämnden

För att säkerställa bemanningen så har personalramen setts över och justerats och en beredskapsplan för att hantera extrema arbetsanhopningar i samband med hög ärendeingång, har tagits fram i samverkan med fackliga företrädare.

För att säkerställa kompetensen så har en kompetens- och befogenhetstrappa arbetats fram. En kontakt med högskolan har etablerats och ett förslag som man kommer att arbeta vidare med, är

att ha kontinuerliga öppna möten för studenter, där de kan träffa verksamhetens medarbetare för samtal om yrket. En jurist med placering i verksamhetsområde barn och unga har anställts med tillträde under hösten.

3.4 Socialnämnden uppdras att ta fram en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet som det missbruksbehandlande arbetet.

Uppföljning uppdrag

Arbetet fortsätter under hösten 2022. Ett mer vidgat strategiskt forum kommer bildas över sektorsgränserna för att stärka samordna det strategiska arbetet. Socialnämnden kommer under hösten att initiera en dialog kring hur det kan tillskapas mer strategiska politiska forum för att bättre politiskt styra det förebyggande arbetet.

3.5 Socialnämnden uppdras att arbeta vidare med insatser kopplade till barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat.

Uppföljning uppdrag

Se uppdrag 4

3.6 Socialnämnden uppdras att utreda hur första linjens socialtjänst kan formeras på stadsdelsnivå för att nå särskilt prioriterade grupper. Ett pilotkoncept ska tas fram i Andersberg.

Uppföljning uppdrag

Se uppdrag 4

3.7 Socialnämnden uppdras att utreda hur fler individer med psykisk ohälsa och/eller missbruk i behov av eget boende kan ges de stödjande insatser varje individ behöver för att möjliggöra att fler klarar av att få och att bibehålla eget boende.

Uppföljning uppdrag

Uppdraget är i en planeringsfas och återrapporteras vid delår 2.

4 Uppföljning av privata utförare

Välfärd Gävle har en särskild kontaktperson för privata utförare för att möjliggöra en löpande dialog med privata utförare. Under året har Välfärd Gävle erbjudit privata utförare utbildning i social dokumentation via lärarledd digital utbildning. Under våren anordnade medicinskt ansvariga sjuksköterskor & medicinska ansvarig för rehabilitering ett forum där medicinska kvalitetsfrågor lyftes. Till forumet bjöds all legitimerad personal och deras chefer in, både inom intern regi och privata utförare. Under april månad anordnades en fysisk workshop med privata utförare inom hemtjänst i syfte att vidareutveckla förfrågningsunderlaget inom LOV, men även en form för dialog i andra förekommande frågor.

Tillsyn av privata utförare sker enligt uppföljningsplan och återredovisas till nämnd som separata tillsynsrenden.

5 Resultat/ årsprognos/investeringar

(mnkr)	Utfall 2022-08- 31	Utfall 2021-08- 31	Budget 2022-08- 31	Budget helår 2022	Prognos helår 2022
Verksamhetens intäkter	44,0	43,2	43,4	65,1	65
Personalkostnader	-210,0	-193,5	-215,5	-318,4	-310,0
Övriga kostnader	-211,9	-222,5	-206,4	-309,7	-318,0
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,4	-0,3	-0,5	-0,8	-0,8
Internränta	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-378,3	-373,1	-379,1	-563,9	-563,9
Kommunbidrag	375,9	344,3	375,9	563,9	563,9
Årets resultat	-2,4	-28,8	-3,2	0,0	0,0
Investeringar	0,9	5,2	3,8	5,6	5,6
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Resultat, investering och prognosanalys

Resultat

Socialnämnden redovisar ett resultat t.o.m. augusti 2022 på minus 2,4 mnkr.

Resultatet för hela Välfärd Gävle t.o.m. augusti 2022 är plus 12,9 mnkr.

De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter finns inom utredningsenhet vuxen (-5,9 mnkr), barn (-5,8 mnkr) och ungdom (-6,4 mnkr). Till stor del har dessa avvikelser att göra med mer externa placeringar än budget och merkostnader på grund av tillfälligt inhyrd personal.

De negativa avvikelserna vägs dock upp av positiva avvikelser inom bland annat Rekryteringsenheten (3,7 mnkr) och enheten för våld i nära relationer (3,2 mnkr). Dessa positiva avvikelser beror till stor del på lägre kostnader för skyddat boende eller att vi inte har lyckats rekrytera familje- eller jourhem i den omfattning som var planerad. Det finns även ett flertal mindre avvikelser som påverkar nämndens resultat positivt och dessa beror till stor del på att verksamheten inte har kunnat ersätta vakanta tjänster i den omfattning som var planerat.

En stor del av det positiva utfallet (8,7 mnkr) återfinns i medel som ännu inte har fördelats i budgeten (13,1 mnkr helår 2022) för 2022. Dessa medel kommer att fördelas inom socialnämndens verksamheter när den av kommunstyrelsen initierade utredningen, på grund av

de höga placeringskostnaderna, slutrapporteras och nödvändiga beslut tagits av nämnden. Dessa medel täcker till största del kostnadsavvikelser som finns inom utredningsenheterna barn, ungdom och vuxen.

Investering

Utfallet på investeringsverksamheten är till och med augusti 0,9 mnkr av den totala budgeten på 5,6 mnkr. Alla medel är tänkta att användas under verksamhetsåret. Socialnämnden hade i bokslutet 2021 kvar pengar till investeringar som inte användes under året, uppgående till totalt ca 4,6 mnkr och en överföring av detta belopp beslutades av kommunfullmäktige våren 2022.

Prognos

Utifrån den information som finns vid prognostillfället så blir nämndens årsprognos 0 mnkr. Bedömningen är att nämndens negativa avvikelser kommer att täckas med de av kommunfullmäktige tilldelade budgetmedlen för 2022, med reservation för de eventuella effekterna av flyktingmottagande.

Mer detaljerade kommentarer till resultat och prognos finns i bilaga 1 (ekonomisk månadsrapport)

6 Förväntad utveckling

Nämnden hänvisar till underlaget till verksamhetsdialog 1 juni som lämnades till kommunstyrelsen 30 maj, där framtid och förväntad utveckling redovisas.

**Beslutsärende:
Internkontrollrapport 2022
delår 2 Socialnämnden**

9

22SON172

Tjänsteskrivelse

2022-09-20

Diarienummer: 22SON172

Handläggare:

Martin Wagner
Tfn 026 - 17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Internkontrollrapport delår 2 2022 för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att godkänna rapporten avseende genomförda kontroller enligt internkontrollplan 2022 för Socialnämnden, samt

Att överlämna rapporten till kommunstyrelsen och kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Sektor Vårld har sammanställt internkontrollrapport avseende delår 2 2022 för Socialnämnden. Internkontrollrapporten grundar sig på Internkontrollplanen för 2022 och sker utifrån de risker som där identifierats och definierats.

Internkontrollplanen utgår och sammanfattas utifrån tre huvudområden:

- Finansiell rapportering.
- Efterlevnad av externa och interna regelverk.
- Verksamhetsrisker.

Beslutsunderlag

Internkontrollrapport delår 2 2022 för Socialnämnden.

Magnus Höijer

Sektorchef

Sektor Vårld

Rapport Internkontroll delår 2 2022

Socialnämnden

Risk- eller Målområde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2022	Senaste kommentar
Finansiell rapportering	 Extern finansiell risk – felaktiga utbetalningar	Stickprov fakturor samt stickprov köp av verksamhet. <i>Löpande stickprov. Är fakturor korrekta samt är dessa korrekt handlagda?</i>	 Ingen avvikelse	2022-09-19 Kontroll av fakturor vi köp av verksamhet (placeringar) sker löpande. Inga avvikelser finnas att rapportera vid detta tillfälle. (Anders Paulsen)
		Kontrollera att utbetalningar till uppdragstagare är korrekta. <i>Utbetalningar till uppdragstagare sker genom löneutbetalning via Personec (KS/SG) Uppföljning ska ske av avtal vid överväganden. Kontrollera samstämmighet med aktuella pågående uppdrag. Upprätta nya rutiner samt förbättra kontrollmiljön.</i>	 Större avvikelse	2022-09-20 Extern granskning har skett under våren 2022. Slutrapport delges nämnden på septembersammanträdet. (Anders Paulsen)
	 Intern finansiell risk – felaktigt handläggning	Kontroll inköpskort First Card <i>Finns underlag samt är dessa korrekta?</i>	 Inte kontrollerat	2022-09-19 Uppföljning sker i samband med årsbokslutet. (Anders Paulsen)

Risk- eller Målområde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2022	Senaste kommentar
Efterlevnad av externa och interna regelverk	 Risk att kund lider skada då kvalitetsarbetet inte fungerar som avsett.	Handlingsplaner för kund/klient ska ha bäring på kvalitet och åtgärda brist <i>Avser myndighetshandläggning</i>	 Ingen avvikelse	2022-09-20 Urval av handlingsplaner har följts upp. Viss mindre variation finns men inga större avvikelser. (Martin Wagner)
		Olika beslut med lika beslutsunderlag <i>Kunden ska få lika bedömning oavsett handläggare</i>	 Mindre avvikelse	2022-09-20 Beslut följs upp och det förekommer emellanåt mindre variation mellan beslut då olika handläggare med likande beslutsunderlag. Dessa beslut diskuteras då gemensamt för att förbättra beslutsfattandet gentemot kund. Bedömningen är dock att detta är vanligt förbättringsarbete snarare än brist. Sektorn behöver dock framöver analysera beslut gentemot extern drift jämfört med egen drift när statistikuttag och analysunderlag finns. Den sammanlagda bedömningen mindre avvikelse ska ses ur det ovan beskrivna

Risk- eller Målområde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2022	Senaste kommentar
				sammanhanget att det idag saknas underlag för att analysera extern drift kontra egen drift. (Martin Wagner)
		Lång tid till beslut <i>För lång handläggningstid från aktualisering till beslut.</i>		2022-09-20 Följs upp helår (Martin Wagner)
Verksamhetsrisker	 Risk att sektorn ej har beredskap klara av extraordinära händelser	Upprättas krisberedskapsplaner för respektive kontor inom sektor Velfärd? <i>Krisberedskapsplaner ska upprättas (alternativt uppdateras) för respektive kontor under 2022.</i>	 Inte kontrollerat	2022-09-20 Arbete pågår inom verksamheten. Följs upp helår (Martin Wagner)
	 Risk att personal-/kompetensförsörjningen inte tillgodoser organisationens behov	Personalförsörjning - Brist på vikarier i verksamheten <i>Kommunens bemanningsenhet kan inte leverera tillräckligt med vikarier för att lösa bemanningen. Säkerställa att verksamheten får vikarier i rätt utsträckning och med rätt kompetens</i>	 Ingen avvikelse	2022-09-20 Risken avser bemanningsproblematik och avser att/om bemanningsenheten ska omhänderta behov. Det finns problematik med personalförsörjning men detta avser inte brist på vikarier i första hand (Martin Wagner)

Risk- eller Målområde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2022	Senaste kommentar
		<p><i>Kontrollera att rutinerna mellan verksamheterna och Bemanningenheten fungerar. Det gäller både en fungerande dialog på övergripande nivå och rutiner inom verksamheterna och på Bemanningenheten.</i></p>		
		<p>Kompetensförsörjning Risk att personal-/kompetensförsörjningen inte tillgodoser organisationens behov</p>	<p>◆ Mindre avvikelser</p>	<p>2022-09-20</p> <p>Pågår Risk och konsekvensanalysarbete av upprättad kompetens och befogenhetstrappa gällande kompetensförsörjningen. Status är att detta är klart höst -22.</p> <p>Se även politiskt uppdrag: Socialnämnden uppdras att identifiera åtgärder för att förbättra villkoren och förutsättningarna för stärkt kvalitet, mer framgångsrik kompetensförsörjning och förbättrad arbetsmiljö i särskilt hårt belastade yrkesgrupper med mer komplexa uppdrag. Identifieras konkreta åtgärder utifrån detta uppdrag.</p> <p>(Martin Wagner)</p>

Beslutsärende: Yttrande över
"Grundläggande granskning av
Socialnämnden"

10

22SON102

Tjänsteskrivelse

2022-09-20

Diarienummer: 22SON102

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 80 00
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Yttrande – Grundläggande granskning av Socialnämnden 2021

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Bakgrund och sammanfattning

Yrkesrevisorerna har genomfört grundläggande granskning av Socialnämnden avseende 2021. Rapporten är överlämnad till nämnden för kännedom och möjlighet att yttra sig.

Yrkesrevisorerna gör i sin granskningsrapport ett antal iakttagelser inom olika områden, samt gör ett sammanfattande ställningstagande. Utifrån detta lämnar yrkesrevisorerna ett antal rekommendationer.

Yrkesrevisorerna gör sammanfattande ställningstaganden och konstaterar

- att nämndens målstyrning är tillfredsställande,
- att uppföljning görs av IVO:s tillsynsrapporter även för de leverantörer som Socialnämnden inte har avtal med, men där placeringar görs av barn och ungdomar,
- att ekonomistyrningen är tillfredsställande, men nämnden rekommenderas att tydliggöra rutinerna när kontakt med Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens försörjningsstödsenhet behöver tas om hyresinbetalningar inte fungerar. Detta för att förhindra uppbyggnad av hyresskulder för den enskilde och för att förhindra hyresförluster för Socialnämnden.

Yttrande

Det är generellt en utmaning att hösten 2022 svara på frågor som avser verksamhetsåret 2021. Flera delar, främst avseende planering och förankring av internkontrollplan och verksamhetsplan(målstyrning), genomfördes i praktiken under hösten 2020. Det innebär att i praktiken är flera av de delar revisionen nu berör inte längre är aktuella, och har korrigerats avseende motsvarande planer 2022. Det som nämnden här yttrar sig angående är främst det som har bäring på yrkesrevisorernas rekommendationer.

Socialnämnden rekommenderas att tydliggöra rutinerna när kontakt med Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens försörjningsstödsenhet behöver tas om hyresinbetalningar inte fungerar. Här konstaterar nämnden att en gemensam rutin har tagits fram mellan berörda verksamheter från de båda nämnderna kring hanteringen av till kommunen inkomna underrättelser om el- och hyresskulder.

I detta prioriteras barnfamiljer och personer över 65 år. Nämnden kommer också under hösten igångsätta en översyn i hur vi arbetar med förmedlingsmedel där vissa personers inkomster tas in för att säkerställa att bl. a hyra och el betalas. I detta kommer Socialnämndens och Överförmyndarnämndens verksamheter också involveras.

Yrkesrevisorerna bedömer att den interna kontrollen anses vara bristfällig och behöver stärkas när det gäller riskbedömning och uppföljning av externa placeringar samt gällande utbetalningsrutiner till familjehem.

Socialnämnden tar till sig denna kritik och kommer att hantera dessa brister i den interna kontrollen under hösten 2022. Gällande utbetalningsrutiner till familjehem är ett arbete igångsatt sedan hösten 2021 inom förvaltningen mellan sektor Valfärd och sektor Styrning och stöd för att hantera denna brist i rutiner. Värt att notera är att dessa utbetalningar avser löneutbetalningar, vilka i sig ligger utom socialnämndens kontroll. Därmed är det väsentligt att reda ut ansvarsförhållanden samt att införa säkra och robusta rutiner mellan olika ingående delar av förvaltningen.

Gällande uppföljning av externa placeringar utan avtal vill nämnden korrigeras att detta är utanför *ramavtal*, men att avtal finns. Däremot konstaterar Socialnämnden likväl att detta är en brist som ska omhändertas.

Risakanalysen kopplar inte direkt till de kommunövergripande och nämndspecifika målen. Nämnden har valt att sammanfatta risker direkt kopplade till mål som "verksamhetsrisker". Nämnden kommer att tydliggöra detta till motsvarande plan för 2023. I övrigt ska ett nytt reglemente och nya riktlinjer för intern kontroll implementeras inför 2023. Socialnämnden kommer att svara på den remiss som skickats ut. Efter beslut är fattat kommer nämnden genomföra intern kontroll i enlighet med nytt reglemente och nya riktlinjer.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Socialnämnden har ålagts svara på "Grundläggande granskning av Socialnämnden 2021".

Yttrandet hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 27 september 2022. Martin Wagner, strateg för kvalitets- och verksamhetsutveckling, har varit ansvarig handläggare i ärendet.

Missiv

Dnr 21REK15
2022-05-19

Socialnämnden

Grundläggande granskning av socialnämnden

Bakgrund

Yrkesrevisorerna har genomfört grundläggande granskning av socialnämnden. Granskningen är dokumenterad i bifogad rapport och revisorerna godkände rapporten vid sitt sammanträde den 7 april 2022. Revisorerna beslutade den 19 maj att överlämna rapporten till socialnämnden för kännedom och möjlighet att yttra sig senast 7 september.

Revisorerna i Gävle kommun genom

Eva-Karin Hamilton
Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung
Revisionschef

Bilaga 1: Grundläggande granskning socialnämnden

REVISIONSKONTORET

Socialnämnden

Grundläggande granskning 2021

Grundläggande granskning 2021

Socialnämnden

Gunilla Beckman Ljung, revisionskontoret

Gävle kommun 2021-03-24

Dnr: 21REK15

www.gavle.se

Innehållsförteckning

Grundläggande granskning av Socialnämnden	3
Bakgrund	3
Metod	3
Revisionskriterier	3
Begreppsförklaringar	4
Granskningsresultat	4
Kort om Socialnämndens ansvar	4
Lagstiftning	5
Reglemente	5
Tillsynsmyndigheter	5
Målstyrning och måluppfyllelse	6
Ekonomistyrning	8
Riskhantering	10
Intern kontroll	11
Övrigt	14
Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande	15

Grundläggande granskning av Socialnämnden

Bakgrund

Den grundläggande granskningen syftar till att ge de förtroendevalda revisorerna en grund för beslutet att till- eller avstyrka ansvarsfrihet för nämnden i rapporteringen till kommunfullmäktige. Den skall också ge ett underlag till om kritik eller anmärkning ska framföras till nämnden.

I denna rapport tar den yrkesrevisor som är sakkunnigt biträde ställning till de grundläggande frågorna om

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Den grundläggande granskningen i denna rapport är ett av underlagen för revisorernas bedömning om de ska tillstyrka att nämnden beviljas ansvarsfrihet.

Granskning av om räkenskaperna är rättvisande sker i granskningsrapporterna för Gävle kommuns delårsrapport och årsredovisning. Eventuella fördjupade granskningar rapporteras i separata revisionsrapporter.

Metod

De metoder som kommer att användas i granskningsarbetet är följande:

- Dokumentanalys
- Intervjuer/mailkontakter
- Löpande följa kallelser, handlingar och protokoll från nämnderna
- Dialogmöten där de förtroendevalda revisorerna samt sakkunniga biträden deltar.

Kommunrevisionen planerar årligen in ett dialogmöte med nämnden som ett led i den grundläggande granskningen. Inför dialogmötet ber Kommunrevisionen nämnden att lämna skriftliga svar på frågor Kommunrevisionen behöver för den grundläggande granskningen. Dessa frågor diskuteras sedan med nämnden under dialogmötet. Kommunrevisionens frågor är bilagda rapporten.

Redovisningen för kommun och nämnder granskas dels översiktligt i delårsrapporten, dels i en mer omfattande granskning av årsredovisningen, vilket resulterar i separata rapporter.

Revisionskriterier

En utgångspunkt för granskningen är de övergripande styrdokument som finns för Gävle kommunkoncern alternativt Gävle kommun. Exempel på dessa är:

Övergripande: Fullmäktiges kommunplan med mål, uppdrag och ekonomiska ramar. Internkontrollreglemente och attestreglemente.

Nämnder: Reglementen, delegationsordningar, attestordningar, tillsynsrapporter och beslut från de statliga organ som granskar myndighetsutövningen inom olika nämnder samt domstolsbeslut.

Begreppsförklaringar

Nedan följer en förklaring av de begrepp som yrkesrevisorerna använder vid sin bedömning:

Verksamhetens målstyrning

Begrepp:	Förklaring:
Ej ändamålsenlig	Förstärkningar i målstyrningen krävs
Ändamålsenlig	Fungerande målstyrning

Ekonomistyrning

Begrepp:	Förklaring:
Ej tillfredsställande	Anpassning till budget har inte skett. Avvikelse kan inte förklaras.
Tillfredsställande	Anpassning till budget har skett eller avvikelse kan förklaras.

Internkontroll

Begrepp:	Förklaring:
Bristfällig	Omedelbara förstärkningar krävs.
Tillräcklig	Fungerande internkontroll men behov av förstärkningar kan föreligga.

Granskningsresultat

Kort om Socialnämndens ansvar

Socialnämndens ansvarsområde är individ- och familjeomsorg såsom familjerätt, barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård och familjerådgivning.

Socialnämnden svarar för kommunens uppgifter enligt Socialtjänstlagen (2001:453) med undantag för:

** Sådan omsorg och service som har som mål att kompensera bortfall av fysiska och psykiska funktioner för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning i alla åldrar (Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ansvar)*

** Den kommunala hälso- och sjukvården i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) (Omvårdnadsnämndens ansvar)*

** Ansvar för försörjningsstöd och bistånd för livsföring i övrigt (Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ansvar) däremot ekonomiskt bistånd i samband med vård- och behandlingsinsatser*

Lagstiftning

Kommunallag (2017:725)

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskydds-förordning

Socialtjänstlag (2001:453)

Lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52)

Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (1988:870)

Alkohollagen (2010:1622)

Tobakslagen (1993:581)

Lag om tobak och andra liknande produkter (2018:2088)

Lotteriförordningen (1994:1451)

Hemvärnsförordningen (1997:146)

Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)

Reglemente

Utöver det som föreskrivs i "Huvudreglemente för kommunstyrelse och nämnder i Gävle kommun", kommunallagen och annan författning gäller bestämmelserna i nämndens reglemente.

Socialnämndens reglemente ändrades inför mandatperioden 2019 – 2022. En översyn har sedan gjorts och nämndens reglemente reviderades av kommunfullmäktige 2020-12-14.

Det som saknades och lades till i reglementet vid översynen var:

- uppgifter enligt lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52) samt lagen om vård av missbrukare i vissa fall (1988:870),
- besluta om fördelning av medel ur stiftelser och fonder samt föreningsbidrag inom nämndens ansvarsområde

Tillsynsmyndigheter

Nämnden har följande tillsynsmyndigheter för sin verksamhet:

- Integritetsskyddsmyndigheten (IMY)
- Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO)
- Justitieombudsmannen (JO)

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Vi noterar att det under 2021 inte behandlats några rapporter från IMY, IVO eller JO i Socialnämnden, varken som anmälningsärenden eller i form av enskilda beslutsärenden.

En stor del av Socialnämndens verksamhet är placeringar vid hem för vård och boende, HVB. De står under tillsyn av IVO. Socialnämnden har gjort en egen uppföljning av de HVB man har ramavtal med. I den årliga uppföljningsrapporten för 2020, som presenterades för nämnden i mars 2021, hade 15 boenden följts upp. Tio var de mest frekvent använda och fem ytterligare slumpvis utvalda av övriga utnyttjade HVB. Av dessa hade IVO gjort besök hos sju av dem, enligt uppgifter från boendena själva. I ett fall hade IVO påtalat brister gällande utdrag ur belastningsregistret vid

anställningar. I några fall har brister i lämplighetsbedömningar påtalats. Vi kan konstatera att IVOs tillsyn inte är heltäckande, då samtliga HVB inte fått tillsynsbesök.

Målstyrning och måluppfyllelse

Nämndens bedömning

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndspecifikt mål	
	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor.	Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam)	◆
	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle.	-	
	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.	◆
	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	-	
	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun	Ett klimatneutralt Gävle 2035	■

Nämndens analys av utfall

Vi noterar att nämndens mål bedöms som inte uppfyllt vad gäller ett klimatneutralt Gävle 2035. Nämndmålen Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen och Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam) bedöms som delvis uppfyllda.

Målet Ett klimatneutralt Gävle 2035 har inte uppfyllts då handlingsplaner för fossilfria transporter inte har tagits fram. Miljökrav vid köp av plats har visat sig svåra att följa upp enligt Gävle kommuns krav då man utnyttjar ramavtal där leverantörerna har avtal med flera kommuner.

Skolsamarbetet har påverkats negativt gällande antal möten i skolan främst pga covid-19. Trygghet, sammanhållning och välfärd att lita på i hela kommunen där arbetar Välfärd Gävle systematiskt med uppsökande och förebyggande arbete. Det berör missbruk, våld i nära relationer och socioekonomisk segregation. Samverkan med Region Gävleborg har påverkats av pandemin.

Nämnden konstaterar i verksamhetsrapporten för 2021 att den långsiktiga trenden med ökande aktualiseringar fortsätter även in i 2021. Trenden med ökande externa placeringar har fortsatt.

Antalet skyddsplaceringar ökar, vilket kraftigt påverkar nämndens förutsättningar att klara sin budget. Placeringar i HVB-hem har ökat med 31,6 % jämfört med samma period 2021 (barn och unga), samt ökat med 16,4 % (vuxna) jämfört samma period 2021. Detta är dessutom en förlängning av tidigare trend med ökade externa placeringar.

Frågor ställda inför dialogmötet hösten 2021:

- Hur görs bedömningen av måluppfyllelsen, dvs vad som anses uppfyllt, delvis uppfyllt, ej uppfyllt?
- Finns interna kriterier?

Nämndens svar:

Bedömningen görs utifrån den redovisning som görs i delår och årsredovisningar. Nämnden har en omfattande verksamhet och uppföljningen görs genom hela styrkedjan. Få av målen är av den karaktären att de enkelt kan "bockas av" med ett antal indikatorer eller andra kriterier, utan det är en helhetsbedömning av indikatorer och andra nyckeltal samt olika bedömningar, exempelvis genom dialoger eller specifika redovisningar eller händelser. Det förebyggande arbetet är exempelvis mycket svårt att mäta måluppfyllelse för.

- *Vilka är de största utmaningarna för att bedriva verksamheten på ett tillfredställande sätt?*

Den största utmaningen är att idag och fortsättningsvis genomföra verksamheten efter de ekonomiska förutsättningar och krav på effektiviseringar som finns. Detta ska kopplas till de övergripande förutsättningar (samhällstrender) som direkt påverkar nämndens och verksamhetens genomförande.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

” Enligt kap 6 § 6 kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten”. Detta framgår även i reglementet för Gävle kommuns styrelse och nämnder (Dnr.19KS455). I detta reglemente framgår vidare att nämnden har ansvar för att dess uppdrag och verksamhet är tydligt och genomförs på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till fullmäktiges mål och styrning, samt lagar och andra författningar för verksamheten.

I verksamhetsrapporten redogörs för ett antal olika aktiviteter, organisatoriska förändringar, samarbeten som startats eller utökats för att uppnå måluppfyllelse. Två av målen uppnås delvis. Gällande målet att andelen familjehemsplacerade elever i åk 9 som uppnått målen i alla ämnen konstateras att målvärdet är satt till 95% och utfallet är 87%. Detta ska jämföras med det totala resultatet för samtliga elever som ligger på 70%. Utfallet är med andra ord högt, även om det inte når målvärdet. Trenderna med ökande aktualiseringar och ökande externa placeringar har fortsatt. Antalet skyddsplaceringar ökar och Covid-pandemin har fortsatt påverkat nämndens verksamhet. Målet ett klimatneutralt Gävle uppnås inte.

Nämndens målstyrning bedöms som ändamålsenlig. Måluppfyllelsen har påverkats av pandemin.

Ekonomistyrning

Nämndens bedömning

Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2021	Utfall 2020	Budget 2021
Verksamhetens intäkter	73,2	82,0	69,7
Personalkostnader	-291,5	-285,9	-299,5
Övriga kostnader	-327,6	-279,8	-328,2
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,5	-0,4	-0,5
Internränta	0,0	0,0	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-546,4	-484,1	-558,6
Kommunbidrag	558,6	461,9	558,6
Resultat efter kommunbidrag	12,2	-22,2	0,0
Extraordinära kostnader	-0,3	0,0	0,0
Årets resultat	11,9	-22,2	0,0
Investeringar	6,0	0,4	10,5
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Årets resultat uppgår till +11,9 mnkr, vilket är ett resultat efter tillskott under året av totalt 105,2 mnkr utöver budget.

Dessa tillskott beror enligt nämnden till stor del på att placeringskostnaderna har ökat väldigt mycket under slutet av 2020 och fortsatt att öka under 2021.

Nämnden konstaterar att den långsiktiga trenden med ökande aktualiseringar fortsätter även in i 2021. Trenden med ökande externa placeringar har fortsatt.

Antalet skyddsplaceringar ökar, vilket kraftigt påverkar nämndens förutsättningar att klara sin budget. Placeringar i HVB-hem har ökat med 31,6 % jämfört med samma period 2021 (barn och unga), samt ökat med 16,4 % (vuxna) jämfört samma period 2021. Detta är dessutom en förlängning av tidigare trend med ökade externa placeringar.

En djupare utredning kring orsakerna till ökningen och åtgärder för att kunna minska placeringskostnaderna startades under hösten 2021 tillsammans med externt konsultstöd. Återrapportering av utredningen kommer att ske till nämnden och kommunstyrelsen under våren 2022

Nämnden får ekonomiska rapporter månadsvis samt delårsrapporter per april och augusti.

Nämnden bedömer själva att ekonomistyrningen är tillfredsställande.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Vi noterar att nämndens resultat håller sig inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige, men att detta görs efter stora tillskott under året utifrån stora underskottsprognoser vid delårsrapporterna.

Nämnden aviserade i delårsrapport 1 en årsprognos på -75 mnkr för helåret 2021. Kommunfullmäktige beslutade vid behandlingen av delårsrapport 1 2021-06-21:

Att Socialnämnden tillförs 65 mnkr för årets placeringskostnader från reserv under finansförvaltningen, politiska prioriteringar/oförutsedda behov.

Nämnden aviserade i delårsrapport 2 en årsprognos på -40 mnkr trots tillskottet vid delårsrapport 1. Kommunstyrelsen beslutade med anledning av delårsrapport 2 2021-10-12:

Att arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden tillförs 1,5 mnkr, Omvårdnadsnämnden 1,3 mnkr samt Socialnämnden 0,2 mnkr utifrån tidigare beslut om återhämtningsdagar. Medel tas från, under finansförvaltningen avsatta medel för Coronareserven.

Att Socialnämnden tillförs 40 mnkr med anledning av i delårsrapport 2 redovisade behov. Medel tas från, under finansförvaltningen avsatta medel för obalanser 10 mnkr, medel för politiska prioriteringar/oförutsett 10 mnkr samt Coronareserv 20 mnkr.

Vi noterar att nämndens överskott om 11,9 mnkr är en positiv avvikelse mot årsprognosen som gjordes vid delårsrapport 2 då bedömningen var att underskottet skulle bli -40 mnkr. Hade den prognosen stämt skulle nämnden, efter ett tillskott på 40 mnkr, ha landat på ett nollresultat.

Utifrån en analytisk granskning av nämndens resultaträkning, är förklaringen till avvikelse mot budget rimlig. Det finns överskott gällande personalkostnader och även högre statsbidragsintäkter i verksamheten som förklarar överskottet.

Dock framgår av den ekonomiska rapporten till nämnden per december 2021 att hyresintäkterna endast uppgått till 25,5 mnkr mot budgeterade knappt 33 mnkr. Denna förändring förklaras av att antal lägenheter som Socialnämnden har förstahandskontrakt på och vidareuthyr i olika former har minskat från 442 till 346, netto -96 under 2021. Boendeenheten uppger att 76 klienter nu fått egna förstahandskontrakt. Enheten har arbetat annorlunda och driver numera krav på hyresbetalning via påminnelser och inkasso. Antalet övergångslägenheter har blivit färre och man arbetar för att klienter ska få skuldsanering. Det nya arbetssättet har också inneburit att ett antal klienter, som satt i system att inte betala hyran, har sagts upp efter en strukturerad process i samarbete med sektorns jurist.

År 2020 tvingades Socialnämnden avskrivna ca 15 mnkr av gamla, förfallna hyresfordringar, vilket innebar en stor budgetavvikelse. Socialnämnden har bara gjort en mindre nedskrivning om ca 300 tkr under

2021. Boendeenheten uppger att i början av 2022 har ytterligare ca 8,3 mnkr i förfallna fakturor från tidigare år skickats till inkasso, vilket kan innebära att ytterligare behov av nedskrivningar aktualiseras under 2022.

Detaljgranskning sker i samband med granskningen av Gävle kommuns finansiella rapporter. Eventuella iakttagelser från detaljgranskningen kommer att redovisas i granskningsrapporten för Gävle kommuns årsredovisning.

Vi noterar att nämnden tar upp ekonomiska månadsrapporter för beslut löpande och uppdaterar prognoserna i samband med detta.

Fullmäktige beslutade i november 2021 om budgetramen för nämnden för 2022: 568,6 mnkr. Det är att jämföra med tilldelat kommunbidrag för 2021 om 558,6 mnkr. Det innebär att ramen för 2022 har justerats upp med anledning av utvecklingen under 2021.

Yrkesrevisorernas bedömning är att nämndens ledning, styrning och uppföljning gällande ekonomi för 2021 varit i huvudsak tillfredställande.

Riskhantering

En riskanalys ska ligga till grund för internkontrollplanen (6 § Gävle kommuns Internkontrollreglemente). Den omfattar ofta flera risker än de som tas med i internkontrollplanen.

Kritiska risker som tas med in i internkontrollplanen

Riskerna kan kopplas till verksamhetsmål, finansiell rapportering samt lagstiftning. Nedan redovisas endast de risker nämnden bedömer som kritiska. Det kan även finnas ytterligare risker som bedöms som mindre allvarliga i internkontrollplanen.

Två risker kopplas till finansiell rapportering:

- Bristande avtalstrohet
Rapport och uppföljning sker av SG/KS

- Risk att nämnden inte når ställda ekonomiska krav i budget och att planerade resurser inte räcker till för att täcka kostnaderna

Stor avvikelse under första halvan av 2021 på grund av det negativa utfall som socialnämnden haft under flertalet år. Till stor del beroende på en stadigt ökande ärendeingång och ökade placeringskostnader. Utredning startad med externt konsultstöd, som har delrapporterats nämnd 2021. Fortsättning sker under 2022 även om nämnden har fått kompensation för sina ökade kostnader under 2021.

Två risker kopplas till att Socialnämnden ska ha en effektiv och ändamålsenlig verksamhet (kvalitetsrisker):

- Ej fungerande kvalitetsarbete. Kontroller rutiner och handläggning
- Att nödvändig utveckling samt omvärldsspaning ej sker

Med i riskanalysen fanns också en kritisk risk som inte tagits med i internkontrollplanen:

- *Pandemin innebär fortsatta störningar i verksamheten*

Yrkesrevisorernas iakttagelser

När ärendet om internkontroll behandlades i nämnden 2021-02-23 fanns riskanalys och riskmatris med enligt läsanvisning i ärendet. Dessa innehöll också instruktioner att ta del av riskbedömningarna och att ledamöterna själva skulle ta ställning till om detta var heltäckande och/eller om några riskbedömningar skulle ändras. Dock finns inte motsvarande dokument med i kallelsen som publicerats på kommunens webb. Vi förutsätter att nämnden fått del av riskanalys och riskmatris och därmed varit mer involverad i arbetet med riskanalysen än tidigare. Nämnden har haft tillfälle att göra korrigeringar i internkontrollplanen.

Vi noterar att 16 av 23 risker som är identifierade i riskanalysen är med i internkontrollplanen. Det betyder att nämnden fått ta del av samtliga risker som identifierats i riskanalysen.

Riskanalysen innehåller 23 risker, fördelade på finansiell rapportering, efterlevnad av externa och interna regelverk samt Socialnämnden ska ha en effektiv och ändamålsenlig verksamhet (kvalitetsrisker).

Vi noterar att nämndens riskanalys inte har koppling till vare sig de kommunövergripande målen eller till nämndspecifika mål. I internkontrollrapporten finns en koppling till målet Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor men i riskanalysen kallas området Socialnämnden ska ha en effektiv och ändamålsenlig verksamhet (kvalitetsrisker).

En iakttagelse är att riskanalysen i år varit med i beslutsunderlagen till internkontrollplanen. Det innebär att nämnden varit mer involverad i arbetet med riskanalysen än tidigare. Däremot har nämnden inte fattat beslut om riskanalys vilket vi rekommenderade föregående år för att nämnden ska kunna säkerställa en tillräcklig internkontroll enligt kommunallagen.

Ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger enligt 6 kap 7 § kommunallagen på nämnden.

Intern kontroll

Nämndens bedömning

Under året har frågan ställts till Socialnämnden: Vilka är de största utmaningarna för att se till att den interna kontrollen är tillräcklig?

Nämndens svar:

”Nämndens ansvarsområde är omfattande. Det är en avvägning och balansgång med omfattningen och inriktningen av den interna kontrollen - det kan finnas en direkt motsättning inbyggd i detta. Tillit och/eller kontroll i en stor organisation som har en omfattande styrning genom både kommunala och statliga styrdokument. Ökad kontroll/administration i

förhållande till nämndens uppdrag att verka för individens bästa och erbjuda olika insatser. Samtidigt inser nämnden vikten av god intern kontroll och styrning och att denna löpande ska prioriteras så kraft och resurser läggs på rätt riskområden. Nämnden ser behov att fortsatt utveckla formerna och strukturen för den interna kontrollen för att göra denna så adekvat och effektiv som möjligt. I vissa fall är det svårt att uttala sig om den interna kontrollens svagheter och effektivitet, t ex gällande utbetalningar via lönesystemet och den riskanalys som där sker, då annan nämnd och sektor ansvara för denna del (löneutbetalningar och lönesystem).”

Det som fallit ut i internkontrollen under 2021 är:

<p>■ Felaktiga utbetalningar via Treserva</p> <p>8</p>	<p>■ Säkerställa att kontrollmoment efterlevs i verksamheten</p> <p>■ Större avvikelser</p> <p>Kommentar Avvikelse utbetalning familjehem. Analys pågår. Muntlig rapportering sker på februarinämnd. Samma rapportering flera kontrollmoment som överlappar varandra.</p>
<p>■ Felaktiga utbetalningar i lönesystemet till uppdragstagare.</p> <p>8</p>	<p>■ Att rutinerna för området efterlevs och så att inte fel ersättning betalas ut</p> <p>■ Större avvikelser</p> <p>Kommentar Avvikelse utbetalning familjehem. Analys pågår. Muntlig rapportering sker på februarinämnd. Samma rapportering flera kontrollmoment som överlappar varandra.</p>

Utbetalning av ersättning till familjehem är en manuell rutin. I verksamhetssystemet Treserva registreras att barn och ungdomar placeras i familjehem. Ersättningen till familjehemmen är en utbetalning via lönesystemet, där familjehem är så kallade uppdragstagare. För att påbörja en utbetalning går ett manuellt uppdrag till löneenheten som registrerar detta för utbetalning månadsvis tills vidare. Sen måste detta manuellt bevakas från Socialnämnden för att utbetalningen ska avslutas när placeringen avslutas. Den interna kontrollen bygger på att det finns avstämningar mellan systemen för att säkerställa att medel inte fortsätter att utbetalas när placeringen avslutats. Detta har uppenbarligen brutit och upptäckts i de kontroller som gjorts via internkontrollen under 2021.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Nämnden ska enligt 6 kap 7 § kommunallagen se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

Varje nämnd har en skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde (5 § Gävle kommuns Internkontrollreglemente).

Varje nämnd skall årligen antaga en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Olika granskningsområden bör väljas ut med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning. Kontrollplanen styrs av den omfattning och volym som nämndens verksamhet har, och de väsentlighets- och riskbedömningar som har gjorts

(6 § internkontrollreglementet inklusive tillhörande tillämpningsanvisningar).

- Vi noterar att internkontrollplanen har antagits i nämnden i enlighet med internkontrollreglementet. Internkontrollplanen färdigställdes enligt den tidplan kommunstyrelsen fastställt, 2022-02-22.

Kommunstyrelsen har gjort en uppföljning av internkontrollen för samtliga nämnder vilken presenterades i samband med sammanträdet i juni 2021. Förutom mål och uppdrag finns även ett antal program som kommunfullmäktige tagit beslut om. Ett av dessa program beslutades under maj 2018 och det är "Mål och riktlinjer för privata utförare".

- Nämnden har ingen risk som är kopplad gentemot detta och kommenterar det i riskanalysen så här: Enligt beslut i kommunfullmäktige ska nämnden varje år följa upp samtliga privata utförare inom ramen för nämndens ansvar. Risken är att denna uppföljning inte blir utförd på ett adekvat vis. Befintliga kontroller bedömdes som mycket effektiva och risken låg. Därmed togs denna risk inte med i internkontrollplanen.

Socialnämnden upphandlar HVB enligt LOV. En LOV-upphandling innebär att nämnden utifrån sina kvalitetskrav kan godkänna leverantörer löpande vid ansökningar om att bli LOV-leverantör till kommunen. Totalt fanns 2020 73 avtal med HVB-hem för barn och ungdomar och 50 för vuxna. I nämndens uppföljningsrapport konstateras att när det gäller barn och unga var nära hälften av placeringarna 2020 hos HVB som inte var LOV-upphandlade (32 placerade utan ramavtal av totalt 66). Avtalstroheten när det gällde vuxnas placeringar i HVB var betydligt större (29 placerades med ramavtal av totalt 30).

Att många placeringar gjordes utan att ramavtal konstaterades redan 2014. Då hävdades att LOV-upphandlingar som görs löpande skulle förbättra den situationen. Vid det tillfället hade upphandlingar gjorts enligt LOU, lag om offentlig upphandling, dessa genomförs vid ett tillfälle för en fast avtalsperiod.

Yrkesrevisorerna konstaterar att när det gäller tillsyn över en stor del av den verksamhet som Socialnämnden bedriver, så ligger tillsynen från IVO direkt på de externa leverantörerna av HVB. I den uppföljning som görs av kommunen uppger leverantörerna själva om de har haft inspektioner från IVO och vad dessa resulterat i.

Vi har under året inte sett en uppföljning till nämnd av de leverantörer nämnden inte har ramavtal med. De leverantörer som saknar ramavtal med kommunen har inte granskats i samband med ett upphandlingsförfarande enligt LOV. När nämnden gör uppföljning enbart av ramavtalsleverantörer, så faller den stora andelen barn och ungdomar med placeringar på avtalslösa HVB utanför den uppföljningen.

Yrkesrevisorerna konstaterar att nämndens uppföljning av leverantörer med ramavtal endast omfattar ca hälften av leverantörerna av HVB för barn och ungdomar under 2020. Övriga har kommunen inte avtal med. Med tanke på att volymerna placeringar kraftigt ökat under 2021, finns skäl att anta att Socialnämnden fortsatt delvis placerat barn och ungdomar i HVB nämnden saknar avtal med. Leverantörer nämnden inte har

avtal med, kan man heller inte ställa krav på. En uppföljning av att verksamheterna fungerar via att ta del av IVOs tillsynsrapporter är ett sätt att bedöma kvalitén. Under 2021 har vi inte sett någon sådan återrapportering i nämnden. Med tanke på att nämnden tidigare placerat barn vid Platea i Hagfors, som stängdes av IVO efter den tragiska drunkningsolyckan, ser yrkesrevisorerna risker i att många privata utförare inte följs upp.

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen skall, med utgångspunkt från antagen plan, löpande rapporteras till nämnden. Rapportering skall ske skriftligt (7§ Internkontrollreglementet).

- Socialnämnden har fått en återrapportering i samband med delårsrapport 2 och när verksamhetsrapporten för 2021 behandlades i nämnden 2022-02-22. Vi noterar att nämndens internkontrollrapport fastställts i nämnden i enlighet med internkontrollreglementet. Nämnden har klarmarkerat internkontrollrapporten i enlighet med kommunstyrelsens instruktioner.

Vi konstaterar att nämndens internkontroll har fångat upp felaktiga utbetalningar till familjehem. Utbetalningarna har inte stoppats när placeringar har avslutats. Detta har varit en känd svag manuell rutin. Motsvarande konstaterades i en revisionsrapport 2015 och förbättrade rutiner i samverkan med den centrala löneenheten skulle tas fram.

Alternativ till denna manuella rutin finns i form av en särskild modul i Treserva som kan hantera dessa utbetalningar. Detta rekommenderades av revisionen 2015 för att säkerställa en bättre intern kontroll. Revisionen kommer att följa upp vad som görs av nämnden under 2022 för att stärka den interna kontrollen.

Nämndens interna kontroll är bristfällig och behöver stärkas när det gäller riskhantering och uppföljning av externa placeringar samt gällande utbetalningsrutiner till familjehem.

Övrigt

Vid granskningen av delårsrapport 2 2020 framkom att det fanns stora osäkra kundfordringar kopplade till Socialnämndens boendeenhet. Det handlade om hyresfordringar och dessa hade ackumulerats över flera år utan nedskrivningar. I samband med årsredovisningen skrev Socialnämnden ned fordringarna med -15,7 mnkr.

De som beviljats hyreskontrakt via boendeenheten kan ha försörjningsstöd som utbetalas via Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden (AFN). Det konstaterades då att det inte fanns någon avstämning om försörjningsstödet avsett för hyra verkligen användes till hyresinbetalning. Det var möjligt att använda pengarna till annat, vilket innebar att Socialnämnden (SN) fick en hyresförlust och att hyresskulderna för den enskilde ökade.

Med anledning av detta har frågan följts upp vid dialogmöten dels med SN, dels med AFN under 2021, samt med följdfrågor.

Frågan som ställts till båda nämnderna: Hur säkerställs det att de som får försörjningsstöd och hyr i andra hand via boendeenheten använder försörjningsstödet till att betala hyra?

AFNs svar: För klienter som inte har "egna medel", god man eller förvaltare utbetalas klientens försörjningsstöd till klientens bankkonto. För det fall att en hyrestagare inte inbetalar sin hyra åligger det enligt lag fastighetsägare att underrätta kommunens socialtjänst. Det har funnits rutin för kommunens hantering av dessa underrättelser. Under 2021 utvecklas denna rutin i samarbete mellan försörjningsstödsenheten hos AFN och flera delar av SN:s verksamheter. Underrättelse om en missad hyresbetalning som rör försörjningsstödstagare överförs till försörjningsstödsenheten som då initierar en dialog med klienten om vad som skett samt hur klienten tänker lösa sin situation.

SNs svar i uppföljning: Vi har dock inte någon rutin med försörjningsstödsenheten avseende de personer som uppbär försörjningsstöd. Vi har ett dialogmöte inbokat i slutet av mars 2022 med ARBOS.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Yrkesrevisorerna konstaterar att en bättre samverkan mellan Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden behöver utvecklas gällande försörjningsstöd och boendeenhetens verksamhet.

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande

Utifrån den grundläggande granskning som gjorts via nämndens egen rapportering, dialogmöte med kommunrevisionen samt uppföljning av hanteringen av tillsynsrapporter gör yrkesrevisorerna nedanstående bedömningar och rekommendationer. Nämnden omfattas även av redovisningsrevision som resulterar i granskning av delårsrapport 2 och årsredovisning.

Yrkesrevisorerna tar nedan ställning till om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, om ekonomistyrningen är tillfredsställande samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Verksamhetens målstyrning

Yrkesrevisorerna noterar att det i verksamhetsrapporten redogörs för ett antal olika aktiviteter, organisatoriska förändringar, samarbeten som startats eller utökats för att uppnå måluppfyllelse. Två av målen uppnås delvis. Trenderna med ökande aktualiseringar och ökande externa placeringar har fortsatt.

Antalet skyddsplaceringar ökar, något som också påverkat nämndens förutsättningar att klara sin budget. Covid-pandemin har fortsatt påverkat nämndens verksamhet. Målet ett klimatneutralt Gävle uppnås inte.

Nämndens målstyrning bedöms som tillräcklig.

Tillsynsrapporter

Vi noterar att det under 2021 inte behandlats några rapporter från IMY, IVO eller JO i Socialnämnden, varken som anmälningsärenden eller i form av enskilda beslutsärenden.

De hem för vård och boende, HVB, som utnyttjas av Socialnämnden för externa placeringar, står själva under tillsyn av IVO. I nämndens egen årliga uppföljningsrapport för 2020, som presenterades för nämnden i mars 2021, hade 15 boenden följts upp. Av dessa hade IVO gjort besök hos sju av dem, enligt uppgifter från boendena själva. I ett fall hade IVO påtalat brister gällande utdrag ur belastningsregistret vid anställningar. I några fall har brister i lämplighetsbedömningar påtalats. Vi konstaterar att IVOs tillsyn inte är heltäckande då inte samtliga HVB fått tillsynsbesök.

Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar att uppföljning görs av IVO:s tillsynsrapporter även för de leverantörer som Socialnämnden inte har avtal med, men där placeringar görs av barn och ungdomar.

Ekonomistyrning

Vi noterar att nämndens resultat håller sig inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige, men att detta görs efter stora tillskott, 145,2 mnkr, under året utifrån stora underskottsprognoser vid delårsrapporterna.

Vi noterar att nämndens överskott om 11,9 mnkr är en positiv avvikelse mot årsprognosen som gjordes vid delårsrapport 2. Överskott för personalkostnader och högre statsbidragsintäkter förklarar överskottet.

År 2020 tvingades Socialnämnden avskryva 15,7 mnkr av gamla, förfallna hyresfordringar. Socialnämnden har under 2021 bara gjort en mindre nedskrivning om ca 300 tkr. Boendeenheten uppger att i början av 2022 har ytterligare ca 8,3 mnkr i förfallna fakturor skickats till inkasso, vilket kan innebära att ytterligare behov av nedskrivningar aktualiseras under året. Nya arbetssätt inom boendeenheten har inneburit att antalet förstahandskontrakt som Socialnämnden vidareuthyr har minskat kraftigt, bl a har 76 klienter fått egna förstahandskontrakt.

Detaljgranskning sker i samband med granskningen av Gävle kommuns finansiella rapporter. Eventuella iakttagelser från detaljgranskningen kommer att redovisas i granskningsrapporten för Gävle kommuns årsredovisning.

Yrkesrevisorernas bedömning är att nämndens ledning, styrning och uppföljning gällande ekonomi för 2021 varit i huvudsak tillfredställande.

Rekommendation

Nämnden rekommenderas att tydliggöra rutinerna när kontakt med Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens försörjningsstödsenhet

behöver tas om hyresinbetalningar inte fungerar. Detta för att förhindra uppbyggnad av hyresskulder för den enskilde och för att förhindra hyresförluster för Socialnämnden.

Internkontroll

Nämnden ska enligt 6 kap 7 § kommunallagen se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

Förutom mål och uppdrag finns även ett antal program som kommunfullmäktige tagit beslut om. Ett av dessa program beslutades under maj 2018 och det är "Mål och riktlinjer för privata utförare".

- Nämnden har ingen risk som är kopplad gentemot detta. Enligt beslut i fullmäktige ska nämnden varje år följa upp samtliga privata utförare inom ramen för nämndens ansvar. Befintliga kontroller bedömdes som mycket effektiva och risken låg, därmed togs denna risk inte med i internkontrollplanen.

Socialnämnden upphandlar HVB enligt LOV. Totalt fanns 2020 73 avtal med HVB för barn och ungdomar och 50 för vuxna. I nämndens uppföljningsrapport konstateras för barn och unga var nära hälften av placeringarna 2020 hos HVB som inte var LOV-upphandlade (32 av totalt 66). Avtalstroheten för vuxnas placeringar i HVB var betydligt större (29 av totalt 30).

Yrkesrevisorerna konstaterar att IVO har tillsyn över HVB. I nämndens uppföljning av ramavtalsleverantörer uppger leverantörerna om de har haft inspektioner från IVO och vad dessa resulterat i. När nämnden gör uppföljning enbart av ramavtalsleverantörer, så faller den stora andelen barn och ungdomar med placeringar på avtalslösa HVB utanför den uppföljningen.

Med tanke på att volymerna placeringar kraftigt ökat under 2021, finns skäl att anta att Socialnämnden fortsatt delvis placerat barn och ungdomar i HVB-hem nämnden saknar avtal med. En uppföljning av att verksamheterna fungerar är att ta del av IVO:s tillsynsrapporter. Under 2021 har vi inte sett någon sådan återrapportering i nämnden. Med tanke på att nämnden tidigare placerat barn vid Platea i Hagfors, som stängdes av IVO efter den tragiska drunkningsolyckan, ser yrkesrevisorerna risker i att många privata utförare inte följs upp.

Vi konstaterar att nämndens internkontroll har fångat upp felaktiga utbetalningar till familjehem. Utbetalningarna har inte stoppats när placeringar har avslutats. Alternativ till denna manuella rutin finns i form av en särskild modul i verksamhetssystemet Treserva. Detta rekommenderades av revisionen redan 2015 för att säkerställa en bättre intern kontroll.

Nämndens interna kontroll är bristfällig och behöver stärkas när det gäller riskbedömning och uppföljning av externa placeringar samt gällande utbetalningsrutiner till familjehem.

Beslutsärende: Remiss -
Energiplan för Gävle kommun
2022-2026

11

22SON101

Tjänsteskrivelse

2022-09-07

Diarienummer: 22SON101

Handläggare:

Magnus Höijer
026-17 80 00
magnus.hojjer@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Remissvar – Energiplan för Gävle kommun 2022 - 2026

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Bakgrund och sammanfattning

Varje kommun ska ha en aktuell energiplan. Gävle kommuns energiplan löpte ut 2020 och arbetet med att ta fram en ny energiplan påbörjades i september 2021. Det nya förslaget på energiplan sträcker sig från 2022 till 2026.

Energiplanen är dels ett lagkrav men hanterar också utmaningarna i omställningen till en fossilfri energiförsörjning och de energirelaterade målen i kommunens Miljöstrategiska program 2.0.

Remissen går till nämnder, bolag, politiska partierna, Mellansvenska Handelskammaren, Svenskt Näringsliv, BiodrivMitt samt lokala naturskyddsorganisationer.

Yttrande

Energiplanen innefattar områden som inte direkt berör Socialnämndens ansvarsområden utifrån reglementet. Men givetvis påverkas nämndens förmåga att lösa sitt uppdrag av att det finns en fungerande energiförsörjning. En omställning till mer fossilfri energi är också ett relevant område för nämnden, då t ex nämndens

verksamheter nyttjar transporter där en omställning redan pågår. Nämnden ska redan i nuläget utgå ifrån kommunens miljöstrategiska program i sin verksamhetsplanering.

Energiplanen bedöms vara relevant och innehålla de övergripande delar som kan tjäna det övergripande syfte som finns med planen.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Socialnämnden har ålagts svara på remiss gällande Förslag till Energiplan.

Remissen hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 27 september 2022. Sektorchef, Magnus Höjer har tillsammans med bitr sektorchef Katarina Stistrup, varit ansvarig handläggare i ärendet.

Missiv

Ärende Dnr 22KS217
Dok/Handl id 22KS217-3
2022-05-25

Till Enligt sändlista, se nedan

Ärende Energiplan för Gävle kommun 2022 - 2026

Vårt dnr **22KS217**

Begäran om yttrande i rubricerat ärende.

Handlingar Energiplan för Gävle kommun 2022-2026 - Remissversion

Remiss – Förslag till Energiplan

Varje kommun ska ha en aktuell energiplan. Gävle kommuns energiplan löpte ut 2020 och arbetet med att ta fram en ny energiplan påbörjades i september 2021. Det nya förslaget på energiplan sträcker sig från 2022 till 2026.

Energiplanen är dels ett lagkrav men hanterar också utmaningarna i omställningen till en fossilfri energiförsörjning och de energirelaterade målen i kommunens Miljöstrategiska program 2.0.

Vi vill gärna höra vad du tänker om det. Remissen går till nämnder, bolag, politiska partierna, Mellansvenska Handelskammaren, Svenskt Näringsliv, BiodrivMitt samt lokala naturskyddsorganisationer. Du hittar handlingen bifogad i detta mejl.

Era remissvar skickade till kommunstyrelsen@gavle.se **senast den 25 augusti 2022**. Märk yttrandet "Remiss Energiplan" samt med diarienummer **22ks217**.

Eventuella frågor kring energiplanen besvaras av:

Evelina Loberg
Telefon 070-414 07 49
evelina.loberg@gavle.se

Enligt uppdrag:

Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen
Kanslienheten

Från: Välfärd Gävle - Socialnämnd (e-post)

Till: "Platina-SON (e-post)"

Ämne: VB: Förlängd svarstid till den 30 september 2022 - Remiss gällande Förslag till Energiplan för Gävle kommun 2022-2026

Skickat: 2022-05-30 16:25:29

Från: Kommunstyrelsen (e-post)

Skickat: den 30 maj 2022 15:40

Till: Livsmiljö Gävle - Administration (e-post) ; Livsmiljö Gävle - Kultur & Fritid Gävle (e-post) ; Välfärd Gävle - Omvårdnadsnämnd (e-post); Välfärd Gävle - Socialnämnd (e-post); Välfärd Gävle - Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnd (e-post); Utbildning Gävle (e-post) ; SG-Jävsnämnden (e-post) ; Valnämnd Gävle (e-post) ; Överförmyndarnämnden (e-post) ; Gävle Energi - Kundtjänst - E-Post ; Gavlegårdarna - Diariet (e-post) ; Gavlefastigheter - Info (e-post) ; Gavle Drift & Service - info (e-post) ; Gävle Hamn - Info (e-post) ; Gävle Parkeringsservice AB - Info (e-post) ; Gästrike Vatten - Info (e-post); Gästrike Räddningstjänst (e-post) ; Gästrike Återvinnare (e-post) ; orjan.josefsson@gmail.com; info@omstallninggavle.se; info@biodrivmitt.se; lotta.petterson@svensktnaringsliv.se; eva.cooper@foretagarna.se; birgitelonen@hotmail.com; kristina.snitt@mellansvenskahandelskammaren.se

Kopia: Loberg, Evelina ; Forsberg, Christine

Ämne: Förlängd svarstid till den 30 september 2022 - Remiss gällande Förslag till Energiplan för Gävle kommun 2022-2026

Prioritet: Hög

Svarstiden förlängs till den 30 september 2022 gällande remiss Förslag till Energiplan för Gävle kommun 2022-2026.

Remissvar skickas till kommunstyrelsen@gavle.se senast datum ovan. **Märk yttrandet "Remiss Energiplan" samt med diarienummer 22KS217.**

Eventuella frågor kring energiplanen besvaras av:

Evelina Loberg

Telefon 070-414 07 49

evelina.loberg@gavle.se

Enligt uppdrag:

Registrator

Styrning och stöd

Kanslienheten

Gävle kommun

801 84 GÄVLE

Stadshuset, Drottninggatan 22

Telefon: 026-17 80 00

Energiplan för Gävle kommun 2022-2026

Remissversion Energiplan

Energiplan för Gävle kommun 2022-2026

© Gävle kommun [2015]
Grafisk form Pangea design

ISBN anges här i förekommande fall
www.gavle.se

Sammanfattning

Alla Sveriges kommuner ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan som beskriver tillförsel, distribution och användning av energi. Gävle kommuns energiplan kompletterar även kommunens miljöstrategiska program. Planen utgår från de mål i miljöstrategiska programmet som berör energiområdet och planen beskriver hur dessa mål ska uppnås.

Energiplanen består av en längre nulägesanalys, mål för energiområdet som är beslutade i miljöstrategiska programmet samt en handlingsplan för genomförandet. I energiplanen ingår frågor om effektivare energianvändning, ökad andel fossilfri energi och ökad produktion av förnybar energi. Energiplanen hanterar de delar av transportområdet som berör förnybar drivmedelsproduktion och infrastruktur för tankställen och laddningsplatser för förnybara drivmedel. Frågor som rör hållbart resande, det vill säga en övergång från bilresor till hållbara färdmedel som gång, cykel, buss och tåg, ingår inte i energiplanen där hänvisar vi till "Färdplan klimatneutralt Gävle 2035".

Planen omfattar sektorerna bostäder, lokaler, industri samt transporter. Den beskriver Gävles nuvarande energiläge i förhållande till Gävleborgs län och landet i övrigt. Energianvändningen i Gävle kommun är dubbelt så hög som i resten av landet, sett per invånare, p.g.a. en industriintensiv region där industrisektorn i Gävle står för nära 60 procent av den totalt använda energin. Trots det är miljöpåverkan från energisystemet i form av koldioxidequivaler ca 81 procent lägre i Gävle (källa SMHI Nationella emissionsdatabasen) jämfört med Sverige. I Gävle består fjärrvärmens bränslemix av 100 % förnybart (2020). På transportområdet minskar inte koldioxidutsläppen i samma takt. Där uppgår koldioxidutsläppen per invånare till ca 1 800 kilo koldioxidequivaler per invånare och år. Från energiförsörjningen är koldioxidutsläppen knappt ett kilo räknat per invånare och år.

Handlingsplanen fokuserar på följande områden:

- Framtidens elbehov
- Förnybar energiproduktion
- Fjärrvärme för uppvärmning
- Effektkapacitet
- Elnät och effektuttag
- Energilagring
- Effektiv användning av energi
- Reduktion av fossila bränslen och el för uppvärmning
- Reduktion av fossila bränslen för transporter
- Risk och sårbarhet
- Miljökrav i upphandling

Innehållsförteckning

1	Energiplanens syfte	1
2	Inledning	2
2.1	Framtagande av energiplanen	2
2.2	Kommunkoncernens roll	3
3	Klimatpolitik och energimål	4
3.1	Internationell klimatpolitik	4
3.2	Sveriges klimatpolitik och klimatmål	5
3.3	Regionalt energi- och klimatarbete	5
3.4	Gävle kommuns energi- och klimatmål	6
3.5	Övergripande mål	7
3.6	Koppling till andra strategiska dokument	8
3.6.1	Näringslivsprogrammet	8
3.6.2	Riktlinjer för laddinfrastruktur	8
3.6.3	Energioptimerat hamnkluster	9
3.6.4	Vindkraft i Gävle kommun	9
3.6.5	Översiktsplan	10
3.7	Miljövärdering av el	10
3.7.1	Värderingsprinciper för Gävle kommun	10
4	Fokusområden	11
4.1	Fokusområden för en robust energiförsörjning i framtiden	11
4.2	Framtidens elbehov	11
4.3	Förnybar energiproduktion	12
4.4	Fjärrvärme för uppvärmning	12
4.5	Effektkapacitet, Elnät och effektuttag	13
4.6	Energi- och koldioxidlagring	14
4.7	Effektiv användning av energi	15
4.8	Reduktion av fossila bränslen och direktverkande el för uppvärmning	15
4.9	Reduktion av fossila bränslen för transporter	15
4.10	Risk och sårbarhet	15
5	Åtgärder	16
5.1	Handlingsplanen ses över årligen	16
6	Åtgärder/aktiviteter	17
7	Bilaga A - Beskrivning av kommunens energianvändning	1
7.1	Total energianvändning	1
7.2	Energianvändningen uppdelat per användarkategori	3
7.2.1	Industrisektorn	4
7.3	El	7
7.3.1	Elnätets uppbyggnad	9
7.3.2	Vattenkraft	11

7.3.3	Solenergi	12
7.3.4	Gatubelysning	12
7.4	Fjärrvärme	13
7.4.1	Produktion och historik	17
7.4.2	Distribution av fjärrvärme	20
7.4.3	Projekt FELIX	20
7.5	Bomhus Energi och BillerudKorsnässamverkan	21
7.5.1	Bionär Närvärme – småskalig fjärrvärme	22
7.6	Fjärrkyla	23
7.7	Biogas	24
7.8	Klimatpåverkan från energiförsörjningen	25
7.9	Transport	27
7.9.1	Kollektivtrafik	29
8	Bilaga B - Beskrivning av kommunkoncernens energianvändning	29
8.1	Gavlia	29
8.2	Gavlegårdarna	31
8.3	Gävle Hamn	33
8.4	Gästrike Vatten	34
8.5	Transporter inom kommunkoncernen	36
8.6	Utsläpp från transporter	36
8.7	Lagen om energikartläggning i stora företag, EKL	37
9	Bilaga C – Uppföljning av mål i energiplan 2016-2020	39

1 Energiplanens syfte

Alla Sveriges kommuner ska enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha en aktuell energiplan som beskriver tillförsel, distribution och användning av energi. Kommunen ska i sin plan främja hushållning med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel. Energiplanen ska vara en övergripande strategisk plan som anger riktningen för kommunens energiarbete och ge en översiktlig bild av nuläget och framtida behov, för att Gävle ska bli en energieffektivare, fossilfri och attraktiv kommun för etableringar.

Gävle kommuns energiplan kompletterar kommunens miljöstrategiska program (MSP) och beskriver hur målen för energiområdet ska uppnås. I energiplanen ingår frågor om effektivare energianvändning, effektkapacitet, energilagring, ökad andel fossilfri energi och ökad produktion av förnybar energi. Energiplanen hanterar även de delar av transportområdet som är kopplat till energiförsörjningen som laddinfrastruktur och produktion av biogas.

Energiplanen är ett stöd till kommunens nämnder och styrelser i arbetet för kommunorganisationens mål. Sektorer, bolag och förbund arbetar utifrån sina uppdrag in energiplanen i sina verksamhetsplaner. Energiplanen ska även fungera som ett underlag för samverkan med aktörer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Förutom koncernens styrning är det individuella val och handlingar hos invånare och företagare som gör energiplanen till verklighet. Gävle kommunkoncern kommer på olika sätt uppmuntra och ge stöd till näringsliv, föreningsliv och invånare för att tillsammans driva och vara medskapare i Gävles arbete med miljömässig hållbarhet.

När det i energiplanen står Gävle avses alla som bor, lever och verkar i hela kommunen och hela kommunens geografiska område.

När det i programmet står Gävle kommunkoncern avses de som ingår i koncernens organisation; sektorerna och helägda bolag. Delägda bolag och förbund arbetar i dialog med sina styrelser gällande de mål de kan bidra till inom det Miljöstrategiska programmet.

2 Inledning

Energisystemet är under stor förändring där ett antal faktorer påverkar utvecklingen just nu:

- Den fossila energin ska fasas ut och det är osäkert vilken roll kärnkraften kommer ha i framtiden. Om ny kärnkraft ska byggas är ledtiden minst 10 år med dagens lagstiftning vilket gör att vindkraften kommer spela en viktig roll för att täcka det växande elbehovet under det kommande decenniet.
- Elbehovet kommer att öka till följd av elektrifieringen av industrin och fordonsflottan och digitaliseringen av samhället. Det största behovet kommer dock uppstå ifrån nya aktörer som vill etablera sig i Gävle med ett stort energibehov som t.ex. datacenter.
- Den framtida energiproduktionen kommer i större utsträckning bestå av intermittenta energislag som sol och vind där produktionen inte kan styras till när energibehovet finns.
- Den ”nya energiproduktionen” innebär att vi både behöver tekniska lösningar för att ”matcha” elproduktionen med elkonsumenterna t.ex. genom batteri- och lagringslösningar och digital smart styrning av konsumtionen, prissättning etc.

2020 fattades beslut om att Gävle ska bli en klimatneutral kommun till 2035. Det är ett av de mest ambitiösa målen i Europa och är ett viktigt beslut för att Gävle ska kunna begränsa utsläppen inom ramen för Parisavtalet. Målet omfattar både territoriella och konsumtionsbaserade utsläpp, det vill säga utsläpp som sker till följd av produktion av alla varor som konsumeras i Gävle oavsett var de tillverkats i världen. Energiplanen fokuserar dock på Gävle som geografiskt område och den energitillförsel, konsumtion och produktion av energi som sker här. Energisystemet bör dock ses ur ett större perspektiv där både den regionala, nationella och internationella nivån påverkar förutsättningarna i Gävle, något som också belyses i denna plan.

Energiplanen är en del i arbetet med MSP 2.0 där Energiplanen ska tala om HUR de beslutade målen ska nås. En framgångsfaktor för att nå resultat i energiplanarbetet är att kommunen är beredd att planera långsiktigt för den energiproduktion och effektbehov som kommunen har. En annan viktig del handlar om kunskap, pedagogik samt förmågan att förklara och skapa förståelse för energisystemet. Förnybar el och bränsleproduktion är viktigt för alla våra samhällsfunktioner och Gävle har de fysiska förutsättningarna att vara en nettoproducent av dessa. Samtidigt har all energiproduktion en miljöpåverkan och en fortsatt energieffektivisering av samhället behöver fortsätta vara högt prioriterat.

Energiplanen gäller för Gävle kommun som geografiskt område likaväl som för kommunen som organisation. När det i denna rapport skrivs ”kommunen” avses Gävle kommun som geografiskt område. Begreppet ”kommunkoncernen” syftar till kommunens verksamheter.

Merparten av de klimatpåverkande utsläppen i Gävle kommun kommer från transportsektorn. Vi behöver planera för ett samhälle som minskar transportbehovet och effektiviserar resandet och vi behöver skapa förutsättningar för innevånare och företag att tanka fossilfritt eller ladda sitt elfordon. Energiplanen behöver komplettera den laddinfrastrukturstrategi som beslutas under 2022 med hur energi- och effektbehovet kommer öka till följd av denna omställning.

2.1 Framtagande av energiplanen

Det är viktigt att ha en helhetssyn på energiplaneringen och ta hänsyn till miljöeffekterna såväl lokalt, regionalt som i ett globalt perspektiv. Därför har organisationen bakom framtagandet av energiplanen bestått av utvalda nyckelpersoner från kommunkoncernen. Organisationen har bestått av en styrgrupp och en projektgrupp med representanter från Gavlegårdarna, Gavlefastigheter, Gävle Energi, Samhällsbyggnad Gävle och Gävle Kommun Övergripande Planering. Arbetet har utförts utifrån koncernens gemensamma projektmetodik, XLPM, i enighet med alla projekt. XLPM står för Excellence in Project Management.

2.2 Kommunkoncernens roll

Gävle kommun har en viktig roll i arbetet att nå EU:s och Sveriges energi- och miljömål. Genom det stora ansvaret för energiplanering, fysisk planering samt drift och tillsyn av tekniska anläggningar är det viktigt att beslut som fattas leder mot en hållbar utveckling. Gävle kommun omsätter också över en miljard kronor i ett större antal upphandlingar. Det är viktigt att dessa styrs i en hållbar riktning.

Gävle kommun har ambitionen att växa, bland annat ska 6 000 bostäder byggas på näringen och verksamhetsområdet Tolvfors utvecklas till ett betydande logistikområde. Samtidigt rustar hamnen för en fördubbling av sin kapacitet och har ambitionen att bli en hubb för förnybart bränsle. För att klara denna tillväxt på ett hållbart sätt behöver energifrågor komma in i ett tidigt skede i planeringen. Det handlar inte bara om uppvärmnings- och elbehov utan även om dessa områdens möjlighet att producera, lagra och distribuera energi. I ett förändrat energilandskap behöver kommunkoncernen bygga kapacitet och kunskaper om hur energifrågan bäst kan hanteras.

Det kommunala energibolaget Gävle Energi ska tillhandahålla hållbara och klimatsmarta energi- och kommunikationslösningar åt medborgarna. De kommunala fastighetsbolagen Gavlegårdarna och Gavlefastigheter ska tillhandahålla hållbara byggnader att bo och verka i.

Utöver att kunna påverka infrastrukturen kopplad till energianvändning har Gävle kommun goda möjligheter att påverka medborgarnas energianvändning och klimatpåverkan genom utbildning och rådgivning. Energi- och klimatrådgivningen, som finansieras av energimyndigheten, finns placerad på Övergripande planering och arbetar enbart med rådgivning mot medborgare och företag. Genom att vara en förmedlare av kunskap och information kan kommunen också kommunicera möjliga bidrag som näringsliv och medborgare kan söka från andra offentliga myndigheter.

3 Klimatpolitik och energimål

I detta avsnitt beskrivs de olika övergripande energimålen kortfattat, från internationell nivå ner till riksnivå. Gävle kommuns egna energimål beskrivs i efterkommande avsnitt.

3.1 Internationell klimatpolitik

Agenda 2030 antogs 2015 av FN:s generalförsamling och innebär att alla medlemsländer i FN har förbundit sig att arbeta för att uppnå en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar värld till år 2030. De 17 målen i Agenda 2030 handlar om att skapa anständiga och hållbara levnadsförhållanden och levnadsvillkor för alla världens människor. Se figur 1.

Av dessa 17 målen i Agenda 2030 inryms följande mål i energiplanen:

- Nr 7, Hållbar energi för alla
- Nr 9, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- Nr 11, Hållbara städer och samhällen
- Nr 12, Hållbar konsumtion och produktion
- Nr 13, Bekämpa klimatförändringarna

Eftersom förutsättningarna för att nå målen är lokala, medan målen är globala, blir varje lands utmaningar och styrkor unika. Det som sker på den lokala nivån är centralt för genomförandet av agendan. Gävle kommuns miljöstrategiska program med energiplanen som en del i arbetet ska bidra till att nå de 17 globala målen.

När målen i det Miljöstrategiska programmet har tagits fram har de globala målen, de svenska miljömålen och Gävleborg läns miljömål varit en utgångspunkt. Gävle kommunkoncern har sedan gjort sin prioritering på den lokala nivån. Se Figur 1.

Figur 1 Styrande dokument från globalt till lokalt för Gävles miljöarbete.

3.2 Sveriges klimatpolitik och klimatmål

Det övergripande målet för energipolitiken är att den svenska energipolitiken ska bygga på samma tre grundpelare som energisamarbetet i EU.

Politiken syftar till att förena försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Energipolitiken ska således skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.⁴

Riksdagen har beslutat om dessa mål som en följd av energiöverenskommelsen:

– Målet år 2040 är 100 procent förnybar elproduktion. Detta är ett mål, inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft och innebär inte heller en stängning av kärnkraft med politiska beslut.

– Sverige ska år 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till bruttonationalprodukten (BNP).

När det gäller klimatmål så är begränsad klimatpåverkan ett av de sexton miljö kvalitetsmålen som riksdagen har antagit. Enligt riksdagens precisering är målet att den globala medeltemperaturökningen ska begränsas till långt under 2 grader Celsius över förindustriell nivå, och ansträngningar görs för att hålla ökningen under 1,5 grader Celsius, vilket är samma temperaturmål som världens länder kom överens om i Parisavtalet.⁴

För att Sverige ska leva upp till Parisavtalet har riksdagen beslutat om etappmål för minskning av Sveriges klimatpåverkan. Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Med negativa utsläpp menas att utsläppen är mindre än noll, det vill säga att halten av växthusgaser i atmosfären sänks. Detta är Sveriges långsiktiga klimatmål, som är en del av det klimatpolitiska ramverket.

Sverige har även utsläppsmål för inrikes transporter, utom inrikes flyg, samt för de utsläpp som inte ingår i EU:s system för handel med utsläppsrätter.

3.3 Regionalt energi- och klimatarbete

Länsstyrelsen i Gävleborg antog en energi- och klimatstrategi 2020 med målet att vara klimatneutrala till 2035, det vill säga att Gävleborg har ambitionen att vara klimatneutrala 10 år tidigare än på nationellt plan.

Region Gävleborg driver Arena Elkraft Gävleborg som är ett regionalt samverkansforum med fokus på elkraftsförsörjningens ökade betydelse för såväl klimatomställning som att möjliggöra förnyelse och utveckling i Gävleborg. Arenan är ett öppet samverkansforum och riktar sig till berörda aktörgrupper och intressenter från lokal till nationell nivå, med hela kedjan från elproduktion, distribution, till smart användning. Inom arenan deltar kommuner i Gävleborg, lokala energibolag, elproducenter, regionala nät-distributörer, Svenska kraftnät, Mellansvenska Handelskammaren, Högskolan i Gävle, Länsstyrelsen i Gävleborg och Region Gävleborg.

En viktig del i arenans inledande arbete har varit att bygga upp en gemensam kunskap om nuläge och framtida tillgång och behov av elkraft i Gävleborg, liksom hur länet aktörer kan bidra till förbättringar och

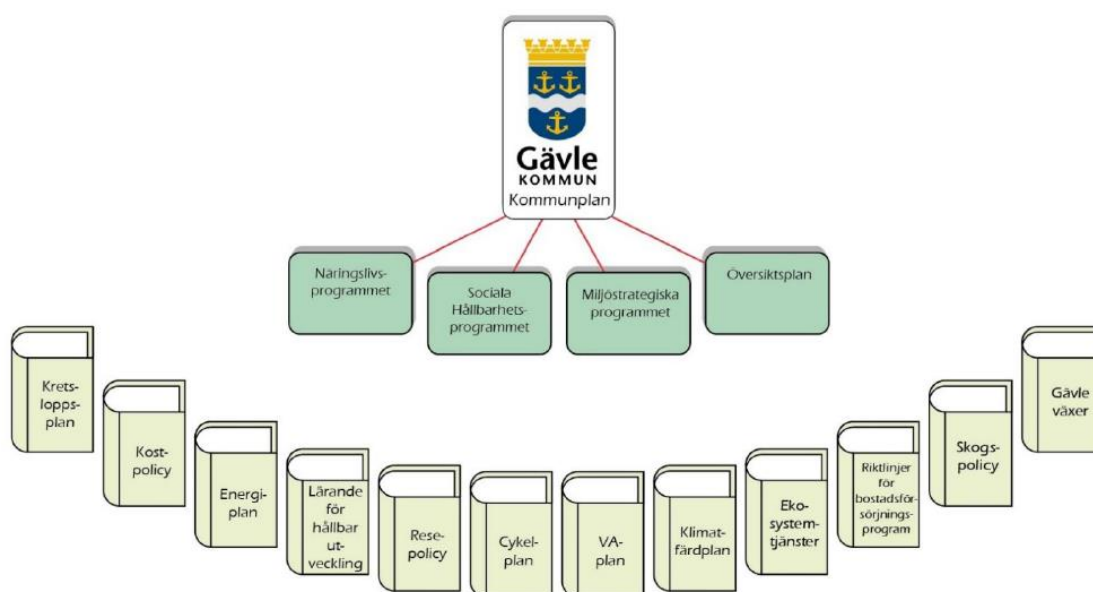
lösningar på de utmaningar som ses inom länet. Det handlar bland annat om ökat elbehov till följd av elektrifiering av befintlig industri och transporter samt etableringar av elintensiva företag.

Utmaningen är kapaciteten i näten och långa tillståndsprocesser för att bygga ut ny elinfrastruktur. Men det finns också möjligheter i form av teknikutveckling, vätgassystem och utbyggnad av förnybar elproduktion genom exempelvis vindkraft och solkraft.

3.4 Gävle kommuns energi- och klimatmål

Gävle kommuns miljöstrategiska program bygger på det regionala och nationella miljömålsarbetet. Detta program samverkar med andra viktiga styrdokument som tillsammans ska bidra till att Gävle blir en av de bästa miljökommunerna i landet. Det övergripande målet är att Gävle kommun ska vara klimatneutral år 2035¹. Målområdet omfattar transporter, energi, byggande och konsumtion. Med klimatneutral menas att Gävle kommun inte ska ge upphov till utsläpp av växthusgaser som bidrar till ökade klimatförändringar.

Gävle kommuns kommunplan har en övergripande roll för kommunens styrning. Det Miljöstrategiska programmet och strategiska program som angränsar till varandra ska samverka och följa den styrning som gäller i Gävle kommun. Översiktsplan Gävle kommun 2030, Sociala hållbarhetsprogrammet och Näringslivsprogrammet ligger till exempel på samma strategiska nivå som det Miljöstrategiska programmet. Samtliga program, planer, riktlinjer och policys bidrar till ett hållbart Gävle. Se Figur 2.

Figur 2 Exempel på Gävle kommunkoncerns styrande program, strategier, policys, planer, riktlinjer och kartläggningar.

¹ Miljöstrategiskt program

3.5 Övergripande mål

Målen som berör energiplanen är formellt beslutade i miljöstrategiska programmet, MSP 2.0. Det är mål om effektivare energianvändning, ökad andel förnybar energi, ökad produktion av förnybar energi, samt de delar av transportområdet som berör drivmedelsproduktion, till exempel el och biogas, och infrastruktur för tankställen och laddningsplatser för förnybara drivmedel. I detta avsnitt presenteras energimålen som inryms i energiplanen.

Mål	Målför	Indikatorer	Ansvarig
Gävle kommun är klimatneutral 2035.	2035	1. Totala CO ₂ -utsläpp per invånare i Gävle som geografiskt område. Kompletteras när nya indikatorer för uppföljning av konsumtion och flyg finns tillgängligt	Alla nämnder och styrelser
Gävle kommunkoncern ska skapa förutsättningar som bidrar till att de resor och transporter som sker inom Gävles kommuns geografiska område ska vara fossilfria år 2030	2030	1. Andel % CO ₂ från resor och transporter. 2. Andel fossilberoende fordon i trafik. 3. Andel miljöbilar enligt den nationella definitionen i det geografiska området, i %. 4. Andel förnybara drivmedel i kollektivtrafiken i %.	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Näringslivets och invånarnas energianvändning i fastigheter och anläggningar ska vara fossilfri år 2030.	2030	1. Utsläpp till luft av CO ₂ . 2. CO ₂ ton från industrin 3. CO ₂ ton övrigt exklusive konsumtion	Gävle Energi, Gavlegårdarna, Kommunstyrelsen
<i>Energianvändningen i Gävle kommunkoncerns fastigheter med lokaler och bostäder ska vara 30 % effektivare till år 2030 jämfört med 2009.</i>	2030	1. Elanv/m ² Atemp (Atemp avser summan av invändig area för respektive våningsplan, vindsplan och källarplan som värms till mer än 10 °C) 2. Fjärrvärmeanvändning per m ² Atemp	Alla nämnder och styrelser
Effektkapaciteten för produktion av förnybar el till Gävle Energis elnät ska byggas ut med 200 % till år 2035.	2035	Nyinstallerad effekt av förnybar elproduktion (MW)	Kommunstyrelsen, Gävle Energi, Samhällsbyggnadsnämnden
Av Gävle kommunkoncerns elanvändning ska minst 10 % produceras ² från solceller år 2035.	2035	Installerad effekt*nyckeltal (900kWh/kWp)	Kommunstyrelsen, Gävle Energi, Gavlegårdarna, Gavlefastigheter
Försäljningen av lokalt producerad biogas för drivmedel har ökat med 35 % från 2020 till 2025.	2025	Försäljning av lokalt producerad biogas i kg	Ekogas samt Samhällsbyggnadsnämnden
Invånarnas och näringslivets konsumtion och energianvändning (både inom och utanför Sveriges gränser) ska vara resurseffektiv och klimatmässigt hållbar.	2035	1. Koldioxidekvivalenter per invånare i Gävle baserade på konsumtionsbaserade utsläpp ³ , ton/år per invånare. 2. Total energianvändning i Gävle kommun som geografiskt område i MWh. 3. Elanvändning per invånare inom Gävle Energis nätområde, exkluderat verksamheter som kopplas till det regionala elnätet. 4. Näringslivet-Total elanvändning	Alla nämnder och styrelser
I Gävle byggs och anläggs miljö- och klimatmässigt hållbart och det skapas förutsättningar för boende och verksamhetsutövare att leva miljömässigt hållbart.	2035	Klimatpolitiska handlingsplanen ⁴	Alla nämnder och styrelser

² Till exempel genom kommungemensamma solcellsparker eller på byggnader etc. med förbehåll att lagar och regler kan förändras när det gäller solceller.

³ I dagsläget saknas mätetal för konsumtionsbaserade utsläpp av CO₂.

⁴ I den klimatpolitiska handlingsplanen, punkt nr 15, finns ett uppdrag till Miljömålsberedningen att bereda frågan om mål för konsumtionsbaserade utsläpp.

3.6 Koppling till andra strategiska dokument

3.6.1 Näringslivsprogrammet

Näringslivsprogrammet ska visa vad näringslivet i Gävle kommun behöver. För att Gävle ska vara en företagsplats där företag kan växa och utvecklas, dit nya företag lockas och där nya företag startas är infrastrukturen och effektkapaciteten för el en viktig pusselbit. Det är viktigt att det finns en samordning mellan näringsliv och energibolagen för att kunna planera för framtida efterfrågan i rimlig tid. Näringslivsprogrammets ambition att det ska finnas byggklar mark för innebär att det också måste finnas energilösningar för den aktuella marken.

Gävle kommun och Gävleborg i sin helhet har historiskt sett varit en region präglad av tung industri, en industri som idag fortfarande utgör ryggraden i regionens näringsliv. Samtidigt har den tunga industrin varit en stor förbrukare av fossil energi, i synnerhet stålindustrin.

I omställningen till ett koldioxidsnålt samhälle kan industrin i vår region få en renässans då förutsättningarna att ställa om dessa industrier hos oss är särskilt goda och världsmarknaden har en hög efterfrågan och betalningsvilja för dessa produkter. Dessa industrier arbetar tillsammans genom mellansvenska handelskammaren och regionens initiativ "Mid Sweden hydrogen valley" för att skapa möjligheter för effektiva och fossilfria transporter och produktion av fossilfri energi till verksamheterna. Här är vätgas den energikälla som industrin ser både kan användas för transporter och i produktion. Men för att tillverka vätgas i stor skala krävs mycket el, och billig el, något som kommer kräva storskalig vindkraft för att vara möjligt.

3.6.2 Riktlinjer för laddinfrastruktur

Andelen laddbara fordon av den totala fordonsflottan ökar i snabb takt och trenden inom fordonsindustrin pekar på att batteritekniken är den som kommer dominera framför allt personfordon men även i det tyngre segmentet sker nu en batteriutveckling. Batteritekniken kommer förändra HUR vi tankar våra fordon radikalt då den övervägande delen av laddningen sker nattetid och hemmavid, antingen vid bostaden för privatbilar eller verksamheten för tjänstebilar.

Hur laddplatser vid bostäder eller parkering för bostadsändamål kan byggas ut blir därmed också en avgörande fråga att lösa för att kunna stötta omställningen till en fordonsflotta med en hög andel laddbara fordon.

"Riktlinjer för laddinfrastruktur" svarar på hur Gävle kommun ser på sin roll och sitt ansvar i utbyggnaden av laddinfrastruktur och behandlar framför allt tillvägagångssätt och hantering av laddplats på allmän plats dvs allmän gatumark. Riktlinjerna omfattar också en högre ambitionsnivå än de nationella riktlinjerna för att förenkla resande med elektrifierade fordon, i linje med kommunens mål och ambitioner om ett klimatneutralt Gävle 2035 och en ökad andel hållbara resor och transporter. Kommunen kommer i första hand inte själv bekosta anläggningen eller driften av laddinfrastruktur, utan att privata aktörer gör detta, där det finns marknadsintresse för etablering. Kommunen erbjuder då nyttjanderätt för gatumarken som aktörerna anordnar laddplatserna på. Gävle Energi kan vara en aktör som anlägger och driver dessa laddplatser.

En viktig åtgärd i riktlinjerna är att ta fram en utbyggnadskarta för laddinfrastruktur med lämpliga parkeringsytor på allmän plats som kvalitetsgranskas utifrån effekt kopplat till elkapaciteten. Utöver det behöver Gävle energi ta höjd för den utbyggnad som kommer ske utanför allmän plats och som kommer stå för den större delen av laddplatser och inte omfattas av dessa riktlinjer.

3.6.3 Energoptimerat hamnkluster

Gävle Hamn, idag en viktig logistiknod i mellansverige och en av Sveriges största hamnar, vill i framtiden även bli en hub för förnybar energi, där energi lagras, produceras, omvandlas och distribueras. Under perioden 2018- 2022 fördubblas hamnen sin kapacitet, något som påverkar energianvändningen drastiskt. Denna expansion inkluderar planer för elektrifiering av olika enheter och leverera landström till fartyg. Från 2019 till 2025 kommer behovet av kraft att gå från 19 GWh och 2,2 MW till 260 GWh och 36 MW och det behöver ske på ett hållbart sätt. "Energoptimerat hamnkluster" är hamnens program mellan 2020 och 2030 som avser att skapa riktning och framdrift i energi- och hållbarhetsarbetet genom att forma en arena för företagen och de övriga organisationerna i klustret samt driva en aktiv programledning och samordning. Den stora utmaningen för transportsektorn, tillika Gävle hamnkluster, är att mycket snabbt integrera ett framväxande energisystem som bygger på förnybara energikällor med ett i huvudsak befintligt logistiksystem.

Fyra primära insatsområden har definierats:

- Framtidssäkra fysisk infrastruktur (t.ex. tank- och laddinfrastruktur, landström för fartyg)
- Effektivisera hamngemensamma verksamheter och processer (utveckla, digitalisera)
- Säkra elförsörjning och utveckla Gävle hamn som hub för förnybar energi (möta framtidens effektbehov inom området, utreda förutsättningarna för att utveckla ett mikronät för energy management, utveckla sätt att fånga in och lagra energi)
- Etablera Gävle hamn som fysisk vätgashub för ett regionalt vätgassystem

Programmet och dess underliggande projekt förväntas ge hävstångseffekt på angränsande processer, verksamheter och geografiska områden/sträckor. Om förutsättningar tidigt skapas för energioptimerad logistik som har sin start/slut i Gävle hamn så ökar möjligheterna att hela logistikflödet (godstransporternas hela sträckning) snabbare blir fossilfritt och mer energieffektivt, samt att goda exempel smittar av sig och kunskap sprids till andra närliggande logistik- och industrinoder.

3.6.4 Vindkraft i Gävle kommun

2015 tog Gävle kommun fram planeringsunderlaget "Vindkraft i Gävle kommun" för att ha ett underlag till att hantera vindkraftsfrågan i den kommande Översiktsplanen. I detta dokument pekas särskilt prioriterade områden för vindkraft ut utifrån de ställningstaganden kommunen gjort. Gävle kommun antog 2009 en vindkraftpolicy som anger förutsättningar för kommande etableringar och redovisar den politiska viljan för utvecklingen av vindkraften i kommunen.

"Gävle kommun har en positiv inställning till vindbruk. Varje ärende hanteras individuellt utifrån gällande lagstiftning, främst Miljöbalken och Plan- och Bygglagen, men i de fall där det finns en intressekonflikt kommer vindkraft att utgöra ett viktigt samhällsintresse."

Följande övergripande riktlinjer ska gälla vid prövning av vindkraftsetableringar i Gävle med grundregeln att etablering av vindkraftverk bör alltid vara att en noggrann avvägning mot andra markanvändningsintressen och anspråk.

- Områden utpekade som utredningsområden för vindkraft ska lämna företräde för andra viktiga samhällsintressen, men utgör en restriktion mot etableringar av enskilda intressen som påtagligt motverkar möjligheten att nyttja området för vindkraft.
- Etablering av stora och medelstora vindkraftsetableringar ska i första hand göras inom områden som utpekats som riksintresse för vindkraft eller inom kommunalt utredningsområde för vindkraft.
- Etablering av vindkraftverk ska ske så att inte natur- eller kulturmiljövärden påtagligt skadas.
- Etableringar av vindkraftverk bör prioriteras i områden som redan är bullriga, till exempel utmed större vägar eller järnvägar.
- Gävle kommun förordar grupper av större vindkraftverk framför enstaka större kraftverk.

- *Samordning mellan berörda kommuner ska ske när en etablering av vindkraft aktualiseras nära kommungränsen.*
- *Vid planering av stora och medelstora vindkraftsetableringar ska i efterföljande prövning finnas villkor om hur vindkraftverken ska nedmonteras och marken återställas.*
- *Etablering i känsliga stadsmiljöer, med höga kultur- eller naturvärden, ska undvikas.*
- *Lämpligheten vid etablering av gårdsverk eller miniverk bedöms utifrån varje enskild plats.*

3.6.5 Översiktsplan

Gällande översiktsplan antogs 2017. Då behövs en robust teknisk infrastruktur som kan erbjuda både allmänheten och näringslivet förutsättningar att verka och utvecklas. Den tekniska försörjningen måste planeras i god tid för att klara kommande kapacitetskrav och klimatförändringar. En hållbar utbyggnad innebär även att satsa på miljövänliga energikällor och infrastruktur, exempelvis med bredband, för att kunna minska behovet av resor.

Översiktplanen hänvisar till ”vindkraft i Gävle kommun” som är beskrivs ovan, när det gäller förhållningsätt och utpekade platser för vindkraften.

Utbyggnaden av solceller ska stimuleras genom att finnas med tidigt i planeringen och stärkas med stöd av detaljplanen. För att solcellerna ska bli en given byggdel bör de finnas med redan vid exempelvis avvägningar om färg- och materialval.

3.7 Miljövärdering av el

En ofta diskuterad fråga inom energisektorn är hur klimatpåverkan från elproduktion ska beräknas. Beräkningen möjliggör till exempel jämförelser av klimatpåverkan från det svenska elsystemet mot andra elsystem eller vilken klimatnytta investeringen i ett nytt vindkraftverk ger. En förändring i elproduktionen eller elkonsumtionen ger ofta en tydlig förändring i klimatpåverkan. Miljövärderingen av el får därför en central roll i arbetet med klimatutvärderingar.

På dagens gemensamma nordeuropeiska elmarknad sker ett stort elutbyte mellan framför allt de nordiska länderna. Möjligheten att köpa och sälja el över nationsgränserna har ökat successivt i takt med att överföringskapaciteten har byggts ut. Den tidigare nationella elmarknaden har därmed blivit internationell. Vid studier av miljöpåverkan från elsystemet behöver internationaliseringen beaktas.

Elsystemet består av flera vitt skilda typer av produktionsanläggningar. Ofta delas dessa upp i grupperna baskraft och marginalkraft och ibland även i grupperna reglerbar och icke reglerbar kraft.

Baskraftsanläggningarna har generellt sett höga fasta kostnader och låga rörliga kostnader. Baskraften prioriteras först i produktionsmixen och får därmed lång utnyttjandetid. Exempel på baskraft är vattenkraft och kärnkraft.

Marginalkraften är baskraftens motsats, det vill säga anläggningar med hög rörlig kostnad som endast utnyttjas när baskraften inte räcker till. Exempelvis kondensanläggningar för kol, olja eller naturgas.

Den viktigaste reglerbara kraften i Sverige är vattenkraft och en typisk icke reglerbar elkraft är vindkraft. Det finns även flera andra typer av produktionsanläggningar, exempelvis kraftvärmeverken i våra svenska fjärrvärmesystem.

3.7.1 Värderingsprinciper för Gävle kommun

Gävle kommun använder två vedertagna värderingsmetoder, bokföringsmetod och marginalet, för att miljövärdera el. Metoderna bygger på helt olika principer, varför de måste skiljas åt.

Bokföringsmetoden, används då syftet är att presentera miljöpåverkan från elsystemet som helhet. Om exempelvis el märkt med ”el från förnybara energikällor” köps och används, redovisas dess utsläpp i princip som noll.

Marginalelen, används då syftet är att beskriva hur enskilda förändringar av elanvändningen påverkar systemet. Om elanvändningen minskar, exempelvis genom energieffektiviseringsåtgärder, och el märkt med ”el från förnybara energikällor” används så redovisas dess utsläpp lika som marginalelens. Trots att Bra Miljövals-elen redovisades i princip som noll i bokföringsmetoden. Utsläppsminskningen som uppnås genom denna metod motsvarar det som marginalelsproduktionen hade orsakat om den varit tvungen att genereras. Detta då el märkt med ”el från förnybara energikällor” frigörs och kan användas till något annat.

Vid förändring av elanvändning har Gävle kommunkoncern valt att värdera elen utifrån en långsiktig nordeuropeisk marginalelsproduktion där varje MWh el beräknas ge upphov till 625 kilo koldioxidekvivalenter, i enlighet med Profus utredning.

4 Fokusområden

4.1 Fokusområden för en robust energiförsörjning i framtiden

Energiplanen inriktas i första hand på områden som kommunen har större inflytande och rådighet över, t.ex. koncernens energianvändning i fastigheter, produktion av förnybar energi och förnybara drivmedel. För att uppnå målen ingår även aktiviteter tillsammans med de som verkar och bor i Gävle.

Energiplanen fokuserar på områdena:

- Framtidens elbehov
- Förnybar energiproduktion
- Fjärrvärme för uppvärmning
- Effektkapacitet
- Elnät och effektuttag
- Energilagring
- Effektiv användning av energi
- Reduktion av fossila bränslen och el för uppvärmning
- Reduktion av fossila bränslen för transporter
- Risk och sårbarhet
- Miljökrav i upphandling

4.2 Framtidens elbehov

Liksom för övriga Sverige väntas elanvändningen i Gävle kommun gå från att ha legat relativt stabil till att växa kraftigt under de kommande decennierna. Ett scenario kan komma att bli en ökad elanvändningen med 100 % fram till 2045. För Gävle kommun skulle det innebära att elanvändningen ökar från dagens ca 1 400 GWh till ca 2 800 GWh år 2045.

Utvecklingen drivs av elintensiva industrisatsningar och nya etableringar av datacenter och vätgasproduktion vars förbrukning kraftigt påverkar den totala elanvändning. En elektrifiering av transportsektorn innebär en annan typ av ny elanvändning som skapar utmaningar med lokala effekttoppar och enskilt höga effektbehov från snabbbladdning och laddning av tyngre fordon som kan skapa problem i områden där elnätet inte är väl utbyggt.

4.3 Förnybar energiproduktion

För att möta den ökande efterfrågan på el måste energiproduktionen öka kraftigt i kommunen. Det finns ett mål om att effektkapaciteten för produktion av förnybar el till Gävle Energis elnät ska byggas ut med 200 % till år 2035. Den stora volymen av ny tillkommande produktion kommer med stor sannolikhet att till största delen att bestå av vindkraft, både på land och hav då Gävle kommun har en begränsad möjlighet till ny förnybar elproduktion i form av vattenkraft och elproduktion från kraftvärmeverk. Därför är etablering av land- och havsbaserad vindkraft en viktig fråga där kommunen behöver skapa förutsättningar för denna typ av etableringar. Nya produktionsanläggningar kan komma att realiseras först under andra halvan av 2020-talet då tillstånds- och anslutningsfrågorna måste lösas.

Vindkraftsbolagen visar stort intresse för att bygga vindkraft i vårt område, inte bara för att de geografiska och meteorologiska förutsättningarna är goda, utan även för att Gävle är en plats där det är möjligt att ansluta och tillföra energi till det nationella stamnätet på ett bra sätt.

Inom Gävle kommun har de stora etableringarna inte kommit igång än men uppmätta vindförhållanden visar att det finns fler områden inom kommunen med god potential. Gävle kommuns gällande översiktsplan samt Miljöstrategiskt program visar kommunens positiva inställning till att vindkraft prövas inom utpekade utredningsområden. Flera områden inom kommunen utgör riksintresse för vindbruk. Inom ett av dessa områden, som ligger i havsbandet, pågår ansökan om tillstånd för att anlägga en vindpark som ska kunna producera 1,8 TWh/år (Utposten 2). Som jämförelse uppgick Gävle kommuns elanvändning till drygt 1,4 TWh år 2019. En inkoppling av vindkraftsparker i storleksordningen "Utposten 2" kommer inte att ske direkt mot Gävle Energis elnät utan kommer att kopplas in på det regionala nätet eller stamnätet. Mindre vindkraftsparker, troligen landbaserade, kan vara aktuella för inkoppling till Gävle Energis nät.

För att detta ska bli aktuellt måste tillståndsprocesserna bli mer effektiva, vilket till stor del är ett nationellt dilemma där den lagstiftning vi har idag gör att det blir väldigt långa ledtider. Men det finns också möjligheter att öka effektiviteten på lokal och regional nivå genom prioritering, resurstillsättning och nya arbetsätt.

Sedan 2017 finns i Forsbacka en ny biogasanläggning som tillverkar biogas av bland annat matavfallet från hushåll och verksamheter i Gävle och flera andra kommuner. Biogasanläggningen är en lokal drivmedelsproducent som levererar både fossilfri biogas och biogödsel som återförs till jordbruket. Produktionen av Biogas skulle behöva öka och möjligheten att bygga ut produktionen finns på Forsbacka. Den begränsande faktorn är i dagsläget tillgången till substrat. När det gäller användningen av biogas så är en utmaning tillgängligheten till tankstationer för gasdrivna fordon. Det finns i nuläget inte ett utbyggt nät i Gävle. Flera etableringar är på gång, för komprimerad gas på teknikparken och flytande biogas i Ersbo.

Solcellsanläggningar kommer att fortsätta att byggas i kommunkoncernens bolag för att uppnå målet gällande produktion av el från solceller. Privatpersoner och näringsliv kommer att fortsätta installera solcellsanläggningar i framtiden vilket leder till ökad förnybar elproduktion i Gävle kommun. I vilken omfattning det kommer att ske beror till stor del på lönsamheten i framtiden.

År 2017 fanns det solcellsinstallationer med en installerad effekt av ca 620 kW inom i Gävle kommun. De senaste åren har vi sett en relativt stor ökning av antalet installtioner. Vid 2020 års slut fanns en installerad effekt på ca 3 900 kW, en ökning med ca drygt 500 %.

4.4 Fjärrvärme för uppvärmning

Med fjärrvärme värms flera av en gemensam värmekälla. Det är smartare än att var och en har sin egen värmeanläggning. Tack vare det utbyggda fjärrvärmesystemet har Gävle minskat sina koldioxidutsläpp. När fjärrvärmesystemet byggdes baserades produktionen på fossila bränslen, men vartefter bränslet byttes från olja till förnybar och återvunnen värme har bostadssektorns koldioxidutsläpp också minskat radikalt. Detta

har Naturvårdsverket sagt är främsta anledningen till att Sverige lyckats fylla sina åtaganden enligt Kyoto-avtalet.

Fjärrvärmerna utvecklas ständigt. Fjärrvärme är väl beprövad teknik som kan kombineras med nytänkande. Mer förnybar kraftvärme (samtidig produktion av el och värme) och tillvaratagande av restvärme är viktiga steg på vägen mot ett hållbart energisystem. De fossila bränslena är på väg att fasas ut och redan idag baseras fjärrvärmerna i Gävle till stor del på restvärme genom samarbetet mellan Gävle Energi och BillerudKorsnäs.

En utmaningen i framtiden blir att på ett effektivt sätt nyttja den miljövänliga fjärrvärmerna för uppvärmning av morgondagens energieffektiva hus med mycket låga värmebehov.

4.5 Effektkapacitet, Elnät och effektuttag

En kraftigt ökad elanvändning och en högre andel variabel elproduktion innebär nya utmaningar för elsystemet på såväl lokal, regional som nationell nivå. En central utmaning är att tillgodose det årliga elbehovet och effektbehovet under toppplasttimmarna i ett elsystem med en växande efterfrågan och en minskad andel tillförlitlig, planerbar produktion. Topplastbehovet har även en geografisk dimension och är kopplad till överföringskapacitet på såväl nationell som lokal nivå. På kort sikt utgörs den största utmaningen av regionala kapacitets-begränsningar och lokala flaskhalsar, särskilt i anslutning till större städer.

Ett leveranssäkert kraftsystem med en hög andel variabel elproduktion behöver tekniskt sett vara flexibelt och ha förmåga att hantera många olika situationer. Kraftsystemet är ett mångfacetterat sammankopplat system, där alla olika aktörer behöver samspela strukturerat för att hålla fysikaliska parametrar inom givna ramar. En viktig förutsättning för att uppnå det är att förstå kraftsystemets egna dynamik och behov samt dess samspel med framförallt transport- och värmesektorn, vilket blir ännu viktigare med en snabbt ökande elanvändning som vi nu ser framför oss i både Gävleborg, Sverige och övriga Norden. Samtidigt finns kraftsystemet också för att dessa utmaningar inte ska behöva lösas på enbart lokal eller regional nivå, även om det kan vara effektivt.

Flaskhalsar kan uppstå i såväl lokal-, region- som stamnät, och de olika nätnivåerna står inför olika typer av utmaningar under kommande decennier. I lokalnäten kan flaskhalsar uppstå när det sker snabba förändringar i ett begränsat område, som till exempel vid anslutning av solkraft eller etablering av snabb laddinfrastruktur för elbilar, där enskilt höga effektbehov kan innebära ansträngningar där nätet inte är väl utbyggt. Flaskhalsar inom lokalnätet, Gävle Energi's elnät går i de flesta fall relativt snabbt att bygga bort inom den dagliga verksamheten, varpå det på sikt troligen inte kommer att vara problem med flaskhalsar inom lokalnätet, utan problematiken snarare kommer att uppstå högre upp i nätet. För att motverka inbromsningar på kort sikt behövs dock en proaktiv planering och en tät dialog mellan nätbolag och exploatörer.

Gasturbiner skulle kunna användas för att tillföra flexibilitet till kraftsystemet. Då gasturbiner snabbt kan starta och nå hög effekt är de lämpade för effekthållning och reglering av elsystemet. Gasturbiner kan användas i stor skala (hundratals megawatt) och är mer uthålliga än de flesta andra reservkraftslag och energilagringsteknologier. På lokal nivå kan gasturbiner bidra med ökad tillgänglig effekt, vilket kan vara en lösning till lokal kapacitetsbrist eller innebära att kostnader för nätutbyggnad kan undvikas. Elproduktion från gasturbiner har dock höga marginalkostnader jämfört med de dominerande kraftslagen i Sverige, och elproduktionen från en utbyggnad av gasturbiner skulle därför, av marknadsmässiga skäl, vara väldigt liten. Gasturbiner kan däremot utgöra en enkel lösning för att bidra med effekt under toppplasttimmarna, både på nationell och lokal nivå. På grund av den låga elproduktionen krävs dock fortfarande nätutbyggnad för att tillgodose det mer uthålliga effektbehovet, och gasturbiner ska därför snarare ses som en reserv för att klara av få timmar med ett väldigt högt elbehov än ett långsiktigt alternativ till nätutbyggnad.

Genom en flexibilitetsmarknad ges aktörer incitament att erbjuda sin flexibilitet mot betalning och därmed hantera kapacitetsbrist när det behövs. Flexibilitet i elsystemet innebär aktörers medvetna förändring i elproduktion eller efterfrågan av effekt som avser att stabilisera elsystemet.

Handel med flexibilitet innebär att en aktör som tillfälligt kan minska sitt uttag av eleffekt eller öka sin elproduktion kan sälja den förmågan som en flexibilitetstjänst. Det innebär genom att sälja flexibilitetstjänster kan aktörer öka sina intäkter och samtidigt bidra till framtidens elsystem.

För att klara framtidens krav på driftsäkerhet och förändringar av klimatmål sker en ständig förbättring av teknik och regelverk. Denna utveckling brukar benämnas ”Smarta Elnät” och ingår som en del i den totala lösningen för att klara utsatta mål om andel förnybar energi, fossilfria transporter och energieffektiviseringar.

För att möjliggöra en större andel av förnybar energi i elsystemet diskuteras tre lösningar: en ökad andel reglerkraft som täcker behovet då den förnybara energin inte finns tillgänglig, att konsumtionen av elektricitet anpassas till när det finns tillgänglig produktion av el samt att öka lagringsmöjligheterna.

4.6 Energi- och koldioxidlagring

Det finns en stor potential för kombinationen av variabel elproduktion och energilager nära varandra. Dessa möjligheter behöver utredas och testas i pilotprojekt i Norden, där det finns speciella förutsättningar med den stora andelen vattenkraftproduktion som skiljer sig från t.ex. kontinenten eller UK. Den lösningen nämns även av aktörer i Gävleborg. Det bör även utredas i vilken grad man på längre sikt borde kravställa produktionsnära energilager för variabel elproduktion.

Energilager är, tillsammans med ett välplanerat elnät och utvecklat regelverk kring sin tillämpning av stor strategisk betydelse för att uppnå Sveriges högt uppsatta energi- och klimatmål, eftersom lagringsmöjligheten tillför flexibilitet i elsystemet. Energilager kan användas för frekvensreglering, för att hantera tillfälliga produktionstoppar- och dippar i kraftsystemet, men även för säsongslagring där solkraft producerad under sommaren lagras för förbrukning under vinterhalvåret. Energilager kan även användas i kombination med variabel elproduktion för att minska behovet av nätutbyggnad och uttag från överliggande nät.

Det finns många olika typer av energilager, några exempel är batterier, pumpkraft, och i framtiden troligtvis även power-to-gas och vehicle-to-grid. Pumpkraft är den vanligaste storskaliga energilagerteknologin och innebär att man pumpar upp vatten i vattenreservoarer under timmar med överskott/lågt pris på el, och släpper sedan ner genom älven och turbiner när man vill producera el. Elbaserad vätgasproduktion, som exempelvis väntas få en central roll för koldioxidfritt stål i framtiden, är en typ av power-to-gas där man bland annat genom elektrolys spjälkar vatten och sedan använder vätgasen i industriprocesser, alternativt i en bränslecell för att producera el. Vehicle-to-grid innebär att batterier i elbilar används som energilager som laddas upp och ur beroende på tid och behov. Energilagerteknologier befinner sig olika långt från kommersialisering. Generellt kan sägas att de har en del förluster i samband med att de laddas upp och ur, och gör därför mest nytta i system med stora skillnader på värdet av el vid olika tillfällen över dygnet.

Koldioxidavskiljning förkortas ofta BECCS, vilket står för Bio Energy Carbon Capture and Storage. Tekniken används för att fånga in koldioxid efter förbränning av biobränslen för att sedan komprimera koldioxiden till flytande form och sedan transportera den vidare för att slutligen lagra den under jord. Energimyndigheten har beviljat Gävle Kraftvärme stöd för att utreda om det är möjligt att vid Kraftvärmeverket Johannes fånga in koldioxid för att sedan transportera den till Gävle Hamn för mellanlagring. Förstudien skulle i förlängningen kunna bidra till att Gävle Energi uppnår negativa utsläpp,

det vill säga att vi tar bort mer koldioxid från atmosfären än vi tillför. Projektet kan därmed komma att sätta Gävleborg på kartan såväl nationellt som internationellt.

4.7 Effektiv användning av energi

Det har visats att det för Gävle kommunkoncerns fastigheter ger både störst miljönytta och kostnadseffektivitet att satsa mer åtgärder på att minska elanvändningen, jämfört med att minska fjärrvärmeanvändningen. Minskar vi elanvändningen och utökar den förnybara elproduktionen frigörs mer förnybar el i samhället och den fossila importerade elen kan minskas med stor klimatnytta som följd. Fjärrvärmens i Gävle kommun är nästan fossilfri med låga primärenergital och koldioxidutsläpp. Besparingar inom fjärrvärmens ger relativt liten klimatnytta men bör för den delen inte ignoreras då det ändå gör nytta.

Kommunkoncernens fastighetsbolag arbetar med ”egna” energiplaner som förtydligar vision, strategier, ansvar, arbetssätt och målnivåer (från MSP 2.0).

Systematiskt arbete med energiuppföljning och driftoptimering sker löpande för att minska användningen av el, värme, kyla och vatten i fastigheterna. Hur detta arbete ska ske finns tydligt beskrivet i bolagens instruktioner, rutiner samt i energiplanen.

4.8 Reduktion av fossila bränslen och direktverkande el för uppvärmning

Inom kommunkoncernen finns ingen användning av fossil energi eller direktverkande el för uppvärmning. I Gävle kommun stod de fossila utsläppen från bostäder och lokaler för 1% 2019. Det är relativt liten andel men fortfarande viktigt att adressera där kommunen erbjuder rådgivning genom Energi- och klimatrådgivningen som ger opartiska och kostnadsfria tips och råd till privatpersoner, föreningar och små och medelstora företag om hur de kan minska sin energianvändning och miljöpåverkan.

4.9 Reduktion av fossila bränslen för transporter

Transportsektorn stod för 63% av CO₂ utsläppen i Gävle kommun 2019. Även om elbilsförsäljningen tagit fart på riktigt så består fordonsflotta i början av 2022 av 6% elbilar. För att nå klimatneutralitet behövs:

- En stark reduktion av resandet med privata fordon, främst i våra städer där kollektivtrafik, cykel och gång kan ersätta biltrafiken i högre grad än på landsbygden,
- Minskade transporter genom effektivare logistikflöden,
- Utbyggnad av laddinfrastruktur
- Produktion av biodrivmedel som fungerar i förbränningsmotorer eventuellt efter konvertering.

I energiplanen fokuserar vi på de transportfrågor som berör energisystemet, det vill säga energitillförseln till våra fordon.

4.10 Risk och sårbarhet

Energi är i dag en grundförutsättning för att samhället ska fungera. För att trygga leveranserna krävs tillräcklig produktion, goda förutsättningar i nätstruktur samt att energifrågan beaktas i såväl planarbetet som vid bygglov. Vad gäller detta finns dock ett dilemma med en allt för kortsiktig politik och överblickbara konsekvenser när det gäller lagstiftning, bidrags- och styrmedelsbeslut.

En alltmer aktualiserad fråga även inom energiförsörjningen är klimatpåverkan och väderfenomen där bland annat stora regnmängder kan få stor inverkan på leveranserna, detta kräver att infrastrukturen för

energiförsörjningen får en mer framträdande roll i planarbetet i form av tillgänglighet till anläggningar och beaktande av översvämningsskarteringar.

Andra viktiga delar i planarbetet och byggandet är redundansen i systemen och möjligheten att koppla in reservkraft-/värmeanläggningar till byggnader med känslig verksamhet så som till exempel vårdverksamheter.

Komplexiteten i energisystemen ställer idag och kommer i framtiden att ställa allt högre krav på kompetens utifrån såväl riskhantering, anläggningsteknisk kompetens som systemkunskaper. Komplexa energisystem kan både vara sårbara om de hänger ihop och påverkar varandra men samtidigt kan det även möjliggöra redundans just för att de består av olika energiupplägg.

5 Åtgärder

För att uppnå de energirelaterade målen i MSP 2.0 och de utmaningar som energiplanen definierat för att uppnå ett långsiktigt robust energiförsörjningssystem har ett antal åtgärder definierats som kommunen, bolagen och andra aktörer behöver genomföra. Genomförandet av aktiviteterna ska inledas under 2022?. Tidpunkt för färdigställande redovisas under respektive åtgärd. Utfallet av aktiviteterna rapporteras årligen i samband med kommunens miljöbokslut.

Aktiviteterna delas in i områdena energi, transporter och övrigt. Aktiviteterna är av olika typ och omfattning, allt från bränslebyten i fjärrvärmesystemet till information riktad till kommuninvånare.

Aktiviteterna inriktas i första hand på områden som kommunen har större inflytande och rådighet över, t.ex. koncernens energianvändning i fastigheter, produktion av förnybar energi och förnybara drivmedel. Eftersom de insatserna inte räcker för att uppnå delmålen ingår även aktiviteter tillsammans med de som verkar och bor i Gävle.

Det har visats att det för Gävle kommunkoncerns fastigheter ger både störst miljönytta och kostnadseffektivitet att satsa mer åtgärder på att minska elanvändningen, jämfört med att minska fjärrvärmeanvändningen. Minskar vi elanvändningen och utökar den förnybara elproduktionen frigörs mer förnybar el i samhället och den fossila importerade elen kan minskas med stor klimatnytta som följd. Fjärrvärmens i Gävle kommun är nästan fossilfri med låga primärenergital och koldioxidutsläpp. Besparingar inom fjärrvärmens ger relativt liten klimatnytta men bör för den delen inte ignoreras då det ändå gör nytta.

5.1 Handlingsplanen ses över årligen

Aktiviteterna kommer fortlöpande att behöva uppdateras, kompletteras och utvärderas för att utvecklingen ska gå i önskad riktning. Sådana ändringar i energiplanens aktiviteter kommer att hanteras på tjänstemannanivå i samband med verksamhetsplaneringen.

6 Åtgärder/aktiviteter

Medverkandeförkortningarna som anges är följande; ABG – Gavlegårdarna, BEAB – Bomhus Energi, BKAB – BillerudKorsnäs, GEAB – Gävle Energi, GFAB – Gavlefastigheter, GHAB – Gävle Hamns AB, SSG – Styrning och Stöd Gävle, ÖP – Övergripande Planering och LG – Livsmiljö Gävle, HIG – Högskolan i Gävle.

Energi

Åtgärd	Beskrivning	Miljöpåverkan	Ansvar	Medverkande	Klart
Allmänt					
Energifrågor i planeringsprocessen	Ny planeringsstrateg inriktning hållbarhet på ÖP får i uppdrag att samordna hur samverkan i energifrågan bör hanteras i planeringsprocessen.	Helhetssyn på energisystemet. Minskad energiförbrukning i bygg och bruksfas, rätt energilösning på rätt plats.	SSG	ABG, GEAB, GFAB, ÖP, LG	Fortlöpande
Utbildning	Arbeta för att skapa beteendeförändringar hos anställda i kommunkoncernen som leder till minskad energianvändning.	Ökad medvetenhet inom energiområdet resulterar på sikt i beteendeförändringar med lägre energianvändning som följd.	SSG	ABG, GFAB	Fortlöpande
Rådgivning	Arbeta aktivt med energi- och klimatrådgivning till gävlebor och företag.	Ökad medvetenhet inom energiområdet resulterar på sikt i beteendeförändringar med lägre energianvändning som följd.	SSG	GEAB, Regionen?	Fortlöpande
Förnybar el	Kravställning om förnybar el i elavtal inom kommunkoncernen.	Genom att aktivt välja förnybar el minimeras miljöpåverkan.	SSG	Alla nämnder och bolag	Fortlöpande
Risk och sårbarhet	Analysera behov och säkerställa förmåga av redundant el och värme vid avbrott eller andra extraordinära händelser som exempelvis klimatförändringar.		GEAB	SSG	Fortlöpande

Förnybar energi

Hållbar värmeförsörjning	Förtäta och utvidga fjärrvärmenätet samt utreda möjliga regionala sammankopplingar	Fjärrvärmen i Gävle har låg primärenergifaktor vilket ger liten miljöpåverkan i jämförelse med exempelvis elvärme.	GEAB		Fortlöpande
Hållbar kylförsörjning	Utveckla produktionen och distributionen av fjärrkyla.	Effektivare produktion av kyla resulterar i lägre energianvändning och därmed en minskad negativ miljöpåverkan.	GEAB		Fortlöpande
Sol-el	Arbeta fram förslag till solcellsanläggningar inom kommunkoncernen för att uppnå målet <i>"Av Gävle kommunkoncerns elanvändning ska minst 10 % produceras från solceller år 2035"</i>	Ökad produktion av sol-el i kommunen minskar elanvändningen från annan elproduktion, vilket ger en positiv inverkan på miljön globalt sett.	SSG	GEAB, ABG, GFAB, GHAB	Fortlöpande
Förnybar el	Öka produktion av förnybar el så att målet gällande ökad effektkapacitet kan nås till 2035.	Ökad produktion av förnybar el minskar elanvändningen från annan produktion, vilket ger en positiv inverkan på miljön globalt sett.	GEAB	ABG, GFAB, GHAB	Fortlöpande
Etablering av vätgasproduktion	Etablering av vätgasproduktion (elektrolysör) inom hamnområdet.	Syftet är att kunna erbjuda vätgas som bränsle till i första hand lastbilar som trafikerar hamnen och terminalfordon samt i förlängningen kunna säkra hamnen som en av flera regionala vätgasnoder, där vätgasen är en del av ett lokalt-regionalt energisystem.	GHAB		Start 2023-2024

Strategier	Utarbeta årliga mål och planer för kommunkoncernens fastighetsbolag gällande effektivisering samt genomföra dessa i de egna fastigheterna	Detaljerade mål och åtgärdslistor kommer på sikt leda till ökad energieffektivitet och minskad miljöpåverkan.	ABG, GFAB		
Driftoptimering	Energi och driftoptimera kommunkoncernens fastighetsbestånd	Effektivare och "smartare" system kommer att leda till minskad energianvändning med mindre miljöpåverkan som följd.	ABG, GFAB		Fortlöpande
Energiprestanda, krav på fjärrvärme som uppvärmningsalternativ	Utreda om det går att ställa krav på val av uppvärmningsform vi vid ny- och ev. ombyggnation i fastigheter ej ägda av Gävle Kommunkoncern. Krav på fjärrvärme vid nyproduktion om så är möjligt.	För att få en tydlig strategi/inriktning mot att utnyttja fjärrvärmens miljöfördelar jämfört med andra alternativ. Minska elanvändningen.	SSG	GEAB	
Driftoptimering värmeproduktion	Optimera värmeproduktionen i fjärrvärmesystemet	Genom optimering nyttjas den mest ekonomiska och minst klimatpåverkande produktionen vid värmeproduktionen	GEAB		Fortlöpande
Felixprojektet	En sammankoppling av fjärrvärmenäten i Sandviken och Gävle.	Genom att binda samman kommunernas ledningar får både Gävle och Sandviken tillgång till fjärrvärme från 100% förnybara energikällor.	GEAB		Byggstart 2022
Förluster i elnätet	Minska förlusterna av transport av elektricitet i elnätet. Några exempel är konstruktion och dimensionering av luftledningar, jordkablar och transformatorer, reaktiva effektnivåer, driftomläggningar, lokalisering av produktionsanläggningar.	Minskad förlust i elnätet minskar elanvändningen från annan produktion, vilket ger en positiv inverkan på miljön globalt sett.	GEAB		Fortlöpande
Lagen om Energikartläggning i stora företag, EKL	Gävle Stadshus AB utför energikartläggningar under fyra-årsperioder i sina anläggningar. En kartläggning kan vara att ta fram förslag på solceller på koncernens tak.	Resultatet av detaljerade energikartläggningar av utvalda delar inom koncernen kommer att leda till minskad energianvändning med mindre miljöpåverkan som följd.	GSAB	GEAB	Fortlöpande

Transporter

Åtgärd	Beskrivning	Miljöpåverkan	Ansvar	Medverkande Klart
Allmänt				
Se till att det finns platser där aktörer kan etablera mackar för förnybara bränslen.	Utredning för framtida tankställen görs och ett antal platser får betäckningen G i framtida detaljplaner som möjliggör etablering av drivmedel.	Utökat antal tankställen möjliggör för fler att tanka fossilfritt, med minskad miljöpåverkan och förbättrad luftkvalitet som resultat.	SSG	LG
Riktlinjer för laddinfrastruktur tas fram.	Riktlinjerna ska vara styrande gällande Gävle kommuns arbete med när, var och hur utbyggnaden av laddinfrastruktur ska hanteras och av vilken organisation.	Utökat antal laddställen möjliggör för fler att använda elfordon, med minskad miljöpåverkan och förbättrad luftkvalitet som resultat.	LG	SBG

Övrigt

Åtgärd	Beskrivning	Miljöpåverkan	Ansvar	Medverkande	Klart
Allmänt					
Resilient	Ett nytt kompetenscentrum ska bidra till framtidens hållbara energilösningar.	Syftet med kompetenscentret är att tillhandahålla ny forskningsbaserad kunskap och metoder som ska ge effektiv och fossilfri energiförsörjning med låg klimatpåverkan i enlighet med Agenda 2030-målen för hållbar utveckling.	HIG	GEAB, GHAB	Start 2022
Ökad dialog	Kommunen ska ha tidig dialog med regionnätägare och Svenska kraftnät i sin översiktsplanering. Även näringsliv, kommunen, nätbolag och myndigheter behöver samverka i större utsträckning.	Tidig dialog ska bättre kunna tillgodose de behov som finns.	ÖP	GEAB	
Komplexa tillståndsprocesser	Öka medlen för avdelningar som hanterar tillståndsprocesser.	Detta för att snabba på arbetet med komplexa tillstånd gällande ny elproduktion.	ÖP		
BECCS	Bio Energy Carbon Capture and Storage. Utredning kring infångning och lagring av koldioxid under jord.	Syftar till att sänka halten av koldioxid i atmosfären.	GEAB		Klart 31 dec 2022
Flexibilitetsmarknad	Fortsatt utredning	Genom en flexibilitetsmarknad ges aktörer incitament att erbjuda sin flexibilitet mot betalning och därmed hantera kapacitetsbrist i elnätet när det behövs. Förhindra "uppstart" av elproduktion i anläggningar med hög miljöpåverkan.	GEAB		Start 2022
Robusthet i elnätet	Gävle Energi upprättar årligen en risk- och sårbarhetsanalys samt en åtgärdsplan över leveranssäkerheten i elnätet. Utifrån alla risker som behöver åtgärdas inom 8 år skapas därefter en åtgärdsplan. Detta arbete utförs för att samhället är starkt beroende av ett driftsäkert elnät.	Arbetet utförs för att höja leveranssäkerheten och minimera leveransavbrott.	GEAB		Fortlöpande

7 Bilaga A - Beskrivning av kommunens energianvändning

Sid 106(261)

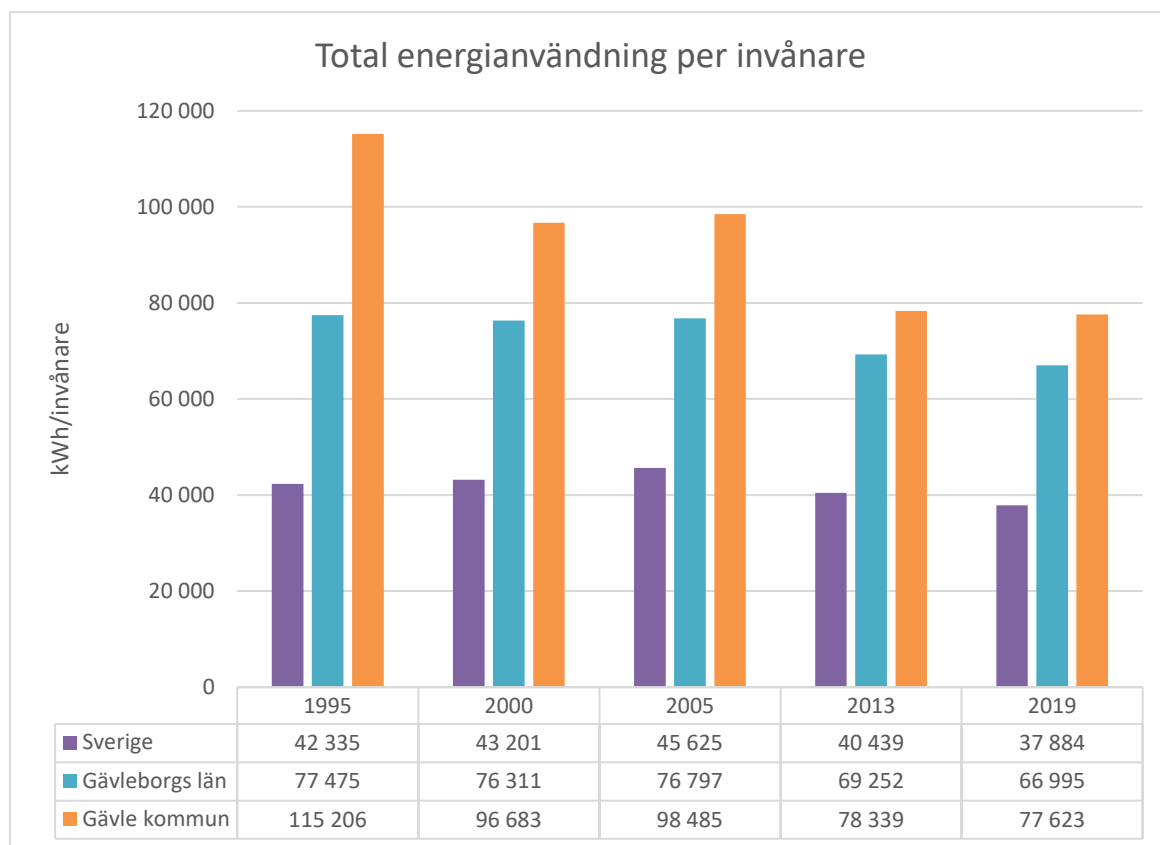
Beskrivningen av kommunens energianvändning baseras främst på uppgifter från år 2009 och 2019. Även längre tillbakablickar redovisas för att påvisa utvecklingen.

All energistatistik som anges är inte normalårskorrigerad utan faktisk energi om inte annat anges.

7.1 Total energianvändning

Den totala energianvändningen i Gävle år 2019 var 7 945 GWh eller 77 623 kWh per invånare. Det var nästan mer än dubbelt så hög energianvändning jämfört med snittet i riket, 37 884 kWh per invånare. Orsaken till det är att Gävle är en väldigt industriintensiv kommun. Industrisektorn domineras av BillerudKorsnäs som år 2019 använde cirka 60 procent av den inom kommungränserna använda energin.

Total energianvändning fördelat per invånare och år kan ses i Figur 3. Det syns tydligt att Gävle kommun har betydligt högre energianvändning per invånare jämfört med riket. Sedan år 1995 har energianvändningen per invånare minskat. En bidragande orsak till detta är bland annat pappersbruket i Norrsundet som lades ner år 2008. En positiv trend kan utläsas under de senaste 20 åren, men det är svårt att fastställa hur mycket av minskningen som beror av minskad produktion och hur mycket som kommer av effektiviseringsarbete.

Figur 3: *Energianvändning per invånare 1995-2019.*

Källa: SCB

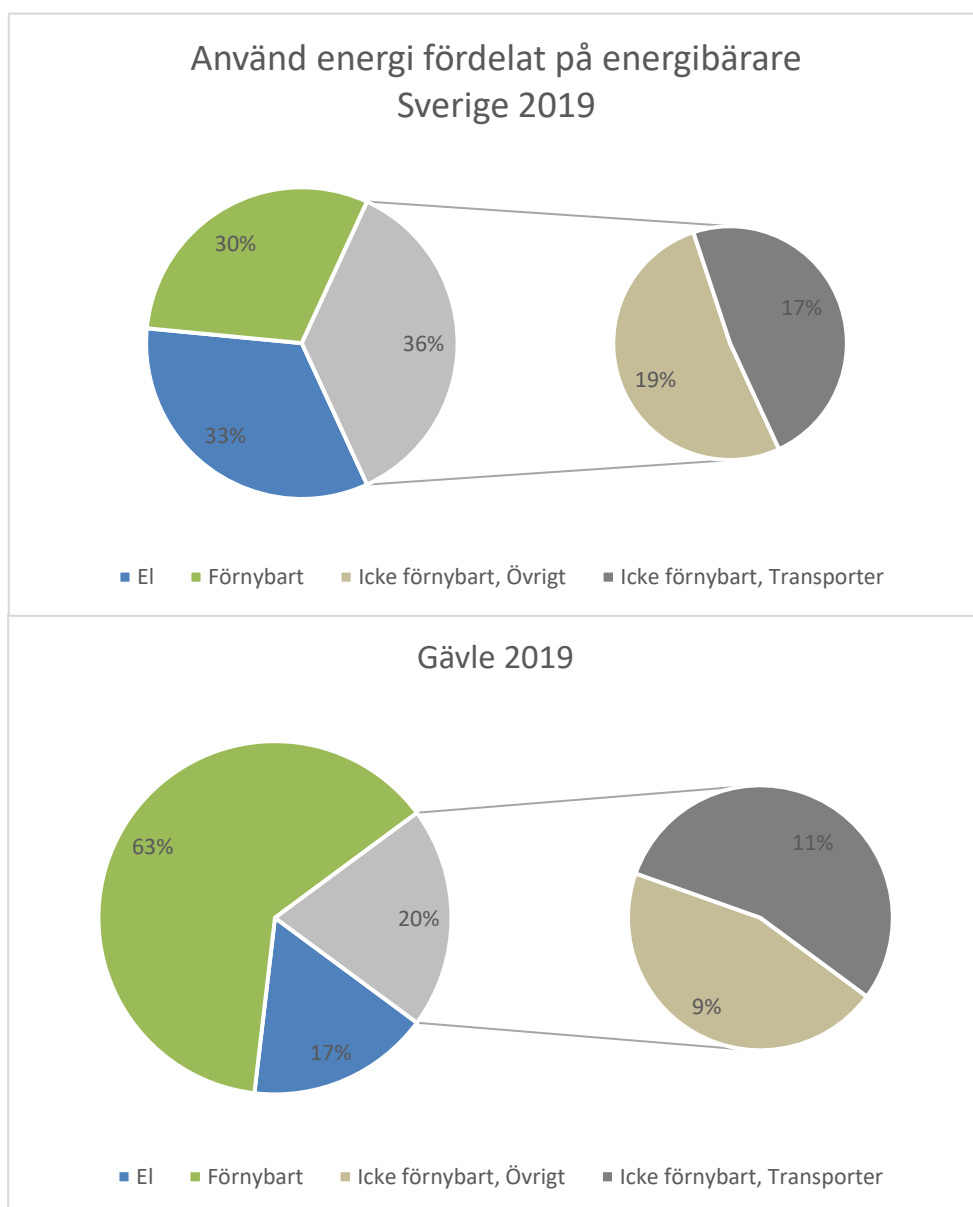
Den totalt använda energin kan delas upp i tre olika områden. *Förnybar energi* som innefattar bland annat träbränslen, biogas och etanol. *Icke förnybar energi* vilket bland annat är olja, kol och naturgas. Samt *el* oberoende av hur den genererats.

En jämförelse mellan Sverige och Gävle år 2019 ses i Figur 4. Där framkommer att andelen förnybar energi var betydligt större i Gävle (63 procent) än i Sverige i övrigt (30 procent). Den stora skillnaden

beror främst på Gävles massaindustri som använder stora mängder biobränsle. Exkluderas industrisektorn var andelen förnybar energi 28 procent i Gävle respektive 25 procent i Sverige.

Av all energi som användes år 2019 i Gävle var 20 procent icke förnybar och av denna andel står transporter för 55 procent. Det motsvarar 11 procent av all använd energi år 2019. Motsvarande för Sverige var 36 procent icke förnybart varav 47 procent av detta användes till transporter.

Elanvändningen redovisas separat då den går att värdera på olika sätt. I avsnittet "Miljövärdering av el" beskrivs hur Gävle kommun värderar elen.

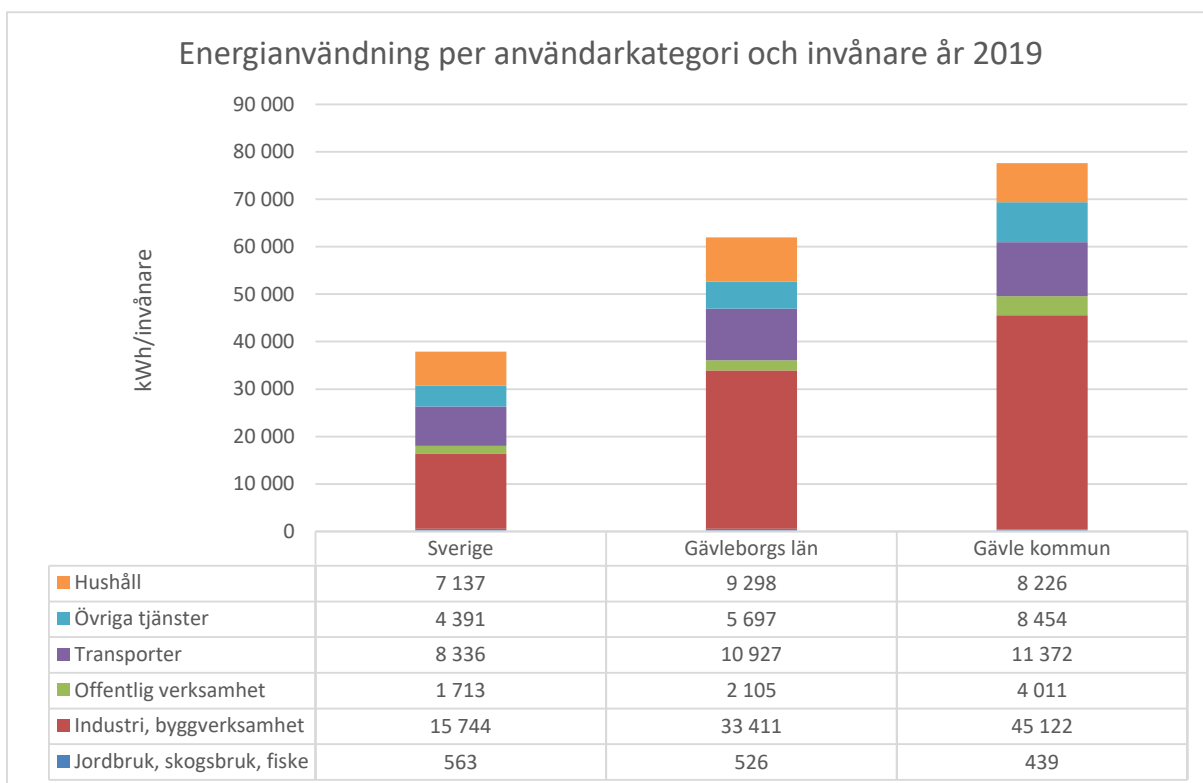

Figur 4: Fördelning av använd energi i Sverige och Gävle kommun år 2019, uppdelat utifrån förnybar-, icke förnybar energi och el.

7.2 Energianvändningen uppdelat per användarkategori

Sid 108(261)

I Figur 5 syns tydligt att Gävle kommun, och även Gävleborgs län, har en industrisektor som använder väsentligt mycket mer energi än riksgenomsnittet.

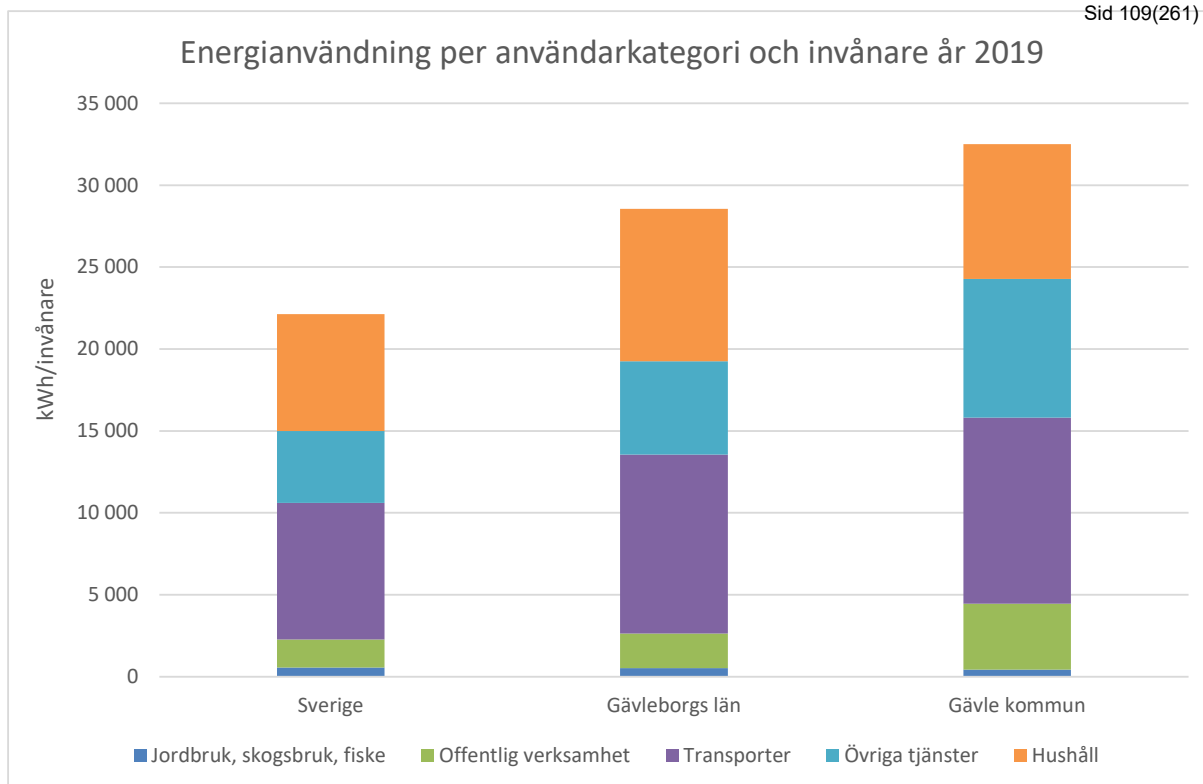

Figur 5: Energianvändning per användarkategori och invånare år 2019.

Källa: SCB

Det är svårt att avgöra skillnaden mellan de mindre användarkategorierna eftersom industri och byggverksamhet står för så stor andel. Då det i figuren ovan är svårt att avgöra skillnaden mellan användarkategorierna exkluderas industri och byggverksamhet i Figur 6, vilket möjliggör en enklare jämförelse.

I Figur 6 framkommer att transporter är en kategori som sticker ut där kommunen använder mer energi än riksgenomsnittet. Skillnaden kan bero på Statistiska Centralbyråns insamling som till stor del baseras på statistik över försålda bränslevolymer till kommunen. Det leder till att genomresande som tankar inom kommunens gränser räknas som om de endast använde bränslet inom Gävle kommun även om de kör utanför. Industrisektorn kan också vara en förklaring till detta eftersom industrin är beroende av råvarutransporter och därför påverkar energianvändningen inom transportsektorn.

Figur 6: Energianvändning per användarkategori och invånare exklusive industri och byggverksamhet år 2019.

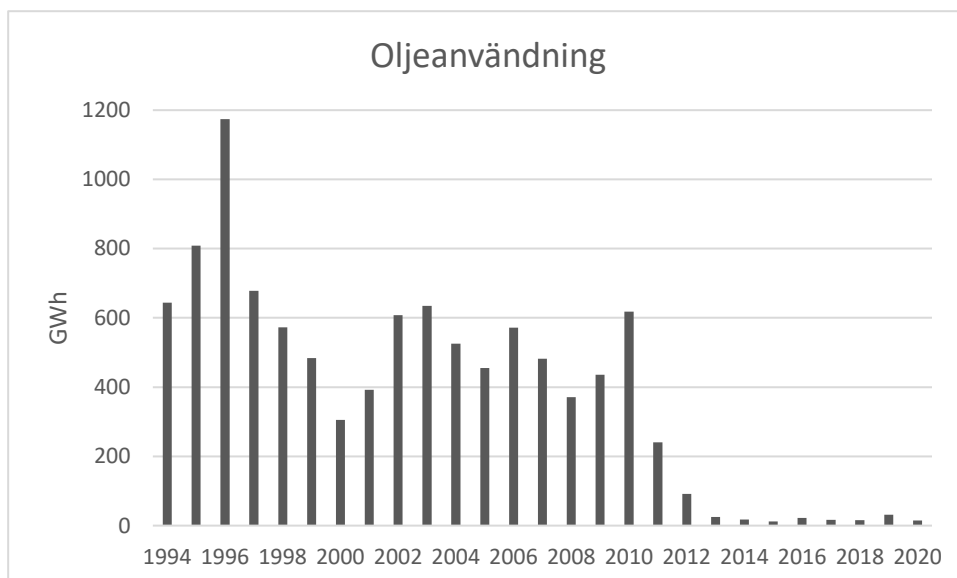
Källa: SCB

7.2.1 Industrisektorn

I Gävle domineras industrisektorn av BillerudKorsnäs som år 2019 använde cirka 4 700 GWh (inklusive Bomhus Energi). Det motsvarar cirka 60 procent av all energi som användes inom Gävle kommun.

Kartongproduktionen är en avancerad process som förenklat sker enligt Figur 7. Där syns ”kretsloppet” med alla stora produktionssteg. Från sodapannor,-indunstning och kokare till kartongmaskiner och Swedpapers pappersmaskin. Träråvaran som kommer in rensas från bark som inte går att använda i massatillverkningen. Barken tas tillvara och utnyttjas i Bomhus Energis panna och i generatoren produceras hälften av fabriken el. Andra biprodukter från veden är tallolja och terpentin som säljs och sedan används som råvara. Således utnyttjas allt från träråvaran. I indunstningen torkas svartluten för att kunna förbrännas i sodapannorna. Genom att tillsätta lite extra ånga så kan restvärme tillvaratas. Tillsammans med annan restvärme från fabriken och biopannan så levereras den ut på fjärrvärmenätet.²

² BillerudKorsnäs

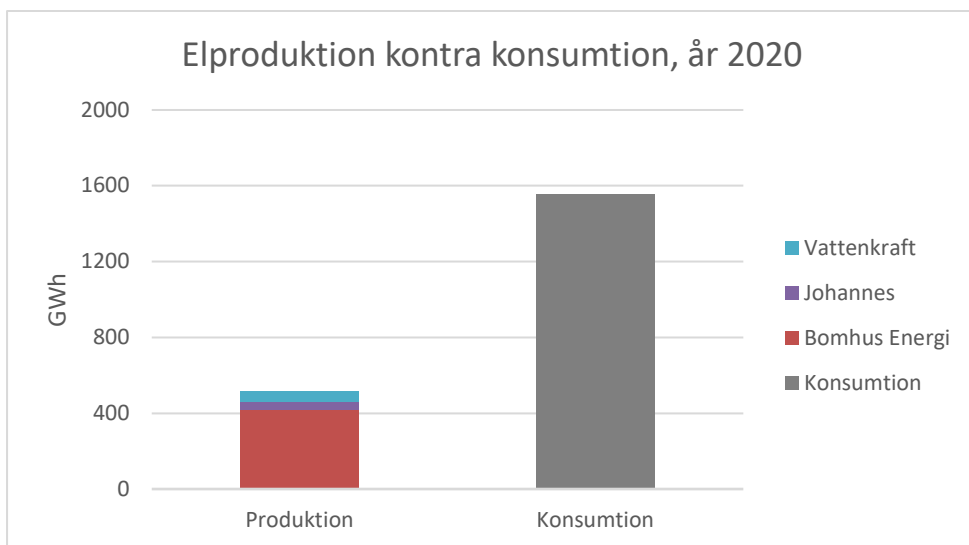

Figur 8: BillerudKorsnäs oljeanvändning mellan år 1994 och 2020.

Källa: BillerudKorsnäs

Utöver BillerudKorsnäs finns flertalet industrier, men då BillerudKorsnäs har så pass dominerande energianvändning behandlas inte de andra i detta avsnitt.

Inom Gävle kommun användes år 2020 cirka 1 556 GWh el, men endast 517 GWh producerades. Således producerades cirka 33 procent av elen som användes i kommunen år 2020. Förhållandet mellan produktion och konsumtion ses i Figur 9. Där framkommer även var elen blivit producerad.

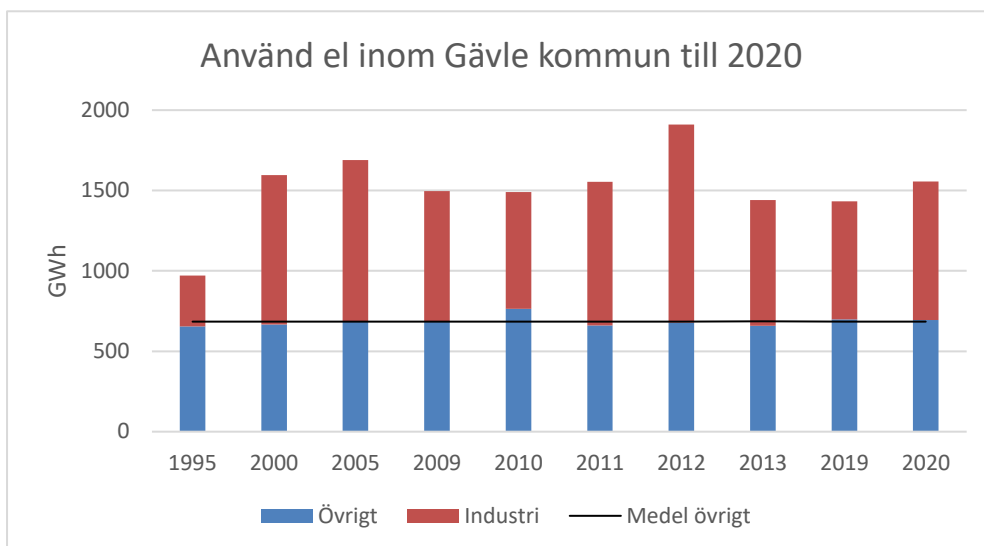

Figur 9: Elproduktion kontra konsumtion i Gävle kommun år 2020.

Källa: SCB, BillerudKorsnäs, Gävle Energi

Elanvändningen har totalt sett ökat sedan år 1995, vilket syns i Figur 10, medan elanvändningen exklusive industrin legat på en jämn nivå bortsett från år 2010 som var ett kallare år än normalt. Ökningen som skedde då kan mest troligt tillskrivas ökat värmebehov.

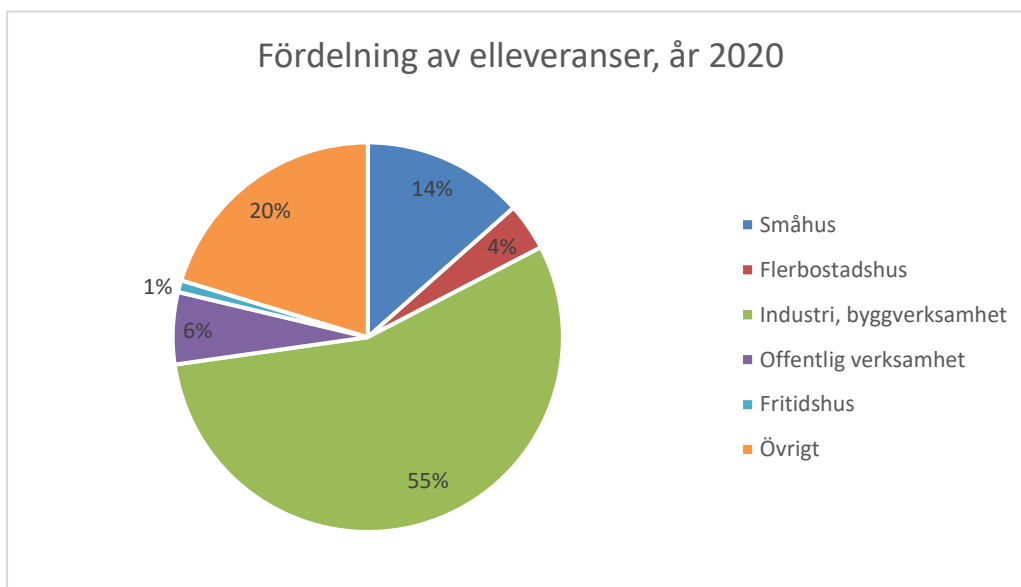
Medelenergianvändningen för perioden 1995 – 2020 var cirka 1 514 GWh där industrisektorn i snitt använde cirka 828 GWh och resterande använde 686 GWh el.

Figur 10: Använd el inom Gävle kommun, år 1995 - 2020.

Källa: SCB

Fördelning mellan elanvändare ses i Figur 11, där industri och byggverksamheten är klart dominerande. Följt av övrigt³, småhus och offentlig verksamhet.

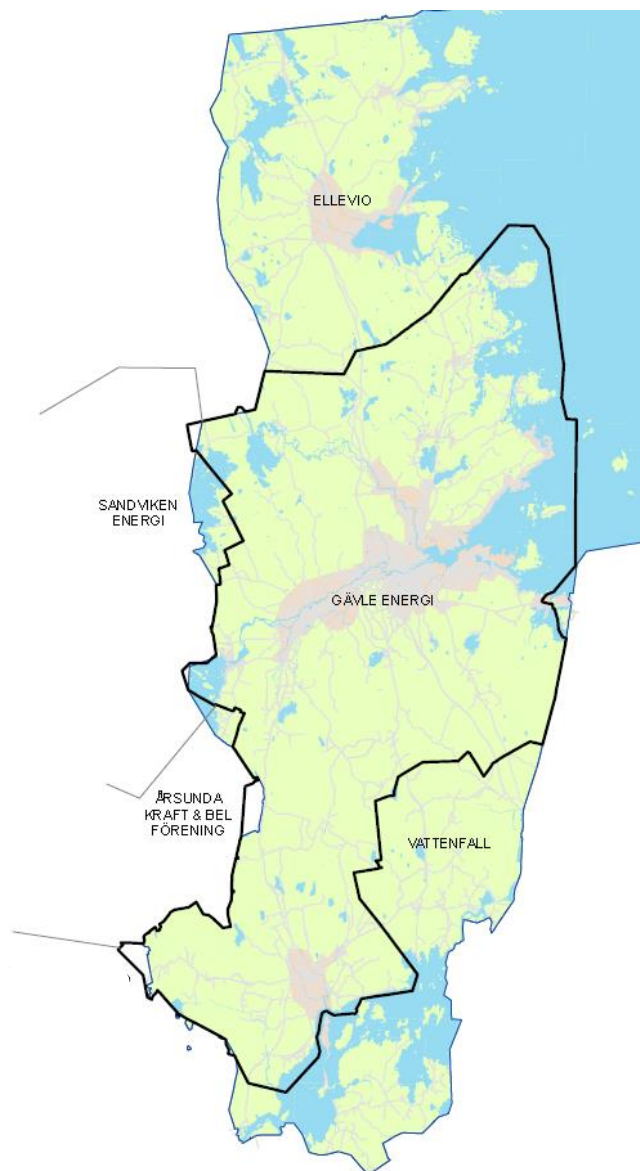

Figur 11: Fördelning av elleveranser i Gävle kommun år 2020.

Källa: SCB

Inom Gävle kommun finns det ett antal nätägare där Gävle Energi är störst och äger i stort hela elnätet inom kommunens geografiska område. Gävle Energi levererar el till cirka 50 000 anslutningspunkter. Det finns även några mindre nätägare i väst, Ellevios elnät i norr och Vattenfall i söder, se Figur 12.

³ Övrigt innefattar byggnads- och anläggningsverksamhet, gatu- och vägbelysning, vattenverk, avfallshantering avloppsrening och renhållning, transporter, jordbruk och skogsbruk.

Faktaruta om Gävle Energis elnät

Antal anslutningar cirka 50 000.

Energiomsättning 700 GWh (medel 2017-2020).

894 km mellanspänningsnät, 22 % luftledning.

2 000 km lågspänningsnät.

Medelavbrottstid per kund 23,3 min/år (oaviserat, medel 2019-2020).

Antal avbrott per kund 0,6 st/år (oaviserat, medel 2019-2020).

Figur 12: Karta över Gävle kommuns elnät

Gävles energiförsörjning sker via sex mottagningsstationer som är anslutna till Vattenfalls och Ellevios regionnät. Produktion inom nätområdet sker i åtta vattenkraftstationer och ett kraftvärmeverk, vilket motsvarar cirka 15 procent av behovet inom distributionsområdet.

7.3.1 Elnätets uppbyggnad

Elnätets primära syfte är att överföra elektrisk energi från produktionsenheterna till de kunder som i slutändan använder denna energi. Det svenska elnätet består av cirka 55 500 mil ledningar, varav 36 000 mil utgörs av nedgrävda kablar och resterande 19 500 mil utgörs av luftledningar. Det svenska elnätet är uppbyggt i flera olika nivåer som presenteras nedan och som visuellt presenteras i Figur 13.

7.3.1.1 Stamnät

Stamnätet kan liknas vid motorvägar som överför stora mängder elektrisk energi över stora sträckor. Stamnätets primära funktion är att överföra energin från de stora produktionsanläggningarna till de olika regionnäten runt om i landet. Det svenska stamnätet ägs av Svenska Kraftnät som är ett statligt bolag. På grund av de stora volymerna av elektrisk energi som ska transporteras är det ekonomiskt lönsamt att använda höga spänningsnivåer som håller nere belastningsförlusterna. Spänningsnivåerna

i det svenska stamnätet ligger på 220 kV och 400 kV. Stamnätet består av cirka 150 mil transmissionsledning, cirka 150 transformator- och kopplingsstationer samt ett antal anslutningar till utlandet. Transformator- och kopplingsstationerna i stamnätet kallas stamnätsstationer och dessa transformerar spänningen och fördelar elektrisk energi mellan stamnät och regionnät.

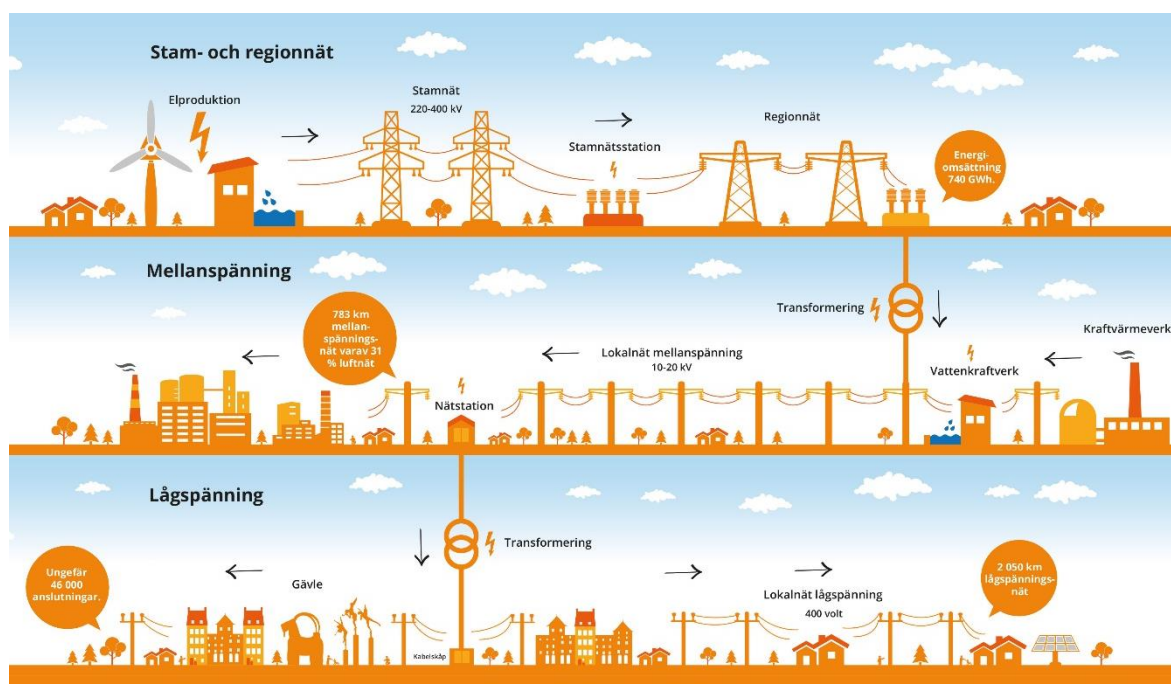
7.3.1.2 Regionnät

Regionnätet utgörs av stora ledningar som överför och levererar elektrisk energi till regioner och större städer. Spänningsnivån i regionnäten ligger på 40-145 kV och består huvudsakligen av luftledningar, undantaget i städer där det är vanligare med markkabel. En viktig uppgift i regionnäten är att transformera ned spänningen från stamnätets höga nivåer till lokalnätet vilket sker i transformator- och fördelningsstationer. Det regionala ledningsnätet behövs för att möjlighet ska finnas att upprätthålla en fullgod leveranssäkerhet och leveranskvalité till aktuella nätkunder. Då nya eller förändrade verksamheter och boenden blir aktuella kan även det regionala ledningsnätet behöva byggas om och byggas till. De svenska regionnäten ägs huvudsakligen av tre företag: E.ON Elnät Sverige AB, Ellevio AB och Vattenfall Eldistribution AB.

7.3.1.3 Lokalnät

Lokalnätet är det sista steget innan den elektriska energin levereras till slutkunderna. De svenska lokalnäten kan delas in i två olika delar, mellanspänningsnätet och lågspänningsnätet. Mellanspänningsnäten har spänningsnivåer på 10-20 kV och har som primär funktion att transformera ner spänningen och leverera den elektriska energin vidare till lågspänningsnätet. Mellanspänningsnäten innehåller både luftledningar och nedgrävda kablar.

Den andra delen av lokalnäten utgörs av lågspänningsnätet. Lågspänningsnätet har en spänningsnivå på 400 volt och levererar den elektriska energin från mellanspänningsnätet till slutkunderna. Lågspänningsnäten utgörs i de flesta fall av både luftledningar och nedgrävda jordkablar. I lokalnäten finns förutom ledningar även nätstationer och kabelskåp. Nätstationernas primära syften är att transformera spänningen från mellanspänning (10-20 kV) till lågspänning (400 V) samt att förse ett visst lågspänningsnät med elektrisk energi. Kabelskåpen finns i lågspänningsnäten och har till uppgift att fördela den elektriska energin som matas från överliggande nätstation till ett flertal slutkunder.

Figur 13: Översikts bild över elnätets uppbyggnad med stamnät, mellanspänning och lågspänning

Elnätsföretagen äger och underhåller de ledningar, transformatorer och utrustning som används för att transportera elektricitet från stamnätet på 400 000 volt ned till kundens uttag på 400 volt. Samhället är starkt beroende av ett driftsäkert elnät. Därför vädersäkras elnäten genom att gräva ned kablar i jorden och röja ledningsgator. Sid 116(261)

För att klara framtidens krav på driftsäkerhet och förändringar av klimatmål sker en ständig förbättring av teknik och regelverk. Denna utveckling brukar benämnas Smarta Elnät och ingår som en del i den totala lösningen för att klara utsatta mål om andel förnybar energi, fossilfria transporter och energieffektiviseringar.

För att möjliggöra en större andel av förnybar energi i elsystemet diskuteras tre lösningar: en ökad andel reglerkraft som täcker behovet då den förnybara energin inte finns tillgänglig, att konsumtionen av elektricitet anpassas till när det finns tillgänglig produktion av el samt att öka lagringsmöjligheterna.

Vid transport av elektricitet i elnäten uppstår förluster i transformatorer och ledningar. För Gävle Energis del motsvarar dessa förluster cirka 4 procent av energiomsättningen vilket kan anses som en låg nivå. Dessa förluster beror i huvudsak på belastning och energiomsättning i elnätet. Det finns dock ett antal faktorer som elnätsföretaget har möjlighet att påverka. Några exempel är konstruktion och dimensionering av luftledningar, jordkablar och transformatorer, reaktiva effektnivåer, driftomläggningar, lokalisering av produktionsanläggningar. Vid energieffektiviseringar ingår även elnätsförluster som ett potentiellt förbättringsområde.

Gävle Energi upprättar årligen en risk- och sårbarhetsanalys samt en åtgärdsplan över leveranssäkerheten i elnätet. Särskilt belyses brister inom anläggningsteknik, nätstruktur, organisation och arbetsprocesser. Genom analysen identifieras och värderas risker utifrån en sannolikhets- och konsekvensmatris som sedan grupperas beroende på risknivå. Utifrån alla risker som behöver åtgärdas inom 8 år skapas därefter en åtgärdsplan.

Med teknikutvecklingen av elbilar och utbyggnaden av snabbladdningsstationer har intresset för att köpa en elbil ökat markant den senaste tiden. Miljöhänsyn och ekonomi är de viktigaste skälen till att välja el som drivmedel. Förutom att minska beroendet av fossilt bränsle skulle också en storskalig övergång till elbilar minska den totala energianvändningen. Effektiviteten i en elbil är cirka tre gånger bättre än en konventionell förbränningsmotor vilket ger en kraftig energieffektivisering. Med laddning av elbilar kan effekter i elnäten att komma öka. Gävle Energi har idag ett starkt elnät som möjliggör en utbyggnad av laddningsinfrastruktur för eldrivna fordon. Dock kan effekttoppar uppstå om laddningscykler infaller samtidigt med övriga laster i elnätet. För att undvika onödiga nätförstärkningar behöver detta hanteras.

7.3.2 Vattenkraft

Inom Gävle kommun finns 12 vattenkraftverk med en årlig elproduktion om cirka 80 GWh. Gävle Energi äger 6 av dessa.

I samband med att Gävle Energi planerar att bygga ett nytt vattenkraftverk i Forsbacka inleddes tillsammans med länsstyrelsen ett samarbetsprojekt som ska kartlägga fiskvandringen i Gästriklands större vattendrag. Projektet som har en total budget på 7,2 miljoner kronor har som syfte att återskapa och bevara naturliga miljöer och biologisk mångfald och hjälpa vandrande fisk i Gavleån och Testeboån.

7.3.3 Solenergi

Solenergi är i princip den enda möjligheten en fastighetsägare har att producera energi själv. Både solfångare för tappvarmvatten och uppvärmning samt solceller för elproduktion kan ersätta hela eller delar av energianvändningen.

Solcellsanläggningar kopplas lämpligast till det existerande elnätet om ett sådant finns. Elnätet används då som lager när produktionen är högre än användningen i fastigheten. När solenergin inte räcker till får elnätet eller en alternativ uppvärmningskälla i fastigheten täcka behovet.

Det är viktigt att fastighetsägaren har möjligheter att producera egen energi. Gävle Energi har aktivt arbetat för att möjliggöra solcellsanläggningar inkopplade till elnätet med dubbelriktade mätare samt ett anpassat mäthanterings- och faktureringsystem.

Inom Gävle kommunkoncern fanns år 2009 en större solcellsanläggning för elproduktion på Andersbergs centrum. Anläggningen hade en installerad effekt på 64 kW. År 2010 ökade den installerade effekten isamband med att Fullriggarens solcellsanläggning togs i drift med ytterligare 20 kW. Mellan 2014 och 2020 har det byggts ett flertal anläggningar så att vid slutet av år 2020 fanns inom Gävle kommunkoncern ungefär 670 kW installerad effekt. Den enskilt största anläggningen finns på Gavlehovshallens tak och uppgår till ca 255 kW.

En solvärmeanläggning inom fjärrvärmenätet i Gävle är ingen miljömässigt bra lösning. Det beror på att värmeproduktionen från en solfångare sammanfaller med en period då ett överskott av restvärme från BillerudKorsnäs redan finns. Således är solcellssystem för produktion av el att föredra inom fjärrvärmenätet både ur ett system- och miljöperspektiv. Kostnadsläget för solcellsteknik är idag dessutom god jämfört med till exempel solvärmesystem.

7.3.4 Gatubelysning

Gatubelysning är en stor elkonsument och energianvändningen uppgick till ca 7 600 MWh år 2021. Under åren 2017-2021 har betydande energibesparingar gjorts i och med utbyte av ljuskällor i armaturer med ”högtrycksnatriumlampor”. Ljuskällorna i armaturerna har bytts ut mot moderna ”LED-lampor”.

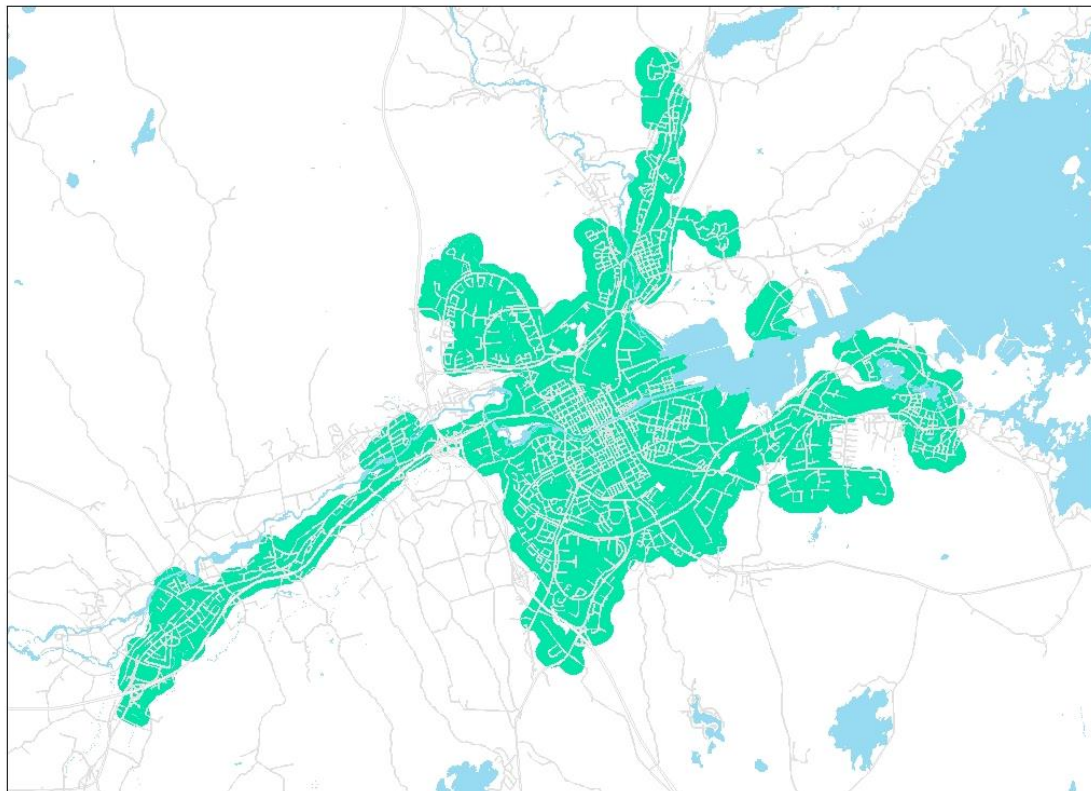
Detta arbete har resulterat i att energianvändningen minskat från 7 812 MWh år 2019 till 7 600 MWh 2021 vilket är en minskning med drygt 200 MWh trots att antalet ljuskällor har ökat i anläggningen med över 1 000 armaturer.

Framtida belysningsanläggningar kommer att byggas med LED-armaturer. De är både energisnålare och har längre brinntid. En annan fördel med den nya tekniken är möjligheten att dimra belysningen nattetid för ytterligare energibesparing.

7.4 Fjärrvärme

Fjärrvärmenätet i Gävle började byggas under 1970-talet. I dag är det väl utbyggt med mycket hög anslutningsgrad. Gävle Energi levererar värme till ungefär 5 500 fjärrvärmecentraler varav villor utgör cirka 3 600.

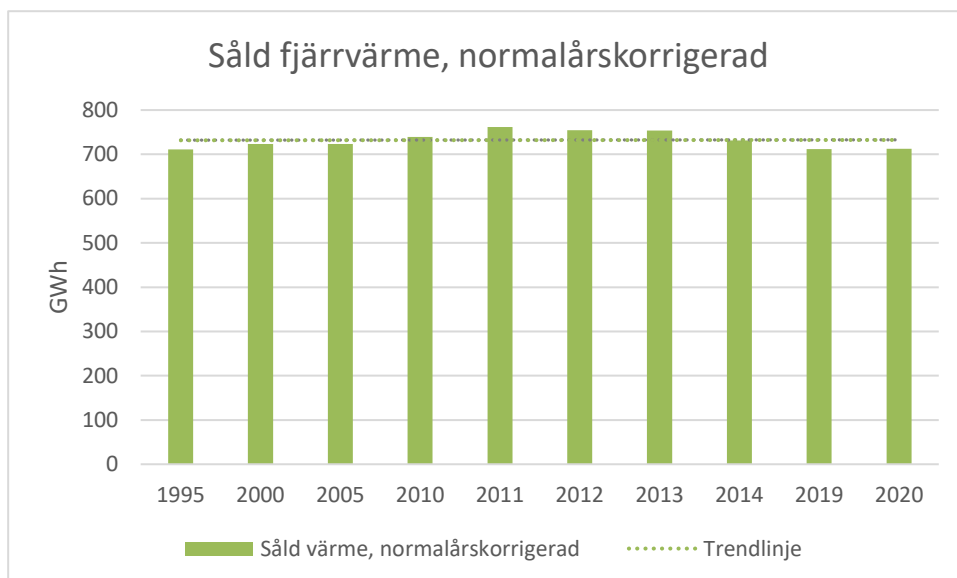
Fjärrvärmens ungefärliga utbredningsområde i Gävle kan ses i Figur 14.

Figur 14: Karta över fjärrvärmens utbredning i Gävle kommun.

Normalårskorrigerad, såld fjärrvärme, för år 1995 – 2020 ses i Figur 15.

En liten ökning av leveranserna kan observeras trots pågående effektivisering, vilket beror på att antalet kunder årligen ökar. Den sålda värmen i Hedesunda och Forsbacka är medräknad för år 1995. Resterande år ingår dessa i Bionärs energistatistik.

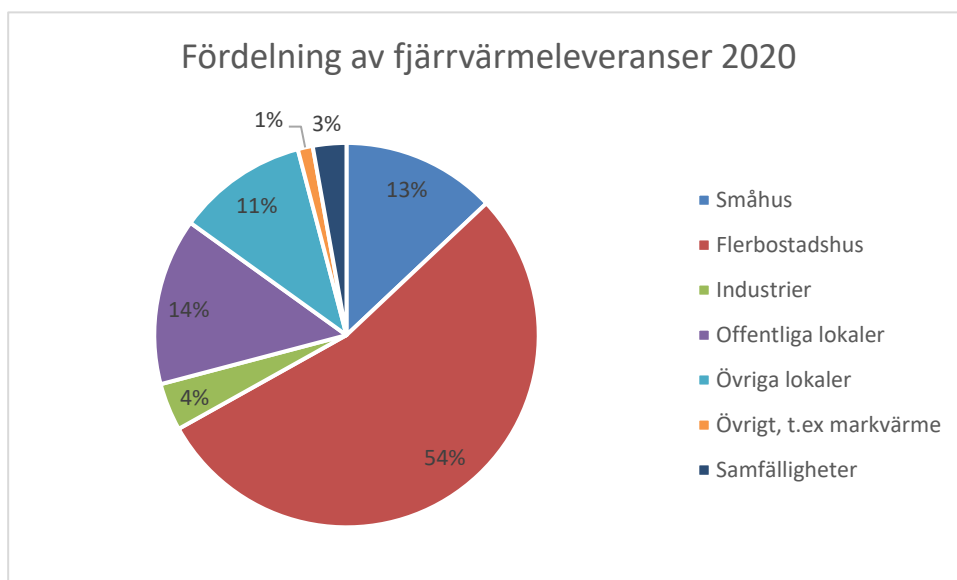

Figur 15: Normalårskorrigerad fjärrvärme som sålts mellan år 1995 – 2020

Källa: Gävle Energi

Av den fjärrvärme Gävle Energi säljer använder flerbostadshus överlägset störst mängd energi, 54 procent, följt av offentliga lokaler på 14 procent. Småhus använde 13 procent av den sålda fjärrvärmerna, se Figur 16.

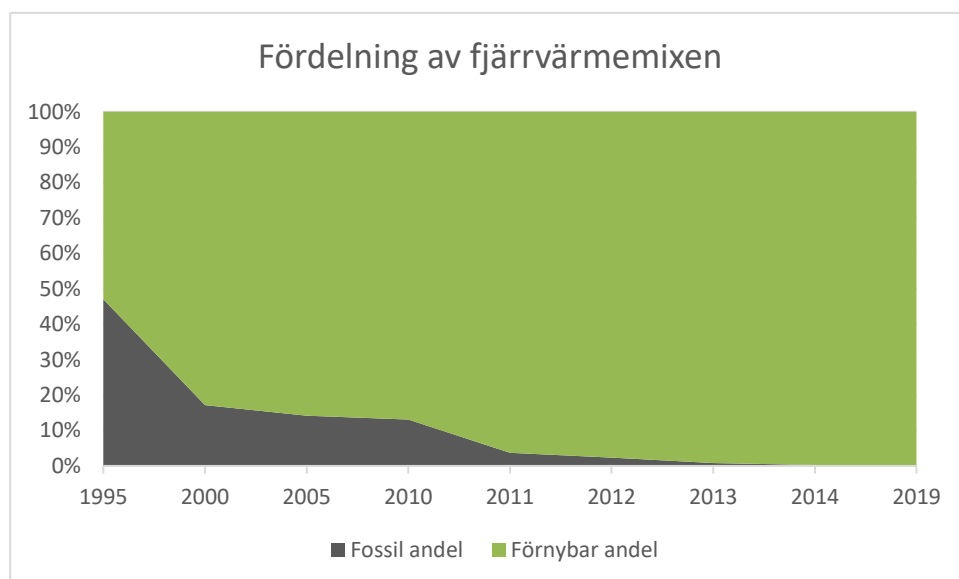
Sett utifrån potentiella kunder inom fjärrvärmeområdet är hälften av alla villor anslutna medan anslutningsgraden på flerbostadshus, industrier, offentliga och övriga lokaler är hela 96 procent.

Figur 16: Fördelning av fjärrvärmeleveranser.

Källa: Gävle Energi

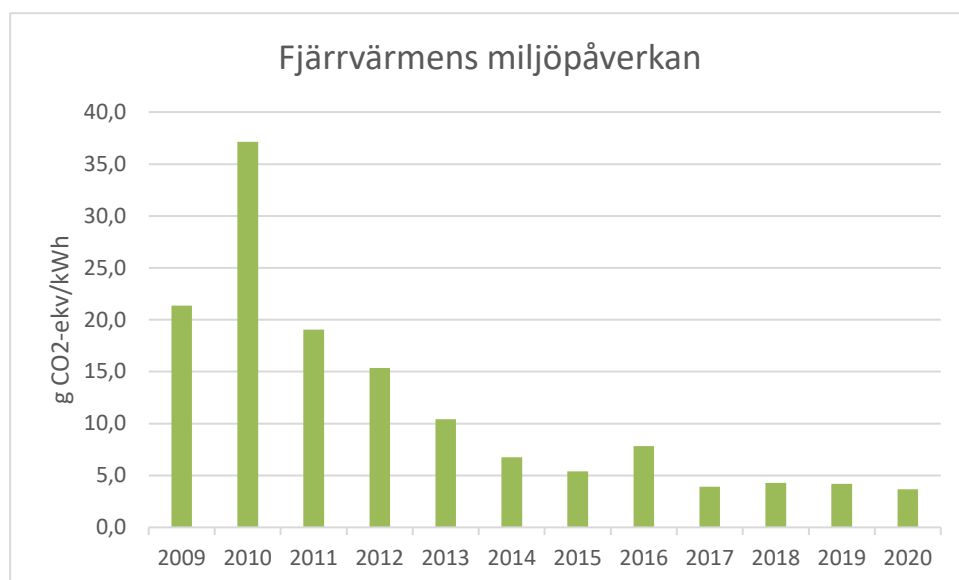
Fjärrvärmens bränslemix uppdelad i andel förnybar och icke förnybar energi mellan år 1995 och 2019. Den icke förnybara energin består av fossil olja. Sedan 90-talet har en stor minskning av den fossila andelen bränsle skett. I dagsläget eldas det bara fossil olja vid störningar i den ordinarie produktionen och när det är riktigt kallt.

Figur 17: Fjärrvärmens bränslemix uppdelat i förnybar- och icke förnybar energi

Källa: Gävle Energi

Arbetet med att minska fjärrvärmens klimatpåverkan pågår kontinuerligt. Fjärrvärmens klimatpåverkan i koldioxidekvivalenter per kilowattimmar kan ses Figur 18. I dessa utsläpp är transportererna av bränsle inkluderade. De höga utsläppen som syns år 2010 beror den kalla vintern som ledde till behovet av att spetsa bränslemixen med olja.

Figur 18: Fjärrvärmens miljöpåverkan i gram koldioxidekvivalenter per kWh, inklusive transporter.

Källa: Gävle Energi

Fjärrvärme sparar på våra gemensamma resurser eftersom bränslet som används är sådant som annars skulle gå till spillo. Bränslet består av rester från skogsavverkning, returträ från återvinningen och restvärme från industrin.

Med fjärrvärme värms flera av en gemensam värmekälla. Det är smartare än att var och en har sin egen värmeanläggning. Tack vare det utbyggda fjärrvärmesystemet har Gävle minskat sina koldioxidutsläpp. När fjärrvärmesystemet byggdes baserades produktionen på fossila bränslen, men vartefter bränslet byttes från olja till förnybar och återvunnen värme har bostadssektorns koldioxidutsläpp också minskat radikalt. Detta har Naturvårdsverket sagt är främsta anledningen till att Sverige lyckats fylla sina åtaganden enligt Kyoto-avtalet. Sid 121(261)

Fjärrvärmen utvecklas ständigt. Fjärrvärme är väl beprövad teknik som kan kombineras med nytänkande. Mer förnybar kraftvärme (samtidig produktion av el och värme) och tillvaratagande av restvärme är viktiga steg på vägen mot ett hållbart energisystem. De fossila bränslena är på väg att fasas ut och redan idag baseras fjärrvärmen i Gävle till stor del på restvärme genom samarbetet mellan Gävle Energi och BillerudKorsnäs.

Faktaruta om fjärrvärmens utveckling i Gävle kommun

1960-tal	Fjärrvärmens startade med mindre lokala oljeeldade hetvattencentraler.
1978	Fjärrvärmeanslutning hetvattenpanna Krångede, Karskär Energi AB
1984	Värmepumpar på avloppsvattnet i Korsnäs, Elpanna 2, Krångede, Karskär Energi AB
1984	Mottrycksindunstningen in i fjärrvärmeleveranserna
1993	Gävle Energis Ersbo hetvattencentral byggdes som reserv och spetsanläggning
1994	Rökgaskondensering, Karskär Energi AB
1999	Johannes värmepanna i provdrift på hösten. Värmepannan var förberedd för elturbin men de låga elpriserna gjorde investeringen olönsam. Oljeandelen i fjärrvärmeleveranserna minskade radikalt.
2001	Leveransavtalen från Karskär Energi AB kompletterades med biopanna.
2003	Valbonätet som var baserat på gas, olja och biobränsle byggs ihop med Gävlenätet.
2005	Driftstart på hösten av turbinen Olga. Johannes blir en högeffektiv kraftvärmeanläggning.
2007	Effekthöjning av Johannes från 70 till 77 MW.
2009	Arbetsgrupp startade för att utreda energibehovet i fjärrvärmenätet och på Korsnäs. Anledningen var att de befintliga avtalen skulle löpa ut 2013 och Karskärspannan måste ersättas.
2010	Beslut om att bilda Bomhus Energi AB som ägs till 50 procent av Gävle Energi och 50 procent av BillerudKorsnäs. Avtal skrevs under i mars. Projektstart i april för byggande av ny kraftvärmepanna och turbin.
2013	Start av energisamarbetet med Bomhus Energi, biobaserad kraftvärme och restvärme. Årlig minskning av CO ₂ -utsläpp med ca 60 000 ton.

Produktionen av värme för Gävles centrala fjärrvärmenät sker i dag till största del i BillerudKorsnäs och Bomhus Energis anläggningar lokaliserade i Bomhus. Dessa anläggningar är anslutna till fjärrvärmenätet genom en grov stamledning in till Gävle centrum. Ett normalår sker över 60 procent av värmeleveransen från dessa anläggningar. Resterande leverans sker från Gävle Energis kraftvärmeverk Johannes placerad vid Ersbo industriområde.

Det finns även två biooljeeldade reservanläggningar som startas vid störningar i ovanstående anläggningar. Dessa två anläggningar är Ersbo hetvattencentral som är placerad vid Ersbo

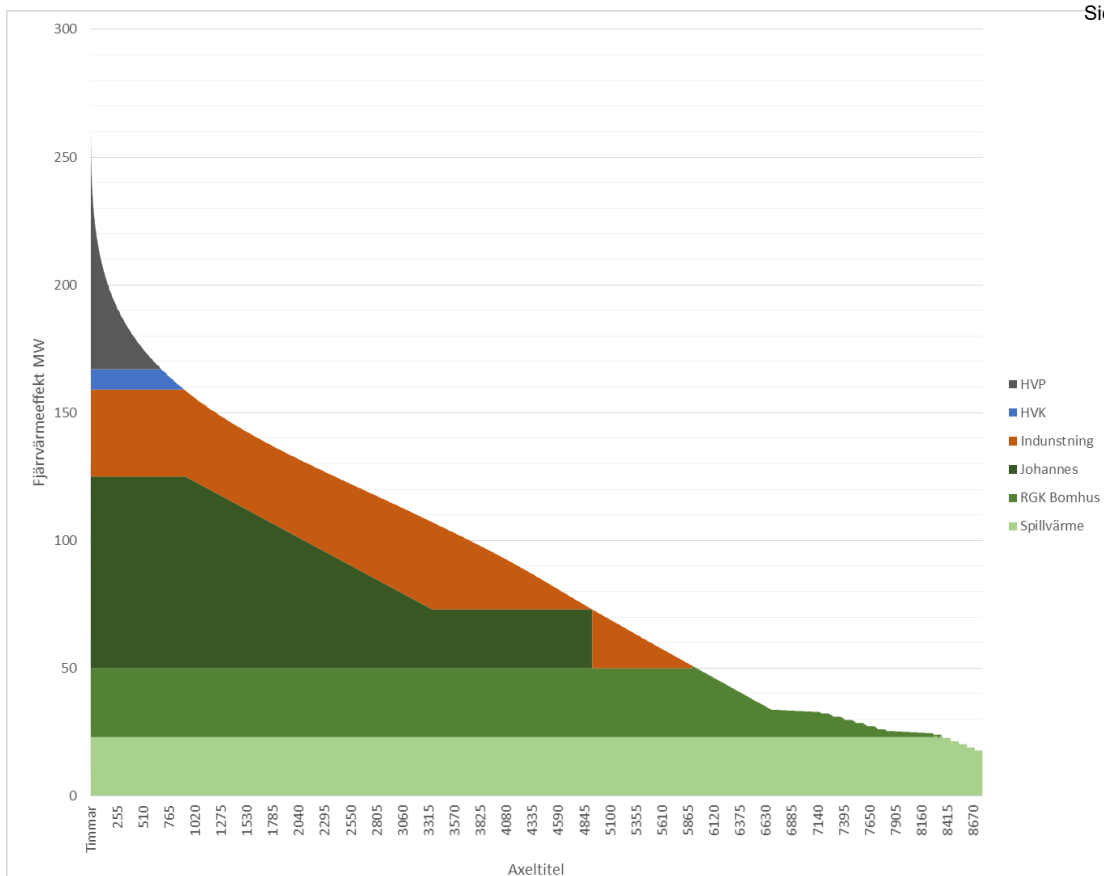
industriområde och eldas med bioolja. Den andra anläggningen är Carlsborg hetvattencentral placerad vid länssjukhuset som eldas med bioolja. Sid 123(261)

Tabell 1 Sammanställning av fjärrvärmeproduktionsanläggningar i Gävle.

Anläggning	Ägare	Byggår	Bränsle	Effekt MW	Kommentar
Johannes kraftvärmeverk	Gävle Kraftvärme AB	1998	Träbränslen	100	Inklusive rökgaskondensering
Hetvattencentral Ersbo	Gävle Kraftvärme AB	1992	Bioolja	80	Reservanläggning
Hetvattencentral Carlsborg	Gävle Kraftvärme AB	1972	Bioolja	60	Reservanläggning
Rökgaskondensering Bomhus Energi AB	GEAB+BKAB	2013	Träbränslen	40	Rökgaskondensering
Hetvatten kondensor	GEAB+BKAB		Träbränslen	8	
Restvärme	Billerud-Kornäs	2013	Restvärme	23	
Indunstning	Billerud-Kornäs	ombyggt 2010	Bio/Restvärme	34	

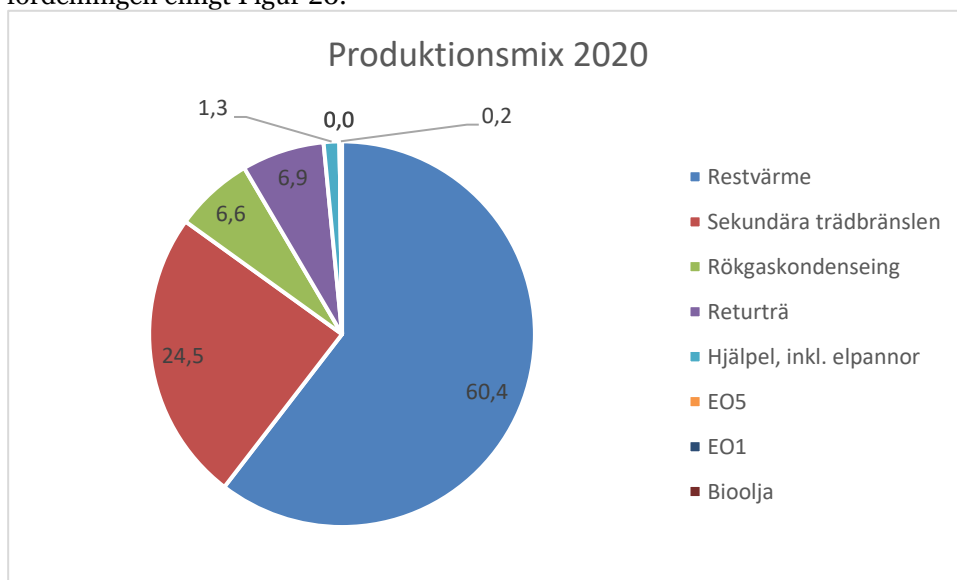
Basenergin från BillerudKornäs baseras på restvärme från industriprocessen vid pappersbruket och hetvatten som produceras vid lutindunstningen. En stor del kommer också från rökgaskondensering vid Bomhus Energis bioeldade kraftvärmeverk. Gävle Energis kraftvärmeverk Johannes är i drift när inte restvärmen från BillerudKornäs räcker till för att försörja Gävles fjärrvärmenät med värme. Johannes är i drift under perioden september-maj, men kan variera efter behov. BillerudKornäs har även en oljeeldad hetvattenpanna som används som spetslastpanna när övrig produktionskapacitet inte räcker till.

Varaktighetsdiagrammet, Figur 19, visar hur effektbehovet varierar under ett normalår och vilka produktionsenheter som svarar för energibehovet under olika perioder.

Figur 19: Varaktighetsdiagram över fjärrvärmeleveranserna vid ett normalår och när respektive anläggning/bränsle används.

Fjärrvärmeproduktionens fördelning på olika bränslen. En total bränslefördelning för Gävles fjärrvärmeproduktion är svår att exakt fastställa och varierar dessutom mellan åren. För 2020 var fördelningen enligt Figur 20.

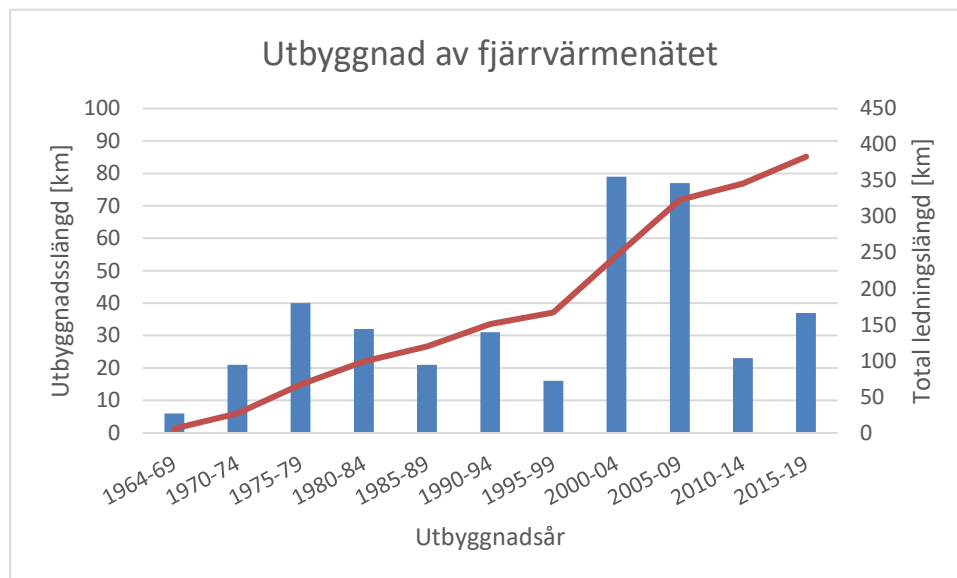

Figur 20: Fjärrvärmens produktionsmix i Gävle

Källa: Gävle Energi

Gävles fjärrvärmenät förses med värmeleveranser från två håll, dels från BillerudKorsnäs och Bomhus Energi i Bomus samt från Johannes kraftvärmeverk i Ersbo industriområde.

Gävles fjärrvärmenät växer fortfarande. Dagens nät är nästan 40 mil långt, se Figur 21.

Figur 21: Fjärrvärmesystemets utbyggnads- och ledningslängd

Källa: Gävle Energi

Genom att värmeförsörjningen till Gävle sker från två separata anslutningar är sårbarheten vid ledningsavbrott på en av huvudledningarna minimerade. Vid ett avbrott på en huvudledning kan den kvarvarande produktionsenheten tillsammans med reservanläggningarna vid Ersbo och Carlsborg klara en mycket stor del av värmebehovet även under kallare perioder.

Gävle Energi har även ett antal mindre mobila oljepannor som kan monteras vid kritiska samhällsfunktioner som till exempel äldreboenden.

Uppmätta ledningsförluster i kulvertnätet, det vill säga skillnaden mellan uppmätt producerad energi och såld energi enligt kundernas värmemätare, uppgår till 10-12 procent.

I Gävles fjärrvärmenät har Gävle Energi även leveransansvar för de värmeväxlare och den styrutrustning som finns i kundernas fastigheter. Ungefär 15 nät i Sverige har denna lösning.

7.4.3 Projekt FELIX

En sammankoppling av fjärrvärmenäten i Sandviken och Gävle har utretts ett flertal gånger genom åren. Projekt FELIX som står för Flytande Energi Levererad I X-län startade 2019.

Den lokala anläggningen för fjärrvärmeproduktion i Sandviken börjar närma sig sin tekniska livslängds slut vilket medför att stora reinvesteringar eller ett utbyte bedöms vara aktuellt inom de närmaste 5-7 åren för att säkra framtida leverans av fjärrvärme. Ett fortsatt nyttjande av befintlig anläggning över längre tid, bedöms dock medföra stora reinvesteringar och begränsar bränsleflexibiliteten och därmed en fortsatt användning av det omtvistade torvbränslet.

Efter mycket utredande har Sandviken valt att gå vidare med projekt FELIX, byggstart 1/5-2022 om allt går enligt tidplan.

Genom att binda samman kommunernas ledningar får både Gävle och Sandviken tillgång till fjärrvärme från 100% förnybara energikällor. Projektet innebär att vi tillsammans minskar

koldioxidutsläppen med cirka 46 000 ton per år genom att fasa ut fossila bränslen. Det motsvarar^{Sid 126(261)} närmare 64 000 flygresor till Thailand tur och retur, eller 8 846 varv runt jorden i en ny bensinbil.

Källor:

- Trafikverket
- Internationella civila luftfartsorganisationen

7.5 Bomhus Energi och BillerudKorsnässamverkan

Samverkans projektet, Bomhus Energi, mellan BillerudKorsnäs och Gävle Energi startades 2009. Anläggningen byggdes mellan 2010 och 2012 och togs i drift 2013. Målet för projektet var ett gemensamt miljö- och kostnadseffektivt energisystem för BillerudKorsnäs, Gävle Energi och Setrasågen (en panna i stället för tre).

Förutsättningar:

- Turbin som matas med ånga både från nya Bomhus-pannan och sodapannorna på BillerudKorsnäs.
- Leveranssäkerhet och flexibilitet vad gäller värme och bränsle.
- Minskad mängd fossil olja.
- Ökad mängd förnybar elproduktion.
- Resurssnålhet och minskad miljöbelastning.
- Restvärmeleveranser.
- Effektivare biobränsleutnyttjande.
- Leverans av ånga till Setrasågen.
- Minimerade transporter för biobränsle.
- Säkerställa och samordna biobränsleförsörjningen.
- Hålla ned de gemensamma drift- och investeringskostnaderna.
- Kraftvärmepanna 165 MW (125 MW fast bränsle) och turbin 90 MW.

Beräknat resultat avseende miljö:

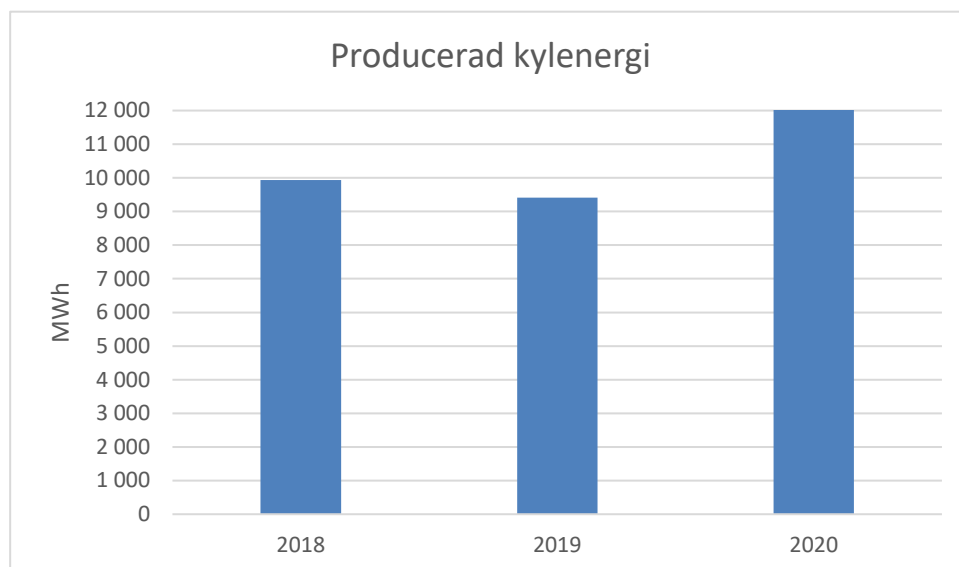
- Ökad och fortsatt användning av restvärme.
- Resurseffektivitet.
- Ökad förnybar elproduktion med cirka 250 GWh.
- Minskade koldioxidutsläpp med cirka 64 000 ton/år (motsvarar cirka 5000 oljeeldade villor).
- Minskad användning av fossil olja med 20 000 m³.

Gävle har sedan länge utnyttjat restvärme i fjärrvärmenätet. Volymerna som finns i dag täcker större delen av vår-sommar-höstbehovet. Det finns idag mindre volymer restvärme hos verksamheter i kommunen som inte kan utnyttjas på grund av att restvärmen finns när ett överskott av värme finns.

7.6 Fjärrkyla

Fjärrkyla och fjärrvärme bygger på samma princip. Fjärrkyla innebär att kyla levereras till kunden istället för värme. Det kalla vattnet, köldbäraren, som pumpas runt i fjärrkylanätet kyler kundens fastighet och förs sedan tillbaka till produktionsanläggningen för att kylas ned på nytt.

Producerad kylaenergi för år 2018 - 2020 ses i Figur 23.

Figur 23: Producerad fjärrkylaenergi i Gävle 2018-2020

Källa: Gävle Energi

Gävle Energis fjärrkylanät har etablerats under de senaste åren och togs i drift under 2015. Fjärrkylan i Gävle produceras med frikyla från Gavleån när vattentemperaturen är tillräckligt låg. När vattnet är för varmt kommer industriella kylmaskiner att förse nätet med kyla. Maskinerna kommer då att kylas med åvatten.

Temperaturen på köldbäraren som pumpas till fastigheterna är ungefär sex grader och returvattnet är drygt 16 grader. Fjärrkylan ansluts till byggnadens kylsystem via en värmväxlare. Anpassningen till ett existerande system kräver oftast mindre justeringar.

En stor central kylanläggning ersätter många små kylaggregat i centrala Gävle vilket minskar den totala elanvändningen. En värmväxlare kräver även mindre utrymme hos kunden än en konventionell kylmaskin. Dessutom slipper kunden buller från ett kylaggregat. Kunden slipper även hantering av kemikalier i sin fastighet.

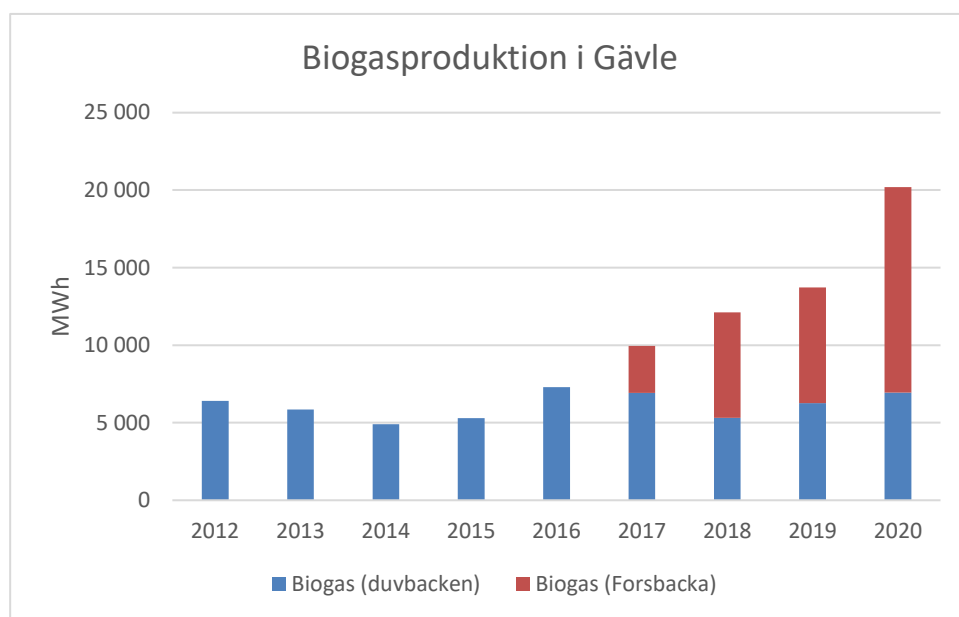
7.7 Biogas

Gästrike Ekogas AB är ett av Gästrikre Återvinnare och Gävle Energi samägt bolag som producerar och distribuerar biogas i kommunen. Utvinning av metangas sker vid en rötningsanläggning i Forsbacka och tillvaratagande av metangas från rökammaren på Duvbackens avloppsreningsverk.

Anläggningen i Forsbacka har en potentiell produktionskapacitet på 25 GWh per år och vid Duvbackens uppgraderingsanläggning kan ytterligare upp till 7,5 GWh produceras. Årsproduktionen år 2020 på 20,2 GWh motsvarar en utsläppsminskning motsvarande en utsläppsminskning på ca 5 648 ton CO₂eq jämfört med bensin eller ca 4 674 ton CO₂eq diesel vilket är det vanligaste bränsleslaget som biogas ersätter.

I Forsbacka utvinns biogasen främst från regionens matavfall, men också gödsel och en liten andel slakteriavfall används i produktionen. Förutom biogas tillverkar anläggningen dessutom ett kvalitetscertifierat flytande biogödsel som kan ersätta handelsgödsel och en jordförbättrande produkt i form av fast biogödsel. Uppgraderingsanläggningen använder metangasen som uppstår i avloppsreningsverkets rötning av avloppsslam. Det finns för närvarande 2 publika tankstationer, 1 i Forsbacka och 1 på Sörby Urffjäll, samt en bussdepå som förser lokaltrafikens bussar. Vid Sörby Urffjäll finns en anläggning för flytande gas som reserv för att säkerställa att gas finns tillgänglig i de fall produktionen inte klarar av att möta efterfrågan.

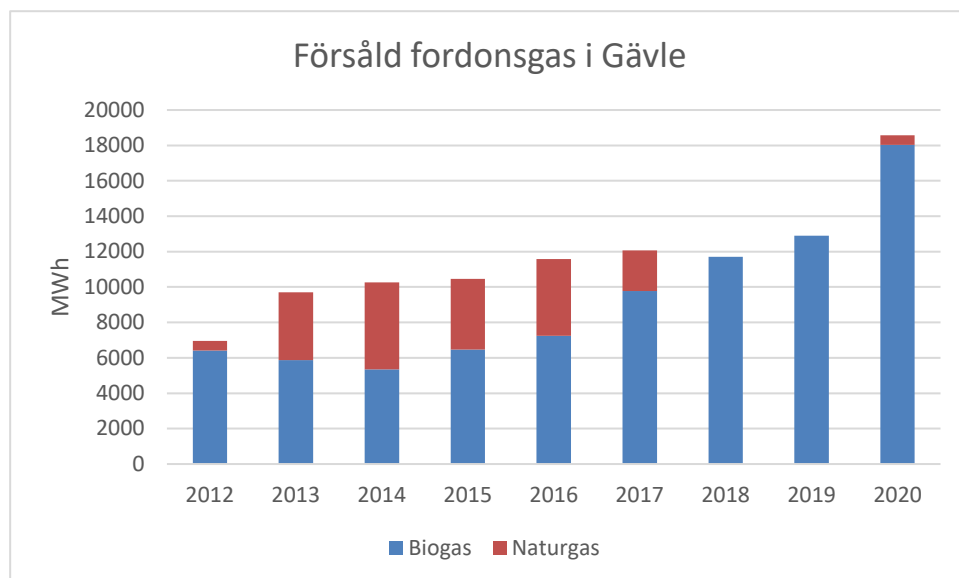
I Figur 24 ses statistik över producerad biogas i Gävle. År 2017 startade produktionen av biogas i anläggningen i Forsbacka.

Figur 24: Biogasproduktion i Gävle kommun år 2012-2020 (använt energiinnehållet 9,7 kWh/Nm³ för biogas och 10,7 kWh/Nm³ för naturgas).

Källa: Gästrikre Återvinnare

I Figur 25 ses statistik över såld fordonsgas uppdelad på biogas och naturgas. Då efterfrågan på gas är större än produktionen är man tvungen att importera gas till kommunen. Denna gas består till stor del av naturgas.

Figur 25: Försåld fordonsgas i Gävle kommun år 2012-2020 2020 (använt energiinnehållet 9,7 kWh/Nm³ för biogas och 10,7 kWh/Nm³ naturgas).

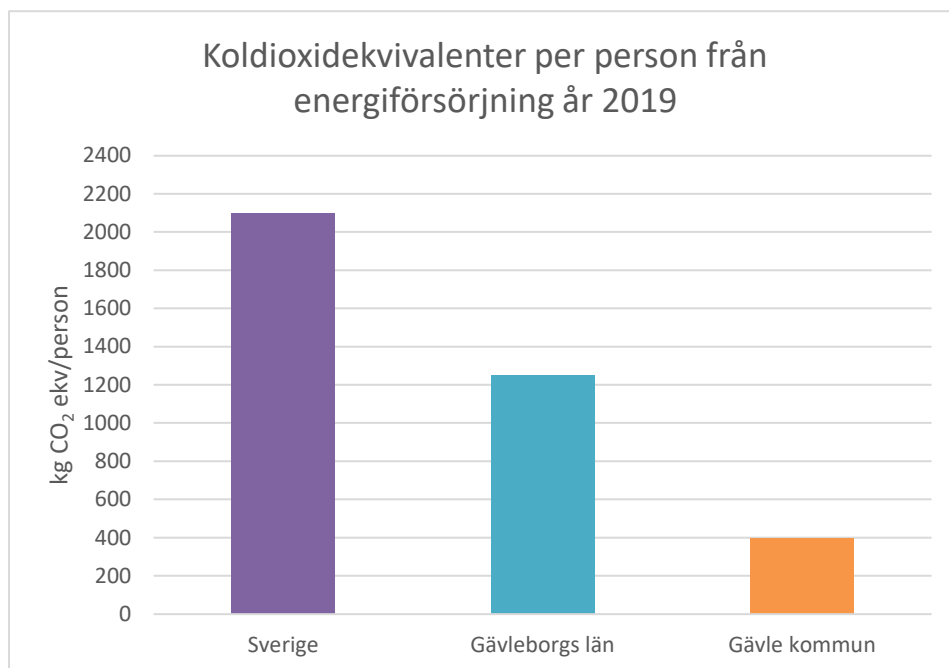
Källa: Gästrike Återvinnare

Marknaden kom under 2020 ikapp produktionskapaciteten i och med att den lokala kollektivtrafiken driftsatte ett stort antal nya gasbussar den hösten. För att öka tillgängligheten planeras det för 2 nya tankställen i kommunen.

7.8 Klimatpåverkan från energiförsörjningen

Gävles klimatpåverkan från energiförsörjning räknat per invånare ligger långt under både Gävleborgs län och Sverige, se Figur 26, trots att energianvändningen är dubbelt så hög. Anledningen är framför allt mängden biobränsle som används av Gävles tyngsta industri, BillerudKorsnäs samt användningen av restvärme i fjärrvärmesystemet.

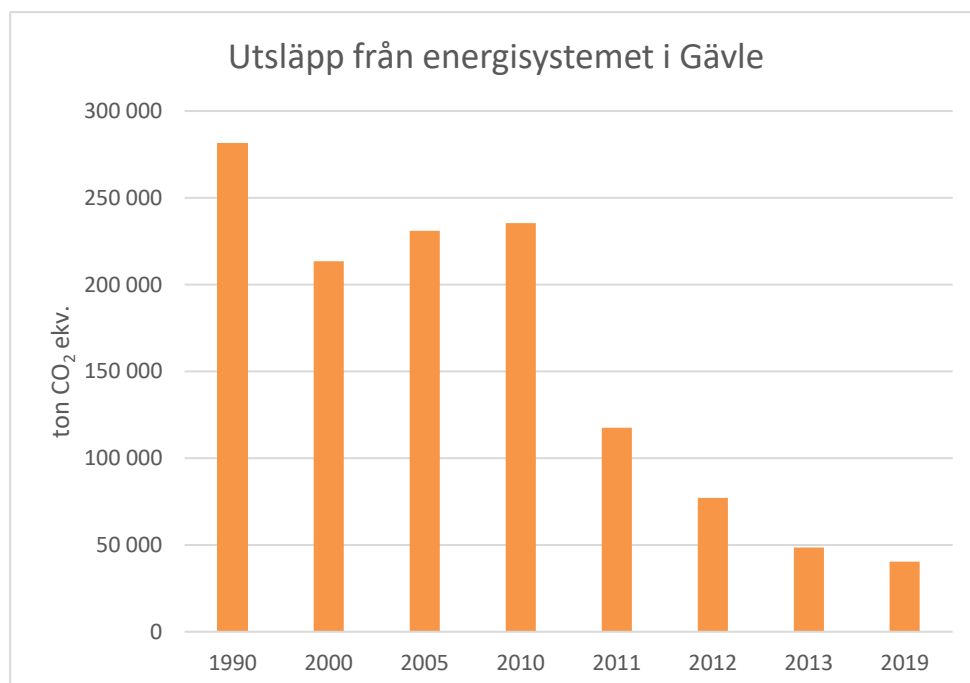
Diagrammet inrymmer "el och fjärrvärme", "egen uppvärmning till bostäder och lokaler" samt "industri (energi + processer)".

Figur 26: Klimatpåverkan från energiförsörjningen mätt i koldioxidekvivalenter per person. Diagrammet inrymmer "el + fjärrvärme" + "egen uppvärmning till bostäder och lokaler" och industri (energi + processer)"

Källa: SMHI Nationella emissionsdatabasen

Utvecklingen av Gävles klimatpåverkan från energisystemet syns i Figur 27, redovisat i form av koldioxidekvivalenter. Mellan år 1990 och 2019 har utsläppen minskat med ca 240 000 ton koldioxidekvivalenter vilket motsvarar en minskning på cirka 86 procent. Detta kan jämföras med minskningen i Gävleborgs län cirka 81 procent och i Sverige cirka 65 procent.

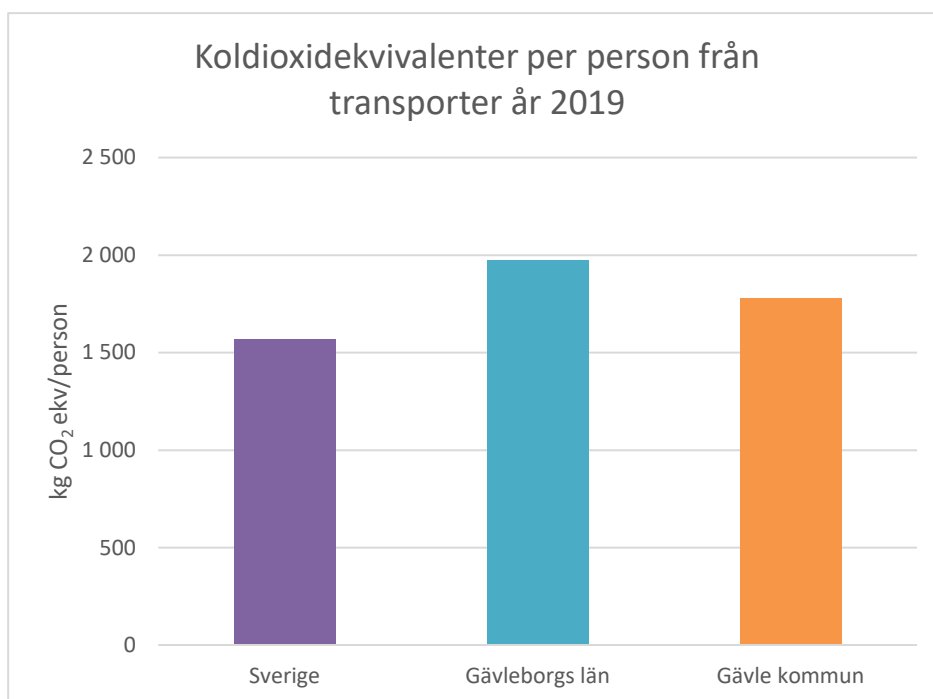
Figur 27: Gävles klimatavtryck från energisystemet, "el + fjärrvärme" + "egen uppvärmning till bostäder och lokaler" och industri (energi + processer)", i form av koldioxidekvivalenter mellan år 1990 – 2019.

Källa: SMHI Nationella emissionsdatabasen

Av de olika åtgärder som har gjorts för att minska klimatpåverkan är det BillerudKorsnäs minskade oljeSid 132(261) användning som medfört störst effekt. Ett tydligt samband kan ses mellan BillerudKorsnäs minskade oljeSid 132(261) användning (Figur 8) och kommunens klimatavtryck (Figur 27).

7.9 Transport

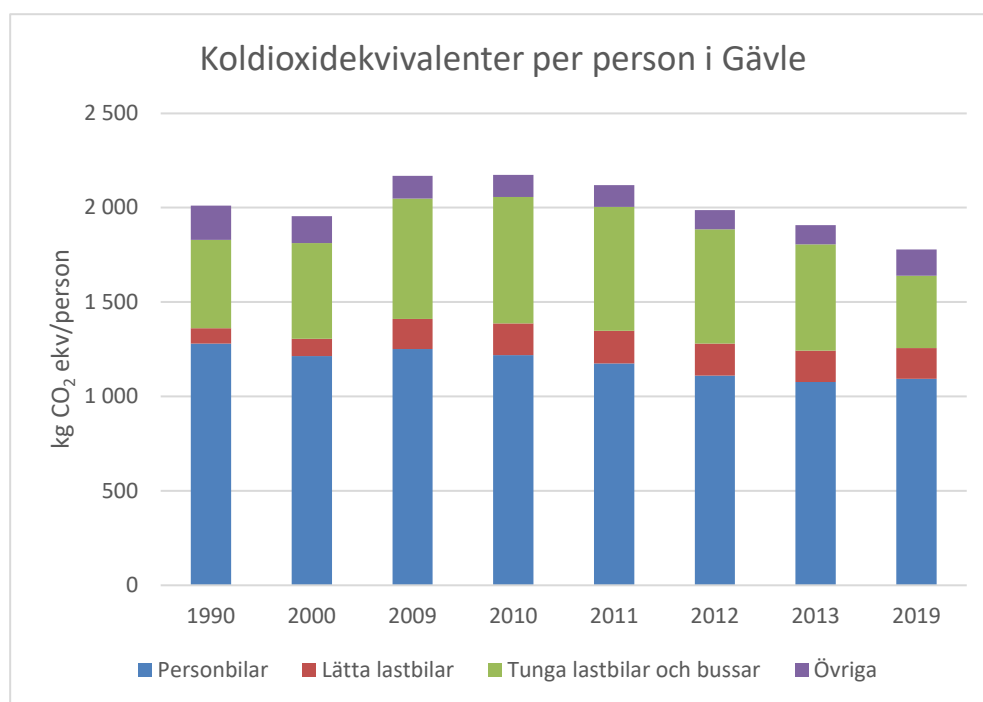
I motsats till de senaste årens minskade utsläpp från energiförsörjningen är inte trenden densamma inom transportsektorn. Under transportavsnittet redovisas utsläppen från Gävles transporter i form av koldioxidekvivalenter baserat på RUS klimatdata. RUS står för Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet och är ett samverkansorgan som ska stödja, vägleda och samordna länsstyrelsernas arbete och det regionala arbetet i miljömålssystemet. I Figur 28 syns utsläppen från transportsektorn för år 2019 och hur Gävle kommun står sig i förhållande till Sverige och Gävleborgs län.

Figur 28: Utsläpp från transporter mätt i koldioxidekvivalenter per person, år 2019.

Källa: RUS

I Figur 29 redovisas en nedgång av utsläpp från Gävles transporter. I jämförelse med år 1990 har utsläppen från transporterna totalt minskat med cirka 230 kilo koldioxidekvivalenter per invånare. Denna minskning kan i huvudsak tillskrivas mer effektiva tunga lastbilar och bussar som mellan 2013 och 2019 visat på en nedgång av utsläpp. Under kategorin övriga ingår mopeder och motorcyklar, inrikes sjöfart, inrikes flyg och övriga transporter.

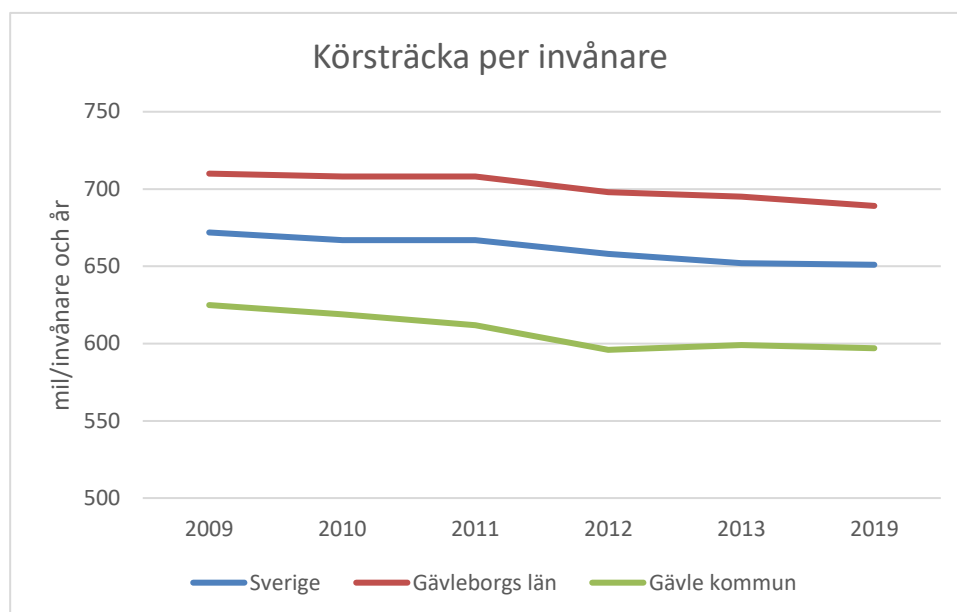

Figur 29: Utsläpp från transporter mätt i koldioxidekvivalenter per person i Gävle, år 1990-2019.

Källa: RUS

I Gävle kommun fanns 47 658 personbilar vid slutet av år 2020. Medelbränsleförbrukningen, 2019, för bensindrivna bilar i Gävle var 0,73 liter per mil, vilket är något lägre jämfört med riksgenomsnittet på 0,74 liter per mil. Det ger ett utsläpp på 194 gram koldioxidekvivalenter per kilometer. Dieselförbrukningen i Gävlebornas bilar låg på 0,54 liter per mil, vilket är lika med riksgenomsnittets förbrukning. Utsläppet för genomsnittsdieseln i Gävle var 160 gram koldioxidekvivalenter per kilometer.

I Gävle kommun är totala körsträckan per invånare och år mindre än riksgenomsnittet, se Figur 30.

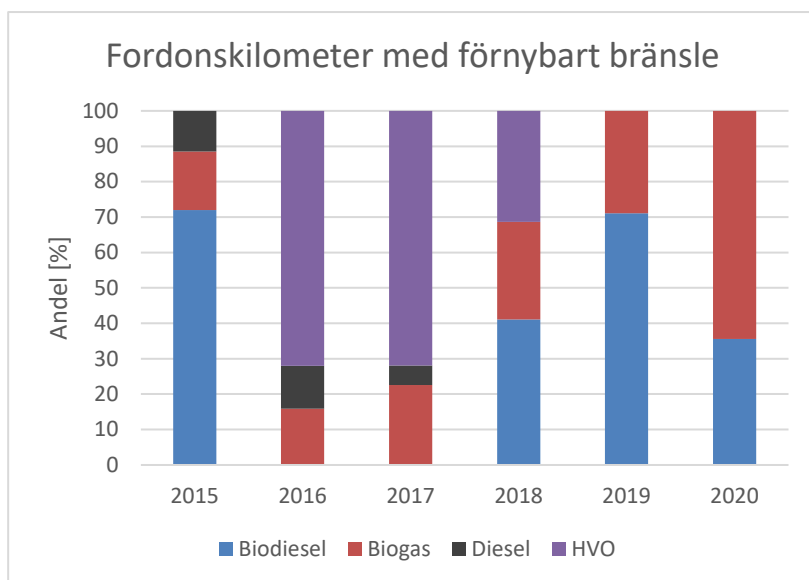

Figur 30: Körsträcka i mil per person och år. Jämförelse mellan Sverige, Gävleborgs län och Gävle kommun år 2009-2019.

Källa: RUS

7.9.1 Kollektivtrafik

I Gävle stad är det X-trafik som har hand om busstrafiken. År 2020 körde stadsbussarna ca fyra miljoner kilometer och antalet resenärer uppgick till över 4 850 000 personer. Andelen förnybara drivmedel har ökat årligen med siktet inställt på att använda 100 procent förnybara bränslen. I Figur 31 syns utvecklingen över hur andelen förnybart drivmedel utvecklats mellan år 2015 och 2020.

Figur 31: Stadsbussarna i Gävles andel förnybart bränsle per kilometer.

Källa: X-trafik

8 Bilaga B - Beskrivning av kommunkoncernens energianvändning

Avsnitt 8 behandlar bland annat kommunkoncernens bolags energianvändning. Avsnittet beskriver deras tidigare arbete om vad som är gjort och statistik över energianvändningen samt hur man ser på arbetet i framtiden.

Gävle kommunkoncerns bolag, Gavlefastigheter, Gavlegårdarna, Gävle Energi, Gävle Hamn och Gävle Vatten, använde år 2020 tillsammans ca 53 000 MWh el och ca 183 000 MWh fjärrvärme.

8.1 Gavlia

Gavlia-koncernen är en sammanslutning av två kommunala bolag, Gavlefastigheter och Gavle Drift & Service. Dessa är bolag med omfattande uppdrag och stort ansvar i Gävle och med gemensam nämnare att arbeta för Gävles bästa. Gavlia ägs av Gävle kommun och är en del i koncernen Gävle Stadshus AB.

Gavlefastigheter äger och förvaltar fastigheter för kommunala verksamheter. Bolagets uppdrag är att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till Gävle kommuns förvaltningar. I fastighetsbeståndet finns allt från skolor, förskolor och idrottsanläggningar till kulturbyggnader och kontorslokaler. Idag förvaltar bolaget cirka 550 000 kvm lokalyta och har ca 60 anställda.

Gavle Drift & Service levererar drift- och servicetjänster med hög kvalitet för välskötta miljöer och hållbara transportlösningar till Gävle kommunkoncern. Bolaget har ca 100 anställda.

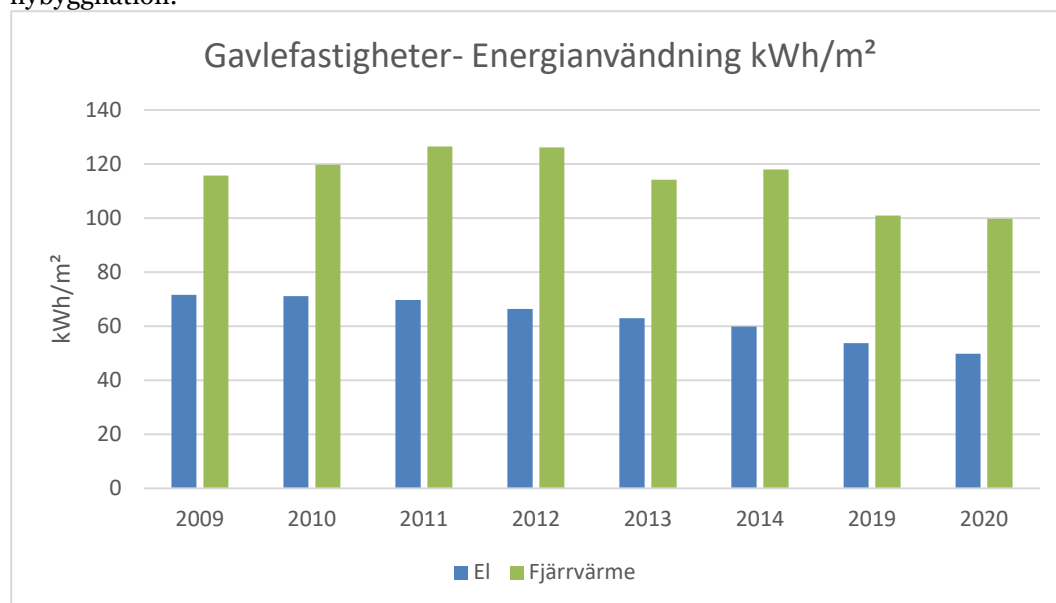
Miljö och energi – bakgrund och nuläge

Gavlia har arbetat länge med energieffektivisering och energioptimering. Mellan åren 2009 och 2020 har den totala energianvändningen (el+värme) minskat med ca 20 % procent. Arbetet är i linje med kommunens mål i miljöstrategiska programmet. Under 2021 har en ny Energiplan tagits fram för Gavlefastigheter som förtydligar vision, strategier, ansvar, arbetssätt och målnivåer till år 2026.

Systematiskt arbete med energiuppföljning och driftoptimering sker löpande för att minska användningen av el, värme, kyla och vatten i fastigheterna. Hur detta arbete ska ske finns tydligt beskrivet i koncernens instruktioner, rutiner samt i energiplanen.

Vid nybyggnation säkerställer Gavlefastigheter god energieffektivitet genom att certifiera sina byggnader enligt Miljöbyggnad nivå Silver. Certifieringen innebär höga krav på energieffektivitet, inomhusklimat och på omsorgsfulla val gällande byggnadsmaterial och arbetsmetoder. Certifieringen innefattar en tredjepartsgranskning som ger ett bevis på att Gavlefastigheters fastigheter har låg miljöpåverkan. Bolaget har totalt fem certifierade byggnader enligt Miljöbyggnad silver som verifierats samt åtta preliminärt certifierade byggnader. Utöver det befinner sig flera projekt i olika faser av certifieringsprocessen.

Investeringar i energieffektiv teknik sker vid ombyggnad, renovering och nybyggnad samt som punktinsatser där behovet är som störst. Exempel är omfattande utbyten av belysning till energieffektiv LED, ventilationsåtgärder såsom byte av fläktar och aggregat samt konvertering från elvärme. Bolaget har också ställt höga krav på energianvändning vid både ombyggnation och nybyggnation.

Figur 32: Gavlefastigheters energianvändning, el och värme, i kWh/m² och år, normalårskorrigerat.

Miljö och energi – framtiden

I Gavlefastigheters fastigheter används bara förnybar energi. Bolaget har elavtal med förnybar el och förnybar fjärrvärme och producerar också egen förnybar el genom solceller på fastigheternas tak. Gavlefastigheter arbetar med att bidra till miljöstrategiska programmets mål om solceller.

År 2021 uppgick den totala installerade toppeffekten till 584 kWp. Under 2021 installerades en solcellsanläggning med toppeffekt på 96 kWp på Konserthusets tak. Samarbetsavtal med Gävle Energi för solceller på Hemlingborg på 250 kWp, Bergby skola på 81 kWp samt Brynäs skola 47 kWp har också signerats under året med planerad driftsättning våren 2022. Flera solcellsprojekt planeras även på såväl befintliga hus som inom kommande nybyggnads- och ombyggnadsprojekt.

Gavlia arbetar på flera sätt med att möjliggöra hållbara resor och transporter. Gavle Drift & Service tillhandahåller cyklar och fordon för alla kommunala verksamheter genom att erbjuda leasingavtal till dem. Under 2021 har cykelpoolen Hojja tagits i drift med placering i Gävle centrum.

Gavlefastigheter samverkar också med kommunala bolag och sektorer för att främja hållbara resor till och från fastigheterna. Under 2021 har gröna resplaner tagits fram för Agnes kulturhus och Hemlingborg. Gavlefastigheter har också arbetat med hållbar skolmobilitet genom att öka barn och ungas deltagande i utformning av trafikmiljön på skolan och där är elevråden är ett viktigt forum. Gavlefastigheter har också tagit fram en strategi för laddinfrastruktur för elfordon på Gavlefastigheters fastigheter. När det gäller Gavlias egen verksamhet har det skett arbete för att främja alternativ till bilen så som cykel och digitala möten.

Gavlia har som mål att 100% av Gavlias fordon ska kunna drivas med förnybara drivmedel samt att drivmedelsförbrukning ska vara 100% fossilfri 2025. Under 2021 kunde 99% av fordonen tankas fossilfritt. Gällande andelen som tankats fossilfritt är bedömningen att det gjorts en förbättring jämfört med förra året, siffran var då 86%. Genom tvåkortssystemet som används för de interna fordonen går det enkelt att följa upp hur fordonen tankas och därefter kan återkoppling göras direkt till föraren om en felaktig tankning har gjorts.

Gavlia har under 2021 även avyttrat ett flertal bilar på grund av verksamhetsförändringar. Detta har inneburit att ett flertal gasbilar, bland annat några med stora bensintankar samt HVO dieslar har minskat den interna fordonsflottan med ca 20 fordon. Under 2021 har alla tyngre arbetsmaskiner körts på HVO100. Alla bensindrivna gräsklippare har sålts under 2021 och när det gäller övriga småmaskiner drivs de i nuläget på bensin.

8.2 Gavlegårdarna

Gavlegårdarna är Gävle kommuns allmännyttiga bostadsföretag och har cirka 14 400 lägenheter och 1 000 byggnader med en total yta på 1 350 000 kvadratmeter.

Gavlegårdarna har cirka 60 procent av alla hyreslägenheter i Gävle kommun och omkring 30 000 Gävlebor bor hos Gavlegårdarna. På Gavlegårdarna arbetar 200 medarbetare.

Gavlegårdarna är bostadsbolaget med en över hundra år lång historia i Gävle. Idag bidrar bolaget i högsta grad till nyproduktion av bostäder, men också till förvaltning av de fastigheter som är en del av många gävleborgs livsmiljö. Som del av allmännyttan har Gavlegårdarna också ett viktigt uppdrag i samhället – att göra allmän nytta. Uppdraget innebär bland annat att bolaget tar ansvar för hur det påverkar samhället ur ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv.

Miljö och energi – bakgrund och nuläge

Gavlegårdarna arbetar aktivt med energibesparande åtgärder som följer målen i det miljöstrategiska programmet för kommunens bolag. Gavlegårdarna deltar även i Sveriges Allmännyttas klimatinitiativ med målet om en fossilfri Allmännytta 2030, något som bolaget räknar med att nå. Fjärrvärme köps från Gävle Energi och Bionär Närvärme som är förnybar till 99,95 % samt el som är 100 % förnybar. Gavlegårdarna är redan nu fossilfria. Sedan 2010 finns ingen eldningsolja kvar i uppvärmningssystemen. Ingen elvärme finns kvar sedan 2014.

Löpande arbeten som utförts

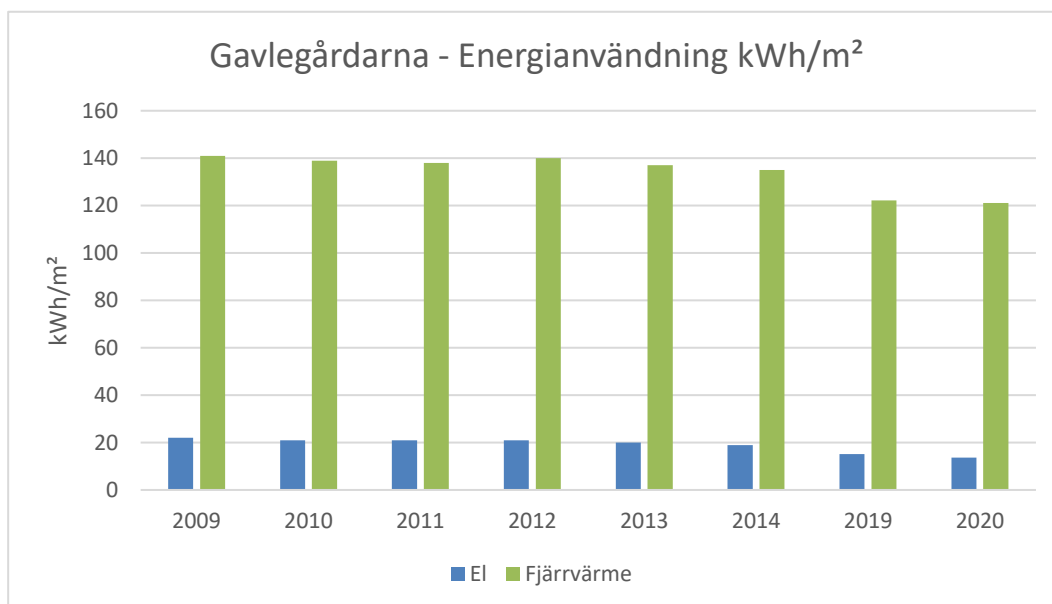
- Fjärrövervakning av fjärrvärmecentraler och ventilationsaggregat
- Kontinuerliga ronderingar, injusteringar, korrigering av temperaturer i övervakningssystemen

- Utbyte av gamla fläktar och ventilationsaggregat
- Byte till LED-belysning i allmänna utrymmen och gårdar
- Arbete med att tidigt upptäcka varmvattenläckage och åtgärda dessa
- Automatisk import av värden till energistatistikprogram för snabb och noggrann analys

Energieffektivisering vid renovering

- Byte från frånluftssystem till ventilationssystem med återvinning
- Tilläggsisolering av vindbjälklag och fasader
- Byte av gamla fönster mot nya energieffektiva
- Byte till vattenbesparande armaturer
- Byte till energieffektiv LED-belysning
- Injustering av värme och ventilationssystem

Arbetet med energibesparande åtgärder har gjort att den totala energianvändningen (el+värme) från 2009 har minskat från ca 163 kWh/m² till dagens ca 135 kWh/m². Den totala energianvändningen har alltså minskat med ca 17 %.

Figur 33: Gavlegårdarnas energianvändning (el+värme) i kWh/m² och år, normalårskorrigerat.

Miljö och energi – framtiden

Gavlegårdarnas energiarbete har varit intensivt fram till 2020 då bl.a. ett övervaknings- och styrsystem byggts upp vilket samtliga byggnader är uppkopplade till idag. Systemet består av ca 14 200 st temperaturgivare som installerats i samtliga lägenheter. I samspel med övriga system kommer detta innebära en total kontroll av energianvändningen. En energigrupp med specialkompetens inom energiområdet arbetar nu med att energieffektivisera och att genomföra arbetet med att energioptimera samtliga byggnader i fastighetsbeståndet med hjälp av de nya verktygen som finns på plats.

Vid ny- och ombyggnationer har Gavlegårdarna ambitionen att bygga bättre än Boverkets energikrav inom ramen för vad som är ekonomiskt rimligt.

Att miljöanpassa resor och transporter är ett av målen i såväl Gavlegårdarnas miljöprogram som i Gävle kommuns Miljöstrategiska program. Det senare har ett övergripande mål som säger att resor som företas av anställda i Gävle kommunkoncern ska vara miljöanpassade, kostnadseffektiva och trafiksäkra.

Gavlegårdarna bedömer de egna transporter numera är helt fossilfria. I fordonsparken finns 35 elbilar, 37 biogas-bilar samt 17 fordon som använder HVO. Medarbetarna kan även nyttja 13 personalcyklar varav åtta är elcyklar, dessutom finns fyra traktorer som använder HVO. Under året har även ett nytt bokningssystem införskaffats med syfte att effektivisera och underlätta bokning av resor samtidigt som det ska motivera användarna att välja andra alternativ än bilen i första hand. Ytterligare initiativ till att minska CO₂ utsläppt:

- Bolaget har gjort en förstudie för att undersöka möjlighet till delning av fordon i form av bilpool för hyresgäster, med fokus på samnyttjande av bolagets befintliga pool
- En Grön Resplan har tagits fram tillsammans med Gavlefastigheter och Gävle kommun för att främja hållbart resande för verksamheterna på Hemlingborg, där Gavlegårdarna bygger ett vård- och omsorgsboende
- Fortsatt arbete i att se över laddmöjlighet för elfordon inom bolagets fastigheter nu i samverkan med kommunens bolag och sektorer
- Samlat Gävle kommun, byggherrar och X-trafik kring gemensam avsiktsförklaring om Godisfabriken som en stadsdel där hållbart resande är centralt

8.3 Gävle Hamn

Gävle Hamn AB har i uppdrag att skapa förutsättningar för hållbara, säkra, effektiva och kundanpassade logistiktjänster genom att tillhandahålla effektiv hamninfrastruktur med hög kapacitet för hamnens kunder, och intressenter såsom terminaloperatörer, speditörer och varuägare.

Gävle Hamns uppdrag från ägaren Gävle kommun är att äga, förvalta och svara för den långsiktiga utvecklingen av mark, infrastruktur och magasin i kommunens hamnområden, Fredriksskans och Granudden.

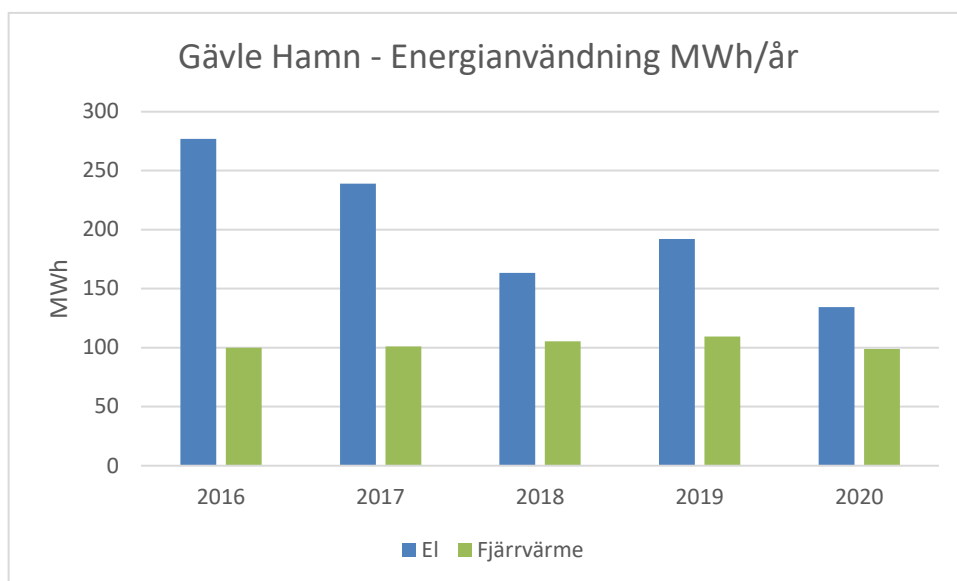
Hamnområdet inhyser ett 30- till 40-tal självständiga företag, som arrenderar, hyr eller opererar dagligen i hamnområdet. Cirka 400 personer har därigenom sin fasta arbetsplats i hamnen. Därutöver rör sig en stor mängd chaufförer, byggentreprenörer och övrig arbetskraft i hamnområdet varje dag. Ungefär 1 500 gods- eller persontransporter passerar genom hamnens grindar varje dygn och 10-20 tågset ankommer eller avgår per dag.

Miljö och energi – bakgrund och nuläge

De största energiförbrukarna inom Gävle Hamn AB är arbetsfordonens drivmedelsförbrukning (HVO) och elanvändning. Det är även dessa områden som har haft störst historisk fokus vid arbetet med energi- och miljöåtgärder. Hamnen i sig skapar förutsättningar, och arbetar aktivt, för energieffektiva transportlösningar, exempelvis med överflytt att gods till sjöfart och tåg från lastbil. Exempel på genomförda åtgärder de senaste åren är:

- Beredning av kajer för att kunna leverera ström till ankommande fartyg.
- Övergång från fossila drivmedel i bilar, arbetsmaskiner och fordon till enbart fossilfria drivmedel
- Byte från aerotemperar till luftvärmepumpar inom vissa uppvärmda byggnader.
- Energiutbildning för samtliga anställda.
- Montering av energieffektiv led-belysning i farleden, vägar och byggnader.
- Installation av automatiska styrsystem för el och värme.
- Installation av automatiska styrsystem för utomhusbelysning.

Energianvändningen i Gävle Hamn ses i Figur 34. Stora delar av hamnen såldes till ett externt terminalbolag under 2015 vilket innebar att energianvändningen för hamnen sjönk till en betydlig lägre nivå.

Figur 34: Gävle Hamns energianvändning i MWh/år.

Miljö och energi – framtiden

Under året 2020 har ett tioårigt program kallat Energioptimerat hamnkluster antagits. Programmet avser att skapa riktning och framdrift i energi- och hållbarhetsarbetet genom att forma en arena för företagen och de övriga organisationerna i klustret. Den stora utmaningen för transportsektorn, tillika Gävle hamnkluster, är att mycket snabbt integrera ett framväxande energisystem som bygger på förnybara energikällor med ett i huvudsak befintligt logistiksystem.

Syftet med programmet är att säkerställa att Gävle Hamn AB genomför de insatser som krävs, i rätt omfattning och i rätt tid för att hamnklustret som helhet ska kunna möta samhällskraven på kraftig CO₂-reduktion och ökad energieffektivitet. Programmet har fyra primära insatsområdena, som naturligt ligger inom Gävle Hamn AB's ansvarsområden, organiserar de projekt och åtgärder (många redan pågående eller initierade) som rakt bär mot kravet på CO₂-reduktion och ökad energieffektivitet:

- Framtidssäkra fysisk infrastruktur (t.ex. tank- och laddinfrastruktur, landström för fartyg, HCT₅, BK₄₆)
- Effektivisera hamngemensamma verksamheter och processer (utveckla, digitalisera)
- Säkra elförsörjning och utveckla Gävle hamn som hub för förnybar energi (möta framtidens effektbehov inom området, utreda förutsättningarna för att utveckla ett mikronät för energy management, utveckla sätt att fånga in och lagra energi)
- Etablera Gävle hamn som fysisk vägashub för ett regionalt vägassystem

8.4 Gästrike Vatten

Gästrike Vatten ansvarar för dricksvattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunerna Gävle, Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammar. Bolaget ägs gemensamt av kommunerna.

Gästrike Vattens drygt 115 medarbetare arbetar för en hållbar utveckling och en framtid med friskt vatten, rena sjöar och hav. Sammanlagt har bolaget 30 vattenverk, 20 vattentorn, 13 råvattenpumpstationer, 6 vattenkiosker, 29 tryckstegringsstationer, 22 reningsverk och 294 pumpstationer i kommunerna.

Miljö och energi – bakgrund och nuläge

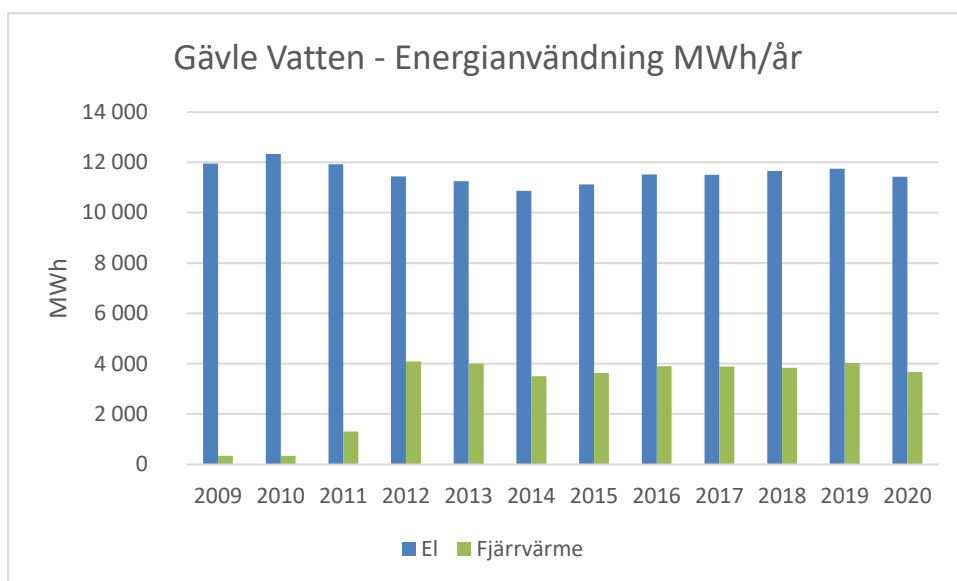
Energianvändning på Gästrike Vatten AB och dess dotterbolag har sedan starten av företaget ^{Sid 140(261)} deltagit i två av Svenskt Vattens energiprojekt. Den större delen av energibesparingarna som gjorts är kopplat till processförbättringar, förnyelse av ledningsnätet men också att i den dagliga driften och underhållet beakta energiförbättrande åtgärder.

Exempel på utförda åtgärder för energieffektiviseringar:

- Processoptimeringar i energikrävande processer.
- Byte från elvärme till framför allt värmepumpar på nästan alla vattenverk, reningsverk, tryckstegringar och en del pumpstationer.
- Installation av termometrar på många spillvattenpumpstationer som larmar vid hög temperatur.
- Energianvändning tas i beaktande vid inköp av nya maskiner och instrument.
- Justering av fastighetsventilation för att optimera energiförbrukningen

Då energiplanen gäller för Gävle kommun har fokus lagts på dotterbolaget Gävle Vattens energistatistik vilket illustreras i Figur 35.

Sedan år 2009 har Gävle Vatten minskat sin elanvändning med cirka 1 GWh till och med år 2021, samtidigt som verksamheten utökats med ett stort antal nya elanläggningar där majoriteten av de nya anläggningarna är pumpstationer, tryckstegringar, brunnar, flödesmätare, vattenkiosker, fastigheter med vatteninfiltrationsanläggning.

Figur 35: Gävle Vattens energianvändning i MWh/år.

Fjärrvärmeanvändningen ökade markant år 2012. Anledningen är att uppvärmningen av slammet i rötkamrarna då började ske med fjärrvärme i stället för med biogas.

Fordonsgasens energiinnehåll är högre än den extra värme som tillförts med fjärrvärme. Därmed kan det sägas att förändringen av gashanteringens energimässigt lönat sig och att potential finns för att Gävle Vatten ska bli en nettoenergiproducent.

Gävle Vatten producerar energi genom att utvinna rötgas som levereras till Ekogas AB:s uppgraderingsanläggning. De senaste tre åren har bolaget producerat mellan 1 050 – 1 250 kNm³. Under 2021 producerades ca 1 160 kNm³ varav 92% kunde tas emot av Ekogas och resterande facklades.

8.5 Transporter inom kommunkoncernen

Inom kommunkoncernens verksamhet används dagligen flera typer av fordon. Andelen tjänstebilar som kan drivas med förnybart drivmedel var 86 procent 2020.

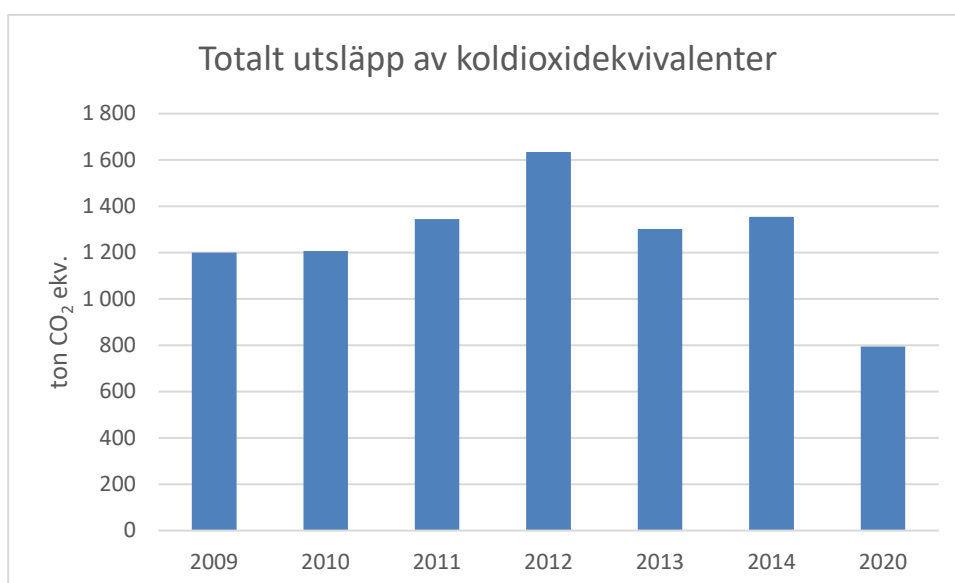
För att minska resor och transporter inom kommunkoncernen regleras dessa utifrån kommunkoncernens resepolicy. Där beskrivs bland annat i vilken ordning olika typer av färdmedel väljs och hur man ska resa.

8.6 Utsläpp från transporter

Koncernens totala koldioxidutsläpp från transporter uppgick år 2020 till cirka 794 ton koldioxidekvivalenter. Det är en minskning med cirka 34 procent jämfört med år 2009, se Figur 36.

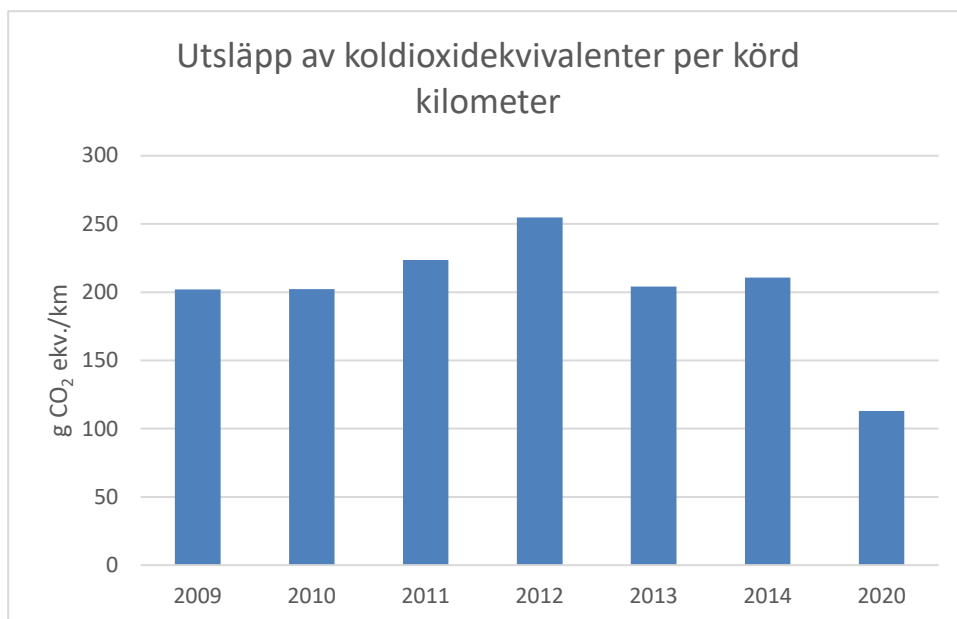
Utsläppen är redovisade för de fordon som koncernen äger och leasar. De utsläpp som orsakats av privata bilar i tjänst är inte medräknade. Utsläppen är beräknade utifrån ett livscykelperspektiv.

Genom att redovisa utsläppen ur livscykelperspektivet tas hänsyn till hela produktionskedjan från odling av råvaror till förbränning av bränslet i bilen, istället för att endast se till utsläppen i avgasröret.

Figur 36: Gävle kommunkoncerns transporters klimatpåverkan redovisat i ton koldioxidekvivalenter.

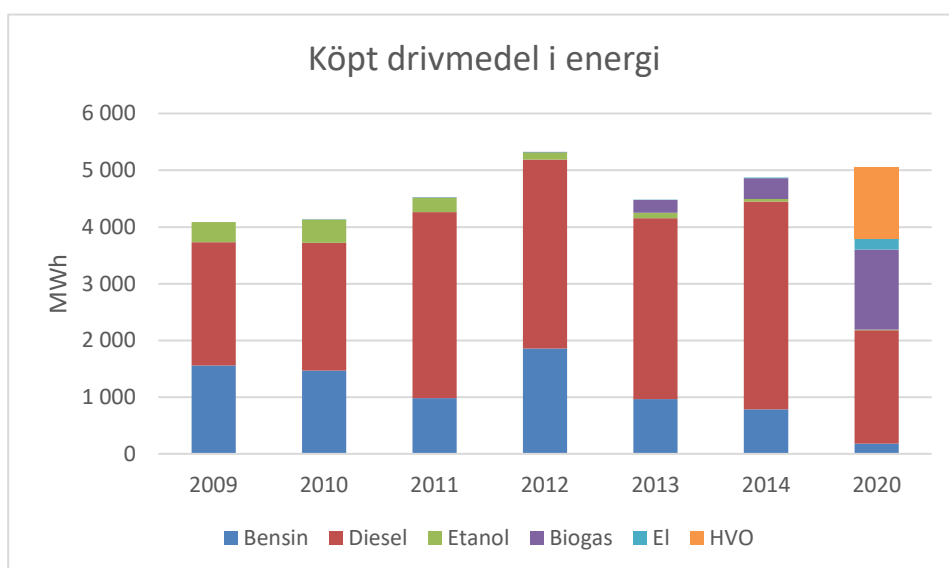
I Figur 37 visas utsläppen från kommunkoncernens bilresor redovisade i gram koldioxidekvivalenter per körd kilometer mellan år 2009 och 2020.

Figur 37: Utsläpp från den kommunala bilparken i gram koldioxidekvivalenter per körd kilometer.

Figur 38 redovisar kommunkoncernens drivmedelsinköp, bensin, diesel, etanol och biogas omräknat till energi. År 2020 köptes cirka 200 m³ diesel vilket motsvarar ungefär 2 000 MWh. Motsvarande för bensin var cirka 20 m³ eller 180 MWh.

Orsaken till att drivmedelsköpen redovisas i köpt energi är för att kunna inkludera biogasen, som mäts i normalkubikmeter samt för att exempelvis bensin och diesel har olika energiinnehåll.

Figur 38: Kommunkoncernens drivmedelsköp omräknat till energi.

År 2020 hade kommunkoncernen 652 personbilar och lätta lastbilar. Av dessa kan 559 st, eller 86 %, drivas med förnybart bränsle.

8.7 Lagen om energikartläggning i stora företag, EKL

Den 1 juni 2014 trädde lag (2014:266) om energikartläggning i stora företag (EKL) i kraft. Lagen syftar till att främja förbättrad energieffektivitet i stora företag. Energimyndigheten ansvarar för föreskrifter och tillsyn av lagen.

Energikartläggningen ska ge svar på hur mycket energi som årligen tillförs och används för att driva verksamheten. Energikartläggningen ska även ge förslag på kostnadseffektiva åtgärder som företaget kan vidta för att minska sina kostnader, minska energianvändningen och därmed öka energieffektiviteten.

Gävle Stadshus AB "kvalificerar sig" som ett stort företag i lagens mening och omfattas därmed av den nya lagen. Följande verksamheter ingår:

- Gävle Energi AB
- Gävle Kraftvärme AB
- Bionär Närvärme AB
- Gästrike Ekogas AB
- Gavlefastigheter i Gävle AB
- AB Gavlegårdarna
- Gävle Hamn AB
- Gästrike Vatten (Gävle Vatten)

Arbetet med lagen om energikartläggningar i stora företag är ett fortlöpande arbete som "rullar på" i 4-års cykler. Vart fjärde år ska man upprätta ett nuläge gällande energianvändning i det stora företaget och följa upp om arbetet som sker med detaljerade energikartläggningar givit några energibesparingar.

Mer om arbetet finns att läsa i den "Övergripande beskrivningen av Gävle Stadshus AB 2019".

9 Bilaga C – Uppföljning av mål i energiplan 2016-2020

I energiplanen från 2016-2020 angavs elva huvudmål med tillhörande indikatorer.

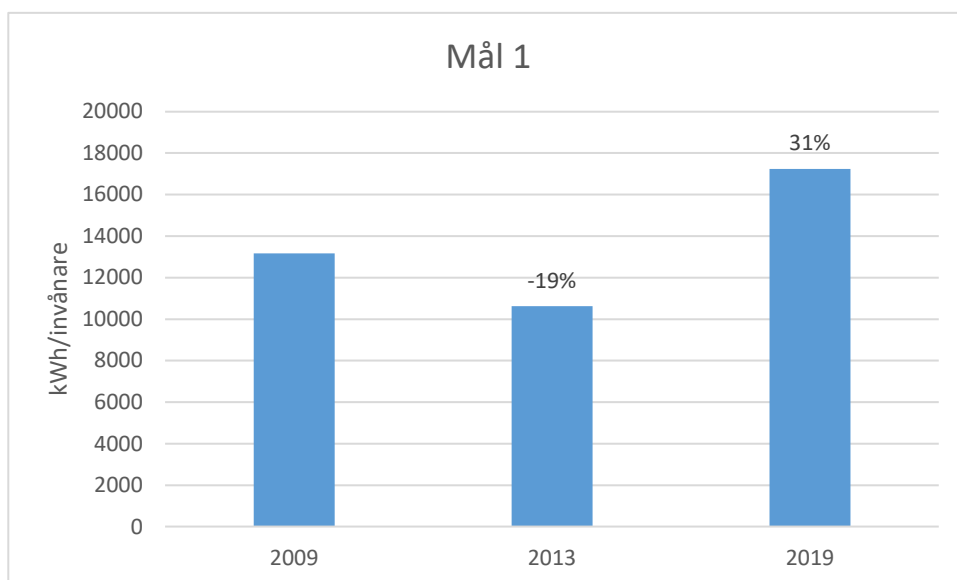
Nedan följer en uppföljning av Huvudmålen. Tyvärr så finns inte viss data för 2020 tillgängligt ännu varför uppföljningen av vissa mål följs upp mot år 2019.

Mål 1 - Näringslivet och gävleborna ska ha 25 % effektivare energianvändning till år 2020 jämfört med 2009.

Huvudindikator

Total energianvändning per invånare, exklusive transporter och industri och byggverksamhet, där tillvaratagen restvärme till FJV-nätet subtraheras från SCBs siffror (kWh/inv).

Målet har inte uppnåtts då energianvändningen per invånare har ökat från 13 169 kWh/inv år 2009 till 17 236 kWh/inv 2019, enligt siffror från SCB.

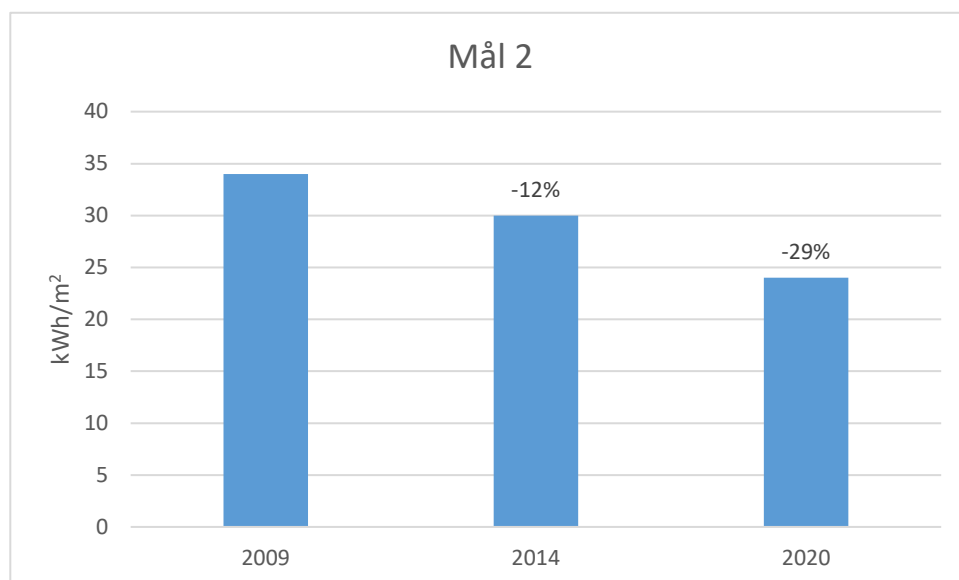

Mål 2 - Elanvändningen i Gävle kommunkoncerns fastigheter med lokaler och bostäder ska vara 20 % effektivare till år 2020 jämfört med 2009.

Huvudindikator

Kommunkoncernens energianvändning per kvadratmeter A-temp och år (kWh/m², A-temp).

Målet har uppnåtts då energianvändningen per kvadratmeter A-temp och år har minskat från 34 kWh/m² och år 2009 till 24 kWh/m² och år 2020. En minskning med 30%.

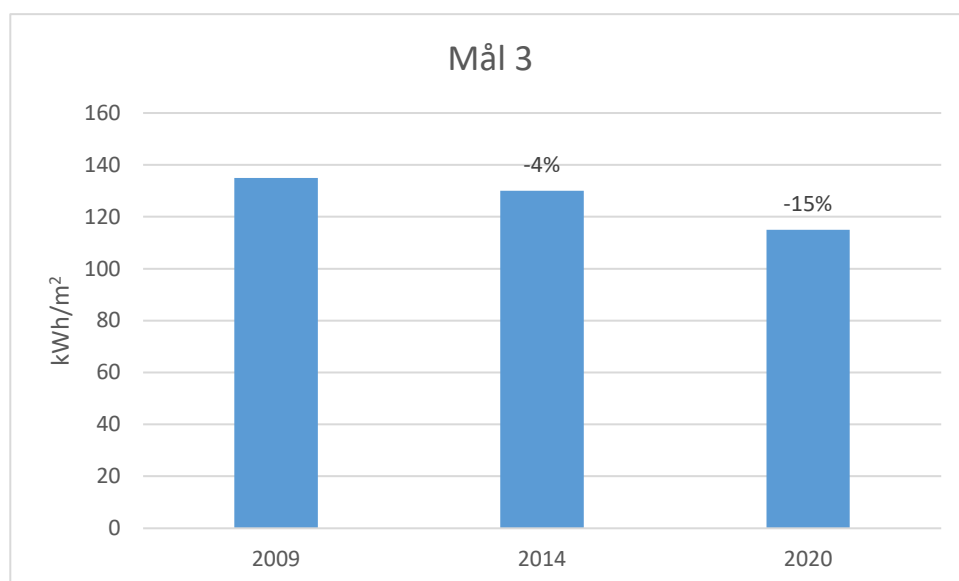

Mål 3 - Värmeanvändningen i Gävle kommunkoncerns fastigheter med lokaler och bostäder ska vara 10 % effektivare till år 2020 jämfört med 2009.

Huvudindikator

Kommunkoncernens energianvändning per kvadratmeter A-temp och år, normalårskorrigerat.

Målet har uppnåtts då energianvändningen per kvadratmeter A-temp och år (normalårskorrigerat) har minskat från 135 kWh/m² och år 2009 till 115 kWh/m² och år 2020. En minskning med 15%.

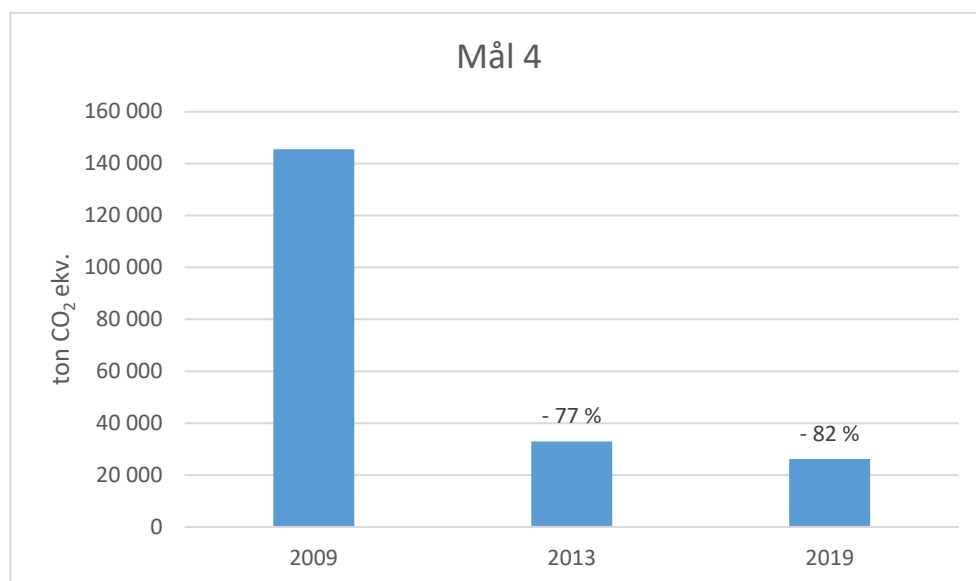

Mål 4 - Näringslivet och gävlebornas energianvändning i fastigheter och anläggningar ska vara fossilfria år 2030.

Huvudindikator

Koldioxidutsläpp från energisystemet per år i Gävle kommun som geografiskt område. Data från RUS, SMHI Nationella emissionsdatabasen

Målet har inte helt uppnått ännu men koldioxidutsläpp från energisystemet per år i Gävle kommun som geografiskt område har minskat markant från 145 486 ton CO₂-ekv år 2009 till 26 169 ton CO₂-ekv år 2019. En minskning med 82%.

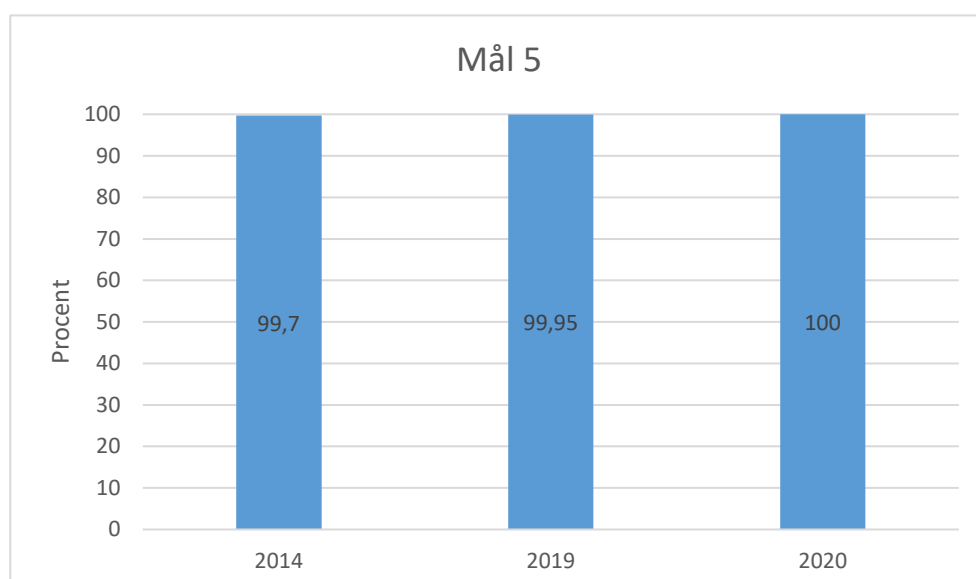

Mål 5 - Gävle kommunkoncerns energianvändning i fastigheter och anläggningar ska vara fossilfri år 2018.

Huvudindikator

Andel förnybar energi i fjärrvärmemix

Målet uppnåddes 2020 då andel förnybar energi i fjärrvärmemixen uppgick till 100 %.

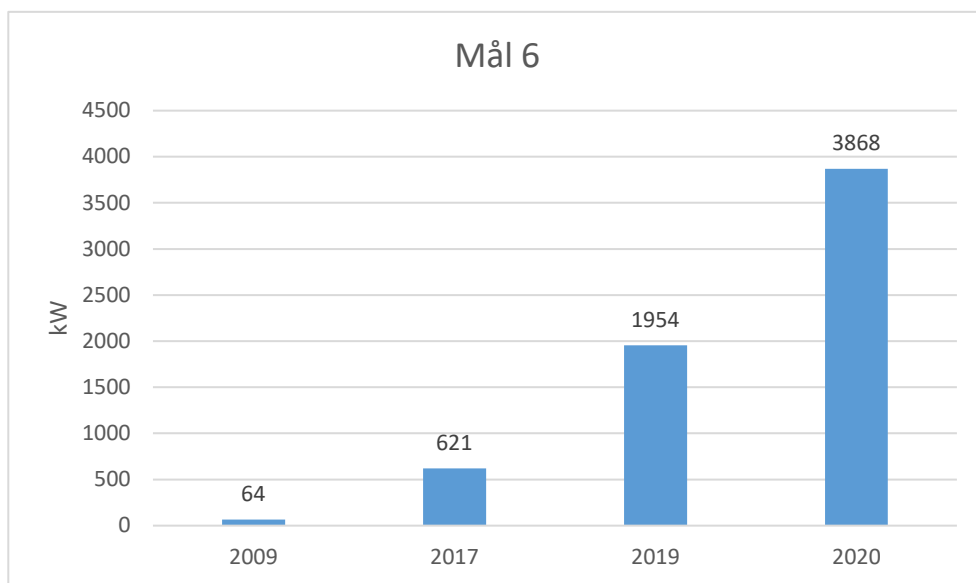
Mål 6 - Produktionen av förnybar energi inom Gävle kommun som geografiskt område ska öka.

Huvudindikator

Installerad effekt på solceller i kommunen.

Visar en intressant ökning av installation av solcellsanläggningar.

Installerad effekt på solceller har ökat från 64 kW år 2009 (osäker siffra då endast statistik från kommunkoncernens egna anläggningar finns tillgänglig) till 3 368 kW (gäller hela Gävle kommun) år 2020.

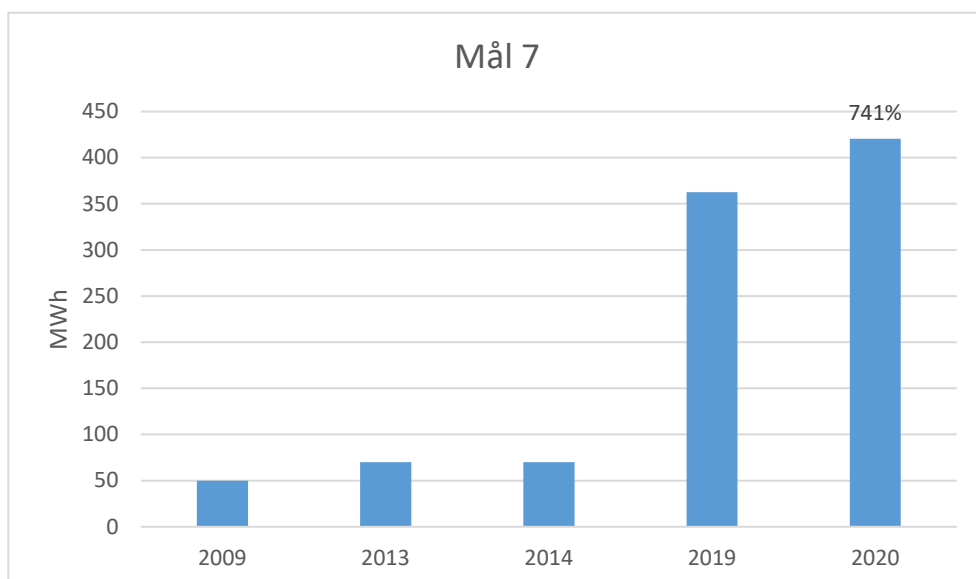

Mål 7 - Produktionen av solenergi inom Gävle kommunkoncern ska öka med 600 % till år 2020 jämfört med 2009.

Sekundärindikator

Genererad el per år.

Målet har uppnåtts då både installerad topp effekt i kW och genererad el i MWh har ökat markant från 64 kW installerat effekt år 2009 till 670 kW år 2020. En ökning med 947 %. Vidare har produktionen ökat från ca 50 MWh år 2009 till ca 420 MWh år 2020, en ökning med 741 %.

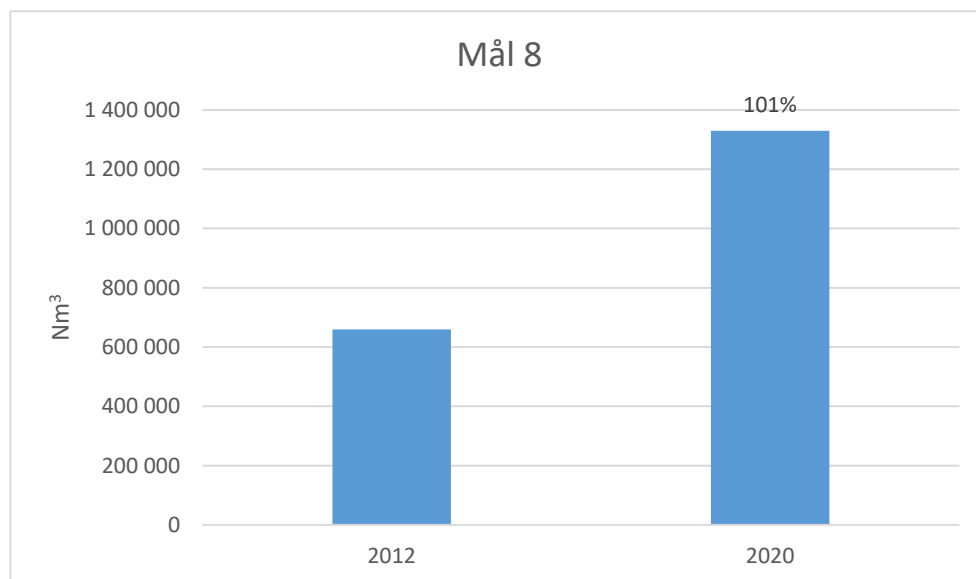

Mål 8 - Produktionen av biogas ska öka med 400 % till år 2017 jämfört med år 2012.

Huvudindikator

Produktion av biogas per år. Vi visar hur biogasproduktionen ökat från 2012 till 2020.

Målet har inte uppnåtts då produktionen ökat med 101 % från 2012 till 2020.

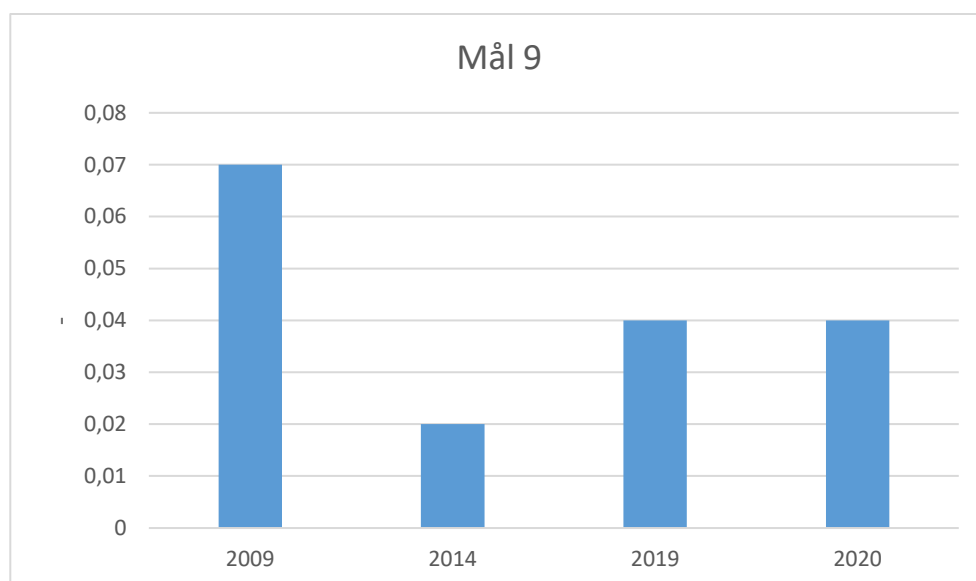

Mål 9 - Primärenergianvändningen för fjärrvärmens ska inte överstiga 0,05.

Huvudindikator

Primärenergianvändningen för fjärrvärmeproduktionen.

Målet har uppnåtts då primärenergianvändningen för fjärrvärmeproduktionen ej överstigit 0,05 sedan 2012. År 2020 uppgick primärenergianvändningen till 0,04.

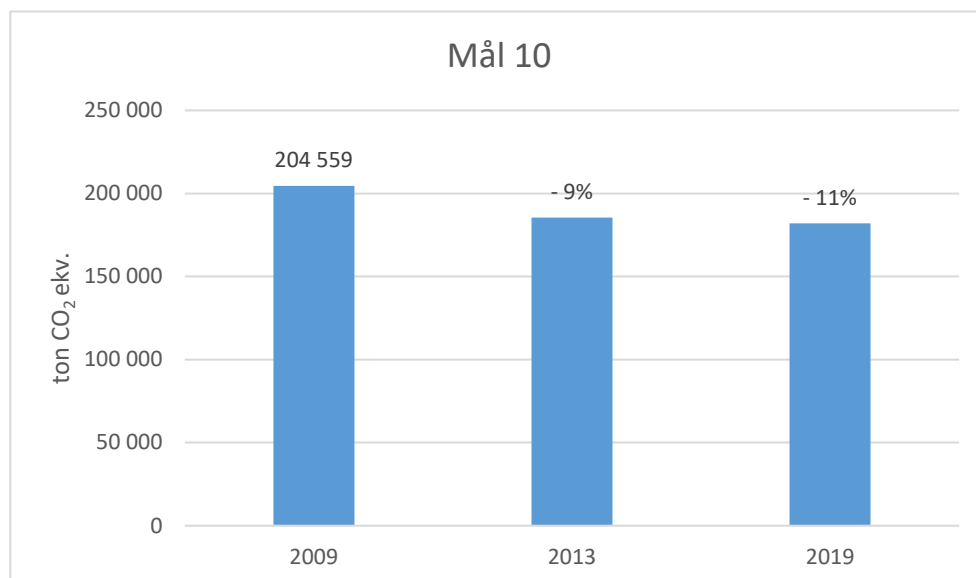

Mål 10 - Gävlebornas och näringslivets resor och transporter ska vara fossilfria år 2030.

Huvudindikator

Koldioxidutsläpp från transporter per år i Gävle kommun som geografiskt område (data från RUS).

Målet har inte helt uppnåts ännu men koldioxidutsläpp från transporter per år i Gävle kommun som geografiskt område (data från RUS) har minskat från 204 559 ton CO₂-ekv år 2009 till 182 019 ton CO₂-ekv år 2019. En minskning med 11%.

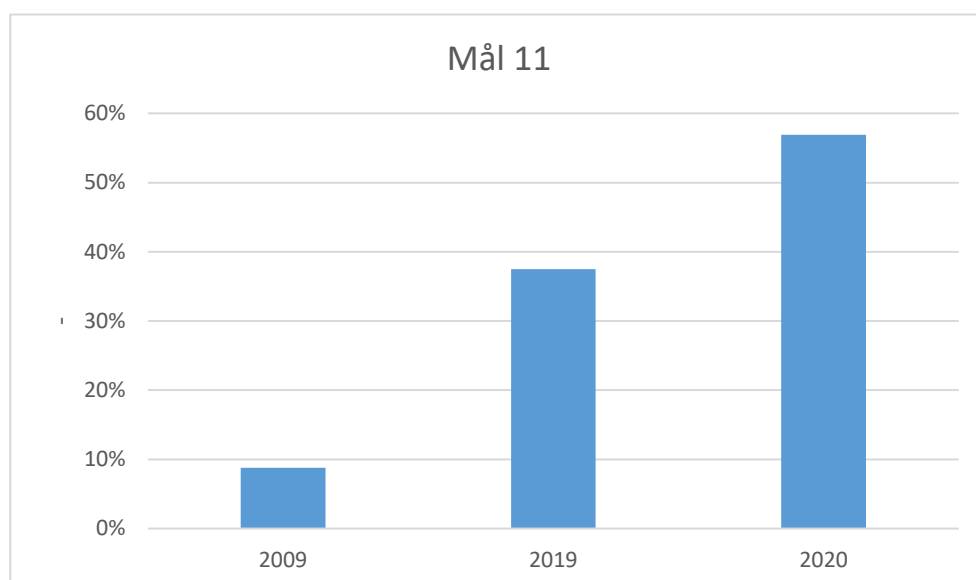

Mål 11 - Gävle kommunkoncerns egna resor och transporter ska vara fossilfria år 2020.

Huvudindikator

Andel förnybart av den totala drivmedelsanvändningen för kommunkoncernens fordon.

Målet har inte helt uppnåts ännu men andel förnybart av den totala drivmedelsanvändningen för kommunkoncernens fordon har ökat markant från 9% 2009 till 57% år 2020.

**Beslutsärende:
Informationshanteringsplan
för Socialnämnden**

12

22SON170

Missiv

2022-09-07

Diarienummer: 22SON170

Handläggare:

Catrin Krsticevic Tranberg
026-17 95 15
catrin.krsticevic_tranberg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Informationshanteringsplan för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att anta Informationshanteringsplanen för Socialnämnden.

Sammanfattning av ärendet

Alla myndigheter ska beskriva sina allmänna handlingar i en informationshanteringsplan (som tidigare benämndes dokumenthanteringsplan). Planen är en översikt som är till hjälp för att få en överblick över vilka allmänna handlingar som finns och hur dessa ska hanteras.

I planen dokumenteras hanteringsanvisningar och beslut om gallring. Beslut om gallring är en förutsättning för att myndigheten ska få gallra (förstöra) allmänna handlingar.

Planen gäller för handlingar som inkommit till och upprättats i Sektor Vårldärd förvaltning, inom Socialnämndens verksamhetsområde. Planen gäller retroaktivt även för handlingar som upprättats innan planen antagits av nämnden.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårldärd

2022-08-19
Dnr: 22SON170

Handläggare:
Catrin Tranberg Krsticevic, verksamhetschef

Informationshanteringsplan för Socialnämnden

Innehållsförteckning

Förklaring av fälten och deras innehåll	3
Verksamhetsområde: Demokrati och Styrning	5
Verksamhetsområde: Informations- och dokumenthantering	7
Verksamhetsområde: Ekonomi	11
Verksamhetsområde: Övrigt.....	16
Verksamhetsområde: Verksamhetsspecifikt	20

Förklaring av fälten och deras innehåll

Handlingstyp	Här namnges eller specificeras den berörda typen av handlingar.
Bevaras / Gallras	<p>Här anges om handlingarna ska bevaras, eller om de ska gallras. När är anges åsyftas om annat inte nämns kalenderår. Om handlingar tillhör ett ärende räknar gallringsfristen utifrån året ärendet avslutats. Vissa handlingar ska gallras vid inaktualitet, i dessa fall förtydligas när handlingen kan betraktas som inaktuell i fältet anmärkningar.</p> <p>Ifall detta fält saknar anvisningar utan i stället innehåller ett streck "–" betyder det att handlingen inte givits någon föreslagen gallringsfrist av verksamheten eller projektgruppen, och kommer att bli föremål för framtida komplettering. Tills dess att ett nytt gallringsbeslut fattats ska dessa handlingar bevaras.</p> <p>Gallringsfrist gäller huvudexemplar. Ev. övertaliga kopior och andra format där samma information upprepas behöver oftast inte bevaras.</p>
Förvaringsplats	Plats, metod eller system för förvarande. Ytterligare information om hur handlingar organiseras kan förekomma i anmärkningarna
Sekretess	Då uppgifter snarare än handlingar är sekretessbelagda kan i teorin nästan vilken handlingstyp som helst innehålla sekretessbelagda uppgifter. I de fall sekretessbelagda uppgifter kan förutses förekomma i handlingstypen hänvisas i detta fält till relevant lagrum. Ett " Nej " i sekretessfältet betyder att sekretessbelagda uppgifter inte ska förekomma i handlingen och i regel inte behöver förväntas. Alla handlingar som begärs för utlämnande ska granskas innan de lämnas ut för att se om sekretessbelagda uppgifter förekommer.
Ansvar	<p>Anger vilken organisationsdel, funktion eller tjänst som ansvarar för hanteringen av handlingen.</p> <p>Ifall ansvar beskrivs som "lokalt" betyder det att enheten där handlingen produceras vid eller inkommer till ansvarar för dess hantering. Förekommer i huvudsak i processer som inte är knutna till en specifik verksamhetsdel eller enhet.</p>
Registrering	Här anges rekommendationer för om handlingen ska registreras eller inte. Normalt sett är detta synonymt med diarieföring i diariesystem, men andra former av register kan föras så länge de följer bestämmelserna i OSL 5 kap. §1-2. Ifall anvisningar anger " Diarieför " åsyftas ärenderegistrering i Platina om annat inte specificeras. Om anvisningen lyder " Registrera ", skall handlingen registreras i Platina, men ej under ett ärende. I vissa fall står endast föreskriften " Ja ". Här rör det sig om information i system som p.g.a. sitt format eller av andra tekniska skäl inte diarieförs men som p.g.a. sekretess måste registreras. Samtliga handlingar som innehåller sekretessuppgifter skall registreras såvida de inte är av ringa betydelse för verksamheten (se KS 1998:367).
Anmärkningar	Övrig information om handlingarnas karaktär, deras hantering eller specificeringar rörande bevarande eller gallring.

Om socialnämndens informationshanteringsplan

Informationshanteringsplanen utgår ifrån processer snarare än organisationsdelar.

Planen utgör ett första steg i övergången till en processbaserad arkivredovisning. I samband med komplettering och att en framtida klassifikationsstruktur för diarieföring och arkivläggning antas kan avgränsningen och namngivningen av processerna och deras gruppering i verksamhetsområden komma att förändras från upplägget i denna version av informationshanteringsplanen.

Undantag från huvudregeln

Huvudregeln i socialtjänstlagen är att anteckningar och andra uppgifter i en personakt hos socialnämnden ska gallras fem år efter att den sista anteckningen har gjorts. Undantaget från denna huvudregel är handlingar som har inkommit eller upprättats i samband med utredning om faderskap eller föräldraskap, utredning om adoption, att barn har placerats eller tagits emot i ett hem för vård eller boende, i ett familjehem eller i ett annat enskilt hem som inte tillhör någon av föräldrarna eller någon som har vårdnaden för barnet. Dessa handlingar får ej gallras, utan ska alltid bevaras. Detsamma gäller för handlingar avseende personer födda den femte, femtonde samt tjugofemte i varje månad.

För vilka handlingar gäller planen?

Planen gäller för handlingar som inkommit till och upprättats i Sektor Vårlds förvaltning, inom socialnämndens verksamhetsområde. Planen gäller retroaktivt även för handlingar som upprättats innan planen antagits.

Information inom HR-området hanteras i Kommunstyrelsens informationshanteringsplan.

Politiskt beslutsfattande

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Kallelser med föredragningslistor	Gallras vid inaktualitet	Platina samt Meetings Plus	Nämndsamordnare	Nej	
Protokoll	Bevaras	Platina samt pärm	Nämndsamordnare	Nej	Originalen förvaras fysiskt i pärm hos nämndsamordnaren
Protokollsutdrag	Bevaras	Platina	Nämndsamordnare	Diarieför	Nämndsamordnaren expedierar protokollsutdrag med tillhörande beslut till berörda samt ombesörjer att detsamma laddas upp för diarieföring i det aktuella diarieärendet
Protokollsutdrag individärenden	Bevaras	Treserva	Nämndsamordnare	Registreras	Nämndsamordnaren expedierar protokollsutdrag med tillhörande beslut till berörda
Beslutsunderlag	Bevaras	Platina	Nämndsamordnare	Diarieför	
Beslut i individärenden fattat på delegation	Bevaras	Treserva	Handläggare	Registreras	Redovisas till nämnd, delegationsbeslut
Beslut fattat på delegation (ej individärenden)	Bevaras	Platina	Handläggare	Diarieför	Redovisas till nämnd, delegationsbeslut
Anmälningsärenden till nämnd	Gallras vid inaktualitet	Platina	Nämndsamordnare	Registreras	

Hantera förtroendevalda

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Arvodesblanketter (ersättningsanspråk)	Gallras efter 10 år	Pärm	Nämndsamordnare	Nej	
Kvitton original	Bevaras	Styrning och stöd	Kanslienheten, Styrning och stöd	Nej	Nämndsamordnaren ansvarar för att skicka originalkvitton till Styrning och stöd
Kvitton, intyg och andra arvodesunderlag - kopia	Gallras efter 10 år	Pärm	Nämndsamordnare	Nej	
Sekretessbevis/avtal	Gallras vid inaktualitet	Kronologiskt i pärm hos nämndsamordnare	Nämndsamordnare	Nej	

Verksamhetsledning

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Politiskt antagna styrdokument	Bevaras	Platina	Sektorchef	Diarieför	Exempel reglemente, delegationsordning, policy och planer
Rutiner och handböcker framtagna av verksamheten	Gallras vid inaktualitet	Canea One	Systemadministratör		Systemadministratören gör en utskrift av innehållsförteckning en gång/år som diaries i Platina
Internkontrollplan inkl. uppföljning av intern kontroll	Bevaras	Platina	Strateg för kvalitet och verksamhetsutveckling	Diarieför	
Riskanalys och riskbedömning	Bevaras	Platina	Ansvarig chef	Diarieför	
Åtgärdsplaner	Bevaras	Platina	Ansvarig chef		

Verksamhetsområde: Informations- och dokumenthantering

Sid 158(261)

Registrera allmänna handlingar

Processens listade handlingar åsyftar inga specifika handlingstyper. Dessa är snarare generella anvisningar för handlingar som inkommer till och hanteras av registratur eller hålls i systemet Platina.

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Ärendehandlingar	Bevaras	Platina. Fysiska original i arkivskåp, ordnade efter dnr.	Registraturen	Diarieför	Ärendehandling omfattar alla tänkbara handlingar som inkommer till, upprättas och/eller expedieras i nämnden
Arbetsdokument i Platina	Gallras vid inaktualitet	Platina	Handläggare		Arbetsdokument som inte är att ses som beslutsunderlag
Handlingar av ringa betydelse	Gallras vid inaktualitet		Registratur/ enskild tjänsteperson		Exempelvis reklam, nyhetsbrev, inbjudningar, handlingar utanför verksamhetsområdet, semesterlistor mm

Hantera begäran om utlämnande av allmän handling

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Begäran om utlämnande av allmänna handlingar	Vid inaktualitet/ Bevara, se anmärkning.	Artwise / Outlook/Platina/Treserva	Lokalt	Nej, se anmärkning.	Gallras när ärendet är handlagt. Diarieförs i Platina vid avslag.
Korrespondens med den begärande	Vid inaktualitet/ bevaras	Artwise, Outlook, Platina vid avslag	Lokalt	Se anmärkning	Gallras när ärendet är handlagt. Vid avslag ska korrespondensen diarieföras i Platina.

Överklagbart beslut	Bevaras	Platina	Lokalt	Ja	Den begärande har rätt att få ett överklagbart beslut efter att fått information om att begärd handling delvis eller helt är belagd med sekretess. Det överklagbara beslutet ska bevaras, se besluts- och delegationsförteckning.
----------------------------	---------	---------	--------	----	---

Ordna och förteckna arkiv

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Arkivförteckningar	Bevara	Canea One	Lokalt	Nej	
Arkivbeskrivningar	Bevara	Canea One	Lokalt	Nej	

Dataskydd- och informationssäkerhetsarbete

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Personuppgiftsbiträdesavtal	Bevaras	Platina	Ansvarig informationsägare	Diarieför	Personuppgiftsbiträdesavtalet inklusive instruktion och bilaga med underbiträden ska bevaras.
Informationsklassning och konsekvensbedömning	Bevaras	Platina	Ansvarig informationsägare	Diarieför	
Frågeunderlag avseende granskning av dataskydd och informationssäkerhet	Bevaras	Platina	Dataskydds-samordnare och informations-säkerhets-samordnare	Diarieför	Avser dataskyddsombudets och den övergripande informationssäkerhetssamordnarens respektive granskningar.
Nämndens och/eller sektorns svar avseende granskning av dataskydd och informationssäkerhet	Bevaras	Platina	Dataskydds-samordnare och informations-säkerhets-samordnare	Diarieför	

Granskningsresultat avseende dataskydd och informationssäkerhet	Bevaras	Platina	Dataskyddsamordnare och informations-säkerhets-samordnare	Diarieför	
Årsrapport	Bevaras	Platina	Dataskyddsamordnare och informations-säkerhets-samordnare	Diarieför	

Hantera personuppgiftsincident

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Rapport om personuppgiftsincident	Bevaras	Platina	Dataskyddsamordnare	Diarieför	Avser interna rapporter om inträffade incidenter som inkommer via e-tjänst.
Utredning och dokumentation av personuppgiftsincident	Bevaras	Platina	Dataskyddsamordnare	Diarieför	Avser internt upprättade handlingar avseende utredning och dokumentation av personuppgiftsincidenter. Exempelvis utredningsdokument (anmälningsskema som inte skickas till Integritetsskyddsmyndigheten) och tjänsteskrivelse.
Anmälan om personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet och komplettering av anmälan	Bevaras	Platina	Dataskyddsamordnare	Diarieför	Avser anmälningar som skickas till Integritetsskyddsmyndigheten samt eventuella kompletteringar av anmälningarna.
Beslut från tillsynsmyndighet	Bevaras	Platina	Dataskyddsamordnare	Diarieför	Inkommen handling från Integritetsskyddsmyndigheten.
Information till registrerad om personuppgiftsincident	Bevaras	Platina	Ansvarig chef	Diarieför	

Incidentsammanställningar	Bevaras	Platina	Dataskyddssamordnare	Diarieför	Sammanställs och diarieförs varje månad inför varje nämndsammanträde.
Beslut om att inte inleda tillsynsärende	Bevaras	Platina	Dataskyddssamordnare	Diarieför	Inkommen handling från Integritetsskyddsmyndigheten.

Hantera begäran avseende de registrerades rättigheter

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Begäran	Gallras efter 1 år	Platina	Dataskyddssamordnare	Diarieför	Inkommen begäran från registrerad som avser utnyttja sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen, se artiklarna 12.5 och 15–21. Exempelvis begäran om registerutdrag, rättelse, begränsning eller radering av personuppgifter.
Personuppgiftsutdrag	Bevaras	Platina	Dataskyddssamordnare	Diarieför	
Beslut	Bevaras	Platina	Dataskyddssamordnare	Diarieför	

Administrera personuppgiftsbehandlingsregister

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Förteckning över personuppgiftsbehandlingar	Bevaras	DraftIT	Dataskyddssamordnare		Listar förekommande personuppgiftsbehandlingar. Tidigare förekommande behandlingar listas men markeras som ej aktuella i systemet.

Budgetprocess

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Bokföringsorder/rättelse bokföringsunderlag	Gallras efter 10 år	Elektroniskt i ekonomisystemet	Ekonomi Valfärd Gävle		Kopior kan gallras efter 2 år
Budgethandling	Bevaras	Om ej diarieförd, i pärm hos ekonomichef	Ekonomi Valfärd Gävle		
Budgetunderlag, rapporter och uppföljning	Gallras efter 2 år	Hos berörd handläggare	Ekonomi Valfärd Gävle		
Delårsbokslut	Bevaras	Platina	Ekonomi Valfärd Gävle		
Årsbokslut	Bevaras	Platina	Ekonomi Valfärd Gävle		

Förskottskassor, kvitton och underlag

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Följesedlar/kvitton	Gallras vid inaktualitet		Ekonomi Valfärd	Nej	Skannas vid behov som bilaga till fakturan
Förskottskassor - Utbetalda	Gallras 10 år	Hos ansvarig handläggare	Ekonomi Valfärd		Verifikationsordning
Förskottskassor - Kvittenser	Gallras 10 år	I pärm hos Ekonomi Valfärd	Ekonomi Valfärd		
Internfakturor	Gallras 10 år	I pärm hos Ekonomi Valfärd	Ekonomi Valfärd		Objektspost i Anläggningsliggare.
Rekvistionsblock – kopior	Gallras 2 år	Hos ansvarig	Ekonomi Valfärd		
Underlag för återsökande av moms	Gallras 10 år	Platina	Ekonomi Valfärd		
Utanordningar	Gallras 10 år		SG Ekonomi		Verifikationsnummer

Upphandling och avtal, välfärdstjänster (LOU, LOV)

Sid 163(261)

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Beslutsärende om att genomföra upphandling	Bevaras	Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	
Beslut om att godkänna förfrågningsunderlag	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	Kan vara delegationsbeslut
Tjänsteskrivelser	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	Sekretess gäller fram till tilldelningsbeslut är fattat
Förfrågningsunderlag	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	I diarieakt i äldre avtal, i nya avtal ingår det i avtalet.
Annonser	Bevaras	Kommers	Team upphandling och avtal	Nej	
Inkomna frågor	Bevaras	Kommers	Team upphandling och avtal	Ja	
Förtydliganden under annonseringstiden	Bevaras	Kommers	Team upphandling och avtal	Ja	
Anbudsöppningsprotokoll	Bevaras	Kommers	Team upphandling och avtal	Diarieför	Sekretess gäller fram till tilldelningsbeslut är fattat
Inkomna anbud	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Ja	Sekretess gäller fram till tilldelningsbeslut är fattat
Bilagor till inkomna anbud	Bevaras	Kommers	Team upphandling och avtal	Nej	Sekretess gäller fram till tilldelningsbeslut är fattat
Inkomna ansökningar HVB, hemtjänst (LOV)	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	HVB hanteras idag i Kommers. Hemtjänst hanteras idag i Platina, men i Kommers fr o m en bit in på 2022
Utvärderingshandlingar	Bevaras	Kommers	Team upphandling och avtal	Ja	Sekretess gäller fram till tilldelningsbeslut är fattat
Tilldelningsbeslut	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	Handlingar som utgör underlag till tilldelningsbeslutet biläggs och sparas med det.
Antagna anbud/ ansökningar	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	

Anbud/ansökningar, ej antagna	Gallras efter 2 år	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Ja	Anbud är först att betrakta som ej antaget efter att tilldelningsbeslut fattats i upphandlingsärendet.
Avtal	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	
Upphandlingsrapporter	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	
Referenser	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	nej	
Kreditupplysningar	Gallras efter 2 år	Kommers	Team upphandling och avtal		Beslutsunderlag (ej arbetsmaterial)
Register över leverantörer	Bevaras	Kommers, Platina PowerBI, Treserva	Team upphandling och avtal	Nej	
Underrättelser om avbruten upphandling	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	
Statistik	Gallras efter 2 år	Analysverktyg (Power BI)	Inköpsenheten, Välfärd Gävle		
Sekretessförbindelser	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	
Överklagan/överprövning	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	
Uppföljning av avtal	Bevaras	Kommers, Platina	Team upphandling och avtal	Diarieför	

Direktupphandling, köp när giltigt avtal saknas (från 25 000 - 700 000 kr)

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Konkurrensutsättning, bedöm att priset är rimligt och konkurrenskraftigt	Bevaras	E-tjänsten	Verksamheten	Nej	Bedöm om priset är rimligt och konkurrenskraftigt, vilket kan ske via hemsidor, utskick, erfarenhet eller annat.
Generellt	Bevaras	Om Inköp & upphandling på styrning & stöd genomför upphandlingen så läggs ärendet in i Kommers annars på lämplig och valfri plats	Verksamheten / Inköp & upphandling	Nej	Alla inköp ska göras i enlighet med kommunens rutiner, riktlinjer och mål.

Förfrågningsunderlag	Bevaras	Om Inköp & upphandling på styrning & stöd genomför upphandlingen så läggs ärendet in i Kommers annars på lämplig & valfri plats	Verksamheten / Inköp & upphandling	Nej	Riktade offertförfrågningar som sänds till minst tre leverantörer. Förekommer endast vid direkt-upphandlingar
Inkomna anbud	Bevaras	Om Inköp & upphandling på styrning & stöd genomför upphandlingen så läggs ärendet in i Kommers annars på lämplig och valfri plats	Verksamheten / Inköp & upphandling	Nej	
Tilldelningsbeslut	Bevaras	Om Inköp & upphandling på styrning & stöd genomför upphandlingen så läggs ärendet in i Kommers annars på lämplig och valfri plats	Verksamheten / Inköp & upphandling	Nej	Tilldelningsbesked med information om vem som vunnit upphandlingen ska sändas ut samtidigt till samtliga tillfrågade leverantörer i de fall konkurrensutsättning har genomförts.
Avtal	Bevaras	Om Inköp & upphandling på styrning & stöd genomför upphandlingen så läggs ärendet in i Kommers annars på lämplig och valfri plats	Verksamheten / Inköp & upphandling	Diariet	
Dokumentation	Bevaras	E-tjänst	Verksamheten	Nej	

Hantera föreningsstöd

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Ansökningar om föreningsstöd	Gallras efter 5 år	Platina	Ansvarig handläggare	Ja	Får gallras efter att sammanställning gjorts. Original finns hos Livsmiljö Gävle
Sammanställningar över ansökningar om föreningsstöd	Bevaras	Platina	Ansvarig handläggare	Ja	
Beslut	Bevaras	Platina	Ansvarig handläggare		

Fonder

Sid 166(261)

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Urkunder rörande donationsfonder	Gallras 10 år efter inaktualitet	Platina (Styrning och stöd Gävle)	Ansvarig handläggare		Kopia hanteras av handläggare. Original hanteras och förvaras hos Styrning och stöd
Förslag till beslut och beslut gällande fondmedel	Bevaras	Platina (Välfärd Gävle)	Ekonomichef	Ja	
Sammanställning över fördelning/beviljade fondmedel	Gallras efter 7 år	Styrning och stöd	Ansvarig handläggare	Ja	
Ansökningar	Gallras efter 7 år	E-tjänst (Styrning och stöd Gävle)	Ansvarig handläggare	Nej	

Statsbidrag

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Statsbidragsansökningar, beslut och redovisningar	Gallras efter 10 år	Platina	Ansvarig handläggare	Ja	

Avgiftshandläggning

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Ansökan, inkomstförfrågan, avgiftsbeslut och överklagan, yttranden samt domar	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5, 15, 25	Treserva Bevaras i personakt. Efter avslutat ärende skickas akten till Kontor Myndighet	Avgiftshandläggare	Ja	Akter med födda dag 5, 15, 25 bevaras.
Räkningsunderlag för fakturering	Gallras efter 6 år	Treserva	Avgiftshandläggare	Ja	
Underlag till ansökan om individuellt tillägg/omprövning av avgift	Gallras vid inaktualitet	Treserva	Avgiftshandläggare		Även kopior på dödsboanmälan och bouppteckningar

Arbetsmiljö och säkerhet

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Checklista SBA-periodisk tillsyn	Gallras efter 10 år		Sektorchef		
Arbetsskadeanmälan, kopia	Bevaras	STELLA	Sektorchef		
Checklista SBA, egenkontroll brandskydd	Gallras efter 10 år	Stratsys	Sektorchef		
Tillbud, kopia	Bevaras	STELLA	Sektorchef		
Tillbudsrapporter, kopia		STELLA	Sektorchef		
Sekretessbevis - personal	Gallras vid inaktualitet	I pärm hos chef	Sektorchef		Original bevaras i personakt
Sekretessbevis hantverkare, praktikanter mm.	Bevaras	Platina			Skickas från receptioner till diariet
Nyckelkvittenser-taggar/kort mm	Gallras 2 år efter återlämning av kort/nyckel/tagg	I pärm hos enhetschef	Sektorchef		Gallras vid återlämning av tagg/kort av handläggare av systemet
Hyreskontrakt för boendekontrakt och lokalkontrakt	Gallras 2 år efter kontraktet upphört	I pärm hos lokalsamordnare	Sektorchef		
Tjänstgöringsscheman	Gallras efter 2 år	Kronologiskt hos enhetschef i pärm	Sektorchef		

IT

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Kravspecifikationer	Vid inaktualitet	Platina Kommers	IT- och utvecklingsenheten SG Inköp	Ja	Hela upphandlingsförfarandet ska sparas i Kommers

Avtal med leverantörer	Bevaras	Kommers Platina	Systemförvaltare Systemägare IT-ansvarig Enhetschef Verksamhetschef Kontorschef	Ja	Här måste vi följa de riktlinjer som centrala inköpsavdelningen har. Vi ska spara alla IT-relaterade avtal i avtalsdatabasen Kommers
Leveransgodkännande	Gallras efter 2 år	Platina IT Välfärd	Systemförvaltare	Ja	Underförutsättning att en sammanställning har gjorts.
Projekthandlingar	Gallras efter 5 år	Platina IT Välfärd	It- och utvecklings-enheten IT Välfärd	Ja	Inom sektorn bedriver man även IT-relaterade projekt. Det är inte endast IT och utvecklingsavdelningen som hanterar sådan dokumentation
Förvaltningsplan för system	Bevaras	IT Välfärd	Systemförvaltare		Systemförvaltare inom sektorn har ansvar för att förvaltningsplaner finns för de verksamhets-specifika system man har. IT- och utvecklingsavdelningen har ansvar för centrala system
Riskanalys för system	Bevaras	IT Välfärd	Systemförvaltare		
Systemdokumentation	Bevaras	IT Välfärd DokIT	Systemförvaltare		Teknisk system-dokumentation ska lagras i DokIT
Rutiner	Bevaras	Canea One	Systemförvaltare		

Kommunikation

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Broschyrer och foldrar	Bevaras	Arkiv-box, systematisk förvaring	Kommunikationschef	Ja	1 ex av varje framställt av verksamheten
Insändare (kopia) och insändarsvar, med anknnytning till verksamheten	Gallras efter 2 år	Digitalt hos berörd tjänsteperson	Berörd tjänsteperson	Ja	

Projekt

Sid 169(261)

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Projektansökan	Bevaras	Platina	Projektägare	Ja	Beställning, plan och rapport läggs in i platina. Dessa dokument och övriga dokument hanteras i CaneaOne
Beslut om inledande av projekt	Bevaras	Platina	Projektägare	Ja	
Avtal	Bevaras	Platina	Projektägare	Ja	
Projektdirektiv	Bevaras	Platina	Projektägare	Ja	
Projektplan	Bevaras	Platina	Projektägare		
Protokoll	Bevaras	Platina	Projektägare		
Uppföljning och utvärdering	Bevaras	Platina	Projektägare		
Rapporter	Bevaras	Platina	Projektägare		
Ekonomiskslutredovisning	Bevaras	Platina	Projektägare		
Fakturor	Gallras efter 10 år		Projektägare		

Fordon

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Körjournal	Gallras efter 2 år	Arkiv	Fordons-samordnare	Ja	Receptioner skickar till arkivansvarig

Lokaler

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Hyresavtal	Gallras 2 år efter avslutat hyresavtal	Pärm hos lokalsamordnare	Lokalsamordnare		

Oönskade händelser

Sid 170(261)

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Lex Sarah (rapport, underlag, utredning)	Bevaras	Platina	Socialt ansvarig samordnare	Diarieförs	Rapporten/underlaget ligger på enhetsnivå.
Yttrande i tillsynsämne IVO/JO	Bevaras	Treserva Platina	Ansvarig chef	Diarieförs	
Rapport ej verkställda beslut	Bevaras	Platina, pärm	Ansvarig chef	Diarieförs	Sammanställning görs kvartalsvis och delges kommunfullmäktige, revisionskontoret och nämnd.
Klagomål	Bevaras	Treserva, Platina	Ansvarig chef	Diarieförs	Diarieförs om det inkommer skriftligt, ej vid muntligt. E-tjänst, efter att ärendet är behandlat läggs det in i Platina.
Inkomna avvikelser	Bevaras	Treserva, Platina	Ansvarig chef	Diarieförs	Gäller bara skriftligt inkomna avvikelser från annan.

Verksamhetsområde: Verksamhetsspecifikt

Sid 171(261)

Familjerådgivning

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Tidsbeställning	Gallras vid inaktualitet	Pärm i arkivskåpet	Familjerådgivare		Gallring sker senast sex månader efter senast inbokad tid
Minnesanteckningar	Gallras vid inaktualitet	Pärm i arkivskåpet	Familjerådgivare		Gallring sker senast sex månader efter senast inbokad tid

Familjestöd/Grinden/Familjecentral

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Tidsbeställning	Gallras vid inaktualitet	Sekretesskyddad mapp under (O:) / Aktskåp	Familjebehandlare	Nej	Grinden förvarar sina handlingar i aktskåp
Minnesanteckningar	Gallras vid inaktualitet	Aktrum/Aktskåp	Familjebehandlare	Nej	Grinden förvarar sina handlingar i aktskåp
Meddelande inkomna från sociala medier	Gallras vid inaktualitet		Utsedd familjebehandlare	Nej	
Kontaktformulärsdokument	Gallras vid inaktualitet	E-tjänst	Familjebehandlare	Nej	
Om kontakt med kund	Gallras vid inaktualitet		Familjebehandlare	Nej	
Chatt Chattfunktion/anonym chatt	Gallras direkt	ImBox		Nej	Gallras direkt, sker enligt avtal efter avslutad chatt

Drogförebyggande arbete

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Elevkontrakt	Gallras vid inaktualitet	Pärm	Drogsamordnare	Nej	

Klasslistor	Gallras vid inaktualitet	Pärm	Drogsamordnare	Nej	
--------------------	--------------------------	------	----------------	-----	--

Sid 172(261)

Länsjour

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Loggbok	Gallras vid inaktualitet	E-tjänst	Socialekreterare	-	E-tjänsten gallras automatiskt var tredje månad.

Utredning boende

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Utredningar	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Bostadssocial handläggare.	Ja	
Personakter	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Bostadssocial handläggare.	Ja	
Ansökningar	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Bostadssocial handläggare.	Ja	
Beslut	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Bostadssocial handläggare.	Ja	
Beslut/domar från extern myndighet	Gallras 5 år efter senaste anteckning,	Treserva	Bostadssocial handläggare.	Ja	

	undantag för födda dag 5,15,25				
Fullmakter	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Bostadssocial handläggare.	Ja	
Genomförandeplan	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Bostadssocial handläggare.	Ja	

Utredning barn

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Anmälan/ansökan	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25 och vid placeringsbeslut för barn under 18 år	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Se delegationsförteckning Om det saknas tidigare personakt (senaste 5 åren) och utredning ej inleds hamnar förhandsbedömningen i kronologisk pärm i Treserva (gallras efter 5 år) och är inte sökbar på personnummer, samt i fysiska pärm. Pärmarna gallras efter 5 år. Om tidigare personakt finns kopplas den till personen i Treserva samt handlingar läggs i avslutad fysisk akt i arkiv
Utredning	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25 och vid placeringsbeslut för barn under 18 år	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

Beslutsunderlag	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25 och vid placeringsbeslut för barn under 18 år	Treserva	Socialekreterare	Ja	Se delegationsförteckning
Beslut	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25 och vid placeringsbeslut för barn under 18 år	Treserva	Socialekreterare	Ja	Se delegationsförteckning
Ansökan till institutioner om vård	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25 och vid placeringsbeslut för barn under 18 år	Treserva	Socialekreterare	Ja	Se delegationsförteckning
Meddelanden/utlåtanden	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25 och vid placeringsbeslut för barn under 18 år	Treserva	Socialekreterare	Ja	Se delegationsförteckning
Kontaktpersonsavtal	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25 och vid placeringsbeslut för barn under 18 år	Treserva, ska finnas i uppdragsakt	Socialekreterare /familjehems-sekreterare	Ja	Se delegationsförteckning

Placering på familjehem

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Ansökan	Bevaras	Treserva	Familjehems-sekreterare/ Socialsekreterare	Ja	
Utredning	Bevaras	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	
Placeringsavtal	Bevaras	Treserva	Familjehems-sekreterare, enhetschef eller verksamhetschef	Ja	Olika om avtal är upphandlade eller inte
Beslut	Bevaras	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	Stadigvarande beslut ligger på utskottet

Rekrytering uppdragstagare jour- och familjehem

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Ansökan	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	
Utredning	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	
Avtal med föräldrar	Bevaras	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	
Avtal uppdragstagare	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Familjehems-sekreterare/ enhetschef	Ja	

Familjehemsutredningar och beslut	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	Medgivanden ligger på nämnd
Fullmakter	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Familjehems-sekreterare /socialsekreterare	Ja	
Jourhemsutredningar och beslut	Bevaras	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	
Kommunicering, samtycke	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	Utredningen av tilltänkt uppdragstagare
Kontaktpersonsavtal	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	
Meddelanden	Gallras vid inaktualitet	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Placeringsavtal	Gallras 10 år efter avslutad placering	Treserva	Socialsekreterare /familjehems-sekreterare	Ja	Enhetschef, verksamhetschef eller handläggare. Beror på typ av avtal
Referenser	Bevaras	Treserva	Familjehems-sekreterare	Ja	
Registerutdrag	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare /Familjehems-sekreterare	Ja	
Reseräkningar uppdragsgivare	Gallras efter 2 år	Treserva	Socialsekreterare /Familjehems-sekreterare	Ja	Original bevaras hos löneenheten

Underlag för utbetalningar	Gallras efter 2 år	Treserva	Socialsekreterare /Familjehems-sekreterare	Ja	Original bevaras hos löneenheten
-----------------------------------	--------------------	----------	--	----	----------------------------------

Sid 177(261)

Adoptioner och föräldraskap

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Adoptioner	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	.
Faderskap och föräldraskap	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
MF-protokoll, föräldraskap	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
S-protokoll, faderskap	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Underrättelse från Skatteverket om nyfött barn till ogift mor	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Äktenskapslicens	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

Vårdnadskap och umgängesrätt

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Upplysningar om vårdnad, boende och umgänge	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Utredningar och beslut om vårdnad, boende och umgänge	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Överenskommelse om resekostnader	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

Ansökan om kontaktperson vid umgänge	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Avtal med kontaktpersoner	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Avtal om vårdnad, boende och umgänge	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Samarbetsavtal efter beslut i domstol	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

Ensamkommande flyktingbarn

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Anmälningar	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Ansökningar	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Anvisning Migrationsverket	Gallras vid inaktualitet	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Beslut och domar från extern myndighet	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Beslut om bistånd eller insats	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Kontaktpersonsavtal	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

	5,15,25				
Korrespondens	Gallras vid inaktualitet	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Placeringsavtal	Gallras 10 år	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Efter avslutad placering
Underlag uppdragstagare	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Uppehållstillstånd	Gallras vid inaktualitet	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Utredningar	Bevaras	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Yttranden	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Överklagan och domar	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

Öppenvård barn och familj

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Bedömningsunderlag	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Inget bevaras i enheten utan förvaras hos aktuell utredningsenhet
Intyg behandlingsplanering	Gallras 5 år efter senaste anteckning,	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Förvaras även hos berörd huvudman

	undantag för födda dag 5,15,25				
Intyg anställningsbekräftelse vid legitimering av klient	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Förvaras även hos berörd huvudman
Orosanmälan	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Inget bevaras i enheten utan förvars hos aktuell utredningsenhet

Utredning vuxna

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Anmälan som inte går till personakt	Gallras efter 5 år	Treserva, fysisk kronpärm	Socialsekreterare	Ja	Om det saknas tidigare personakt (senaste 5 åren) och utredning ej inleds hamnar förhandsbedömningen i kronologisk pärm i Treserva och är inte sökbar på personnummer, samt i fysiska pärmar. Pärmarna gallras efter 5 år.
Anmälan som går till personakt	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Om tidigare personakt finns kopplas den till personen i Treserva samt handlingar läggs i avslutad fysisk akt i arkiv
Utredning	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Begäran om handling	Gallras 5 år efter senaste anteckning,	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

	undantag för födda dag 5,15,25				
El/fjärr/avhysning/hyresskuld	Gallras efter 2 år	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Vandelsprövning	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
LOB, polisrapporter	Gallras efter 2 år	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Ansökan LVM	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Beslut	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Kontaktpersonsavtal	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Polisrapporter, misstanke och brott och kallelse till rättegång	Gallras vid inaktualitet	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Meddelanden om tex utskrivning, åtal, förundersökning mm	Gallras vid inaktualitet	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

Tillsynsboende

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Utredningar	Gallras 5 år efter senaste anteckning,	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

	undantag för födda dag 5,15,25				
Personakter	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Ansökningar	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Beslut	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Ansökan till institutioner om vård	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Beslut/domar från extern myndighet	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Fullmakter	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	
Genomförandeplan	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

	födda dag 5,15,25				
Arbetsplaner, vårdplaner, behandlingsplaner	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	

Stödboende

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkningar
Utredningar	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Skickas till utredningsenhet vid avslut
Personakter	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Skickas till utredningsenhet vid avslut
Ansökningar	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Skickas till utredningsenhet vid avslut
Beslut	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Skickas till utredningsenhet vid avslut

Beslut/domar från extern myndighet	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialekreterare	Ja	Skickas till utredningsenhet vid avslut
Fullmakter	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialekreterare	Ja	Skickas till utredningsenhet vid avslut
Genomförandeplan	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialekreterare	Ja	Skickas till utredningsenhet vid avslut
Arbetsplaner, vårdplaner, behandlingsplaner	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialekreterare	Ja	Skickas till utredningsenhet vid avslut
Placeringsavtal	Gallras efter 10 år	Treserva	Socialekreterare	Ja	Skickas till utredningsenhet vid avslut. Gallras 10 år efter avslutad placering

Öppenvård vuxna

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Bedömningsunderlag	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialekreterare	Ja	Inget bevaras i enheten utan förvars hos aktuell utredningsenhet
Intyg behandlingsplanering	Gallras vid inaktualitet	Treserva	Socialekreterare	Ja	Förvaras även hos berörd huvudman

Intyg anställningsbekräftelse vid legitimering av klient	Gallras vid inaktualitet	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Förvaras även hos berörd huvudman
Orosanmälan	Gallras 5 år efter senaste anteckning, undantag för födda dag 5,15,25	Treserva	Socialsekreterare	Ja	Inget bevaras i enheten utan förvars hos aktuell utredningsenhet

Serveringstillstånd

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Årlig ärendeförteckning	Bevaras	Digitalt	Alkoholhandläggare		
Beslut och handlingar om stadigvarande tillstånd	Bevaras	Akt+ restaurangregistret	Alkoholhandläggare		Till källararkiv efter 2 år, efter 5 år till kommunarkiv.
Underlag för beslut rörande stadigvarande tillstånd	Gallras efter 3 år	Akt+ restaurangregistret	Alkoholhandläggare		Gallras 3 år efter avslutad verksamhet (upphört eller ägarbyte)
Utredning i ärende om stadigvarande tillstånd	Bevaras	Akt+ restaurangregistret	Alkoholhandläggare		Till källararkiv efter 2 år, 5 år efter det att verksamheten upphört till kommunarkiv
Planritning i ärende om stadigvarande tillstånd	Bevaras	Akt+ restaurangregistret	Alkoholhandläggare		Till källararkiv efter 2 år, 5 år efter det att verksamheten upphört till kommunarkiv
Tillståndsbevis för stadigvarande tillstånd	Bevaras	Akt+ restaurangregistret	Alkoholhandläggare		Till källararkiv efter 2 år, 5 år efter det att verksamheten upphört till kommunarkiv
Överklagande och domar	Bevaras	Akt+ restaurangregistret	Alkoholhandläggare		Till källararkiv efter 2 år, 5 år efter det att verksamheten upphört till kommunarkiv
Handlingar och beslut rörande tillfälliga tillstånd	Gallras efter 5 år	Närarkiv	Alkoholhandläggare		

Tillsynsrapporter	Gallras 3 år efter avslutad verksamhet. Bevaras i tillsyns-ärenden som leder till sanktion	Akt + restaurangregistret om handlingen hör till ett ärende. Förvaras annars endast i restaurangregistret	Alkoholhandläggare		
Övrig korrespondens som ej föranlett sanktionsbeslut	Gallras 3 år efter avslutad verksamhet	Akt+ restaurangregistret	Alkoholhandläggare		
PM/tillsynsrapporter från Polismyndigheten	Gallras efter 5 år. Bevaras i tillsyns-ärenden som leder till sanktion	Närarkiv	Alkoholhandläggare		
Anmälningar om serveringsansvariga	Gallras vid inaktualitet	Närarkiv + restaurangregistret	Alkoholhandläggare		
Restaurangrapporter (ekonomisk rapport)	Gallras efter 10 år	Närarkiv	Alkoholhandläggare		Till källararkiv efter 2 år

Tillstånd för försäljning av tobak, folköl och receptfria läkemedel

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Beslut	Bevaras	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhandläggare	Ja	Till källararkiv efter 2 år, 5 år efter det att verksamheten upphört till kommunarkiv
Föreläggande, förbud och varningar från Läkemedelsverket	Bevaras	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhandläggare	Ja	Till källararkiv efter 2 år, 5 år efter det att verksamheten upphört till kommunarkiv
PM/Tillsynsrapporter från Polismyndigheten	Gallras efter 5 år. Bevaras i tillsyns-ärenden som leder till sanktion.	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhandläggare	Ja	

Register över försäljningsställen för tobak, folköl och receptfria läkemedel	Gallras vid inaktualitet	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhand- läggare	Ja	
Sanktionsutredning	Bevaras	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhand- läggare	Ja	Till källararkiv efter 2 år, 5 år efter det att verksamheten upphört till kommunarkiv
Tillsynsprotokoll enligt tobakslagen och ärenden om folköl	Gallras efter 5 år. Bevaras i tillsynsärenden som leder till sanktion	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhand- läggare	Ja	
Ärenden och Bristrapportering gällande receptfria läkemedel	Gallras vid inaktualitet	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhand- läggare	Ja	
Överklagan och domar	Bevaras	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhand- läggare	Ja	Till källararkiv efter 2 år, 5 år efter det att verksamheten upphört till kommunarkiv

Värdeautomatspel

Handlingstyp	Bevaras / Gallras	Förvaringsplats	Ansvar	Registrering	Anmärkingar
Remissyttranden till lotteriinspektionen	Gallras efter 2 år	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhand- läggare	Ja	
Anmälningar om missförhållanden mm	Gallras efter 2 år	Närarkiv	Tillståndsenheten/ Alkoholhand- läggare	Ja	

//

Beslutsärende: Besluts- och
delegationsförteckning för
Socialnämnden

13

20SON415

Missiv

2022-09-12

Diarienummer: 20SON415

Handläggare:

Caroline Engberg
026-17 80 00
caroline.engberg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Revidering av besluts- och delegationsförteckning

Förslag till beslut

Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är specifik för Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Inför varje år, eller vid behov, ska Socialnämnden anta besluts- och delegationsförteckning för nämndens verksamheter.

Besluts- och delegationsförteckningen är uppdelad i en gemensam del för de tre nämnderna samt nämndspecifika delar som antas av ansvarig nämnd. Socialjouren har en egen del som antas av socialnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Förslag till revideringar har tagits fram i den del som är specifik för Socialnämnden;

- Avsnitt 6. Lag om bestämmelser för vård av unga, LVU:
Punkt SON 6.39, vilket är en ny punkt gällande beslut om provtagning inför umgänge och upphörande av vård.
- Avsnitt 10. Alkohollag:
Förslag till revideringar av punkter i form av tydliggöranden samt justering av delegat.
- Avsnitt 13. Lag om tobak och liknande produkter:
Förslag till revideringar och kompletteringar av punkter i form av tydliggöranden och

justering av delegat. Det har även tillkommit nya punkter gällande

- SON 13.18: "Ansöka om utdömande av vite", samt
- SON 13.25-13.40: Tillkommande punkter utifrån den nya lagen om tobaksfria nikotinprodukter.

Förslag

Nedan presenteras föreliggande förslag på revidering:

Specifikt för Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
6. Lag om bestämmelser för vård av unga, LVU				
NYTT SON 6.39	Beslut om provtagning inför umgänge och upphörande av vård	32 a-c §§ LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Ny punkt.
10. Alkohollag				
SON 10.1	Beviljande av stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Tydliggörande om att utökade öppettider inte har delegerats till chef
SON 10.2	Avslag på stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Socialnämnden Individ- och myndighetsutskott	Ändra tillbaka delegationen från Socialnämnden då det nu kommit rättsfall på att dessa beslut får delegeras.
SON 10.6	Ändring av serveringstid inom den lagstadgade normaltiden, kl. 11.00 – 01.00	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Tilllägg för att tydliggöra att det gäller normaltiden.
SON 10.7	Ändring avseende högre valör på alkoholdryck dryckeslag	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Tydliggöra vad punkten de facto avser.
SON 10.10	Beslut om tillfälliga tillstånd till allmänheten inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Tydliggöra att delegationen inte gäller för senare öppettider.

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 10.11	Beslut om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhand- läggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	Tydliggöra att delegationen inte gäller för senare öppettider.
SON 10.27	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd i övriga fall	9 kap. 18 § 1 st 2–3 p Alkohollag	Socialnämnd Individ- och myndighetsutskott	Ändra tillbaka delegationen från Socialnämnden då det nu kommit rättsfall på att dessa beslut får delegeras.
SON 10.29	Beslut om försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § Alkohollag	Socialnämnd Individ- och myndighetsutskott	Bör delegeras från nämnden.
13. Lag om tobak och liknande produkter				
SON 13.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämnd Individ- och myndighetsutskott	Ändra tillbaka delegationen från Socialnämnden då det nu kommit rättsfall på att dessa beslut får delegeras.
SON 13.7	Återkallelse av tobakstillstånd i övriga fall	7 kap. 10 § 2–4 p Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämnd Individ- och myndighetsutskott	Ändra tillbaka delegationen från Socialnämnden då det nu kommit rättsfall på att dessa beslut får delegeras.
SON 13.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	7 kap. 13 § Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämnd Individ- och myndighetsutskott	Bör delegeras från nämnden.
SON 13.17	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr inklusive löpande vite		Individ- och myndighetsutskott	Tydliggöra att det även gäller löpande vite.
NYTT SON 13.18	Ansöka om utdömande av vite		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Ny punkt.

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
NYTT SON 13.25	Besluta om varning	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
NYTT SON 13.26	Besluta om försäljningsförbud, med eller utan vite	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
NYTT SON 13.27	Besluta om föreläggande och andra förbud än försäljningsförbud, utan vite, eller med vite upp till 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.28	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
NYTT SON 13.29	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	32 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
NYTT SON 13.30	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	33 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
NYTT SON 13.31	Begära handräckning från polis	34 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.32	Beslut om kontrollköp	37 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
NYTT SON 13.33	Nedsättning av avgifter i vissa fall	40 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.34	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.35	Överklaga dom från förvaltningsrätt	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.36	Överklaga dom från kammarrätt	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.37	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.38	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.39	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobaksfria nikotinprodukter	43-45 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.40	Ansöka om utdömande av vite, oavsett vitesbeloppets storlek	6 § Lag (1985:206) om viten	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

Magnus Höijer

Sektorchef
Sektor Valfärd

Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

Välfärd Gävle
2022-09-12

Diarienummer:
20ON364
20AFN170
20SON415

Fastställt:
Omvårdnadsnämnden 2020-12-17 § 183, 2021-03-25 § 38, 2021-06-17 § 92, 2022-02-24 § 4, 2022-05-25 § 64
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 2020-12-16 § 162, 2021-05-26 §69, 2021-06-16 § 83, 2021-08-30 § 97, 2022-02-23 § 13, 2022-05-24 § 63
Socialnämnden 2020-12-15 § 248, 2021-04-27 § 81, 2021-06-15 § 132, 2022-02-22 § 10, 2022-05-24 § 96, 2022-08-30 § 136

Innehållsförteckning

Inledning	4
Allmänt om delegering	4
Vid delegats frånvaro.....	4
Anmälan av delegationsbeslut	4
Överklagande	5
Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	5
Förkortningar	5
Delegat i gemensamma delen.....	6
Delegat inom Omvårdnadsnämnden	6
Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.....	6
Delegat inom Socialnämnden.....	7
Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden	8
1. Ordförandebeslut	8
2. Avtal – Inköp, upphandling och avtalsförvaltning	8
3. Handläggning	11
4. Avskrivning av skuld	12
5. Överklagande	12
6. Fullmakt / ombud	12
7. Yttranden	13
8. Allmänna handlingar och sekretess.....	13
9. Externa köp.....	14
10. Personuppgifter	14
11. Smittskyddslag.....	15
12. Lex Sarah.....	15
13. Övrigt.....	15
Specifikt för Omvårdnadsnämnden	17
1. Avgiftshandläggning	17
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	17
3. Hälso- och sjukvård.....	18
4. Allmänna handlingar och sekretess.....	18
5. Övrigt.....	19
Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	20
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	20
2. Vuxenutbildning	21
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	22
4. Dödsbo	24
5. Övrigt	24
6. Hälso- och sjukvård	24
Specifikt för Socialnämnden	26
1. Yttranden	26
2. Övrigt	26
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	27

4.	Insatser för barn och ungdom	Sid 196(261) 29
5.	Insatser för vuxna	31
6.	Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU	31
7.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	34
	NYTT	35
8.	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	35
9.	Familjerättsärende	35
10.	Alkohollag	36
11.	Lotterilag	38
12.	Lag om handel med vissa receptfria läkemedel	38
13.	Lag om tobak och liknande produkter	39
	Specifikt för Socialjouren Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	41
1.	Socialtjänstlagen, SoL	41
2.	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU	41
3.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	42

Inledning

Denna besluts- och delegationsförteckning avser Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden. Besluts- och delegationsförteckning inleds med en gemensam del för de tre nämnderna. I den delen finns delegering gällande exempelvis ordförandebeslut, handläggning, avtal, avgifter, fullmakter, yttranden, allmänna handlingar, sekretess och personuppgifter. De nämndspecifika delarna behandlar frågor som endast rör en nämnd. Närliggande sakfrågor kan dock finnas under både den gemensamma delen och även under den specifika delen.

Syftet är att där samla beslut som är gemensamma inom de tre nämnderna och att på så vis få samma nivå på delegat. Delegationsförteckning är indelad efter lagrum samt ärendeområde.

Allmänt om delegering

I kommunallagen stadgas att kommunal nämnd ska bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Fullmäktige ska utfärda reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Enligt kommunallagen får nämnd uppdra åt utskott, ledamot eller ersättare eller anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Dock får beslutanderätten inte delegeras i:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställning eller yttrande till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- medborgarförslag som väckts genom e-petition och som lämnats över till nämnden, samt
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Ärenden av principiell eller avvikande beskaffenhet eller av avsevärd ekonomisk betydelse ska avgöras av nämnden. Delegat kan, efter beslut av berörd chef, hänskjuta beslut av särskild svårighetsgrad till högre nivå i beslutsorganisationen. Även beslutsfattarens överordnad har beslutanderätt i respektive ärendegrupp när ordinarie befattningshavare inte tjänstgör, exempelvis beslut om vård- och omsorgsboende kan beslutas av kontorschef för myndighet. Den som mottagit delegationsuppdrag (delegat) får enligt gällande delegationsregler inte delegera uppdraget vidare till annan. Vidaredelegering är med andra ord inte tillåten, med undantag för vad som sägs i 6 kap. 36–37 §§ kommunallagen.

Vid delegats frånvaro

Vid delegats frånvaro träder i första hand en annan utsedd handläggare på samma eller högre nivå in i delegatens ställe och kan fatta de beslut denne skulle ha fattat.

Anmälan av delegationsbeslut

Enligt kommunallagen ska varje nämnd besluta om i vilken utsträckning beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden. Samtliga brådskande beslut som beslutas av nämndsordföranden, så kallade ordförandebeslut, (enligt 6 kap. 39 § kommunallagen) anmäls till nästkommande nämndsammanträde.

När beslutet har anmälts på nämndens sammanträde noteras anmälan i sammanträdesprotokollet. Beslut som kan överklagas enligt laglighetsprövning går att överklaga fram till att tre veckor har gått från datumet då protokollet anslogs. Varje delegat ansvarar för att anmälan görs när det gäller beslut som kan överklagas via laglighetsprövning.

Överklagande

Förvaltningsbesvär

Ett beslut får överklagas av den som beslutet går emot om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Beslutet kan bara överklagas av den det angår. I skollagen anges alla beslut som kan överklagas till förvaltningsrätten eller Skolväsendets överklagandenämnd enligt förvaltningsbesvär om inte direkt förbud för detta regleras.

Laglighetsprövning

Delegationsbeslut som inte kan överklagas med förvaltningsbesvär kan överklagas genom laglighetsprövning om inte direkt förbud för detta regleras. Laglighetsprövning innebär att domstolen endast gör en prövning av beslutets laglighet och inte lämplighet. Endast den som är medlem i kommunen kan överklaga.

Socialnämndens individ- och myndighetsutskott

Socialnämnden har inrättat ett individ- och myndighetsutskott under mandatperioden 2019 – 2022 som beslutar i ärenden enligt:

- socialtjänstlagen (SoL),
- lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU),
- lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM),
- föräldrabalken (FB),
- alkohollagen, samt
- tobakslagen.

Förkortningar

AFN	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
CSN	Centrala studiestödsnämnden
EVIN	Enheten Våld i nära relationer
FE	Familjeenheten
FMN	Föräldraföreningen mot narkotika
GDPR	General data protection regulation (Dataskyddsförordningen)
HSL	Hälso- och sjukvårdslag
HVB	Hem för vård och boende
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
LOU	Lag om offentlig upphandling
LOV	Lag om valfrihetssystem
LUL	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
ME	Mottagningsenheten
ON	Omvårdnadsnämnden
RIA	Socialt arbete på kristen grund (organisation Hela Människan)
SFB	Socialförsäkringsbalk
SFS	Socialtjänstförordning
SJ	Socialjour
SKR	Sveriges kommuner och regioner
SoL	Socialtjänstlag
SoL/psyk	Socialtjänstlag/målgruppen, personer med psykisk funktionsnedsättning
SON	Socialnämnden
UEB	Utredningsenhet Barn
UEU	Utredningsenhet Ungdom
Äo	Äldreomsorg

Delegat i gemensamma delen

Ordförande i Arbetsmarknadsmarknads- och funktionsrättsnämnden
 Ordförande i Omvårdnadsnämnden
 Ordförande i Socialnämnden
 Sektorchef
 Biträdande sektorchef
 Enhetschef
 1:e socialsekreterare
 1:e handläggare
 Enhetschef i verkställighet
 Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
 Försörjningsstödshandläggare
 Familjerättssekreterare
 Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Ekonomichef
 Enhetschef handläggning
 Verksamhetschef handläggning
 Individ- och myndighetsutskott
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Delegat i ursprungsbeslut
 Jurist
 Kontorschef myndighet
 Dataskyddsamordnare
 Socialt ansvarig samordnare
 Enhetschef inom försörjningsstödsenheten
 Delegates överordnade chef
 Särskild utsedd handläggare*
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Omvårdnadsnämnden

Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Avgiftshandläggare
 Enhetschef i handläggning
 Enhetschef i verkställighet
 Särskild utsedd handläggare*
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Boendesamordnare
 Verksamhetschef HSL
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Administratör LSS
 Avgiftshandläggare
 Socialsekreterare
 1:e socialsekreterare
 Försörjningsstödshandläggare
 1:e handläggare
 Enhetschef myndighet
 Enhetschef uppdragstagarenheten

Enhetschef försörjningsstödsenheten
Verksamhetschef myndighet
Enhetschef i verkställighet
Verksamhetschef administrativt stöd
Rektor
Boendesamordnare
Ordförande i Antagningsråd
Särskild utsedd handläggare*
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Socialnämnden

Ordförande
Individ- och myndighetsutskott
Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
1:e socialsekreterare (1:e barnsekreterare likställs med 1:e socialsekreterare)
Handläggare
1:e handläggare
Familjerättssekreterare
Familjerättsassistent
Familjehemssekreterare
Alkoholhandläggare
Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd
Restauranginspektör
Avgiftshandläggare
Enhetschef myndighet
Enhetschef mottagningsenheten
Enhetschef utredningsenhet uppdragstagare
Enhetschef familjehemsenheten
Enhetschef socialjour
Enhetschef förebyggande enheten
Enhetschef utredningsenheten Barn
Enhetschef utredningsenheten Ungdom
Enhetschef utredningsenhet Vuxna
Enhetschef Livsmedel och tillstånd
Enhetschef våld i nära relation
Särskild utsedd handläggare*
Särskild utsedd tjänsteman enligt namnförteckning**
Socialsekreterare socialjour
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

* "Särskild utsedd handläggare" utses av verksamhetschef eller annan överordnad chef

** "Särskild utsedd tjänsteman" utses av Socialnämnd

Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Ordförandebeslut				
1.1	Beslut på nämndens vägnar i ärende som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas	6 kap. 39 § kommunal-lagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
2. Avtal – Inköp, upphandling och avtalsförvaltning				
2.1	Tecknande av Beslut gällande sektorsövergripande avtal		Sektorchef	Avser tecknande, förlängning och hävande etc. Motsvarar firmatecknare Ersättare: ekonomichef och biträdande sektorchef
2.2	Tecknande av avtal med externa utförare av verksamhet		Biträdande sektorchef	Driftsentreprenads avtal (LOU) ramavtal (LOU) och avtal om att bli extern utförare enligt LOV
2.3	Tecknande samverkansavtal eller förlängning av pågående avtal med kommuner, regioner samt motsvarande		Sektorchef	Kan även gälla kommuner eller motsvarande och myndigheter i utlandet
2.4	Teckna överenskommelse om ersättning vid skadeståndsanspråk från enskild upp till 25 000 kr		Säkerhetssamordnare	Verkställs genom utanordning via dagbokföringen
NYTT 2.5	Beslut om att initiera en upphandling om frågan inte har behandlats i samband med projektbeställning, repetitiva ramavtal och/eller om beslut redan finns.		Chef med budgetansvar för det som upphandlas Välfärd Inköpsamordnare Välfärd Enhetschef Inköp och upphandling Styrning och stöd	Gäller ej upphandling av kärnverksamhet då ansvarig nämnd fattar beslut om att överlåta verksamhet till privat utförare.

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
NYTT 2.6	Beslut under en upphandling enligt upphandlingsprocess över tröskelvärdet	Enligt, upphandlingslagarna, direktiven och praxis	<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist</p>	Ex. att avbryta annonserad upphandling, tecknande av avtal etc.
NYTT 2.7	Beslut under en upphandling enligt upphandlingsprocess under tröskelvärdet	Enligt, upphandlingslagarna, direktiven och praxis	<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare</p>	Ex. att avbryta annonserad upphandling
NYTT 2.8	Utfärda fullmakt till annan upphandlande myndighet att få företräda Gävle kommun i denna egenskap (samordnad upphandling)		<p>Sektorchef Ekonomichef Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling</p>	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
NYTT 2.9	Beslut om tilldelning och tecknande av avtal för upphandling över tröskelvärdet		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist</p>	
NYTT 2.10	Beslut om tilldelning och tecknande av avtal för upphandling under tröskelvärdet		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare</p>	
NYTT 2.11	Beslut under avtalsförvaltningen, och om avtalade sanktioner om inte annat anges		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef Upphandlingscontroller</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare</p>	Ex. beslut om prisförändring, optionsbeslut och vite

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
NYTT 2.12	Beslut om uppsägning och hävning av avtal		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlingsjurist</p>	
NYTT 2.13	Yttrande till domstol i mål om överprövning		<p>Sektorchef Ekonomichef Biträdande sektorchef Jurist</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Upphandlingsjurist Jurist</p>	

3. Handläggning

3.1	Beslut att avskrika eller avvisa ärende		<p>Enhetschef inom handläggning 1:e socialsekreterare 1:e handläggare</p>	
3.2	Beslut i sakfrågan, vid ansökan, när utredning inte kan genomföras		Enhetschef inom handläggning	
3.3	Anmälan till överförmyndaren när behov av god man, förmyndare eller förvaltare föreligger, samt när sådant behov upphör	Socialtjänstförrordningen 5 kap 3 § LSS 15 § 6 st.	<p>Enhetschef i verkställighet*</p> <p>Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS</p>	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
3.4	Beslut att avvisa ombud och biträde då skäl föreligger	14 § Förvaltningslagen	<p>Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS</p>	
3.5	Föreläggande att styrka ombudets behörighet	15 § Förvaltningslagen	<p>Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS</p>	

4. Avskrivning av skuld				
4.1	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från skuld avseende debiterad avgift till enskild	8 kap 1–2 §§ SoL 9 kap 4 § SoL	Ekonomichef	
5. Överklagande				
5.1	Yttrande med anledning av överklagande av delegats beslut		Delegat i ursprungsbeslut Jurist	I första hand delegat i ursprungsbeslut
5.2	Omprövning vid överklagande av beslut	46 § Förvaltnings- lagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.3	Beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan	45 § Förvaltnings- lagen	Delegat i ursprungsbeslut	Beslutet benämns rättidsprövning
5.6	Prövning vid jävsinvändning	16–18 §§ Förvaltnings- lagen	Enhetschef inom handläggning	
5.7	Beslut att begära eller att ej begära prövningstillstånd samt beslut att överklaga eller att ej överklaga domstolsbeslut till förvaltningsrätt och kammarrätt		Enhetschef inom handläggning Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.8	Beslut att begära prövningstillstånd till Högsta Förvaltningsdomstolen		Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.9	Beslut om föreläggande för en enskild att avhjälpa en brist i en framställning	20 § Förvaltnings- lagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.10	Beslut att avslå begäran om att avgöra ett ärende	12 § Förvaltnings- lagen	Enhetschef inom handläggning	
5.11	Yttrande vid överklagan om beslut enligt punkt 5.10		Enhetschef inom handläggning	
5.12	Beslut om begäran om inhibition	28 § Förvaltnings- processlagen	Enhetschef inom handläggning Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	* Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
6. Fullmakt / ombud				
6.1	Beslut att företräda nämnden i domstol i ärenden som rör enskild, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Enhetschef Jurist	

6.2	Beslut om fullmakt att företräda nämnden i övriga mål och ärenden, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Kontorschef Jurist	
6.3	Utfärdande av fullmakt och kvittens av ankommande värdepast		Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
6.4	Utfärdande av rättegångsfullmakt i tvistemål	12 kap. 8 § rättegångsbalk en	Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef

7. Yttranden

7.1	Yttrande till överförmyndare eller tingsrätt angående förordnande av god man eller förvaltare	11 kap 16 § Föräldrabalken	Socialekreterare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS Enhetschef i verkställighet*	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
7.2	Yttranden avseende - sådant som inte är reglerat i besluts- och delegationsförteckningen i övrigt, - direktbesvarande till myndigheter i ärenden ställd till nämnd* - remissvar - övriga elevärenden, samt - myndighetsbeslut och övriga överklaganden		Kontorschef	*Beslut om att remisser ställd till nämnd ska hanteras av tjänstemannaorganisationen sker i samråd med ordförande
7.3	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och övriga tillsynsmyndigheter (exempelvis: Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen och Justitiekanslern) som rör individärenden	13 kap 5 § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Yttranden till Justitieombudsmannen beslutas alltid av nämnd
7.4	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol gällande ej verkställda gynnande beslut	16 kap 6a § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	

8. Allmänna handlingar och sekretess

8.1	Fatta överklagbart beslut att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt SoL, LSS, LVU och LVM	2 kap 1 och 2 §§ i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3-4 § samt 10 kap 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen	Enhetschef Enhetschef i verkställighet*	*Externa utförare ansvarar för begäran om utlämnande av upprättad handling under pågående tjänsteköp, enligt gällande lagstiftning HSL, SoL, LSS eller likalydande lagstiftning utifrån sitt uppdrag Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
-----	--	---	--	---

8.2	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	2 kap. 1 och 15 § Tryckfrihetsförordningen, tillämpliga lagrum i Offentlighets- och sekretesslagen	Sektorchef* Kontorschef	<p style="text-align: right;">Sid 207(261)</p> *Gäller handlingar som ej härrör till ett kontor Utlämnande av allmän och offentlig handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
9. Externa köp				
9.1	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet inom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Enhetschef inom handläggning	
9.2	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet utom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Verksamhetschef myndighet	
10. Personuppgifter				
10.1	Befogenhet att underteckna personuppgiftsbiträdesavtal för den personuppgiftsansvariges del	Art. 28 GDPR	Biträdande sektorchef	
10.2	Beslut att inte anmäla en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten när det är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter	Art. 33.1 GDPR	Dataskyddsamordnare	
10.3	Beslut att helt eller delvis avslå den registrerades begäran eller inte vidta åtgärder med anledning av begäran	Art. 12, Art. 15-22 GDPR	Dataskyddsamordnare	Avser rätten till tillgång (registerutdrag), rätten till rättelse och radering, rätten att bli bortglömd, rätten till begränsning av behandling, rätten till dataportabilitet, rätten att göra invändningar och automatiserat beslutsfattande
10.4	Beslut att förlänga tiden för tillhandahållande av information till den registrerade vid komplicerad begäran, maximalt ytterligare två månader	Art. 12.3 GDPR	Dataskyddsamordnare	
10.5	Beslut att ta ut en avgift vid uppenbart ogrundade och orimliga begäranden från den registrerade	Art. 12.5 a-b GDPR	Dataskyddsamordnare	

11. Smittskyddslag				
11.1	Lämna upplysningar till smittskyddsläkare efter underrättelse från denne	6 kap 11 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
11.2	Anmäla till smittskyddsläkare om den smittade inte följer de meddelade förhållningsreglerna	6 kap 12 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
12. Lex Sarah				
12.1	Beslut att anmäla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg	14 kap 7 § SoL 24 f § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
12.2	Beslut att avsluta Lex Sarah-utredning	14 kap 6 SoL 24 e § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
13. Övrigt				
13.1	Beslut om avvikelse från gällande besluts- och delegationsförteckning (t ex för vikarierande och nyanställd socialsekreterare, handläggare, försörjningsstödshandläggare, biståndshandläggare)		Delegatens överordnade chef	Avser endast möjligheten att minska beslutanderätten. Vidaredelegation utöver delegationsförteckningen är ej tillåtet
13.2	Anmälan om bidragsbrott	6 § Bidragsbrottslag	Enhetschef inom försörjningsstöd Enhetschef myndighet	Gäller bara vid utbetalningar till enskild, enligt lag
13.3	Beslut att begära utdrag ur belastningsregistret och/eller misstankeregistret		Enhetschef Socialsekreterare Familjehemssekreterare Familjerättssekreterare Samordnare utredningsenhet uppdragstagare	I de verksamheter där det är lagstyrt
13.4	Under löpande år besluta om förändringar av mottagningsattestanter och beslutsattestanter		Sektorchef	
13.5	Beslut om bidrag - ur fonder till enskilda upp till 25 % av basbelopp samt - till föreningar med verksamhet i överensstämmelse med fondvillkoren		Ekonomichef	Ersättare: Verksamhetschef Planering analys och utvärdering
13.6	Anmälan och ändringar i Omsorgsregistret (IVO)	7 kap 1 § SoL 23 § LSS	Särskild utsedd handläggare	
13.7	Utföra redaktionella ändringar i besluts- och delegationsförteckningen		Sektorchef	Avser endast redaktionella

				Sid 209(261) ändringar, ej ändringar i sak
13.8	Besluta om att hos Kronofogdemyndigheten ansöka om handräckning eller att hos allmän domstol ansöka om stämning i ärenden om avhysning av hyresgäst		Jurist	

Specifikt för Omvårdnadsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Avgiftshandläggning				
ON 1.1	Beslut om avgift inom omvårdnadsnämndens ansvarsområde	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
ON 1.2	Beslut om individuellt tillägg avseende kostnad för <ul style="list-style-type: none"> – dubbelt boende – arvode till god man – övriga utgifter 	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
ON 2.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.2	Beslut om bistånd i form av vård- och omsorgsboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.3	Beslut om rätten till medboende	4 kap. 1 c § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.4	Beslut om bistånd i form av trygghetstelefon	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.5	Beslut om bistånd i form av dagverksamhet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.6	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
ON 2.7	Beslut om bistånd i form av avlösningsvistelse	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.8	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut behov av vak sätts in.
ON 2.9	Beslut om insatser enligt förenklat beslutsfattande utifrån fastställda kriterier	4 kap. 2 a § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
ON 2.10	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8–9 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
ON 2.11	Beslut om bistånd med kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
3. Hälso- och sjukvård				
ON 3.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.4	Undertecknande av samverkansavtal för läkarmedverkan	16 kap. 1 § HSL	Verksamhetschef HSL	
ON 3.5	Beslut om anmälan av legitimerad personal som kan utgöra fara för patientsäkerheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).	3 kap. 7 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Biträdande sektorchef	
ON 3.6	Anmälan och revidering i vårdgivarregistret (IVO)	2 kap. Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Särskild utsedd handläggare	
ON 3.7	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
4. Allmänna handlingar och sekretess				
ON 4.1	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13–14 §§ i Offentlighets-	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet,

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
		och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen		menprövning sker alltid vid utlämnande
5. Övrigt				
ON 5.1	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i vård- och omsorgsboende		Enhetschef i verkställighet Boendesamordnare*	*Gäller bara vid driftsentreprenader

Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS				
AFN 1.1	Beslut om personkretstillhörighet	1 och 7 §§ LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.2	Beslut om biträde av personlig assistent	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.3	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans utöver assistansersättning	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.4	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.5	Beslut om merkostnad för sjuklön	9 § 2 p. LSS	Administratör LSS	
AFN 1.6	Beslut om utbetalning av ekonomiskt stöd enligt 9 § 2 p. till annan än den ersättningsberättigade	11 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.7	Beslut om att kräva återbetalning vid felaktig ekonomisk ersättning enligt 9 § 2 p. LSS	12 § LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.8	Beslut om ledsagarservice	9 § 3 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.9	Beslut om biträde av kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
	b) över 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.10	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef rekryteringsenhet uppdragstagare	Princip fastställd i 19AFN64, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
AFN 1.11	Beslut om avlösarservice i hemmet	9 § 5 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.12	Beslut om korttidsvistelse utanför hemmet	9 § 6 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.13	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov	9 § 7 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.14	Beslut om boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet	9 § 8 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.15	Beslut om bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	9 § 9 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.16	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	9 § 10 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 1.17	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	20 § LSS, 6 kap. 2–4 §§ SFS	Avgiftshandläggare	
AFN 1.18	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	20 § LSS 18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
AFN 1.19	Upprättande av individuell plan vid begäran från den enskilde	10 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.20	Beslut om bistånd enligt 9 § LSS vid flytt från annan kommun	16 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
AFN 1.21	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
2. Vuxenutbildning				
AFN 2.1	Mottagande av elev till grundläggande vuxenutbildning	20 kap. 13 § och 2 st 14 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.2	Beslut om behörighet till utbildning på gymnasial nivå	20 kap 20 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.3	Beslut om samt yttrande över interkommunal ersättning inom gymnasial vuxenutbildning;	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	a) Vid beviljande	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	b) Vid avslag	20 kap. 21 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.4	a) Mottagande av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 22 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 23 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.5	Mottagande av elev till svenska för invandrare	21 kap. 7§ Skollagen	Rektor	
AFN 2.6	a) Mottagande av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.7	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges	2 kap. 9 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.8	Beslut om vilka kurser eller delkurser som ska anordnas	2 kap. 4 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.9	Beslut om dispens avseende underåriga sökande	3 kap 2 § Förordning för vuxenutbildning	Rektor	
AFN 2.10	Beslut om undantag från att utbildningen i svenska för invandrare ska omfatta mindre eller mer än 15 timmars undervisning under en fyraveckorsperiod	20 kap. 24 § Skollagen	Rektor	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 2.11	Beslut om att utbildning på kursen ska upphöra för elev	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.12	Beslut om att låta elev återuppta studier där beslut om att utbildningen ska upphöra efter beslut i enlighet med 2.9 eller efter avstängning	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.13	Beslut om avgift för böcker och andra lärvärtyg	20 kap. 7 § och 21 kap. 6 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.14	Beslut om att en person ska anses ingå i målgruppen som kan ansöka om studiestartsstöd		Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.15	Upprätta plan mot kränkande behandling	6 kap. 6–8 §§ Skollagen	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.16	Utreda omständigheter och vidta åtgärder avseende kränkande behandling	6 kap. 10 § Skollagen	Rektor	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
AFN 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.2	Beslut om försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.3	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 3.4	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsadministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.5	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Enhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.6	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt över ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Verksamhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.7	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2)	
AFN 3.8	Beslut om bistånd i form av förvaltning av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2) Särskilt utsedd försörjningsstöds-administratör (se bilaga 2)	
AFN 3.9	Undertecknande samt uppsägning av förstahandskontrakt av lägenhet i serviceboende		Verksamhetschef administrativt stöd Lokalsamordnare	I första hand verksamhetschef administrativt stöd
AFN 3.10	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i gruppboende, serviceboende samt gruppboende och serviceboende		Boendesamordnare *	*även vid driftsentreprenad
AFN 3.11	Beslut om bistånd i form av gruppboende och serviceboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL	
AFN 3.12	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet (s k boendestöd och personligt stöd)	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				behov av vak sätts in.
AFN 3.13	Beslut om att avslå ansökan om bistånd i form av kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk	Beslut om att bevilja bistånd fattas av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
AFN 3.14	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked och avser socialpsykiatri
AFN 3.15	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
4. Dödsbo				
AFN 4.1	Dödsboanmälan	20 kap. 8 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
AFN 4.2	Omhändertagande av dödsbo	18 kap. 2 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
5. Övrigt				
AFN 5.1	Beslut om kommunalt bostadstillägg enligt kommunfullmäktigebeslut 22 juni 2015		Särskild utsedd handläggare	
AFN 5.2	Beslut i vissa situationer ordna gravsättning enligt begravningslagen	5 kap. 2 § begravningslagen	Enhetschef försörjningsstödsenheten	
6. Hälso- och sjukvård				
AFN 6.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				verksamheter på entreprenad
AFN 6.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.4	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
AFN 6.5	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Yttranden				
SON 1.1	Yttrande angående undantag från bestämmelserna om förbud för barn under 15 år att medverka vid offentliga tillställningar	21 § Allmänna ordningsstadgan	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	
SON 1.2	Yttranden i frågor om körkort, trafik kort, flygcertifikat, vapenlicens och hemvärnet		Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Jurist	
SON 1.3	Yttrande till polismyndigheten om utfärdande av pass för barn under 18 år	3 § Passförordning	Socialekreterare Familjerättssekreterare	
SON 1.4	Yttrande till allmän domstol om överlämnande till särskild vård för unga	32 kap. 1 § Brottsbalken	Socialekreterare	
SON 1.5	Yttrande till åklagarmyndighet	Lag med bestämmelser om unga lagöverträdare 11 §	Socialekreterare	
SON 1.6	Yttrande till allmän domstol då LVM är aktuell	31 kap. 2 § Brottsbalken	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 1.7	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol efter beslut att inte ta emot ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef myndighet	
SON 1.8	Yttrande över ansökan om bostadsbidrag till familj där barn vistas i familjehem, bostadstillägg till institution eller till hushåll där någon familjemedlem har en funktionsnedsättning	SFB 93 kap. 2 § resp. 98 kap. 11 §	Socialekreterare	
2. Övrigt				
SON 2.1	Beslut att socialnämnden i visst fall ska uppbära barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialekreterare	
SON 2.2	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § Offentlighets- och sekretesslagen	1:e socialekreterare Socialekreterare efter 2 år i tjänst	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra
SON 2.3	Beslut att inte polisanmäla misstanke om brott mot barn		Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga

				att göra
SON 2.4	Väcka talan om överflyttning av vårdnad	6 kap. 7, 8, 8a och 9 §§ Föräldrabalken	Socialnämnd	Delegeringsförbud enligt lag
SON 2.5	Beslut om framställning till annan kommun om överflyttning av ärende samt ansökan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om överflyttning av ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.6	Beslut i fråga om mottagande av ärenden från annan kommun	2a kap. 10–12 § SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.7	Beslut om bidrag (föreningsstöd) till social verksamhet med insatser upp till 50 % av basbelopp per år		Särskild utsedd handläggare	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
SON 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare	Enligt 11 kap. 1 a § SoL ska en omedelbar skyddsbedömning göras när anmälan rör barn eller unga. För nämndens utredningsskyldighet enligt 7 § LVM är det tillräckligt att det kan finnas skäl för tvångsvård för att en utredning ska påbörjas, dvs. att det kan antas att förutsättningarna är uppfyllda.
SON 3.2	a) Beslut om att utredning inte ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef 1:e socialekreterare 1:e handläggare Socialekreterare inom mottagningsenheten* Socialekreterare inom utredningsenhet ungdom*	*efter 2 år i tjänst
	b) Beslut att utredning inte ska inledas i pågående ärende	11 kap 1 § SoL	Socialekreterare utredningsenhet barn samt utredningsenhet vuxen	Separat utredning inleds ej, läggs till i pågående utredning.
SON 3.3	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd	11 kap. 1 §	1:e socialekreterare 1:e handläggare Socialekreterare inom mottagningsenhet*	*efter 2 år i tjänst
SON 3.4	a) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	

	b) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
	c) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Familjehemsenheten, Utredningsenhet ungdom, Utredningsenhet barn, Utredningsenhet vuxen, Utredningsenhet boende och Enheten våld i nära relation	
	d) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd över 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.5	Beslut om återkrav av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom handläggning	
SON 3.6	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare	
SON 3.7	Beslut om bistånd med kontaktfamilj	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
SON 3.8	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Socialsekreterare	
	a) upp till 20 timmar/månad			
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
SON 3.9	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef inom rekryteringsenhet uppdragstagare och familjehem	Princip fastställd i 19SON149, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
SON 3.10	Beslut om öppenvårdsinsatser för barn, ungdom och familj	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
SON 3.11	Beslut om förtur till bostad av sociala skäl	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.12	Beslut om bistånd i form av	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
	a) övergångsavtal			
	b) övergångsavtal avseende ensamkommande barn	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 3.13	Beslut om bistånd i form av vistelse i jourlägenhet	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten Enhetschef, 1:e socialsekreterare, Socialsekreterare* inom Enheten våld i nära relation	*efter 2 år i tjänst
SON 3.14	Beslut om bistånd i form av vistelse på akutboende	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.15	Beslut om medgivande till vård och sociala insatser	6 kap. 13a Föräldrabalken	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.16	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom,	

			mottagningsenhet familjehem och Enheten våld i nära relation	
SON 3.17	Beslut om inskrivning, utskrivning och avvisning på HVB och boendeenheter i egen regi		Föreståndare för hemmet/enhetschef boendeenheterna	
SON 3.18	Beslut om att ta ut ersättning (avgift) från enskild biståndstagare	8 kap. 1–2 §§ SoL	Administratör	
SON 3.19	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	8 kap. 1 § SoL	Särskilt utsedd handläggare	
SON 3.20	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
SON 3.21	Framställning till Försäkringskassan om ändring av mottagare för allmänt barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialekreterare Familjehemssekreterare	
SON 3.22	Framställan till CSN om ändring av mottagare för studiebidrag		Socialekreterare	
SON 3.23	Beslut om uppföljning efter att utredning har avslutats utan beslut om insats	11 kap. 4 a § SoL	1:e socialekreterare 1:e handläggare	
SON 3.24	Beslut om eftergift	9 kap 4 § SoL	Enhetschef Utredningsenhet vuxen	

4. Insatser för barn och ungdom

SON 4.1	Beslut om placering i familjehem och HVB för a) barn upp till 18 år	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
	b) personer över 18 år	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehem och mottagningsenhet	
SON 4.2	Medgivande för annat enskilt hem än vårdnadshavare/förälder att ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid privatplaceringar
SON 4.3	Beslut om att annat enskilt hem än vårdnadshavaren/förälder får ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid socialnämndens placeringar
SON 4.4	Beslut om tillfällig placering i kontrakterat jourhem, släkting-/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehemsenheten och enheten våld i nära relation	
SON 4.5	a) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB, upp till 6	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten,	För placering utanför avtal, se 9.1

	månader		utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	Sid 223(261) samt 9.2 i den gemensamma delen
	b) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB för barn upp till 18 år, för placeringar upp till och med 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen Efter 6 månader ska beslut fattas av individ- och myndighetsutskott
SON 4.6	Beslut att godkänna kontrakterade jourhem	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.7	Beslut om kostnader vid placering, omplacering eller flyttning från familjehem/institution, med högst 40 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.8	Beslut om övriga omkostnader till familjehem för extra utrustning, resekostnader med mera med högst 25 % av basbelopp per månad/barn	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.9	Beslut om ersättning för förlorad arbetsförtjänst till familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef familjehemsenheten och utredningsenhet uppdragstagare	
SON 4.10	Beslut om kostnad för personligt stöd i skolan samt resekostnader i samband med placering	4 kap. 1 § SoL 11 § LVU	Enhetschef myndighet	
SON 4.11	Övervägande av vård	6 kap. 8 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.12	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	6 kap. 8 § 2 st SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.13	Kostnader för skador som barn vållar i familjehem och som ej ersätts av hem- och ansvarsförsäkring, med högst 25 % av basbelopp		Säkerhetssamordnare	
SON 4.14	Beslut om ersättning i familjehem upp till högsta nivå inom SKR:s rekommendationer		Familjehemssekreterare inom utredningsenhet uppdragstagare och familjehemsenheten	
SON 4.15	Beslut om resursfamilj för familjehemsplacerade barn		Familjehemssekreterare inom rekryteringsenheten och familjehemsenheten	
SON 4.16	Beslut gällande umgängesresor efter vårdnadsöverflytt till tidigare familjehem		Familjehemssekreterare	
SON 4.17	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
5. Insatser för vuxna				
SON 5.1	Beslut om bistånd i form av a) familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) HVB	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	

			utredningsenheten vuxen Enhetschef våld i nära relation	
SON 5.2	Beslut om anhörigvecka till en kostnad av maximalt 15 000 kr/tillfälle	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.3	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 5.4	Beslut om bistånd i form av träningsslägenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten boende	
SON 5.5	a) Beslut om bistånd i form av tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) Beslut om jourplacering på tillsynsboende	4 kap 1 § SoL	Socialekreterare utredningsenhet vuxen Enhetschef utredningsenhet boende	
SON 5.6	Beslut om bistånd i form av jourplacering på tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen och utredningsenhet boende	
SON 5.7	Beslut om bistånd i form av öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Enhetschef, 1:e social- sekreterare, Social- sekreterare inom Enheten våld i nära relation	
SON 5.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen, mottagningsenhet och enheten våld i nära relation	

6. Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU

SON 6.1	Beslut om ansökan till förvaltningsrätt om vård enligt LVU	4 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	Delegeringsförbud
SON 6.2	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.3	Beslut om omedelbart omhändertagande då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SON 6.4	Beslut om omedelbart omhändertagande	6a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.5	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SON 6.6	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	

SON 6.7	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.8	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6 § LVU
SON 6.9	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.10	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6a § LVU
SON 6.11	Begäran om förlängd utredningstid vid 6a § LVU	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.12	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.13	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.12
SON 6.14	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare	
SON 6.15	Övervägande av vård med stöd av 2 § LVU	13 § 1 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.16	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	13 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.17	Omprövning av vård med stöd av 3 § LVU	13 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.18	a) Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort inte ska röjas för vårdnadshavare	14 § 2 st LVU	Socialnämnd	
	b) I brådskande fall då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.19	Övervägande av beslut beträffande umgänge eller hemlighållande av vistelseort	14 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.20	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	21 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.21	Beslut om - särskild kontaktperson - deltagande i öppenvårdsbehandling	22 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.22	Beslut att utse och entlediga kontaktperson	22 § 1, 2 st LVU	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten barn och utredningsenheten vuxen	
SON 6.23	Ansökan hos förvaltningsrätt om flyttningsförbud	24 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.24	Övervägande av om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.25	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	

SON 6.26	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.25
SON 6.27	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	30 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.28	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.29	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.30	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
SON 6.31	Beslut om ansökan om utreseförbud	31 b § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.32	Beslut om omprövning och upphörande av utreseförbud	31 c § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.33	Beslut om tillfälligt utreseförbud	31 d § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.34	Beslut om tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 d § LVU	Ordförande i socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	<i>Se § 160 2020-08-25</i>
SON 6.35	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud	31 g § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.36	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 g § LVU	Ordförande i Socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	<i>Se § 160 2020-08-25</i>
SON 6.37	Beslut om undantag från utreseförbud	31 i § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.38	Beslut om läkarundersökning, läkare och plats för läkarundersökning	32 § LVU	Enhetschef	
NYTT SON 6.39	Beslut om provtagning inför umgänge och upphörande av vård	32 a-c §§ LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	

7. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM

SON 7.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen	
----------------	--	---------	--	--

			och mottagningsenheten	
SON 7.2	Beslut att avsluta LVM-utredning utan åtgärd	7 § LVM	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 7.3	Beslut om läkarundersökning och utse läkare för undersökning	9 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.4	Beslut om att ansöka om tvångsvård enligt LVM	11 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.5	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.6	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	13 § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.5
SON 7.7	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.8	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	18 b § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.7
SON 7.9	Samråd och planering av vården	26, 28 §§ LVM	Socialsekreterare	
SON 7.10	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.11	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.12	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.13	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § Brottsbalken	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.14	Beslut om egenavgift vid placering i HVB	8 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SFS	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare	

8. Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

SON 8.1	Att enligt 31 § 2 st. begära av polisen att utredning inleds	31 § 2 st LUL	1:e Socialsekreterare ME, UEB, UEU, EVIN 1:e Barnsekreterare FE	31 § 2 st: På begäran av socialnämnden får en utredning om brott även inledas i andra fall avseende någon som inte har fyllt femton år, om socialnämnden
----------------	--	---------------	---	--

				bedömer att utredningen kan antas ha betydelse för att avgöra behovet av socialtjänstens insatser för den unge. Vid denna bedömning ska det särskilt beaktas om det är fråga om ett brott som innebär att den unge äventyrar sin hälsa eller utveckling eller om brottet kan antas utgöra ett led i en upprepad brottslighet begången av den unge.
--	--	--	--	--

9. Familjerättsärende

SON 9.1	Yttranden enligt namnlag	45 § Namnlagen	Familjerättssekreterare	
SON 9.2	Godkännande av bekräftelse av faderskap/föräldraskap	1 kap. 4, 9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 9.3	Inleda och avsluta faderskaps-/föräldraskapsutredning	2 kap. 1, 4–6, 8-9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 9.4	Beslut att väcka och föra talan i mål om faderskap/föräldraskap	3 kap. 5-6, 8 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.5	Godkänna avtal om underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioder överstiger 3 månader (ej engångsbelopp)	7 kap. 7, 11 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.6	Godkänna avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 17a § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.7	Beslut att utse utredare i mål och ärende om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 9.8	Beslut om kontaktperson för stöd och hjälp i vårdnads- och umgängesärende	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL 5 kap. 1 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 9.9	Beslut om samarbetsamtal	4 kap. 1 § SoL 5 kap. 3 § SoL 6 kap. 18 § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.10	Beslut om överflyttning av faderskapsärende till annan kommun	2 kap. 3 § 2 st Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 9.11	Beslut att inte påbörja utredning eller att lägga ned påbörjad utredning om faderskap	2 kap. 7 § Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 9.12	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Familjerättssekreterare	

SON 9.13	Medgivande att ta emot utländskt barn för adoption	6 kap. 12 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 9.14	Beslut att utse utredare att genomföra en adoptionsutredning	4 kap. 14 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 9.15	Beslut om att lämna upplysningar till rätten som inte innehåller ett ställningstagande i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 20 § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.16	Beslut om yttrande vid umgänge	6 kap. 15 c § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	

10. Alkohollag

SON 10.1	Beviljande av stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Tydliggörande om att utökade öppettider inte har delegerats till chef
SON 10.2	Avslag på stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Socialnämnden Individ- och myndighetsutskott	Ändra tillbaka delegationen från Socialnämnden då det nu kommit rättsfall på att dessa beslut får delegeras.
SON 10.3	Ansökan från konkursförvaltare om serveringstillstånd vid serveringsställe som försatts i konkurs	9 kap. 12 § Alkohollag 8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.4	Serveringstid efter kl. 01.00 till tillfälliga tillstånd för slutna sällskap	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.5	Beslut om serveringstid efter kl.01.00 vid stadigvarande tillstånd eller tillfälligt tillstånd till allmänheten	8 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.6	Ändring av serveringstid inom den lagstadgade normaltiden, kl. 11.00 – 01.00	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Tillägg för att tydliggöra att det gäller normaltiden.
SON 10.7	Ändring avseende högre valör på alkoholdryck dryckeslag	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Tydliggöra vad punkten de facto avser.
SON 10.8	Ändring avseende utökad/förändrad serveringsyta	8 kap. 14 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.9	Avskrivning av ärende och beslut i ärende som inte föranleder sanktioner		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.10	Beslut om tillfälliga tillstånd till allmänheten inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Tydliggöra att delegationen inte gäller för senare öppettider.
SON 10.11	Beslut om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	Tydliggöra att delegationen inte gäller för senare öppettider.
SON 10.12	Beslut om stadigvarande tillstånd för slutna sällskap vid cateringverksamhet	8 kap. 4 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

SON 10.13	Godkännande av lokal vid catering	8 kap. 4 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.14	Beslut om stadigvarande tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.15	Beslut om tillfälligt tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.16	Beslut om särskilt stadigvarande tillstånd, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.17	Beslut om särskilt tillstånd, tillfälligt, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.18	Beslut om tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang	8 kap. 6 § 1 st 2 p Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.19	Meddelande av villkor för stadigvarande serveringstillstånd		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.20	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.21	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.22	Anvisningar och information om lag och föreskrifter	8 kap. 9 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.23	Beslut om nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap. 10 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.24	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på tillståndshavarens begäran	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.25	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga serveringsverksamheten upphört	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.26	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att nytt serveringstillstånd meddelats för samma serveringsställe	9 kap. 18 § 1 st 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.27	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd i övriga fall	9 kap. 18 § 1 st 2–3 p Alkohollag	Socialnämnd Individ- och myndighetsutskott	Ändra tillbaka delegationen från Socialnämnden då det nu kommit rättsfall på att dessa beslut får delegeras.
SON 10.28	Beslut om varning	9 kap. 17 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.29	Beslut om försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § Alkohollag	Socialnämnd Individ- och myndighetsutskott	Bör delegeras från nämnden.
SON 10.30	Beslut om erinran	9 kap. 17 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.31	Infordrande av uppgifter, bokföring med mera	9 kap. 13–15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	

SON 10.32	Begäran om att få tillträde till lokal	9 kap. 13, 15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.33	Begäran om polishandräckning	9 kap. 9 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.34	Överklagande av domar från förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.35	Omprövning av ärende jämlikt § 27 Förvaltningslagen efter överklagande till förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.36	Yttrande till Förvaltningsrätt och Kammarrätt med anledning av överklagande, när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.37	Beslut att polisanmäla vid misstanke om brott mot alkohollagstiftningen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.38	Beslut om förlängd handläggningstid	5 § Alkohol-förordning	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.39	Beslut om kontrollköp	9 kap. 15 a § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

11. Lotterilag

SON 11.1	Avge yttrande till Spelinspektionen i tillståndsärenden		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 11.2	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lotterilagen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

12. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel

SON 12.1	Rapportera brister till Läkemedelsverket	21 § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.2	Beslut om kontrollköp	21 a § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

13. Lag om tobak och liknande produkter

SON 13.1	Beviljande av tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.2	Meddelande av villkor för detaljhandelstillstånd samt partihandelstillstånd	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande	Socialnämnde Individ- och myndighetsutskott	Ändra tillbaka delegationen från Socialnämnden då

		produkter		det nu kommit rättsfall på att dessa beslut får delegeras.
SON 13.4	Återkallelse av tobakstillstånd på tillståndshavarens begäran	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.5	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga försäljningsverksamheten upphört	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.6	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att nytt tobakstillstånd meddelats för samma försäljningsställe	7 kap. 10 § 1 p Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.7	Återkallelse av tobakstillstånd i övriga fall	7 kap. 10 § 2–4 p Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämnd Individ- och myndighetsutskott	Ändra tillbaka delegationen från Socialnämnden då det nu kommit rättsfall på att dessa beslut får delegeras.
SON 13.8	Beslut om varning	7 kap. 11 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	7 kap. 13 § Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämnd Individ- och myndighetsutskott	Bör delegeras från nämnden.
SON 13.10	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	7 kap. 17 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.11	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	7 kap. 18 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.12	Begära handräckning från polis	7 kap. 19 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.13	Beslut om kontrollköp	7 kap. 22 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.14	Nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap 1–2 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.15	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.16	Meddela föreläggande och förbud utan eller med vite upp till 50 000 kr		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

SON 13.17	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr inklusive löpande vite		Individ- och myndighetsutskott	Tydliggöra att det även gäller löpande vite.
NYTT SON 13.18	Ansöka om utdömande av vite		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	Ny punkt.
SON 13.19	Överklaga dom från förvaltningsrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.20	Överklaga dom från kammarrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.21	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.22	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.23	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobak och liknande produkter		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.24	Beslut om varning		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.25	Besluta om varning	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
NYTT SON 13.26	Besluta om försäljningsförbud, med eller utan vite	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
NYTT SON 13.27	Besluta om föreläggande och andra förbud än försäljningsförbud, utan vite, eller med vite upp till 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.28	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
NYTT SON 13.29	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	32 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
NYTT SON 13.30	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	33 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
NYTT SON 13.31	Begära handräckning från polis	34 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.32	Beslut om kontrollköp	37 § Lag om tobaksfria	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

		nikotinprodukter (SFS 2022:1257)		
NYTT SON 13.33	Nedsättning av avgifter i vissa fall	40 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.34	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.35	Överklaga dom från förvaltningsrätt	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.36	Överklaga dom från kammarrätt	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.37	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.38	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.39	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobaksfria nikotinprodukter	43-45 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
NYTT SON 13.40	Ansöka om utdömande av vite, oavsett vitesbeloppets storlek	6 § Lag (1985:206) om viten	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

Specifikt för Socialjouren

Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
1. Socialtjänstlagen, SoL				
SJ 1.1	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § offentlighets- och sekretesslagen	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.2	Beslut i fråga om: försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.3	Beslut i fråga om övrigt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.4	Beslut om förvaltningens egna boenden	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.5	Beslut om att utredning ej ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.6	Beslut om tillfällig placering i jourhem/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.7	Beslut om akut placering i HVB	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.9	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
2. Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU				
SJ 2.1	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.2	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.3	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SJ 2.4	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
SJ 2.5	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Vid eget beslut enligt 6 § LVU
SJ 2.6	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.7	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare socialjour	
SJ 2.8	Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort ej ska röjas för vårdnadshavare då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.10	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om läkarundersökning, utseende av läkare samt bestämmande av plats för läkarundersökning	32 § LVU	Ordförande	
SJ 2.10	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande	
SJ 2.11	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
3. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SJ 3.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.2	Beslut om att inledd utredning ska läggas ned	7 § LVM	Enhetschef socialjour	
SJ 3.3	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning	9 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.4	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Ordförande	Kompletterande beslutsrätt till SJ 3.3
SJ 3.5	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Ordförande	
SJ 3.6	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	

SJ 3.7	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	
---------------	--	---------------	--------------------------------	--

Kommande beslut: Remiss -
Förslag Riktlinje för intern
styrning och kontroll för
nämnder och bolag

16

22SON112

Missiv

Ärende Dnr 22KS245
Dok/Handl id 22KS245-2
2022-06-07

Jenny Westerlund
Telefon 026-17 87 23
jenny.1.westerlund@gavle.se

Till Nämnder och bolag

Ärende Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag

Vårt dnr **22KS245**

Begäran om yttrande i rubricerat ärende

Handlingar Förslag – Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag

Svarsdatum **Svar senast den 31 oktober 2022**

Remiss – Förslag till ny riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag

Styrning och stöd, Ekonomiavdelningen har tagit fram förslag till ny riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag. Den ersätter det tidigare dokumentet ”Intern kontroll av ekonomi och verksamhet – Reglemente” antaget av kommunfullmäktige 1999-05-31.

Remissvar skickas till kommunstyrelsen@gavle.se senast den **31 oktober 2022**. Märk yttrandet ” Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag” samt med diarienummer **22KS245**.

Frågor besvaras av:

Jenny Westerlund
Redovisningsekonom
026-17 87 23
jenny.1.westerlund@gavle.se

Enligt uppdrag:

Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen
Kansliheten

Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag

Förord

Denna riktlinje ersätter det tidigare dokumentet ” Intern kontroll av ekonomi och verksamhet - Reglemente” antaget av kommunfullmäktige 1999-05-31. Riktlinjen utgår från det gemensamma reglementet för nämnder samt ägardirektiven. Riktlinjen gäller för Gävle kommunkoncern exklusive delägda bolag och kommunala förbund.

Med vänliga hälsningar,

Martin Svaleryd

Ekonomidirektör

Ekonomiavdelningen

Inledning

Intern styrning och kontroll är en central del av verksamhets -och ekonomistyrningen och omfattar alla system, processer och rutiner. Enligt Kommunallagen (6 kap 6 §) ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap 1§ har lämnats över till någon annan, exempelvis ett kommunalt bolag.

Intern styrning och kontroll är en viktig del av nämnders och bolags systematiska kvalitetsarbete. Informationsutbyte mellan nämnder och bolag är en väsentlig del avseende kvalitetsarbete

Definition av intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är en process, utförd av en organisations styrelsen/nämnd, ledning och annan personal, utformad för att ge en rimlig försäkran om uppnåendet av mål som rör verksamheten, rapportering och följsamhet gentemot lagar och regler.

Ramverk/modell

Gävle kommunkoncern tillämpar ramverket/modellen COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission www.coso.org) som är en välkänd

modell över hela världen gällande intern styrning och kontroll.

Tydliga mål inom nedan områden är en förutsättning för god intern kontroll

- Ändamålsenlig och effektiv verksamhet
- Efterlevnad av externa och interna regelverk
- Tillförlitlig rapportering internt och externt

Med **ändamålsenlig och effektiv verksamhet** menas bland annat att

- disponera tillgängliga resurser så effektivt som möjligt för uppnående av fastställda mål
- säkerställa god ekonomisk hushållning enligt Kommunallagen 11 kap 1§
Säkerställandet av god ekonomisk hushållning görs genom att tillgängliga medel i budgetprocessen fördelas med beaktande av risk och osäkerhet i verksamheterna samt i samhällsekonomin. Den ekonomiska utvecklingen måste därefter löpande stämmas av mot budget och mål.
- utvärdera verksamheters prestationer gentemot medborgarens behov,
- vidmakthålla och tillföra erforderlig kompetens på alla nivåer i organisationen

Med **efterlevnad av externa och interna regelverk**

menas att lagar, förordningar och föreskrifter som nämnd/bolag har att förhålla sig till följs och att de interna regelverk som kommunfullmäktige beslutar om följs.

Så som policys och riktlinjer, men även ägardirektiv och reglementen.

Styrdokument kan vara beslutade av den egna nämnden/styrelsen men även kommunfullmäktige. Exempel på styrdokument:

Lagar, förordningar och föreskrifter

Bolagsordning

Arbetsordning för styrelsen

Delegationsordning

Attestordning

Internbudget

Verksamhetsplan

Med **tillförlitlig redovisning och rapportering** menas att all rapportering (även icke-finansiell) ska vara riktig, fullständig och ge en rättvisande bild av informationen, så att beslutsfattare ska kunna vidta erforderliga åtgärder. Exempel på rapportering:

- Intern finansiell rapportering
- Övrig intern rapportering
- Extern finansiell rapportering
- Övrig extern rapportering

Den interna styrningen och kontrollen består enligt COSO-modellen av fem komponenter för att uppnå dessa tre mål.

1) Styr-och kontrollmiljö

Styr-och kontrollmiljön är grunden och förutsättningen för intern styrning och kontroll och innefattar bland annat kommunkoncernens etiska värderingar, organisationsstruktur och kompetensförsörjning. Den innefattar även att relevanta styrdokument finns på plats som reglerar ansvar och roller. En fungerande IT-systemmiljö för effektiva processer inom de olika verksamheterna som bedrivs inom kommunkoncernen utgör även en väsentlig del av styr-och kontrollmiljön.

Vilka väsentliga processer har nämnden/bolaget?

De kommungemensamma styrprocesserna

- Ekonomi och verksamhetsstyrning
- HR och organisation
- Verksamhetsutveckling och kvalitetsledning

Är ytterst kommunstyrelsens ansvar att utvärdera och följa upp.

Vad har nämnden/bolaget för styrdokument?

Vad har nämnden/bolaget för systemstöd?

2) Riskvärdering

En viktig del av intern kontroll är riskmedvetenhet. En riskmedveten organisation är bättre förberedd på "oförutsedda" händelser. Det ger en ökad effektivitet och tillförlitlighet i styrningen av verksamheten. God riskmedvetenhet skapar förtroende internt såväl som externt. Riskvärdering görs mot den kontrollmiljön som nämnd/bolag identifierar, risker identifieras och analyseras och hanteras efter riskkategorisering och väsentlighet.

3) Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter ska identifieras och utformas för att hantera risker till en acceptabel nivå. Kontrollaktiviteter kan vara manuella, automatiska, förebyggande eller upptäckande. Generella IT Kontroller ska identifieras/ användas om möjligt. Exempel på en generell IT-kontroll: En spärr i lönesystemet som förhindrar att lön utbetalas felaktigt. Dessa kontrollaktiviteter dokumenteras och följs upp i Stratsys.

4) Information och kommunikation

För att den interna styrningen och kontrollen ska fungera på ett effektivt sätt krävs att det finns en rutin för informationshantering och kommunikation. Såväl inom den egna myndigheten som kommunkoncernen. Detta gäller även information och kommunikation inom kommunkoncernen. Ledningen på olika nivåer måste säkerställa att den får den informationen som behövs för att kunna styra, följa upp och rapportera verksamheten.

Hur kommuniceras information mellan nämnder och bolag? Hur säkerställs att kommunkoncernen är en lärande organisation inom informationsutbyte?

5) Uppföljning

Utvärdering och uppföljning av den interna kontrollen ska ske för att säkerställa att de övriga komponenterna i COSO-modellen fungerar på ett tillfredsställande sätt. Under denna komponent görs en samlad utvärdering av styrning-och kontrollmiljön, riskvärdering, kontrollaktiviteter och information och kommunikation. Har det upptäckts några brister? Har bristerna rapporterats? Finns åtgärdsplan framtagen?

Organisation och roller

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har i och med uppsiktsplikten (KL 6:1) ansvar för det övergripande arbetet med intern styrning och kontroll. Med det innebär bland annat att säkerställa att det finns övergripande riktlinjer för intern styrning och kontroll samt att bistå nämnder och bolag med hjälp vad gäller frågor kring intern styrning och kontroll. Det är även kommunstyrelsens ansvar att en organisation kring intern kontroll upprättas inom kommunkoncernen. Kommunstyrelsens tjänstemannaorganisation har rätt att utfärda närmare instruktioner och anvisningar, samt revidera dessa vid behov, för arbetet med intern styrning och kontroll.

Övriga nämnder

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden har därvid att tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Bolagen

Bolagsstyrelserna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda bolagsstyrelsen har därvid att tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Sektorchef och verkställande direktör

Inom nämndens/bolagets verksamhetsområde kan sektorchef/verkställande direktör ta fram egna riktlinjer och anvisningar om erforderligt. Dessa riktlinjer/anvisningar skall antagas av respektive nämnd/bolagsstyrelse.

Sektorchef/verkställande direktör är skyldig att löpande rapportera till nämnden/bolagsstyrelsen om hur den interna kontrollen fungerar.

Verksamhetsansvariga

De verksamhetsansvariga cheferna på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna riktlinjer och anvisningar om intern kontroll samt att informera övriga anställda om riktlinjernas och anvisningarnas innebörd. Vidare har de att verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.

Övriga anställda

Övriga anställda är skyldiga att följa beslutade riktlinjer och anvisningar i sitt arbete.

Revisorerna

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och, från ekonomisk synpunkt, tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnder och bolag är tillräcklig. (KL 12:1) Revisorernas ansvar är begränsat till att granska om kommunens interna styrning och kontroll är tillfredställande och ansvarar således inte för den interna styrningen och kontrollen.

Rapportering av intern styrning och kontroll

Begrepp att skilja på:

Rapportering

Innefattar allt det som nämnd/bolag har som uppgift att rapportera så väl internt (nämnd/styrelse/KF) som externt. Tillförlitlig rapportering är ett av de mål som uppfylls med en God intern kontroll.

Uppföljning

Innefattar det arbetet som föregås av en rapportering och som leder till åtgärder. Exempelvis följer nämnd/styrelse upp att verksamhetsplanen utförs genom att ta del av verksamhetsrapporten. Nämnd/styrelse följer upp den interna kontrollen som helhet genom att utvärdera den årliga rapporteringen som sammanställs av utnämnda tjänstepersoner.

Nämnderna och bolagens rapportering av arbetet med intern kontroll och styrning

Varje nämnd/bolag ska i Stratsys (eller annat system som utses av kommunstyrelsens tjänstepersonsorganisation) kontinuerligt dokumentera hur de olika komponenterna enligt COSO-modellen ser ut. Detta ska göras utifrån de tillämpningsanvisningar och tidplan som kommunstyrelsens enhet **Planering och Uppföljning** (eller motsvarande enhet) upprättar.

Varje nämnd/bolag ska årligen följa upp hur styr-och kontrollmiljö, riskvärdering, kontrollaktiviter, information och kommunikation fungerar genom den femte komponenten uppföljning. Denna uppföljning ska antas av nämnd/styrelse året efter verksamhetsåret. Efter det ska uppföljningsrapporten skickas till SG ekonomi, enhet Planering och uppföljning.

Kommunstyrelsen ska, utöver sin egen uppföljning, göra en övergripande analys över de samlade uppföljningsrapporterna som en del av kommunstyrelsens uppsiktsroll. Den övergripande analysen ska sedan beslutas i kommunstyrelsen året efter verksamhetsåret.

Informationsärende: Rapport
om ej verkställda beslut,
kvartal 2 år 2022

18

22SON91

Tjänsteskrivelse

2022-08-22

Diarienummer: 22SON91

Handläggare:

Per Åsbrink
026-17 80 00
per.asbrink@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Rapport om ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen, kvartal 2, år 2022

Socialnämnden är skyldig att kvartalsvis anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljade insatser enligt SoL inte har verkställts senast tre månader efter beslut. Nämnden ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid skall IVO ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift. Innan beslut fattas om utdömande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

I rapporteringen för kvartal 2 2022 har 24 ärenden avslutats. Dessa är rapporterade beslut som har verkställts och ärenden där kund har återtagit ansökan.

Sammanställning av kvarstående ej verkställda beslut avseende kvartal 2 2022 följer av tabellen nedan:

Kvartal	Typ av bistånd	Verkställda beslut vid kvartalets utgång	Kvarstående ej verkställda beslut vid kvartalets utgång
2 (2022)	Kontaktfamilj	5	12
2 (2022)	Kontaktperson	13	10
2 (2022)	Bostad	1	1
2 (2022)	Behandlingshe m		
2 (2022)	Ungdomstjäns t	1	1
2 (2022)	Familjebehand ling	13	3
2 (2022)	Trappansamtal		

Kommentar: Avslut utan verkställighet: 8

Utdömande av särskild avgift

Om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömer att en insats inte verkställts inom skälig tid kan IVO ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten enligt 16 kap 6 a § Socialtjänstlagen (2001:453) SoL. Innan beslut fattas om utdömande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

Kommentar

Det finns i dagsläget inga aktuella ärenden om utdömande av särskild avgift.

Informationsärende: Anmälningssärenden

19

2022-06-09

Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
i Gävle kommun

Granskning av dataskyddsarbete 2022

Dataskyddsombudet har 2022 genomfört en granskning av Sektor Vårldats dataskyddsarbete. En uppföljning av två års tidigare granskningar under 2021 respektive 2020 har även genomförts.

Sektor Vårld har granskats genom intervju av dataskyddssamordnare.

Granskningen 2022 har fokuserat på två olika huvudområden: uppföljning av personuppgiftsbiträden och dess personuppgiftsbiträdesavtal samt rättsliga grunder. Detta har skett som en del av dataskyddsombudets övervakande arbete 2021. Granskningen har genomförts på liknande sätt hos flertalet personuppgiftsansvariga organisationer inom dataskyddsenhetens arbetsområde.

Under 2020 granskade dataskyddsombudet personuppgiftsansvarigs systematiska arbete med personuppgiftsincidenter. Under 2021 granskades den information om personuppgiftsbehandlingar personuppgiftsansvarig i rollen som arbetsgivare lämnar till anställda samt konsekvensbedömningar avseende dataskydd.

Granskningens syfte är att kontrollera hur personuppgiftsansvariga arbetar strategiskt med dataskyddsfrågor samt hur det systematiska arbetet med dataskydd är organiserat hos personuppgiftsansvariga.

Granskning av personuppgiftsansvariges uppföljning av personuppgiftsbiträden och dess personuppgiftsbiträdesavtal

Ett så kallat personuppgiftsbiträdesavtal, ”PUB-avtal”, är ett avtal som den personuppgiftsansvarige, dvs respektive nämnd, kommunalt bolag och kommunalförbund, enligt GDPR artikel 28 måste upprätta med samtliga personuppgiftsbiträden, exempelvis externa leverantörer av IT-tjänster som behandlar den personuppgiftsansvariges personuppgifter. Avtalen, som inte får vara muntligt, reglerar hur biträdet får behandla personuppgifterna och vilka extra skyddsåtgärder som behöver vidtas. Avtalet reglerar även om personuppgifter får överföras till tredjeland. Dataskyddsombudet rekommenderar att använda de mallar som Sveriges kommuner och regioner, SKR, tillhandahåller. Detta då de är korrekta och balanserade mellan parterna.

Personuppgiftsansvarig har efter upphandling av tjänst och tecknande av biträdesavtal fortfarande ansvar för att personuppgifter behandlas i enlighet med dataskyddsförordningens principer i artikel 5. Möjligheten för personuppgiftsansvarig att säkerställa revision av biträdet ska framgå i PUB-avtal utifrån artikel 28.3 h.

Dataskyddsbudets bedömning

Personuppgiftsansvariga genomför inte någon uppföljning av leverantörer vilket riskerar leda till att artikel 32, säkerhet i samband med behandling inte uppfylls. Vilket val av granskningsmetoder man väljer kan ske utifrån behandlingens art och omfattning, där mindre riskfyllda behandlingar granskas genom att ta del av leverantörers egenkontroll till att de mer riskfyllda behandlingarna granskas genom att se över hur leverantören uppfyller vissa ISO-standarder inom 27000-serien, vad gäller informationssäkerhet. Alternativt anlitar oberoende part som granskar leverantör. Personuppgiftsansvariga bör upprätta rutin för hur man granskar leverantörer, där efter personuppgiftsbehandlingens art och omfattning väljer metod för granskning och regelbundenhet.

Personuppgiftsansvariga saknar en upprättad rutin för ingående av personuppgiftsbiträdesavtal "PUB-avtal" med personuppgiftsbiträde. I de fall dataskyddssamordnare blivit delaktigt vid upprättande av PUB-avtal har SKR:s mall blivit rekommenderat att användas. I viss utsträckning används personuppgiftsbiträdens förslag till PUB-avtal men om de blivit granskade utifrån dataskyddsförordningen så att de är korrekta och balanserade mellan parterna är inte säkerställt.

Dataskyddsbudet har för granskningen gjort ett urval av dessa PUB-avtal där det ställts mot SKR:s checklista för korrekt upprättade avtal. Syftet med granskningen är inte att granska PUB-avtalen genomgående och anmärka på brister i respektive avtal utan att skapa en överblick av personuppgiftsansvarigas arbete vid ingång av PUB-avtal. Dataskyddsbudet har inte haft möjlighet att granska avtalen utifrån den faktiska arten av personuppgiftsbehandlingen utan enbart utifrån vad som framgår i avtalen; det har inte säkerställts om instruktioner om säkerhetsåtgärder eller vilka personuppgifter som behandlas faktiskt förekommer hos leverantören. Nedanstående brister som iakttagits ger enbart bilden av att det generellt sett finns ett behov av ytterligare kvalitetssäkring inom Sektor Valfärd.

Socialnämnden

Personuppgiftsansvarig bör vid upprättande av personuppgiftsbiträdesavtal säkerställa att ändamål med behandlingen inte enbart hänvisar till att uppfylla tjänsteavtalet, utan ändamålet ska beskriva vilka typer av behandlingar biträdet ska genomföra åt personuppgiftsansvarig. Av vissa PUB-avtal saknas korrekt formalia i form av vem man ingått avtal med samt vilka instruktioner man lämnat till biträde. Ytterligare tycks det vara personer i vissa fall som inte är behörig att underteckna PUB-avtal eller att det saknas underskrift från leverantör. Utifrån ett dataskydd och administrativt perspektiv är det positivt att man i hög utsträckning av de 19 PUB-avtalen använt sig av SKR:s mall för PUB-avtal och uppfyller kraven för ett korrekt PUB-avtal. I viss mån kan instruktioner som lämnats till biträdet vara generiska utifrån exempel i mallen från SKR och om dessa efterlevs av leverantör kan enbart kontrolleras vid en revision av biträde.

Omvårdnadsnämnden

Personuppgiftsansvarig har i hög utsträckning PUB-avtal upprättade före Dataskyddsförordningens ikraftträdande och uppfyller därmed inte kraven på ett korrekt PUB-avtal. Totalt har tre PUB-avtal upprättats efter dataskyddsförordningen ikraftträdande varav för 2 förefaller det inte råda en

biträdessituation. Det tredje PUB-avtalet som är upprättat är efter leverantörens avtalsmall och uppfyller kraven i dataskyddsförordningen.

Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden

Personuppgiftsansvarig har ett PUB-avtal upprättat med leverantör och uppfyller kraven i dataskyddsförordningen. Övriga avtal med två leverantörer är i egentlig mening inte PUB-avtal utan förefaller vara allmänna villkor om säkerhetsåtgärder för personuppgiftsbehandlingar och bör upprättas på nytt om det föreligger en biträdessituation.

Gemensamt för Sektor Velfärd

Personuppgiftsansvariga bör se över om det råder en biträdessituation inför upprättande av PUB-avtal, då det i vissa fall verkar som att personuppgiftsansvarig överför personuppgifter till en tjänsteleverantör som sedan behandlar dessa uppgifter i rollen som personuppgiftsansvarig inom sin egen verksamhet, då de bestämmer ändamål och medel för behandlingen.

Avtalsrättsliga aspekter som iakttagits och som personuppgiftsansvariga bör beakta är skadeståndsbegränsningar i avtalen och val av instans i skiljeklausul. Exempelvis om ett skadestånd till registrerade skulle utgå som sedan begränsas till 1 år av kontraktsvärdet samt tvistelösning skulle ske i skiljedomstol kan det leda till en kostsam process.

Processen för PUB-avtal bör beskrivas i rutin för att säkerställa att man i god tid inför upphandling kan säkerställa att man efterlever kraven i artikel 28. Många PUB-avtal har generellt sett upprättats mellan leverantörer och personuppgiftsansvariga kort efter att dataskyddsförordningen trätt i kraft för att säkerställa ett korrekt förfarande. Däremot förekommer det många brister generellt hos flertalet personuppgiftsansvarigas PUB-avtal under Dataskyddsenhetens arbetsområde. Genom säkerställande av rutin bör det leda till att nya PUB-avtal efterlever kraven i artikel 28.

Dataskyddsbudet rekommendation

Upprätta rutin för personuppgiftsbiträdessavtal och granskning av personuppgiftsbiträden.

Granskning av personuppgiftsansvarigas motivering av rättsliga grunder

Behandling av personuppgifter får endast ske under de omständigheter som särskilt anges i förordningen eller i nationell rätt. Behandling ska således vila på en av de rättsliga grunder som framgår av artikel 6 för att den ska vara laglig. I den här granskningen har dataskyddsbudet valt ut tio personuppgiftsbehandlingar ur personuppgiftsansvarigs registerförteckning. Dataskyddsbudet har därefter inhämtat motivering till den rättsliga grunden för att säkerställa att personuppgiftsansvarig använder den korrekta rättsliga grunden.

Vilken grad av tydlighet och precision som krävs i fråga om den rättsliga grunden för att en viss behandling av personuppgifter ska anses vara nödvändig måste bedömas från fall till fall, utifrån behandlingens och verksamhetens karaktär.

En personuppgiftsbehandling som inte utgör någon egentlig kränkning av den personliga integriteten, såsom när det gäller behandling av elevers namn i reguljär skolverksamhet, kan ske med stöd av en rättslig grund som är allmänt hållen. Ett mer kännbart intrång, t.ex. behandling av känsliga personuppgifter inom hälso- och sjukvården, kräver att den rättsliga grunden är mer preciserad och förutsägbart.

Dataskyddsombudets bedömning

Många behandlingar har flera rättsliga grunder och ändamål för en och samma dokumenterad behandling. De rättsliga grunderna kunde kopplas i hög utsträckning till respektive ändamål. Problematiken ligger i att utan motivering för varje rättslig grund upplevs det som otydligt vilken rättslig grund är kopplad till vilket ändamål i behandlingen.

Kopplingen mellan ändamål och rättslig grund visade sig i hög grad vara korrekt. Även om den dokumentation av personuppgiftsbehandlingar uppfyller kraven enligt dataskyddsförordningen upplevs det som otydligt då det enbart med motiveringen av de rättsliga grunderna som det kunde dras en koppling mellan ändamål och rättslig grund.

En ytterligare aspekt som bör beaktas är att med flera rättsliga grunder för en och samma behandling påverkar vilka rättigheter den registrerade får använda sig av enligt artiklarna 15–21. Därav bör behandlingarna delas upp för ökad tydlighet och transparens i registerförteckningen. Personuppgiftsansvariga bör utgå ifrån grundregeln, *en* rättslig grund för *en* behandling.

Motiveringarna till val av rättslig grund vilade på lagstiftning kopplat till respektive verksamhet och i hög utsträckning utgjordes den rättsliga grunden av rättslig förpliktelse, myndighetsutövning och uppgift av allmänt intresse. Motiveringarna gav stöd till att behandlingen i sig är legitim.

Vid ändring av rättslig grund måste även information till registrerade lämnas utifrån informationskravet i dataskyddsförordningen.

Dataskyddsombudet rekommendation

Dela upp behandlingar där det finns flera rättsliga grunder kopplat till olika ändamål.

Fortsätt att dokumentera motivering val av rättslig grund i registerförteckningen.

Uppföljning av personuppgiftsansvarigas information om personuppgiftsbehandlingar till anställda

Enligt artikel 13 och 14 ska personuppgiftsansvarig informera registrerade om vilka personuppgifter organisationen behandlar om dem. Artikel 13 berör när information inhämtas direkt från den registrerade och artikel 14 när information inhämtas från någon annan än den registrerade.

Arbetsgivare behandlar anställdas personuppgifter för att fullfölja åtaganden utifrån arbetsrätten samt andra lagar och regler som styr verksamheten. Granskningens syfte var att säkerställa att arbetsgivaren är tydlig och transparent över hur de informerar personal om arbetsgivarens personuppgiftsbehandling.

Dataskyddsombudets bedömning

Vid tidigare granskning lämnades rekommendation för vardera fyra områden som dataskyddsombudet granskade vad gäller information om personuppgiftsbehandlingar av anställda. Då tiden mellan denna granskning och tidigare granskning varit kort samt vakanser inom dataskyddsorganisationen har inget åtgärdats. Tidigare rekommendationer kvarstår.

Dataskyddsombudet rekommendation

Komplettera information om personuppgiftsbehandling vid personaladministration till anställda.

Genomför översyn över hur anställda informeras om personuppgiftsbehandlingen i passagesystem.

Fastställ rutin över hur anställda får använda sig av arbetsgivarens datorer och e-post samt informera anställda om rutin.

Komplettera rutin för loggkontroll med att klargöra hur information lämnas till användare.

Uppföljning av konsekvensbedömningar avseende dataskydd

Enligt artikel 35 i Dataskyddsförordningen, om en typ av behandling, särskilt med användning av ny teknik och med beaktande av dess art, omfattning, sammanhang och ändamål, sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige före behandlingen utföra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter

Dataskyddsombudets bedömning

Vid tidigare granskning lämnades rekommendationerna att personuppgiftsansvariga ska genomföra en genomlysning av riskerna för alla deras personuppgiftsbehandlingar samt genomföra konsekvensbedömning om det föreligger hög risk för de registrerades fri- och rättigheter. Då tiden mellan denna granskning och tidigare granskning varit kort samt vakanser inom dataskyddsorganisationen har inget åtgärdats.

Man har fortsättningsvis fortsatt arbetet med att kontinuerligt genomföra konsekvensbedömningar på nya personuppgiftsbehandlingar eller där upphandling av nytt system skett. För att få en systematik i dataskyddsarbete bör genomlysning genomföras för att säkerställa korrekta personuppgiftsbehandlingar enligt dataskyddsförordningen inom hela organisationen. Tidigare rekommendationer kvarstår.

Dataskyddsombudet rekommendation

Komplettera registerförteckning utifrån vilka personuppgiftsbehandlingar som uppfyller kraven för när konsekvensbedömning ska genomföras.

Genomför konsekvensbedömning på de personuppgiftsbehandlingar som uppfyller kraven när en konsekvensbedömning ska genomföras i de identifierade verksamhetssystemen.

Uppföljning personuppgiftsansvarigas systematiska arbete med personuppgiftsincidenter.

Enligt artikel 33.1 i dataskyddsförordningen ska den personuppgiftsansvarige vid en personuppgiftsincident utan onödigt dröjsmål och, om så är möjligt, inte senare än 72 timmar efter att ha fått vetskap om den, anmäla personuppgiftsincidenten till den tillsynsmyndighet som är behörig i enlighet med artikel 55, såvida det inte är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter. Om anmälan till tillsynsmyndigheten inte görs inom 72 timmar ska den åtföljas av en motivering till förseeningen.

Enligt artikel 34.1 om personuppgiftsincidenten sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige utan onödigt dröjsmål informera den registrerade om personuppgiftsincidenten.

Dataskyddsombudets bedömning

Sektor Vårld har en välfungerande process för att dokumentera och anmäla personuppgiftsincidenter. Vid granskning 2020 bedömdes det att vid utredning kan organisationen missa tidsramen för att anmäla till tillsynsmyndigheten inom 72 timmar från att man fått vetskap om personuppgiftsincidenter. Under 2021 hade processen förbättrats då från att personuppgiftsincidenten upptäckts, utredning genomförts och eventuell anmälan skett, har man hållit sig inom tidsramen i högre utsträckning än tidigare år.

För närvarande finns en arbetsgrupp inom Gävle kommun som arbetar för en gemensam portal till olika typer av säkerhetsincidenter vilket personuppgiftsincidenter ingår för att göra det enklare för medarbetare att anmäla incidenter samt att anmäla till rätt personuppgiftsansvarig.

För att personuppgiftsansvariga ska kunna få en översikt över vilka typer av personuppgiftsincidenter som uppstår inom verksamheterna bör man redovisa detta i egen årsredovisning av dataskyddsarbetet för respektive nämnd.

Den bästa åtgärden för att upptäcka och åtgärda personuppgiftsincidenter är fortfarande kontinuerlig utbildning av medarbetare för en god dataskyddskultur.

Dataskyddsombudets rekommendation

Genomför kunskapshöjande insatser för anställda med målet att öka kännedom om dataskydd bland anställda.

I tjänsten,

Adrian Vinsa
Dataskyddsombud
Gävle kommuns dataskyddsenhet

§ 14 Handlingsplan Äldrevänlig kommun

Dnr 19KS245

Expedieras till:
Enheten för social hållbarhet, Styrning och stöd

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag

att anta handlingsplanen för Äldrevänlig kommun.

Ärendebeskrivning

Handlingsplanen för äldrevänlig kommun baseras på enkätundersökning, intervjustudie och dialoger på bred front med seniorer i Gävle kommun. Till hjälp har också funnits referenspersoner från olika sektorer i Gävle kommun.

Målsättningen är att nämnder och styrelser aktivt ska samverka med varandra och involvera seniorer i arbete. Genom remittering har möjlighet givits till delaktighet och gemensamt ägande.

Nämnder, styrelser, Kommunala Pensionärsrådet, Funktionsrättsrådet, Finskt samråd, Ungdomsrådet och flera pensionärsföreningar har nu inkommit med remissvar och ändringar har gjorts utifrån dem.

Inlägg i ärendet

Jörgen Edsvik (S), Stefan Pettersson (V), Elisabeth Carlsson Cederholm (C), Owe Hellberg (V), Emanuel Hellstrand Hort (MP), Anders Jansson Gladh (M), Maud Liljeqvist (V) och Seppo Laine (V).

Yrkanden

Jörgen Edsvik (S), Elisabeth Carlsson Cederholm (C) och Emanuel Hellstrand Hort (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

- §110 KS Handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245-47
- §31 SHU Handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245-46
- Tjänsteskrivelse - Handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245-43
- Handlingsplan Äldrevänlig kommun 220501, dnr 19KS245-44
- Sammanställning remissvar handlingsplan ÄVK, dnr 19KS245-45
- Remissvar från Funktionsrättsrådet gällande handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245-32
- Borttagen på grund av personuppgifter., dnr 19KS245-39

Justerare	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum 2022-06-20

- Yttrande från PRO samorganisation Gävle gällande handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245-37
- Yttrande från SKPF i Gävle gällande handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245-41
- Yttrande från SAP-seniorerna gällande handlingsplan Äldrevänlig kommun, dnr 19KS245-40

Justerare			Utdragsbestyrkande